

Stjórnartíðindi

1879 - B-deild

Útgáfa 1.1 af rafræna skjalinu

Þetta PDF skjal er hluti afraksturs skönnunar á prentuðum eintökum af Stjórnartíðindum. Markmið þessarar útgáfu er að veita almenningi færi á að eignast sitt eigið eintak af prentuðum Stjórnartíðindum án endurgjalds. Hvorki dómsmálaráðuneytið né önnur stjórnvöld standa að gerð skjals þessa umfram það að hafa útvegað höfundu skjalsins prentteintök af ritinu.

Skjalið er upprunalega birt á vefnum <https://urlausnir.is>. Þar má finna rafrænar útgáfur hinna bindanna og verða nýrri útgáfur af skjölunum í boði þar.

Takmörkun ábyrgðar

Höfundur skjals þessa afsalar sér allri ábyrgð, að því marki sem lög heimila, vegna beinnar og/eða óbeinnar notkunar skjalsins sjálfs eða afurða sem af því leiðir. Þó stefnt hafi verið að því markmiði að skjalið endurspegli sem best innihald upprunalegu bindanna er hvorki hægt að tryggja né ábyrgjast að það hafi tekist. Framangreint á einnig við um efnislegt innihald prentuðu eintakanna sem skönnuð voru.

Höfundaréttur

Samkvæmt 9. gr. núverandi höfundalaga, nr. 73/1972, njóta landslög og önnur áþekk gögn gerð af opinberri hálfu, ekki verndar höfundalaga.

Hvers kyns höfundarréttur sem höfundur skjalsins gæti hafa skapað sér til handa með skönnuninni sjálfri eða öðru framlagi sínu til sköpunar þess, skal vera meðhöndlaður í samræmi við Creative Commons Zero höfundaleyfið (CC0 1.0 Universal eða síðari útgáfa þess).

Ábendingar

Séu ábendingar um mögulegar úrbætur á skjalinu er hægt að koma þeim á framfæri við höfund þess.

Athugasemdir um þessa útgáfu

Skrifað inn á bls. 9.

Meiriháttar gallar á bls. 14, 17, 19, og 89.

Minniháttar gallar á bls. 81.

Höfundur skjalsins: Svavar Kjarrval (svavar@kjarrval.is)

STJÓRNARTÍÐINDI

FYRIR

Í S L A N D

árið 1879.

Deildin B.

Reykjavík.

í prentsmiðju Einaris Þórðarsonar.
1879—80.

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

EFNISYFIRLIT.

STJÓRNARBRJEF OG AUGLÝSINGAR.

		Bls.			Bls.
1878			17. apr.	57 R. um veitingu á ísafjarðarsýslu	58.
21. maí	106 L. (prentað neðanmáls) um laun setts hjerads-læknis í Austur-Skaptafellss.	99.	17. —	58 R. um hitavjel í Reykjavíkurdómkirkju	58.
9. des.	46 R. um borgun handa lögreglustjóra fyrir skoðun á útflutningsskipum	51.	17. —	59 R. um septemberferð póstgufuskipsins „Diönu“ 1878	58.
10. —	47 R. um amtmannaembættin	51.	17. —	60 R. um ferðastyrk handa vitaverði	59.
1879			17. —	61 R. um ferðastyrk handa stúdentum til háskólahátíðarinnar í Kaupmh.	60.
3. jan.	1 L. um húsaskatt á verzlunarstöðum	1.	18. —	91 L. um tíundarfrelsi jarða	93.
9. —	2 L. um handbók presta	1.	18. —	92 L. um Hörgslands og Kaldaðarnesspítalajarðir	93.
10. —	3 L. um útbýting stjórnatíðinda til hreppstjóra	1.	24. —	62 L. um vitagjald	60.
11. —	4 L. um skatt af embættistekjum presta	2.	25. —	63 L. um búfræðing í Húnavatnssýslu	60.
21. —	5 L. um gjaldheimtur og reikningsskil	2.	25. —	64 L. um styrk handa barnaskólum	61.
27. —	17 L. um að fresta veitingu 2 prestaklla	22.	30. —	65 L. um aðgjörð dómkirkjunnar (kvörtun Halldórs yfirkennara)	61.
27. —	18 L. um útbýting á styrktarfje handa uppgjafaprestum og prestsekkjum	23.	30. —	66 L. um landskuldar linun á Kirkjubæjar og Þykkvabæjarklausturs jörðum	62.
29. —	6 L. um manntalsbókafyrirmynd	3.	30. —	67 L. um tekjuskatt manna, er enga atvinnu hafa.	62.
29. —	7 L. um styrk til að nema innanbæjarbúsýslu	4.	2. maí	68 L. um homðopathameðul	63.
29. —	19 L. um yfirsetunám hjá hjerads-lækni	24.	5. —	70 L. um styrk til gripasýninga	69.
3. febr.	20 L. um fyrirhuguð störf Sveins búfræðings 1879	24.	7. —	71 L. um breyting á þingstað	69.
3. —	21 L. um húsaskatt á Eskifirði	24.	7. —	72 L. um endurbætur á fjallvegum	70.
3. —	22 L. um tekjuskattskrár í Dalasýslu	25.	8. —	73 R. um lán til kirkjubyggingar o. fl.	70.
12. —	23 L. um styrk til þess, að láta prenta 2 náttúrufræðisrit	25.	14. —	74 R. um leigumála á brennisteinsnámum í Þingeyjarsýslu	70.
12. —	24 L. um styrk til að prenta ágríp af heilbrigðisfræðinni	26.	15. —	75 Stiptyfirvaldabr. um inntökupróf í lærða skólanum o. fl.	71.
12. —	25 L. um styrk til safns af dýrum og dýramyndum	26.	15. —	76 L. um gangnatakmyrk milli 2 rjetta	72.
15. —	26 L. um styrk til jarðabóta og eflingar sjáfarúttegi	26.	16. —	77 L. um sparisjóð á Ísafirði	73.
15. —	27 L. um styrk til að læra vegagjörðir erlendis	27.	17. —	78 L. um endurgjald á sveitarkostnaði fyrir vitfirring	74.
15. —	28 L. um atkvæðisrjett bæjarfógeta í Rvík	27.	19. —	79 L. um útbýtingu styrks til hinna fátækustu brauða	74.
20. —	48 R. um launaviðbót embættismanns	54.	19. —	80 L. um styrk til að framast í málmsungu og leturgrepti	75.
20. —	49 R. um að vigja prest til að þjóna söfnuði í vesturheimi	54.	19. —	81 L. um húsmennskuleyfi í Reykjavík	75.
26. —	53 R. um skólann á Möðruvöllum	57.	24. —	82 R. um lán til brúagjörðar í Skagafirði	76.
27. —	31 L. um að leggja niður nokkrar þurraúðir	32.	24. —	83 R. um lán til kirkjubyggingar í Gerðum	76.
28. —	32 L. um þóknun fyrir pósthæst	32.	30. —	84 Biskupsbrjef um uppfærðingu unglinga í skript og reikningi	76.
5. marz	33 L. um nauðsyn sveitarstyrks	32.	9. júní	93 L. um lögtaksskipun fyrir sveitarútsvari í Hrafnagilshreppi	93.
6. —	34 L. um útfararkostnað sveitarómaga	33.	9. —	94 L. um skaðabætur handa vesturförum	94.
12. —	54 R. um skírn á börnum mormóna	57.	12. —	95 L. um þóknun handa þjóðjarðalandseta fyrir að hreinsa burt skriðu	95.
20. —	43 L. um birtingu laga	47.	12. —	96 L. um lán gegn veði í fasteign og 6% vöxtum	95.
20. —	44 L. um styrk til vegagjörða	48.	13. —	97 L. um fjárveitingarvald sýslunefndar (með tilliti til kostnaðar við ferð á Þingvallafund)	95.
20. —	50 L. um tekjuskatt stórkaupmanns	55.	13. —	98 L. um styrk handa barnaskóla í Gerðum	96.
20. —	51 L. um húsaskatt jarðeiganda	55.			
31. —	55 L. um landhelgisbrot Englendinga	57.			
12. apríl	52 L. um skattgreiðslu í landaurum	55.			
15. —	45 A. um póstsendingar til útlanda	49.			
17. apr.	56 R. um viðgjörð við kirkju á Vestmanneyj.	57.			

Skammstafanir: R. = Ráðgjafabrjef; L = Landshöfðingjabrjef; A. = Auglýsing. Talan á undan þessum stöfum, en næst á eftir dagsetningunni, sýnir röð brjefanna í tíðindunum.

	Bls.		Bls.
21. júní 99 L. um kostnað við sakamál, sem ekki var dæmt sökum dauða hins grunaða	96.	20. sept. 138 L. um borgun þinggjalda með innskriptum og ávisunum	123.
25. — 100 L. um kostnað við kennslu málleysingja	96.	20. — 139 L. um eptirlit yfirskattanefndar með skattanefndum	123.
26. — 101 L. um prestsmötugjald til prestsins á Arnarbæli	97.	22. — 140 L. um styrk til að læra leirkerasmíði	123.
27. — 102 L. um varðkostnað Húnvetninga 1877	98.	23. — 141 L. um laun hjeraðslæknis í Isafjarðarsýslu	124.
30. — 88 Samþykkt um fiskiveiðar á opnum skipum í Seyðisfjarðar og Loðmundarfjarðarlóa	89.	23. — 142 L. um laun setts hjeraðslæknis í Skagafirði	125.
3. júlí 103 R. um viðgjörð Reykjavíkur dómkirkju (kvörtun Halld. yfirkennara)	98.	25. — 143 L. um endurgjald á meðlagi með ómaga, sem ekki hafði verið settur niður af sveitinni	125.
3. — 104 R. um lán til kirkjubyggingar í Hvammi í Norðurárdal	98.	25. — 144 R. um að vikja presti úr embætti sakir drykkjuskapar	126.
3. — 105 R. um lán til kirkjubyggingar á Borg í Borgarfirði	99.	25. — 145 R. um lán til jarðabóta á Breiðabólstaðarprestsetri á Skógarströnd	126.
3. — 123 R. um ekkjuframfærsluskyldu embættismanns (Jóns Pjeturssonar)	117.	25. — 146 R. um lán til kirkjubyggingar í Stykkishólmi	127.
5. — 106 R. um laun setts hjeraðslæknis í Austur-Skaptafellssýslu	99.	26. — 147 L. um póknun fyrir að kenna organslátt	127.
25. — 107 L. um laxveiði í Elliðaám	99.	26. — 148 L. um ráðstafanir gegn sandfoki í Skaptafellssýslu	127.
28. — 108 L. um styrk til eflingar landbúnaði í vesturumdöminu	100.	9. okt. 149 L. um vald sveitarstjórnar gagnvart lausamönnum	128.
31. — 124 R. um lán til kirkjubyggingar á Lundarbrekku	117.	9. — 150 L. um endurgjald á tolli af öli, sem lekið hafði niður, áður en það var flutt á land	129.
2. ág. 125 R. um að leggja niður Klofakirkju	117.	9. — 151 L. um að hreppstjórar hafi ekki heimild til að nota þjónustu-póstmerki	129.
7. — 126 L. um laun sýslum. og bæjarfógeta	118.	10. — 152 L. um kirkjutíund í Reykjavík 1878—1879	129.
13. — 127 L. um lóðarnám undir verzlunarhús í Þorlákshöfn	119.	10. — 165 L. um kostnað við björgun á strönduðum fjármunum	146.
16. — 89 Samþykkt fyrir Isafjarðarsýslu og kaupstað um fiskiveiðar á opnum skipum	90.	10. — 178 R. um þýðing á strandskjölum	154.
16. — 90 Samþykkt fyrir Isafjarðarsýslu og kaupstað um hákarlaveiðar á opnum skipum	91.	11. — 179 L. um umsjónina með lærisveinum hins lærða skóla	155.
26. — 128 L. um póknun handa sira Páli á Stafafelli fyrir að kenna málleysingjum	120.	17. — 180 R. um skýrslu þegar kona embættismanns deyr	155.
29. — 129 L. um organsnám erlendis	120.	21. — 181 R. um lögtign sýslumanns	155.
30. — 130 L. um þingsályktun viðvíkjandi þvergirðingum í Elliðaám	120.	22. — 182 R. um endurgjald á kostnaði fyrir strandmenn af þýzku skipi	156.
9. sept. 131 L. um styrk handa kvennaskóla í Skagafirði	120.	28. — 164 L. um inntöku á prestaskólann	144.
9. — 132 L. um uppbót á 3 prestaköllum	121.	3. nóv. 183 R. um aðstoðarlækni í Dalasýslu	156.
11. — 176 L. um framkvæmd á ályktun alþingis viðvíkjandi hinum lærða skóla	153.	6. — 184 R. um endurgjald fyrir bráðnaða peninga	157.
12. — 133 L. um póstávisanir	121.	6. — 185 R. um að landshöfðingi eptirleidis veiti hin einstöku lán úr viðlagasjóði	157.
16. — 134 L. um kennslu í yfirsetukvennafræði í Reykjavík	121.	6. — 186 R. um að lána megi úr viðlagasjóði 15—20000 kr.	158.
17. — 135 R. um björgun á vörum af skipströndum	121.	7. — 187 R. um ályktan alþingis og ráðstafanir landshöfðingja viðvíkjandi hinum lærða skóla	158.
18. — 177 L. um aðreikningshald hins lærðaskóla og prestaskólans felist landfógeta	154.	7. — 188 R. um byggingu alþingishúss	160.
19. — 136 L. um borgun aukatekna með ávisunum	122.	7. — 189 R. um verzlunarsamning milli Danmerkur og Spánar	161.
20. — 137 L. um styrk til landbúnaðarnáms (Björn frá Vatnshorni)	122.		

7.nóv.190 R. um afnám hins íslenska styrktar- sjóðs	Bls. 165.
7. — 191 R. um gjalddaga afhendingargjalds í dánarbúi	165.
7. — 192 R. um kostnað fyrir strandmenn af 2 dönskum skipum	166.
8. — 166 L. um brunngjörð á þjóðeign á Vestmannaeyjum	146.
10. — 167 L. um sönnun á fæðingarstað sveit- arómaga	146.
10. — 168 L. um 2 aðskildar verðlagsskrár fyrir Skaptafellssýslu	147.
10. — 169 L. um gjalddaga heytolls	147.
16. — 170 A. um að fullnægja reikningsúr- skurðum	148.
17. — 171 A. um ályktun alþingis viðvíkjandi sölu á þjóðeignum	148.
18. — 172 L. um nauðsyn sveitarstyrks	149.
24. — 173 L. um óptílit með þjóðjörðinni Kaldadarnesi	150.
25. — 174 A. um brjefhirding og aukapóst	151.
25. — 175 Áætlun um 3 fyrstu ferðir land- póstanna 1880	151.
1.des.193 L. um leyfi handa presti til utan- ferðar	167.
1. — 194 L. um uppbót á 2 prestaköllum	167.
9. — 195 L. um styrk til að gefa út danska lestrarbók	167.
9. — 196 L. um styrk til að gefa út lýsingu Íslands	167.
15. — 197 A. um að nokkrar enskar nýlendur og bandafylkin í Venezuela hafi verið tekin inn í allsherjarpóst- sambandið	167.
15. — 198 L. um, hvort endurgjalds á sveit- arstyrk hafi verið krafizt nógu tímanlega	168.
15. — 199 L. um vald hreppsnefndar til að gjöra aukaniðurjöfnun	169.
18. — 200 A. um eyðublöð undir brjefspjöld	170.
19. — 201 L. um skattgjald, er ekki hafði verið krafizt á manntalsþingum	171.
22. — 202 L. um styrk til að fullgjöra barna- skólahús á Leirá	171.

REIKNINGAR.

I.

Sjóðir, sem eru undir stjórn landshöfðingja:

30.sept.110 Styrktarsjóður Christians hins IX 1878—1879	108.
31.des.203 Styrktarsjóður handa þeim, er bíða tjón af jarðeldi 1879	172.

II.

Sjóðir, sem eru undir stjórn biskups 1879.

31.des.204 Prestekknasjóðurinn	173.
--------------------------------	------

31. — 205 Guttormsgjöf	Bls. 173.
31.des.206 Sjóður af ársgjöldum brauða	174.
31. — 207 Sjóður fátækra ekkna í norður- landi	174.

III.

Sjóður, sem er undir stjórn stiptsyfirvaldanna:

29.okt.153 Þorkillii barnaskólasjóður 1878	130.
--	------

IV.

Sjóðir og stofnanir, sem eru undir stjórn amt-
mannsins í norður- og austurumdæminu:

5.febr.111 Möðruvallaklausturskirkja fardaga- árið 1876—77	109.
28.maí 208 Sami sjóður fardagaárið 1877—78	175.
5.febr.112 Flateyjarkirkja fardagaárið 1876 —77	110.
28.maí 209 Sami sjóður fardagaárið 1877—78	175.
5.febr.113 Munkaþverárklausturskirkja far- dagaárið 1876—77	110.
28.maí 210 Sami sjóður fardagaárið 1877—78	175.
5.febr.114 Búnaðarsjóður norður- og austur- umdæmisins 1877	111.
5. — 115 Jökulsárbrúarsjóðurinn í Norður- múlasýslu 1877	111.
5. — 116 Sjóður Guttorms prófasts Þor- steinssonar sama ár	112.
5. — 117 Sjóður Pjeturs sýslumanns Þor- steinssonar sama ár	112.
5. — 118 Jóns Sigurðssonar legat 1876—77	113.
5. — 119 Gjóf Jóns Sigurðssonar til Vallna- hrepps fardagaárið 1876—77	114.
5. — 120 Styrktarsjóður handa fátökum ekkjum og munadarlausum börn- um í Eyjafjarðarsýslu og Akur- eyrarkaupstað 1877	114.
5. — 121 Búnaðarskólagjald í norður- og austurumdæminu 1877	115.
5. — 122 Amtsjafnaðarsjóður norður- og austurumdæmisins 1878	116.

V.

Sjóðir, sem eru undir stjórn amtsráðanna í
suður- og vesturumdæminu 1878:

29.okt.154 Jafnaðarsjóður suðuramtsins	130.
— — 155 Jafnaðarsjóður vesturamtsins	131.
— — 156 Búnaðarskólasjóður suðuramtsins	132.
— — 157 Búnaðarskólasjóður vesturamtsins	132.
— — 158 Styrktarsjóður þurfandi og mak- legra konungslandseta í suður- amtinu	133.
— — 159 Búnaðarsjóður vesturamtsins	133.

VI.

Sýslusjóðir 1877:

31.okt.161 Suðurumdæmið	138.
— — 162 Vesturumdæmið	140.
2.nóv.163 Norður- og austurumdæmið	142.

LANDSHAGSSKÝRSLUR.

I.

Mannfjöldi árin 1873—75.

8 A. Fæðingar, mannalát, hjónabönd og fermingar í hverju prestakalli og prófastsdæmi	4.
9 B. Fæðingar á öllu landinu, taldar eftir aldri móðra og getnaðarhætti og kyni barna	15.
10 C. Hjónabönd á öllu landinu, talin eftir aldri brúðhjóna	16.
11 D. Hjónabönd, talin eftir stjett brúðhjóna	17.
12 E. Mannalát talin eftir aldri	18.
13 F. Dánir, taldir eftir hjóskaparstjett	19.
14 G. Fæðingar, mannalát og hjónabönd í hverjum mánuði	19.
15 H. Slysfarir í hverjum mánuði eftir kyni hinna dáu og tegund slysa	20.
16 Athugasemdir við mannfjöldaskýrslurnar og samanburður við skýrslur frá fyrri árum	21.

II.

Kirkjur landsins 1864—1877.

85 Ástand og fjárhagur hverrar kirkju	78.
86 Yfirlit yfir sjóði og skuldir kirkna í hverju prófastsdæmi	87.
87 Samanburður sjóða og skulдна í hverju prófastsdæmi og yfirlit yfir fjárhag kirkna á öllu landinu 1853—1877	88.

III.

Dómgæzla 1873—1877.

160 A Mál þau, er verið hafa fyrir hverri sátta-nefnd, og úrslit þeirra	134.
— B Yfirlit yfir framkvæmdir sáttanefnda í hverju lögsagnarumdæmi	137.

VERÐLAGSSKRÁR,

sem gilda frá miðju maímánaðar 1879 til sama tíma 1880.

25. febr. 29 í Rangárvallasýslu	28.
— 30 í Vestmannaeyjasýslu	30.
— 35 í Eyjafjarðar og Þingeyjarsýslum og í Akureyrar kaupstað	34.
— 36 í Húnavatns og Skagafjarðarsýslum	35.
26. febr. 37 í Norðurmúla og Suðurmúlasýslu	37.
17. marz 38 í Austur- og Vestur-Skaptafellssýslu	39.
— 39 í Borgarfjarðar, Gullbringu- og Kjósar, Árnessýslu og Reykjavíkurbæ	40.
22. — 40 í Barðastrandar- og Strandasýslu	42.
— 41 í Mýrasýslu Snæfellsnes- og Hnappadalssýslu og Dalasýslu	44.
— 42 Ísafjarðarsýslu og Ísafjarðarkaupstað	46.

AMTSRÁÐSFUNDASKÝRSLUR.

I.

1878	
2. júlí 69 Fundir í norður- og austurum- og dæminu	63—69.
3. júlí A. 1. Kostnaður við ferðir Sveins	

Bls.

1878

4. sept. 69 B.
og
5. sept.

1879

27. jan.
til
5. febr.

búfræðings og vatnsveitingar á Staðarbyggðarmýrum.

2. Aætlan um ferðir Sveins búfræðings.
3. Þóknun fyrir tillsögn í mjólkurmeðferð.
4. Ómagahald og útsvaragreiðsla í hreppum.
5. Jafnaðarsjóðsreikningurinn 1877 endurskoðaður.
1. Ábúð og leigumáli Þjóðjarða.
2. Styrkur til að læra yfirsetufræði.
3. Laun Sveins búfræðings.

C. 1—6. Skoðaðar gjörðabækur sýslunefnda.

- 7.—19. og 21. Skoðaðir og úrskurðaðir sýslureikningar og samið yfirlit yfir þá.
20. Vegabætur og Þjóðvegagjald í Norðurmúlasýslu.
22. Áætlun um gjöld og tekjur jafnaðarsjóðsins 1879.
23. Sýslunefndir áminntar um skyldur sínar með tilliti til hrepps- og sýsluvega.
24. Fyrirmynd fyrir skýrslu um vegagjörðir.
25. Beiðni hjeraðslæknis um þóknun fyrir kennslu yfirsetukvenna.
26. Reglugjörð fyrir bókasafnið á Akureyri.
27. Um að bæjarsjóður Akureyrar borgi borð.
- 28.—35. Yfirskoðaðir reikningar nokkurra sjóða.
36. Úrskurður sýslunefndar um sveitarútsvar er fullnaðarúrskurður.
37. Styrkur til launa búfræðings í Húnavatnssýslu.
38. Styrkur handa búfræðingi til verkfærakaupa.
39. Búfræðingur í Þingeyjarsýslu.
40. Kaup á verkfærum til framskurðar á mýrum.
41. Þóknun fyrir skriptir við amtsráðið 1877 og 1878.

II.

11. júní 109 Fundir í suðurumdæminu 101—104.
til
13. júní D.

1. Jafnaðarsjóðsreikningur 1878 endurskoðaður.
2. Búnaðarskólagjalds og landsetasjóðsreikningar yfirskoðaðir.
3. Breyting á ferðum norðan-

VII

		og vestanpósts og gufu- skipsferðir á Faxaflóa.	Bls.
	4.	Kaup á Laugarness og Kleppsjörðum.	
	5.	Brýr yfir Þjórsá og Ólvesá.	
	6.	Þvergirðingar í laxveiðam.	
	7.	Reglugjörð fyrir hreppstjóra.	
	8.	Ráðstöfun á fje til eflingar landbúnaði og sjáfarútvegi.	
	9.	Meðgjöf með málleysingjum hjá síra Páli á Stafafelli.	
	10.	Sýslusjóðsreikningar úr- skurðaðir.	
	11.	Kennsla í yfirsetufræði hjá landlækni.	
	12.	Áætlun um tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs 1880.	
12. sept.	E.	1. Styrkur til kvennaskólans í Reykjavík.	
til		2. Yfirsetukvennahjerudum skipt.	
15. sept.		3. Styrkur til búfræðisnáms í Norvegi.	
		5. Sýslusjóðsreikningar úr- skurðaðir.	
		5. Eptirrit eptir gjörðabókum sýslunefnda skoðuð.	
		6. Vegagjörð frá Óseyrarnesi að Sandvíkurmelum í Flóanum.	
		7. Laun handa jarðyrkjumanni í suðuramtinu.	
		8. Reglugjörð fyrir hreppstjóra.	
		III.	
17. júní	F.	Fundur í vesturumdæminu 105—108.	
til	F.	1—3 Reikningar endurskoðaðir.	
19. júní.	4.	Vegurinn yfir Sandsheiði.	

	5.	Styrkur til að læra leir- kerasmiði.	Bls.
	6.	Aukapóstur frá Laugabóli að Stað í Grunnarvík.	
	7.	Eptirrit eptir gjörðabókum sýslunefndanna endurskoðuð.	
	8.	Umferðir Ólafs jarðyrkju- manns Bjarnarsonar.	
	9.	Póstgöngur til og frá Stykk- ishólmi.	
	10.	Reglugjörð fyrir hreppstjóra.	
	11.	Kennsla í jarðyrkju og bú- fræði hjá Torfa Bjarnasyni í Ólafsdal.	
	12.	Styrkur til búfræðisnáms í Norvegi.	
	13.	Verðlaun fyrir jarðabætur.	
	14.	Breyting á ferðum norðan og vestanpóstsins og gufu- skipsferðir um Faxaflóa.	
	15.	Fangahúsið í Stykkishólmi.	
	16.	Áætlun um tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs vesturamtsins 1880.	
		AUGLÝSINGAR UM NÝUTKOMIN LÖG 41, 49, 101, 145.	
		EMBÆTTASKIPUN O. FL. 4, 48, 56, 77, 92, 124, 144, 152, 176.	
		ÓVEITT EMBÆTTI 48, 64, 92.	
		HEIDURSMERKI, LÖGTIGN OG HEIDURS- GJAFIR 77, 144.	
		ALÞINGISKOSNINGAR 48, 92.	
		PRESTVÍGSLUR 100.	
		AUGLÝSING UM STJÓRNARTÍÐINDI 176.	

NAFNAREGISTUR OG ORÐA.

Aðstoðarlæknir 156.	Arnbjörn vitavörður Ólafsson 59.	ávisunum 122, gjalddagi 165.
Afhendingargjald í dánarbúi 165.	Arni sýslumaður Gíslason 48.	Austur-Eyjafjallahreppur 128.
Akrahreppur 149.	Arni leturgrafari Gíslason 75.	Ávisanir upp í tekjur lands- sjóðs 3, 56, 122, 123.
Allsherjarpóstsamband 49, 167.	Arni prestur Jóhannsson 167.	Balles lærdómskver 1.
Alþingismál um amtmanna embætti 51, prestaköll 22, þvergirðingar í Elliðaám 120, lærða skólann 153, 154, 155, 158, verzlunarsamning 161, afnám styrktarsjóðs 165, sölu þjóðjarða 148, verðlagsskrár 147.	Arni læknir Jónsson 56.	Balslevis biflúsögur 1.
Alþingishús 160.	Arni umboðsmaður Ó. Thor- lacius 55.	Barnaskólar í Hafnarfirði, á Vatnsleysuströnd og á Eyr- arbakka 61, í Gerðum 96, á Leirá 171.
Amtmannaembættin 51.	Ásmundur prófastur Jónsson 77.	Barnaskírn 57.
Arnarneshreppur 168.	Ásmundur Sveinsson, settur sýslumaður 92.	Barnauppfæðing í skript og reikningi 76.
Arnarstapa umboð 32.	Atkvæðisrjettur þójarfógeta í Rvík 27.	Benedikt kennari Gröndal 26.
	Aukaniðúrjöfnun, á sveitargjaldi 169.	Benedikt prófastur á Grenjað- arstað Kristjánsson 144.
	Aukatekjur fyrir eptirlit með útlutningum 51, borgun með	

Benedikt leirkerasmiður Oddsson 124.
 Benedikt sýslumaður Sveinsson 155.
 Birting laga 47.
 Björgun, samningur þar um 121 og 146, endurgjald á kostnaði 156, 166.
 Björn Bjarnarson frá Vatns-horni 122.
 Björn alþingismaður Jónsson 48.
 Björn kennari Magnússon Ólsen 56, 155.
 Björn trjesmiður Þorláksson 27.
 Bogi Helgason frá Vogu 100.
 Bókmenntafélag 26.
 Bólstaðahlíðarhreppur 33.
 Borgarkirkja í Borgarfirði 99.
 Botnsvogavörður 1877 98.
 Bráðnaðir peningar 157.
 Brennisteinsnámar 70.
 Brezkt fiskiskip 121.
 Brjefspjöld 170.
 Brúargjörð í Skagafjarðars. 76.
 Búfræðingar, Sigurbjörg 4, Sveinn 24, 127, Pjetur 60, Ólafur 100, Björn 122, Bogi 100, Torfi 100.
 Búfræðiskennsla í Ólafsdal 100.
 Búnaðarfélag suðuramtsins 26.
 Bæjarfógeti í Rvík atkvæðisrættur 27.
 Bækur, handbók presta 1, náttúrufræðisrit 25, heilbrigðisrit 26, dönsk lestrarbók 167, lýsing Íslands 167.
Cító skip 166.
 Clausen stórkaupmaður 55.
 Concordia skip 166.
Danmörk verzlunarsamn. 161.
 Daniel póstur Sigurðsson 32.
 Diana pótskip 58.
 Dómkirkjan í Rvík 61, 98.
 Dýrasafn 26.
 Dyravörður skólans 154.
 Dyrhólahreppur 74, 125.
 Dönsk þýðing á skjölum 154.
Eggert umboðsm. Gunnarss. 70.
 Eggert faktor Laxdal 94.
 Einarssveitarómagi Andrjess. 149.
 Einar prestur Jónsson 92.
 Einar bóndi Ingimundsson 150.
 Einar sveitarómagi Pjeturss. 146.
 Einar sýslum. Thorlacius. 92.
 Einar prentari Þórðarson 1.
 Ekkjuframförzla 117, 155.
 Elliðaár 99, 120.

Engihlíðarhreppur 72.
 Eskifjörður 24.
 Eyólfur bóndi Gíslason 97.
 Eyjólfur bóndi Guðmundsson 144.
 Eyrarbakki 1, 61.
Fagranes prestakall 22.
 Fátækramál 32, 33, 74, 125, 128, 146, 149, 168.
 Fells pk. í Skagafirði 121.
 Fensmark sýslumaður 56.
 Fjarrjettir gangnatakörk 72.
 Fiskiveiðasamþykktir 89, 90, 91.
 Flensborgar barnaskóli 61.
 Fox skip 121.
 Framförzla sveitarómaga, nauðsyn á veittum styrki 32, 149, útfararkostnaður 33, kostnaður við vitfíring 74, ómagi, sem ekki hafði verið settur niður 125, vistlaus kona 128, sönnun á fæðingarstað 146, hve nær endurgjalds skal krafizt 168.
 Friðrik Jónsson málleysingi 97.
 Fr. Zeuthen hjeradsleknir 99.
 Fyrirmynd fyrir manntalsbók 3.
Gangnatakörk milli fjárrjetta 72.
 Gamaliel húmaður Oddsson 75.
 Garða kirkja á Álptanesi 76.
 Gauntlet skip 121.
 Geithellnahreppur 146, 166.
 Gerðar, barnaskóli 96.
 Gjaldheimtur 2, 56, 122, 123.
 Grímsstungaheiði vegabót 70.
 Gripasýningar í Skagafirði og Eyjafirði 69.
 Grundar pk. í Eyjafirði 126.
 Guðmundur prestur Bjarnason 99.
 Guðmundur prófastur Einars-son 127.
 Guðmundur sýslumaður Páls-son 158.
 Gufuskiptið Díana 58.
 Gunnlaugur sýslumaður Blöndal 92.
Halldór yfir kennari Friðriks-son 61, 98, 167.
 Hallormsstaða pk. 22.
 Handbók presta 1.
 Hákarlaveiða samþykkt 91.
 Helgi læknir Guðmundsson 92.
 Helgi prestaskólakennari Hálf-ánarson 77.
 Helgi bóndi Þorsteinsson 95.

Hermanníus sýslumaður Johns-son 118.
 Heytollur 148.
 Hjallakirkja 97.
 Hjaltadalsá 76.
 Hofshreppur 128.
 Hólahreppur 168.
 Holtshreppur 149.
 Homöopathameðul 63.
 Hrafnagilshreppur 93.
 Hraungerðishreppur 33, 125.
 Hreppsnefnd sjá sveitarstjórn.
 Hreppstjórnar skulu geyma stjórnartíðindi 1, mega ekki nota þjónustupóstmerki 129.
 Húnvetningar 60, 98.
 Húsaskattur 1, 24, 55.
 Húsmennskuleyfi 75.
 Hvammskirkja í Norðurárdal 98.
 Hvítarvörður 1877 98.
 Hörgsland 93.
Indriði reikningsendurskoðari Einarsson 152.
 Ingjaldshóll, þjóðjörð 32.
 Innanbæjar búýsla 4.
 Innskriftir upp í þinggjöld 56, 123, upp í aukatekjur 122.
 Ísafjarðarsýsla, embættisveiting 58, fiskiveiðar 90, 91.
 Ísafjarðar sparisjóður 72.
 Íslands lýsing 167.
Jakob prestur Guðmundsson 63, 156.
 Jakob trjesmiður Sveinsson 61.
 Jens prestur Pálsson 4.
 Jóhannes barnakennari Hall-dórsson 93.
 Jónas prestur Bjarnarson 77.
 Jónas organisti Helgason 127.
 Jónas læknir Jónassen 26.
 Jón prestur Benediktsson 158.
 Jón prófastur Hallsson 22.
 Jón bóndi Halldórsson 144.
 Jón prófastur Jónsson 77.
 Jón sýslumaður Johnsen 119.
 Jón hreppstjóri Ólason 129.
 Jón alþingismaður Pjetursson 92.
 Jón yfirdómstjóri Pjetursson 117.
 Jón kennari Sveinsson 124.
 Jón prestur Þorsteinsson 92.
 Jósef sveitarómagi Jósefsson 168.
Kaldaðarnes 93, 150.
 Kálfholtskirkja 70.
 Kirkjubæjarklausturs umboð 62.
 Kirkjur, viðgjörð 57, 61, 98,

- hitavjel 58, lán 70, 76, 98, 99, 117, 127, lögð niður 117.
 Kirkjutíund af tíundarfjálsum jörðum 93, í Reykjavík 129.
 Kleifahreppur 170.
 Klentz trjesmiður 160.
 Klofakirkja 117.
 Kolbeinsdalsá 76.
 Konsúll skipaður 92.
 Kristinn hreppsnefndaroddviti Magnússon 99.
 Kristján bókbindari Ó. Þorgríms-son 167.
 Kristján sýslunefndarmaður Símonarson 171.
 Kvinnaskóli í Skagafirði 120.
 Lambeyrartún á Eskifirði 24.
 Landaurar upp í þinggjöld 3, 55.
 Landhelgisbrot 57.
 Landsendarett 72.
 Launaviðbót 54, 118.
 Lausamaður háður sveitarstjórn 128.
 Lán úr viðlagasjóði til kirkju- bygginga 70, 76, 98, 99, 117, 127, til jarða- og húsbóta á prestssetrum 70, 126, 158, vald landshöfðingja til að veita þau 157, 158.
 Lárus sýslumaður Blöndal 119.
 Lárus prófastur Halldórss. 144.
 Leirár barnaskóli 171.
 Leirkerasmið 124.
 Leturstunga 75.
 Lífsábyrgðarskylda embættis- manna 117, 155.
 Lóðarnám 119.
 Lóðmundarfjörður, fiskiveiðar 89.
 Lundarbrekkukirkja 117.
 Lýtingsstaðahreppur 24.
 Læknar, laun þeirra 99, 124, 125, yfirsetukennsla 24, 131, aðstoðarlæknir 156.
 Lærði skólinn inntökupróf 71, ályktun alþingis 153, 158, umsjón með lærisveinum 155.
 Lög, birting þeirra 47.
 Lögtak fyrir sveitarútsvari 93, fyrir þinggjaldi 171.
 Lögtign 155.
 Magnús prestur Gíslason 56.
 Magnús Einarsson organleikari 120.
 Málmstunga 75.
 Málleysingjakennsla 96, 120.
 Manntalsbók, fyrirmynd 3, þar í ber að rita öll þinggjöld 171.
 Mjólkurmeðferð, tilsögn 4.
 Mormónar, barnaskírn 57.
 Mosfellshreppur 125.
 Möðruvallaskóli 57.
 Náttúrufræðisrit 25.
 Norskir strandmenn 156.
 Nova Scotia 54.
 Oddur bóndi Eyjólfsson 92.
 Ofanleyti á Vestmannaeyjum 146.
 Ólafsdalur, búnaðarskóli 100.
 Ólafur jarðyrkjumaður Bjarnar-son 100.
 Ólafur Ólafsson «kunningi» 96.
 Ólafur Pálsson umboðsmaður 48, 93.
 Organsnám og kennsla 120, 127.
 Ostagjörð tilsögn 4.
 Páll prestur Pálsson 120.
 Paterson brennisteinsnemi 70.
 Peningar bráðnaðir 157.
 Pjetur stúdent Jónsson 144.
 Pjetur búfræðingur Pjetursson 60.
 Póstmál, þóknun handa pósti fyrir hestmissi 32, póstsendingar til útlanda 49, ferðir póstskipsins Diönu í septbr. 1878 58, póstávisanir 121, þjónustupóstmerki 129, brjef- hirding og aukapóstur 151, landpóstferða-áætlun 151, allsherjarpóstsambandið 49, 167, brjefspjöld 170.
 Preben sýslumaður Böving, launabót 119.
 Prestar, handbók 1, skattur af embættistekjum 2, vígslur til safnaðar í vesturheimi 54, uppfæðing unglunga 76, mótugjald 97, kennsla mál- leysingja 120, drykkjuskapur 126, heytollur 147, ferða- leyfi 167.
 Prestakallaveiting 22, uppbót 121, 74, 167.
 Prestaskólinn 144, 154.
 Prestaekkjur 23.
 Prestsbakki 121.
 Prestsmótugjald 99.
 Prestvígsla 54, 109.
 Prestssetur, húsaþygging 158, jarðabætur 70, 126.
 Prince Alfred, skip 154.
 Reyðarfjardahreppur 95.
 Reikningskoðari skipaður 152.
 Reikningsskil fyrir þinggjöldum 2, 123, fyrir aukatekjum 122, fyrir gjöldum lærða skólans og prestaskólans 154.
 Reikningsúrskurðir 148.
 Reykhólts prestssetur 70.
 Reykjavík, atkvæðisrjettur bæj- arfógeta 27, viðgjörð við dóm- kirkju 58, 61, 98, kirkjuti- und 129.
 Reynistaðar pk. 22.
 Rjettir, gangnatakörk 72.
 Sandfok 127.
 Sauðlauksdalur 121.
 Seiluhreppur 33.
 Seyðisfjörður 89.
 Sigríður sveitarómagi Þórar- insdóttir 128.
 Sigurbjörg Friðfinnsdóttir 4.
 Sigurður kennari Sigurðsson 124, 155.
 Sigurgeir prestur Jakobsson 126.
 Sigurður Friðriksdóttir 117.
 Skagafjörður, gripasýning 69, kvinnaskóli 120.
 Skapti kandidat Jósefsson 95.
 Skattur af húsum 1, 24, af tekjum 2, 25.
 Skattgreiðsla í landaurum 56.
 Skattamál, reikningsskil 2, 123, húaskattur 1, 24, 55, tekju- skattur 2, 25, 55, 62, 123.
 Skipströnd, björgunarsamningar 121, 146, endurgjald á kostn- aði fyrir strandmenn 156, 166.
 Skírn á börnum Mormóna 51.
 Skólar, á Möðruvöllum 57, lærði skólinn 71, 153, 155, 158, prestaskólinn 144, 155, barna- skólar 61, 96, 171, kvenna- skóli 120.
 Skrapatungurjett 72.
 Skriða á þjóðjörð 95.
 Skúli prestur Gíslason 77.
 Snorri prestur Norðfjörð 93.
 Snorri verzlunarstj. Pálss. 156.
 Spánn, verzlunarsamningur 161.
 Sparisjóður á Ísafirði 73.
 Stefán Bjarnarson sýslum. 58.
 Stefán prestur Jónsson 48.
 Stefán sýslumaður Thóraransen 119, 171.
 Steinunn sveitarómagi Jóns- dóttir 32.
 Stend, búnaðarskóli í Noregi 100, 121.
 Stjórnartíðindi 1, 176.
 Strand, sjá skipstrand.
 Stykkishólmur 55.
 Styrtarsjóður afnuminn 165.

Styrkur: til innanbæjarbúsýslu 4, til náttúrufræðisrita 25, til heilbrigðisfræði 26, danskrar lestrarbókar 167, lýsingar Íslands 167, til dýrasafns 26, til jarðabóta og sjávarútvegs 26, til að læra vegagjörð 27, til vegabóta 48, til vitavardar 59, handa 2 stúdentum 60, til að launa búfræðingi 60, handa barnaskólum 61, 96, 171, til að nema málmstungu 75, til eflingar landbúnaði 99, 122, til kvennaskóla í Skagafirði 120, handa uppgjafaprestum og prestsekkjum 23, til gripasýninga 69.

Svalbarðshreppur 146.

Svarðbæli, þingstaður 69.

Sveinbjörn prestur Guðmundsson 77.

Sveinn vitfirringur Hjaltason 74.

Sveinn prófastur Nielsson 48.

Sveinn búfræðingur Sveinsson 24, 127.

Sveitarstjórn, nauðsyn á að leggja með ómögum 32, 149, útfararkostnaður ómaga 33, kostnaður fyrir vitfirring 74, fjárveitingarvald 95, skal setja niður ómaga 125, vald gagnvart ólögl. lausamönnum 128, hvernig sannaður fæðingarstaður ómaga 146, hve nær endurgjalds á bráðabirgðastyrk skal krafist 168, vald til aukaniðurfjöfnunar 169.

Tekjuskattur af embættistekjum prests 2, eptirlit yfirskattanefnda með skattskrá 25, 123, stórkaupmanns 55, atvinnulausra manna 62.

Theódór bæjarfógeti Jónassen 119, 54.

Thomsen kaupmaður 120, 99.

Thomas skip frá Grimsby 121.

Tiundarfrelsi jarða 93.

Tómas læknaskólakennari Hallgrímsson 121.

Torfastaðahreppur 69.

Torfi búfræðingur Bjarnason 100.

Tryggvi kaupstj. Gunnarsson 57.

Tromsö skip frá Hamborg 156.

Umboðsmenn 2.

Undanþága frá vaxtalögum 95.

Uppbót prestakalla 121.

Uppfræðing unglinga í skript og reikningi 76.

Uppgjafaprestar 23.

Útbýting styrktarfjár 23.

Útflutningsskip, borgun fyrir eptirlit 51, skaðabætur fyrir bið 94.

Útlegging á dönsku 154.

Útnyrðingsstaðir 129.

Watsleysustrandar barnaskóli 61.

Vegagjörðir 27, 48, 70.

Venia practicandi 156.

Verðlagsskrár í Skaptafellssýslu 147.

Verzlunarlöð 119.

Verzlunarsamningur milli Danmerkur og Spánar 161.

Vestmannaeyjar, viðgjörð við kirkju 57, endurgjald fyrir

sveitarkostnað 74, brunn-gjörð 146, prestur 2.

Vesturfarrar, skaðabætur 94.

Vextir af fasteignarveðlámum 95.

Villingaholtshreppur 32.

Vindhælishreppur 72.

Vitagjald 60.

Vitavörður 59.

Yfirsetukvennanám 24, 121.

Yfirskattanefnd 25, 123.

Þinggjöld, reikningsskil 2, borgun með ávísunum 123, með landaurum 56.

Þingmúla pk. 23.

Þingstaðar breyting 69.

Þingvallafundur 1876, kostnaður við ferð þangað 95.

Þjóðjarðir, linun á landskuld 62, skriðuhreinsun 95, brunn-gjörð 146, ályktun alþingis viðvíkjandi sölu þjóðjarða 148.

Þórarinn prófastur Bóðvarsson 76.

Þórður faktor Guðjohnsen 70.

Þorlákshöfn 119.

Þorsteinn Benediktss. prestur 4.

Þorsteinn sýslum Jónsson 118.

Þorsteinn alþingismaður Þorsteinsson 92.

Þórunn ómaga Þórðardóttir 125.

Þorvaldur læknir Jónsson 124, 157.

Þorvarður læknir Kjerúlf 70.

Þorvaldur bóndi Sigfússon 171.

Þorv. prestur Stefánsson 98.

Þurabúðir á umboðsjörð 32.

Þvergirðingar í laxveiðaám 120.

Þykkvabæjarklausturs umboð 62.

Öltollur 129.

LEIÐRJETTINGAR.

Bls. 1. l. 13 að ofan: „húsum er ekki heyra“ les: húsum, er heyra.

— 8 neðst: Fæddir karlkyns 1877 „721“ les: 731 (sbr. bls. 11 efst).

— 24 l. 10 að ofan: „Sveini“ les: konum.

— 28 l. 38 — — „8 — ær geldar“ les: 8 ær geldar

— 60 l. 9 — neðan „annarsstaðar“ les: annarsstaðar að.

— 63 l. 18 — — „Fundaskýrslur“ les: Fundaskýrslur.

— 64 l. 5 — — „landsdöfðingi“ les: landshöfðingi.

— 84 l. 2 — — „Miðgarðs“ les: Miðgarða.

— 91 l. 9 — — „15. ágúst“ les: 16. ágúst.

— 117 neðst: „stjórnartíðindi 1877“ les: stjórnartíðindi 1878,

Stjórnarbrjef og auglýsingar.

— *Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Árnessýslu um húsaskatt á verzlunarstöðum.* — Í þóknanlegu brjefi 23. f. m. hafið þjer, herra sýslumaður, jafnframt því að geta þess, að virðingarmennirnir á verzlunarstaðnum Eyrarbakka hafi ekki talið í búðarhúsið, sem þar er, meðal þeirra húsa, sem virt eru þar til húsaskatts fyrir því, að kaupmaðurinn hafi bú á jörðinni Skúmsstöðum, en húsið stendur á lóð þeirrar jarðar, — gjört þá fyrirspurn, hvort nefnt hús sje undan þegið gjaldi, samkvæmt lögum frá 14. desember 1877 um húsaskatt.

3. jan.

Af þessu tilefni vil jeg hjer með þjónustusamlega vekja athygli yðar, herra sýslumaður, að því, að 1. gr. nefndra laga leggur með berum orðum tjeð gjald á *öllu* hús í kaupstöðum og verzlunarstöðum landsins, svo framarlega sem þau eru fullra 500 kr. virði og að lögin leyfa enga undanþágu frá þessu, aðrar en þær, sem nefndar eru í 2. gr. Sú undanþága frá að greiða húsaskatt, sem lögin heimila þeim húsum, er ekki heyra til jörð, sem metin er til dýrleika, gildir þannig, eins og líka er skýrlega tekið fram í lögnum, einungis um þau hús, sem liggja fyrir utan lóð kaupstaðanna og verzlunarstaðanna.

Þar sem þjer, herra sýslumaður, hafið enn fremur spurt, hvort hús á verzlunarstað, sem eru bygd bæði af timbri, torfi og grjóti, sjeu gjaldskyld eptir hinum nefndu lögum, bæti jeg því hjer við, að efnið, sem húsið er byggt úr, hefir eptir ákvörðun laganna alls engin áhrif á gjaldskylduna, því hún er eins og áður er sagt, einungis komin undir því, að húsið sje virt 500 kr. eða þaðan af meira.

— *Brjef landshöfðingja til stiptysfirvaldanna um handbók presta.* — Þar eð það samkvæmt skýrslu stiptysfirvaldanna er nauðsynlegt, að prentað sje nýtt upplag af handbók presta, og með því að Einar prentari Þórðarson hefir boðizt til að kosta 200 expl. upplag af bók þessari, og selja hana innbundna fyrir 2 kr. 25 a. gegn því, að hann öðlist forlagsrjett að Balles lærdómsbók og Balslevs bíflúsögum, eins og bækur þessar nú eru, og selji þær með sama verði og þær hingað til hafa verið í, hefi jeg samkvæmt skýringum stiptysfirvaldanna í þóknanlegu brjefi frá 17. f. m. fallizt á nefnt tilboð, þó með því skilyrði, að prentarinn einnig skuldbindi sig til að hafa lokið prentun handbókarrinnar um næstkomandi sumarmál.

2
9. jan.

Þetta er hjer með tjáð stiptysfirvöldunum til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir Einari prentara Þórðarsyni.

— *Brjef landshöfðingja til beggja amtmanna um útbýtingu á stjórnartíðindum til hreppstjóra.* — Eptir að ráðgjafinn með brjefi frá 6. nóvbr. f. á., sem prentað er í stjórnartíðindum 1878 B 171, bls. 164 hefir samþykkt, að eitt expl. af B deild stjórnartíðindanna megi frá 1. janúar 1879 verða sent ókeypis hverjum hreppi landsins til afnota fyrir viðkomandi hreppstjóra gegn því, að hann sje skyldur til

3
10. jan.

Hinn 1. febrúar 1879.

3
10. jan. að geyma tíðindin, og á sínum tíma afhenda þau eptirmanni sínum í hreppstjórninni, vil jeg hjer með þjónustusamlega skora á yður, herra amtmaður, að hlutast til um, að þetta verði kunngjört í umdæmi yðar, svo og að leggja fyrir sýslumennina að sjá um útbýtingu viðkomandi exemplara til hinna einstöku hreppa hvers um sig. Í þessu tilliti munu sýslumönnum verða send hjeðan með póstum að minnsta kosti fjórum sinnum á ári saman við þau expl. af stjórnartíð. A, er samkvæmt brjefi mínu frá 1. ág. f. á. (Stjórnart. 1878 B. 108) eru send sýslumönnum til útbýtingar meðal hreppstjóra, jafnmörg expl. af B deild stjórnartíðindanna, og ber sýslumönnum þar eptir svo fljótt, sem unnt er, að útbýta þeim þannig, að hver hreppur sýslunnar fái 1 expl. — Þar að auki ber þeim að því er unnt er, að hafa eptirlit með því, að hreppstjórar geymi expl. þau af A og B deild stjórnartíðindanna, er þeim eru send, og þegar þeir á sínum tíma fara úr hreppstjórninni afhendi þau eptirmanni sínum.

Sýslumenn skulu, undir eins og þeir taka við stjórnartíðinda-sendingu, gæta að því, hvort nokkuð vanti í hana, og ef svo er, tafarlaust gefa ritstofu landshöfðingja skýrslu um það.

4
11. jan. — *Brjef landshöfðingja til stiptysfirvaldanna um skatt af embættistekjum presta.* — Í brjefi frá 27. f. m. hafa stiptysfirvöldin látið í ljósi álit sitt um fyrirspurn prestsins á Vestmannaeyjum viðvíkjandi skyldu hans til að greiða tekjuskatt, og segið þjer meðal annars þetta:

1, Þar eð presturinn sjálfur býr á prestssetrinu Ofanleyti, og arðurinn af ábúð þess þannig rennur beinlínis til hans sjálfs, virðist hann eptir niðurlagsákvörðuninni í 5. gr. í lögum um tekjuskatt frá 14. desbr. 1877 ekki eiga að greiða þenna skatt af tekjum þeim eða tekjuauka, sem hann má álítast að hafa við það, að honum eru veitt leigulaus afnot prestssetursins.

3, Þegar prestur missir nokkurs í af embættistekjum sínum fyrir þá sök, að þær í raun og veru eru ófáanlegar hjá gjaldþegnunum sökum örbyrgðar þeirra, þá virðist ekki eiga að reikna með sem skattskyldar þær tekjur, er þannig missast og ekki koma prestinum að neinum notum, án þess að hann geti við því gjört. Þar á móti virðist ekki næg ástæða til að undantaka þær tekjur frá skattinum, sem presturinn að vísu ekki hefir fengið, en sem hann sjálfur hefir eptirgefið, ef til vill af því, að hlutaðeigandi gjaldþegn átti bágð með að greiða þær af hendi, en samt sem áður án þess, að það sje sannad, að ekki hafi verið mögulegt að ná þeim hjá gjaldþegninum; en þetta virðist meiga álíta eptir ástæðum nægilega sannað, ekki einungis þegar gjörð hefir verið árangurlaus fjárnámstilraun hjá hlutaðeiganda, heldur einnig, þegar það að öðru leyti er vitanlegt, að hann er hreinn öreigi, t. a. m. þegar maður á gjalddaga hefir flosnað upp sökum bjargarleysis, svo að sveitin hefir orðið að taka heimilið að sjer til ráðstöfunar og framfærslu.

Með því jeg er yður samdóma um það, sem þjer þannig hafið tekið fram, vil jeg biðja yður að svara hlutaðeigandi presti samkvæmt þessu.

5
21. jan. — *Brjef landshöfðingja til beggja amtmanna um gjaldheimtur og reikningsskil.* — Með umburðarbrjefi frá 16. maí 1876 (stj.tíð. B 51) til bæjarfógeta, sýslumanna og umboðsmanna um gjaldheimtur og reikningsskil, var það brýnt fyrir nefndum

embættismönnum, að fara nákvæmlega eptir fyrirmælum reglugjörðar 13. febr. 1873, og sjer í **5** 21. jan.
lagi var þeim fyrirskipað, að gjöra nauðsynlegar ráðstafanir samkvæmt opnu brjefi 2. apríl 1841, til þess að ná gjöldum þeim, er ekki væru greidd í gjalddaga og svo fljótt sem auðið væri í seinasta lagi 4 vikum eptir gjalddaga að senda amtmanni skrá um hin óloknu gjöld með beiðni um lögtaksskipun á þeim, og loksins þegar 24 vikur væru af sumri, að senda landshöfðingja vottorð um, hvað samkvæmt þessu þá hefði verið gjört með tilliti til gjalda þeirra, er greiddast áttu á manntalsþingum eða í fardögum, og þar að auki gjöra skil fyrir, á hvern hátt þeir hefðu borgað inn í landssjóð þau gjöld, er þeir hefðu innheimt; og ber vottorði þessu að fylgja skrá, samin eptir fyrirmyndinni við umburðarbrjefið (stj.tíð. B. 1876 bls. 55) um gjöld þau, er þá kynnu að vera ógreidd. Jafnframt þessu var í umburðarbrjefinu brýnd fyrir reikningshöldurunum skylda þeirra til samkvæmt 4. grein reglugjörðar 13. febr. 1873 að borga inn í landssjóð gjöld þau, er þeir hefðu innheimt, undir eins og þau væru greidd þeim, í síðasta lagi með fyrstu póstferð, eptir að þetta hefði átt sjer stað.

Þar eð sumir reikningshaldarar síðan hafa vanrækt að fara eptir fyrirmælum þessum, og afleiðingin af þessu hefir orðið, að í lok hvers reikningsárs hefir verið útistandandi sem ógreitt í landssjóð talsvert af fje því, sem hlýtur að hafa verið goldið reikningshöldurunum, vil jeg hjer með skora á yður, herra amtmaður, að brýna fyrir öllum sýslumönnum, bæjarfógetum og umboðsmönnum í umdæmi yðar, að þeim beri að gæta nákvæmlega fyrirskipana þeirra, er gjörðar eru í umburðarbrjefi 16. maí 1876 og jafnframt gefa þeim til kynna, að ef þeir eptirleidis breyti út af þessu, muni þeir verða látnir sæta ábyrgð fyrir það.

Bresti gjaldanda peninga sbr. 5. gr. laga 14. desbr. 1877 um skatt á ábúð og afnotum jarða og á lausafje, er reikningshaldari skyldur til þess að sjá um, að landaurum þeim, er hann tekur við, verði komið í peninga fyrir lok sumarkauptíðar, en við engri «innskript» eða ávísun á innlendan kaupmann má hann taka, nema því að eins að kaupmaðurinn sje fær um að borga fyrir sumarkauptíðarlok innskriptina annaðhvort með peningum út í hönd eða með ávísun á áreiðanlegt verzlunarhús í Kaupmannahöfn.

Loksins mælist jeg til þess, að þjer herra amtmaður, um leið og þjer sendið hingað sýslu og umboðsreikninga fyrir 1878 skýrið mjer frá, hvort reikningshaldarar hafi á þessu ári gætt fyrirmælanna í 2. gr. umburðarbrjefs 16. maí 1876 með tilliti til þeirra gjalda, sem ekki hafa verið greidd í landssjóð, fyrr en um leið og reikningurinn var saminn.

— *Bjef landshöfðingja til beggja amtmanna um manntalsbókarfyr-* **6** 29. jan.
irmynd. — Samkvæmt tillögum amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu hefi jeg samið hjálagða fyrirmynd fyrir manntalsbókum sýslumanna eins og þær verða samkvæmt hinum nýju skattalögum. Jeg hefi ekki álitíð það nauðsynlegt að sundurliða tekjuskattinn í eignarskatt og atvinnuskatt, eða að hafa í fyrirmyndinni skýrslu um hin einstöku atriði, er skattur þessi og húsaskatturinn byggjast á, þar sem reikningshaldari verður að hafa við hendina á þingum, og síðan láta fylgja reikningi sínum eptirrit eptir tekjuskattsskrá yfirskattanefndarinnar og húsaskattsskránni.

Fyrirmyndin er hin sama fyrir kaupstaði og hreppa. Í fyrsta dálki á í hreppum að rita nöfn jarða þeirra, er gjaldþegnar búa á, en í kaupstöðum skal rita í þenna dálk

6 29. jan. nöfn húsa þeirra eða stræta, þar sem hlutaðeigandi á heima. Í Reykjavík er sleppt dálkinum fyrir jafnaðarsjóðsgjaldi.

Þetta er tjáð yður herra amtmaður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir sýslumönnum þeim, er undir yður eru skipaðir.

Fyrirmynd fyrir manntalsbók.

1879

N þingsókn í N sýslu.

Heimili gjald- anda.	Gjald- endur.	Jarðar- ábúð og af- not hndr.	Lausa- fje. hndr.	Skattur.				Tekju- skattur	Húsa- skattur	Búnað- arskól- agjald	Jafn- aðar- sjóðs- gjald.	Allt þing- gjaldið	
				á ábúð ál.	á laus- afje. ál.	samtals							
						ál.	kr.						a.

7 29. jan. — *Brief landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um styrk til að nema innanbæjarbúsýslu.* — Jafnframt því að senda mjer bónarbrjef yngisstúlku Sigurbjargar Friðriksdóttur um, að henni verði af upphæð þeirri, er norður- og austurumdæminu ber þetta ár af fje því, er getur um í 10. gr. C 5 fjárlaganna, veittur 4—500 kr. styrkur til að nema í Danmörku, mjólkurmeðferð, smjörgjörð, ostagjörð og önnur innanbæjarstörf, svo að hún síðarmeir geti tekizt á hendur kennslu í þessum greinum, einkanlega í Skagafjarðarsýslu, hafið þjer, herra amtmaður, lagt yðar beztu meðmæli með beiðni þessari.

Fyrir því vil jeg þjónustusamlega tjá yður, að jeg samkvæmt ofanefndum tilögum yðar samþykki, að til þessa verða varið 400 kr. af upphæð þeirri, er norður- og austurumdæminu ber af fje því, er veitt er með áðurnefndri fjárlagagrein, þó vil jeg skjóta því til yðar, að að eins helmingurinn af styrk þessum verði útborgaður hlutaðeiganda, þá er hún fer hjeðan; en hinn helmingurinn, þegar hún færir sönnur á að hafa um hæfilegan tíma stundað áminnzt nám, og tekið góðum framförum í því. Sjeuð þjer, herra amtmaður, mjer samdóma um þetta, mun á yfirstandandi fjárhagsári að eins verða ávísað 200 kr. til þessa fyrirtækis; en eptirstöðvunum mun verða ávísað samkvæmt síðari tillögum amtsins, og bið jeg mjer tjáða þóknanlega skýrslu um, hvað afráðið verður í þessu tilliti.

EMBÆTTASKIPUN.

Hinn 11. dag janúarmánaðar skipaði landshöfðingi aðstoðarprest sira Jens Pálsson á Arnarbæli til þess að vera prest þingvalla kirkjusóknar, í Árnesprófastsdæmi.

29. s. m. var kandidat Þorsteinn Benidiktsson skipaður prestur Lundar og Fitja safnaða í Borgarfjarðar prófastsdæmi.

Landshagsskýrslur.

Mannfjöldi á Íslandi árin 1873—1877.

A. Fæðingar, mannalát, hjónabönd og fermingar í hverju prestakalli og prófastsdæmi.

MANNFJÖLDASKÝRSLA.

Prestaköll.	Fæddir.														
	karlkyns.					kvennkyns.					alls.				
	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77
1. Stafafells . . .	1	3	9	5	8	3	7	7	6	3	4	10	16	11	11
2. Bjarnaness . . .	4	2	6	5	4	5	4	2	4	3	9	6	8	9	7
3. Einholts . . .	5	8	3	3	6	4	6	9	6	7	9	14	12	9	13
4. Kálfafellsstaðar . .	3	2	2	5	7	7	6	5	8	2	10	8	7	13	9
5. Sandfells . . .	1	5	2	2	»	3	4	2	1	3	4	9	4	3	3
6. Kálfafells á Síðu . .	2	»	»	2	3	2	3	1	2	5	4	3	1	4	8
7. Kirkjubæjarklausturs	12	14	13	10	15	10	9	8	11	14	22	23	21	21	29
8. Meðallandsþinga . .	7	7	11	8	6	10	6	7	4	6	17	13	18	12	12
9. Ása . . .	3	6	3	5	8	2	3	4	2	4	5	9	7	7	12
10. Þykkvabæjarkl. . .	4	2	»	2	3	1	2	3	3	1	5	4	3	5	4
11. Reynisþinga . . .	3	12	7	9	5	12	3	4	8	8	15	15	11	17	13
12. Sólheimabþinga . . .	5	9	1	3	5	10	7	10	7	3	15	16	11	10	8
13. Eyvindarhóla . . .	9	13	9	8	12	11	10	8	8	14	20	23	17	16	26
14. Holts undir Eyjafj.	10	3	2	5	3	2	7	4	2	8	12	10	6	7	11
15. Stóradals . . .	5	5	4	5	4	5	3	7	4	1	10	8	11	9	5
16. Fljótshlíðarþinga . .	4	4	4	6	7	5	4	5	3	3	9	8	9	9	10
17. Breiðabólstaðar . .	5	6	5	2	8	8	7	6	4	2	13	13	11	6	10
18. Landeyjabþinga . . .	19	15	17	19	21	15	22	13	17	14	34	37	30	36	35
19. Keldnabþinga . . .	8	9	12	2	6	11	7	7	7	6	19	16	19	9	12
20. Odda . . .	12	15	7	12	8	6	8	7	4	6	18	23	14	16	14
21. Stóruvalla . . .	14	7	5	12	7	5	7	5	6	7	19	14	10	18	14
22. Efríholtþinga . . .	6	3	13	9	12	12	6	4	11	5	18	9	17	20	17
23. Kálfholt . . .	13	8	5	11	11	16	9	10	10	7	29	17	15	21	18
24. Vestmannaeyja . . .	6	6	8	9	8	13	7	9	4	8	19	13	17	13	16
25. Stóra - Núps . . .	3	2	4	3	6	3	5	2	4	3	6	7	6	7	9
26. Hruna . . .	4	6	7	6	8	3	7	7	6	8	7	13	14	12	16
27. Hrepphóla . . .	4	5	3	3	3	8	3	»	4	2	12	8	3	7	5
28. Ólafsvalla . . .	5	5	6	10	7	5	8	4	7	8	10	13	10	17	15
29. Hraungerðis . . .	9	13	8	10	14	6	7	12	9	8	15	20	20	19	22
30. Gaulverjabæjar . . .	12	12	17	9	12	14	10	12	13	14	26	22	29	22	26
31. Stokkseyrar . . .	11	9	13	17	19	13	19	17	15	14	24	28	30	32	33
32. Torfastaða . . .	12	9	10	11	3	11	5	9	4	7	23	14	19	15	10
33. Miðdals . . .	7	5	»	»	»	4	4	»	»	11	9	»	»	»	»
34. Mosfells í Grímsnesi	7	3	11	10	9	4	4	5	7	8	11	7	16	17	17
35. Klausturhóla . . .	8	5	6	7	7	6	8	8	5	8	14	13	14	12	15
36. Þingvalla . . .	1	2	2	»	4	4	3	3	2	2	5	5	5	2	6
37. Arnarþælis . . .	15	14	9	11	9	11	12	14	8	11	26	26	23	19	20
38. Selvogspþinga . . .	1	3	3	1	1	3	2	3	3	3	4	5	6	4	4
39. Staðar í Grindavík . .	1	4	3	5	1	4	2	3	2	1	5	6	6	7	2
40. Útskála . . .	16	21	20	25	23	25	16	26	24	17	41	37	46	49	40
41. Kálfatjarnar . . .	13	20	13	17	19	14	16	17	18	14	27	36	30	35	33
42. Garða á Alptanesi . .	29	26	22	21	21	28	22	24	29	20	57	48	46	50	41
43. Reykjavíkur . . .	36	35	42	34	38	42	45	45	54	50	78	80	87	88	88
44. Mosfells í Mosfellssv.	10	4	8	9	8	8	7	6	7	3	18	11	14	16	11
45. Kjalarnesþinga . . .	5	13	7	14	9	3	7	4	10	6	8	20	11	24	15
46. Reynivalla . . .	3	9	2	2	8	3	4	4	7	1	6	13	6	9	9
47. Saurb. á Hvalfjarðarst.	5	2	2	4	3	4	1	2	4	3	9	3	4	8	6
48. Garða á Akranesi . .	12	21	15	15	7	20	12	16	18	13	32	33	31	33	20
flyt .	390	412	381	403	416	424	386	390	402	364	814	798	771	805	780

MANNFJÖLDASKYRSLA.

Prestaköll.	Fæddir.					Dánir.									
	Þar af voru óskild- getin samtals karl- kyns og kv.kyns.					Karlkyns.					Kvennkyns				
	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77
1. Stafafells	"	1	1	1	"	1	3	4	2	6	1	6	"	2	3
2. Bjarnaness	"	2	2	1	2	1	5	4	6	4	1	7	6	"	"
3. Einhólts	1	2	"	1	"	2	8	1	1	1	3	5	4	4	4
4. Kálfafellsstaðar	2	2	1	5	"	3	5	2	6	5	2	9	5	6	3
5. Sandfells	"	2	1	1	1	"	2	3	"	2	2	4	4	2	4
6. Kálfafells á Síðu	"	"	"	"	3	1	"	"	2	3	3	2	1	1	2
7. Kirkjubæjarklausturs . .	4	3	2	7	6	10	15	8	5	8	10	10	11	4	11
8. Meðallandsþinga	1	2	2	1	"	2	3	"	7	5	9	4	4	7	4
9. Ása	"	2	1	1	2	2	5	2	4	5	4	1	1	1	2
10. Þykkvabæjarklausturs .	1	"	"	"	1	"	"	4	1	1	1	"	4	3	"
11. Reynisþinga	2	1	1	1	1	1	5	4	4	7	8	5	2	4	2
12. Sólheimþinga	"	1	1	2	"	2	5	5	7	4	5	3	"	7	2
13. Eyvindarhóla	1	2	3	2	7	5	3	9	8	2	12	1	5	6	5
14. Hólts undir Eyjafjöll .	2	3	"	1	2	4	3	3	8	5	3	4	6	5	4
15. Stóradals	1	2	1	2	1	2	3	5	2	5	5	2	4	2	"
16. Fljótshlíðarþinga . . .	1	1	2	3	3	5	4	1	4	3	2	3	"	3	3
17. Breiðabólstaðar	2	3	"	2	2	2	5	2	"	4	2	4	3	4	3
18. Landeyjapinga	12	9	8	10	8	12	8	14	14	10	10	12	2	7	10
19. Keldnapinga	7	3	7	2	3	3	5	7	6	3	2	10	11	2	3
20. Odda	6	6	5	3	6	11	8	3	3	6	8	4	4	3	6
21. Stóruvalla	4	2	1	6	4	11	7	5	6	5	2	5	2	4	3
22. Efriholtþinga	1	3	4	5	5	3	1	8	2	2	5	8	3	6	4
23. Kálfhólts	3	3	4	4	3	8	11	5	16	9	6	6	8	3	8
24. Vestmannaeyja	3	3	4	2	6	9	14	6	9	4	11	6	4	6	2
25. Stóra-Núps	"	2	1	3	2	2	4	5	3	2	2	1	4	1	4
26. Hruna	1	"	5	1	4	3	2	5	2	5	6	5	2	8	2
27. Hrepphóla	1	1	"	"	"	1	3	2	3	4	6	7	3	4	1
28. Ólafsvalla	1	1	2	"	1	2	3	2	6	5	3	3	4	4	5
29. Hraungerðis	2	5	3	4	5	10	14	6	10	5	6	2	7	7	6
30. Gaulverjabæjar	8	5	5	7	5	9	10	8	10	11	9	7	6	4	7
31. Stokkseyrar	8	14	8	12	10	15	12	5	10	9	10	13	12	9	11
32. Torfastaða	4	2	4	2	5	10	5	5	3	5	6	2	3	5	4
33. Miðdals	1	2	"	"	"	5	4	"	"	"	2	2	"	"	"
34. Mosfells í Grímsnesi . .	"	2	4	5	6	3	"	5	8	7	7	1	3	8	7
35. Klausturhóla	"	3	1	3	3	5	3	7	4	3	2	2	1	4	3
36. Þingvalla	1	2	1	"	1	1	"	"	3	1	3	1	"	2	1
37. Arnarbælis	4	6	6	4	6	12	8	4	10	3	12	8	5	5	3
38. Selvogþinga	1	"	3	2	1	4	2	3	1	4	2	1	1	1	1
39. Staðar í Grindavík . . .	1	3	4	1	"	2	2	2	1	6	2	2	3	"	"
40. Utskála	14	14	16	16	15	22	22	28	16	34	22	20	24	18	17
41. Kálfatjarnar	11	10	13	10	14	13	17	17	13	14	12	6	15	5	9
42. Garða á Álptanesi	17	10	15	15	13	25	20	23	11	26	24	10	15	12	18
43. Reykjavíkur	22	26	26	12	27	27	27	30	32	30	27	26	33	23	24
44. Mosfells í Mosfellssv. . .	"	2	4	1	6	1	4	8	3	6	4	5	3	2	5
45. Kjalarnesþinga	"	4	2	2	"	9	6	6	7	6	6	3	5	4	4
46. Reynivalla	"	3	1	"	"	4	3	2	1	5	5	2	3	2	9
47. Saurb. á Hvalfjarð.str. .	1	"	"	3	2	4	"	1	2	1	6	2	"	5	3
48. Garða á Akranesi	8	3	5	5	4	14	14	17	14	16	15	14	10	10	7
Flyt:	160	178	180	171	196	303	313	296	296	317	316	266	256	235	239

MANNFJÖLDASKÝRSLA.

Dánir.										Hjónabönd.					Fermdir piltar og stúlkur samtals.				
Samtals.					par af hafa dáið af slysförum.														
73	74	75	76	77	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77
2	9	4	4	9	"	"	"	"	1	6	3	4	3	2	7	3	3	5	"
2	12	10	6	4	"	"	"	"	"	2	4	1	"	4	4	6	9	4	3
5	13	5	5	5	"	"	"	"	"	6	2	1	2	1	6	4	2	4	7
5	14	7	12	8	"	"	"	"	"	3	1	1	3	1	4	4	11	11	8
2	6	7	2	6	"	"	"	"	1	"	1	"	"	"	8	2	5	7	4
4	2	1	3	5	"	"	"	"	"	2	1	"	"	"	4	4	1	1	3
20	25	19	9	19	"	"	"	1	3	4	2	1	2	4	14	11	15	16	17
11	7	4	14	9	"	"	"	"	"	"	2	2	3	"	12	"	22	17	8
6	6	3	5	7	"	1	"	"	1	"	1	2	3	2	3	5	6	2	2
1	"	8	4	1	"	"	"	"	"	2	"	"	"	"	5	"	2	8	6
9	10	6	8	9	"	"	"	"	4	1	3	2	"	2	11	10	19	18	10
7	8	5	14	6	"	"	2	2	"	2	1	"	1	3	19	"	17	8	8
17	4	14	14	7	"	"	"	1	"	4	2	"	1	"	11	13	13	11	8
7	7	9	13	9	"	"	"	"	"	3	"	"	3	1	11	9	"	13	7
7	5	9	4	5	"	"	"	"	"	1	1	"	"	2	3	6	5	10	8
7	7	1	7	6	"	"	"	1	"	3	2	2	2	1	9	6	4	8	5
4	9	5	4	7	"	1	"	"	1	2	1	3	1	2	13	6	6	9	7
22	20	16	21	20	"	"	7	"	"	10	2	10	5	2	18	15	13	19	22
5	15	18	8	6	"	"	"	"	"	4	2	1	3	1	10	10	12	12	8
19	12	7	6	12	"	"	2	"	"	4	4	4	2	1	6	7	6	12	10
13	12	7	10	8	"	"	"	"	"	7	1	"	1	"	8	11	7	9	12
8	9	11	8	6	"	"	"	"	"	4	5	"	2	2	9	5	10	11	13
14	17	13	19	17	"	1	"	6	"	1	3	2	4	5	21	10	17	9	19
20	20	10	15	6	1	8	"	2	2	"	5	1	5	2	11	8	11	14	17
4	5	9	4	6	"	"	"	"	"	"	1	"	1	"	2	2	2	"	5
9	7	7	10	7	"	"	"	"	"	4	1	1	3	2	13	"	13	8	11
7	10	5	7	5	"	"	"	"	"	"	"	1	3	3	6	6	6	"	6
5	6	6	10	10	"	"	"	1	"	1	1	4	2	"	5	5	5	14	15
16	16	13	17	11	2	1	"	"	2	1	5	3	3	3	11	15	9	14	12
18	17	14	14	18	"	"	1	"	1	5	2	2	8	3	18	16	14	27	20
25	25	17	19	20	1	"	"	"	"	5	4	3	13	9	18	13	13	18	14
16	7	8	8	9	"	"	1	1	1	2	1	2	1	3	14	10	6	8	7
7	6	"	"	"	"	"	"	"	"	1	2	"	"	"	8	5	"	"	"
10	1	8	16	14	"	"	1	1	"	1	1	1	"	3	3	7	10	5	6
7	5	8	8	6	"	1	"	"	"	2	1	1	3	2	6	8	5	8	13
4	1	"	5	2	"	"	"	1	"	"	"	"	1	"	8	2	3	4	"
24	16	9	15	6	2	1	"	2	"	"	4	2	1	4	"	21	12	14	20
6	3	4	2	5	"	"	"	"	1	1	1	1	2	"	6	"	2	"	3
4	4	5	1	6	"	"	"	"	1	1	1	1	"	"	8	4	6	8	8
44	42	52	34	51	9	8	11	"	8	8	6	13	10	4	23	21	17	25	21
25	23	32	18	23	1	5	"	"	"	10	3	7	5	2	14	24	23	20	17
49	30	38	23	44	5	8	5	4	7	5	7	21	5	5	24	37	17	25	29
54	53	63	55	54	1	6	2	5	1	17	15	22	15	24	57	44	49	47	51
5	9	11	5	11	"	"	"	"	"	3	1	2	"	2	6	9	7	14	16
15	9	11	11	10	"	"	1	"	"	3	1	5	8	2	11	11	9	5	6
9	5	5	3	14	"	"	"	"	"	1	3	4	2	"	2	12	8	4	6
10	2	1	7	4	"	"	"	"	"	1	2	"	5	1	7	7	6	7	3
29	28	27	24	23	1	6	2	3	5	3	4	4	9	6	12	8	21	25	13
619	579	552	531	556	23	47	35	31	40	146	116	137	148	121	505	442	479	538	514

MANNFJÖLDASKÝRSLA.

Prestaköll.	Fæddir.														
	Karlkyns.					Kvennkyns.					Alls.				
	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77	1873	1874	1875	1876	1877
Fluttir	390	412	381	403	416	424	386	390	402	364	814	798	771	805	780
49. Mela í Melasveit	8	5	6	3	3	1	3	3	5	2	9	8	9	8	5
50. Hestspinga	15	9	5	11	8	7	9	4	8	8	22	18	9	19	16
51. Lundar	6	3	2	2	2	7	8	6	5	6	13	11	8	7	8
52. Reykholt	5	7	6	8	8	8	5	13	7	6	13	12	19	13	14
53. Gilsbakka	4	8	3	1	3	3	1	3	4	3	7	9	6	5	6
54. Hvamms í Norðurárd. . . .	4	5	5	7	8	12	9	11	7	9	16	14	16	14	17
55. Stafholts	13	11	3	10	6	7	7	12	9	12	20	18	15	19	18
56. Borgar	10	11	7	10	9	7	9	6	11	8	17	20	13	21	17
57. Staðarhrauns	6	3	3	10	7	2	6	8	6	9	8	9	11	16	16
58. Hítardals	3	4	3	10	7	2	2	7	9	14	18	16	17	15	23
59. Hítarnespinga	6	9	10	6	9	12	7	7	9	14	18	16	17	15	23
60. Miklaholts	3	6	7	4	5	4	4	5	4	8	7	10	12	8	13
61. Staðarstaðar	3	8	2	6	8	2	9	9	8	9	5	17	11	14	17
62. Breiðuvíkurlpinga	5	6	2	3	4	5	3	5	5	4	10	9	7	8	8
63. Nespinga	11	8	9	10	12	8	3	11	17	10	19	11	20	27	22
64. Setbergs	12	14	6	9	8	3	7	1	10	8	15	21	7	19	16
65. Helgafells	18	11	12	10	12	8	13	11	15	14	26	24	23	25	26
66. Breiðab.st. á Skóg.str. . .	7	3	7	3	4	5	1	11	3	7	12	4	18	6	11
67. Miðdalap. og Kvennab. . .	19	13	17	15	14	12	23	16	14	12	31	36	33	29	26
68. Hjarðarholts	13	6	4	5	5	2	6	8	8	5	15	12	12	13	10
69. Hvamms í Hvammssv. . . .	10	13	7	8	11	7	5	9	8	12	17	18	16	16	23
70. Skarðspinga	11	6	3	13	6	6	5	5	3	7	6	11	8	16	13
71. Saurbæjarpinga	3	6	10	2	4	4	5	4	6	4	7	11	14	8	8
72. Garpsdals	1	3	4	3	1	3	2	4	3	4	4	5	8	6	5
73. Staðar á Reykjanesi	6	2	7	2	2	10	3	6	4	5	16	5	13	6	7
74. Gufudals	7	4	4	6	4	7	2	2	5	3	14	6	6	11	7
75. Flateyjar	3	11	3	5	4	7	6	7	3	5	10	17	10	8	9
76. Brjámslækjar	10	8	9	9	7	4	10	5	7	11	14	18	14	16	18
77. Sauðlauksdals	7	6	7	7	4	9	7	11	7	5	16	13	18	14	9
78. Selárdals	4	7	8	6	9	11	7	10	9	4	15	14	18	15	13
79. Otrardals	3	5	4	3	4	3	3	1	3	1	6	8	5	6	5
80. Rafnseyrar	5	4	1	6	6	5	3	5	3	2	10	7	6	9	8
81. Alptamýrar	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2
82. Sanda í Dýrafirði	6	6	4	7	3	7	5	4	5	2	13	11	8	12	5
83. Dýrafjarðarpinga	7	7	11	3	2	10	8	12	7	7	17	15	23	10	9
84. Holts í Önundarfirði . . .	6	6	8	9	9	10	7	15	7	5	16	13	23	16	14
85. Staðar í Súgandafirði . . .	4	2	1	3	2	3	6	2	3	2	7	8	3	6	2
86. Eyjar við Skutulsfjörð . .	19	16	21	19	21	19	21	20	17	25	38	37	41	36	46
87. Ögurpinga	14	16	15	20	17	13	13	10	12	15	27	29	25	32	32
88. Vatnsfjarðar	2	6	3	4	9	4	4	4	6	3	6	10	7	10	12
89. Kirkjubólspinga	10	8	6	7	6	7	8	8	8	8	17	16	14	15	14
90. Staðar á Snæfjallastr. . . .	3	3	8	7	6	2	6	5	7	3	5	9	13	14	9
91. Staðar í Grunnavík	5	7	5	4	5	8	4	1	4	7	13	11	6	8	12
92. Staðar í Aðalvík	10	4	8	4	9	12	7	9	14	10	22	11	17	18	19
93. Arnass	10	4	9	12	14	11	10	12	11	9	21	14	21	23	23
94. Staðar í Steingr.firði . . .	6	12	6	10	12	6	10	3	9	9	12	22	9	19	21
95. Tröllatungu	6	8	8	4	5	5	9	4	8	4	11	17	12	12	9
Flyt:	729	744	679	719	721	732	697	718	738	692	1461	1441	1397	1457	1423

MANNFJÖLDASKÝRSLA.

Fæddir.					Dánir.										Samtals.				
Þar af voru óskil- getin samtals karl- kyns og kv.kyns.					Karlkyns.					Kvennkyns									
73	74	75	76	77	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77
160	178	180	171	196	303	313	296	296	317	316	266	256	235	239	679	579	552	531	556
1	1	1	1	1	4	2	3	4	2	8	4	2	1	2	12	6	5	5	4
3	3	"	5	6	8	10	3	2	5	3	7	5	5	4	11	17	8	7	9
5	3	1	2	1	4	2	5	2	3	3	5	2	6	12	7	7	7	8	15
1	4	1	"	1	1	6	8	4	3	8	4	6	6	5	9	10	14	10	8
2	"	1	"	1	2	2	1	2	1	1	1	1	2	2	3	3	2	4	3
1	2	2	1	2	3	2	"	3	2	12	2	4	4	2	15	4	4	7	4
4	3	2	4	2	2	4	6	4	4	6	7	5	6	4	8	11	11	10	8
2	4	2	1	4	6	8	10	1	5	7	5	3	4	4	13	13	13	5	9
3	2	3	3	3	7	2	7	4	1	5	1	4	3	2	12	3	11	7	3
"	4				1	1				2	2				3	3			
"	4	5	5	2	8	3	"	5	9	2	9	9	5	10	6	12	9	10	19
1	4	4	"	2	5	1	4	2	7	5	6	"	"	2	1	10	7	4	8
2	3	2	2	6	5	3	3	3	6	6	7	4	3	5	11	10	7	6	11
1	3	1	2	"	5	5	2	3	7	3	"	1	6	2	8	5	3	9	9
4	4	8	10	8	27	13	10	14	13	31	10	19	11	11	58	23	29	25	24
"	6	4	4	2	5	8	7	4	7	7	5	2	3	10	12	13	9	7	17
3	5	7	3	4	20	9	15	6	7	16	10	8	18	5	36	19	23	24	12
1	1	3	1	2	5	1	4	4	2	5	5	4	3	"	10	6	8	7	2
"	4	4	5	3	12	10	7	8	3	15	7	9	6	13	27	17	16	14	16
2	1	3	1	"	8	3	3	1	2	5	2	3	2	1	13	5	6	3	3
"	1	1	1	6	8	5	6	3	6	6	7	7	3	6	14	12	13	6	12
1	5	2	3	8	8	4	6	10	4	4	4	4	1	5	12	8	10	11	9
2	2	4	1	1	4	3	3	1	1	1	4	5	1	4	5	7	8	2	5
"	1	"	2	"	2	2	8	1	1	"	2	2	3	2	2	4	10	4	3
3	1	1	1	2	6	1	4	2	2	6	4	3	7	3	12	5	7	9	5
2	1	2	3	2	7	2	"	3	2	1	2	1	2	1	8	4	1	5	3
"	2	2	1	10	10	2	2	4	7	14	6	5	7	5	24	8	7	11	12
2	5	6	4	4	4	4	5	11	4	7	5	4	9	5	11	9	9	20	9
6	5	7	6	1	4	4	8	12	5	2	2	3	1	4	6	6	11	13	9
2	3	4	1	3	5	2	7	6	5	6	2	3	13	10	11	4	10	19	15
2	3	1	1	"	3	"	3	6	"	3	"	2	1	"	6	"	5	7	"
"	4	1	1	2	6	1	7	2	2	12	"	13	1	1	18	1	20	3	3
1	"	"	"	1	2	1	3	1	2	"	1	1	"	"	2	2	4	1	2
1	1	1	"	4	4	2	9	5	"	10	3	3	2	3	14	5	12	7	3
2	3	4	3	"	5	6	15	6	3	5	4	14	4	5	10	10	29	10	8
2	1	1	2	"	3	6	13	6	3	5	1	9	4	2	8	7	22	10	5
"	1	"	"	5	"	"	1	7	1	"	1	1	5	"	5	1	2	12	1
5	11	14	9	9	19	13	27	10	17	16	13	16	23	10	35	26	43	33	27
11	7	6	8	11	13	18	12	14	3	5	11	6	12	9	18	29	18	26	12
"	4	2	7	4	6	5	5	3	8	4	3	7	3	2	10	8	12	6	10
2	6	2	2	3	2	8	2	6	3	6	3	6	6	5	8	11	8	12	8
2	2	7	6	"	3	4	7	9	5	3	3	7	5	2	6	7	14	14	7
"	2	3	2	3	5	4	10	4	"	2	2	6	3	2	7	6	16	7	2
3	"	1	2	2	3	3	10	7	7	5	4	6	6	5	8	7	16	13	12
5	3	5	5	5	9	8	5	12	7	5	7	9	11	1	14	15	14	23	8
"	4	2	6	6	2	5	9	1	3	6	3	5	5	5	8	8	14	6	8
3	4	4	2	3	2	3	6	3	1	3	3	8	3	1	5	6	14	6	2
257	321	317	297	332	586	521	592	531	501	610	465	499	477	428	1196	986	1091	1008	929

MANNFJÖLDASKÝRSLA.

Prestaköll.	Dánir.					Hjónabönd.					Fermdir piltar og stúlkur samtals.				
	Par af hafa dáð af slysförum.														
	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77
Fluttir	23	47	35	31	40	146	116	137	148	121	505	442	479	538	514
49. Mela í Melasveit . . .	1	"	"	1	"	2	"	2	3	1	4	10	4	8	8
50. Hestspinga	"	2	"	"	1	2	"	2	2	4	10	7	5	12	7
51. Lundar	"	"	1	"	"	3	"	"	1	1	12	3	9	5	6
52. Reykholt	1	"	"	"	"	1	4	6	3	"	"	11	12	12	16
53. Gilsbakka	1	"	"	"	"	2	1	2	1	1	"	6	7	4	4
54. Hvamms í Norðurárd.	"	"	"	"	"	2	4	1	1	4	7	10	9	7	13
55. Stafholts	"	"	2	"	"	3	2	4	"	"	10	10	15	7	14
56. Borgar	"	"	1	"	"	1	1	3	4	4	11	8	10	7	19
57. Staðarhrauns	"	1	"	"	"	1	2	"	3	4	6	5	"	6	2
58. Hítardals	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	4	"	"	"
59. Hítarnespinga	2	"	"	"	"	2	4	"	3	6	3	12	15	9	8
60. Miklaholts	1	"	"	"	"	"	"	4	1	1	10	3	6	14	9
61. Staðarstaðar	"	1	"	"	"	1	3	3	1	3	12	13	2	12	10
62. Breiðuvíkurlinga . .	"	"	"	1	"	"	"	1	1	1	4	2	12	9	2
63. Nespinga	1	5	"	6	1	1	4	10	1	6	16	16	10	20	17
64. Setbergs	"	"	"	1	2	2	1	1	2	5	14	4	13	9	6
65. Helgafells	1	"	"	"	1	1	3	5	10	3	13	16	10	14	11
66. Breiðab.st. á Skóg.str.	"	"	"	2	2	2	1	2	"	4	7	8	11	5	10
67. Miðdalap. og Kvinnab.	"	"	"	"	"	5	5	1	4	7	23	18	24	20	22
68. Hjarðarholts	"	"	"	"	"	1	3	3	"	3	13	6	3	9	7
69. Hvamms í Hvammssv.	"	"	"	"	"	5	5	7	4	2	6	11	7	12	12
70. Skarðspinga	"	"	4	"	"	1	2	3	3	6	"	11	6	8	8
71. Saurbæjarpinga . . .	"	"	"	"	"	1	1	1	1	4	6	9	"	7	5
72. Garpsdals	1	1	1	"	"	1	1	1	"	"	2	2	"	2	"
73. Staðar á Reykjanesi	1	"	1	"	"	2	1	2	1	2	11	4	6	7	7
74. Gufudals	"	"	1	"	"	2	"	"	1	"	5	3	3	3	4
75. Flateyjar	1	"	"	"	"	4	2	2	2	1	13	5	14	16	5
76. Brjámslækjar	"	"	"	"	"	"	5	3	1	2	6	10	2	6	14
77. Sauðlauksdals	"	"	4	9	"	1	3	1	4	2	9	5	15	12	10
78. Selárdals	"	"	"	"	1	4	6	6	"	4	11	20	8	11	14
79. Otrardals	"	"	"	"	"	"	3	"	1	"	"	3	5	2	"
80. Rafnseyrar	"	"	"	"	"	"	"	3	"	4	1	"	5	"	4
81. Alptamýrar	"	"	"	"	"	2	1	2	"	1	4	"	"	3	1
82. Sanda í Dýrafirði . .	1	"	1	2	"	2	1	3	3	2	10	8	11	3	10
83. Dýrafjarðarpinga . .	"	3	2	"	"	4	5	1	4	4	11	13	9	15	14
84. Holts í Önundarfirði .	"	"	3	"	"	6	2	1	1	3	"	11	9	19	5
85. Staðar í Súgandafirði	5	"	"	"	"	3	"	1	2	2	"	4	5	"	4
86. Eyra við Skutulsfjörð	4	1	4	"	9	6	7	6	11	12	9	23	20	20	26
87. Ögurpinga	"	5	4	1	"	4	4	7	2	3	19	10	14	3	16
88. Vatnsfjarðar	"	2	"	1	1	"	1	"	4	1	9	2	11	7	3
89. Kirkjubólspinga . . .	"	1	"	"	"	1	3	5	3	"	"	11	6	13	10
90. Staðar á Snæfjallastr.	"	"	1	"	"	"	3	4	3	3	6	5	"	4	4
91. Staðar í Grunnavík . .	"	1	"	"	"	3	"	2	3	2	14	5	5	4	9
92. Staðar í Aðalvík . . .	"	"	2	"	2	2	4	4	4	5	7	10	6	9	6
93. Arness	"	"	"	"	"	3	2	3	6	7	"	10	8	9	6
94. Staðar í Steingr.firði.	"	"	"	"	1	5	4	1	3	4	9	7	12	11	7
95. Tröllatungu	"	"	"	"	"	2	1	1	1	1	6	10	7	2	11

Flyt: 44| 70| 67| 55| 61| 242| 221| 263| 259| 249| 863| 829| 850| 930| 924

MANNFJÖLDASKÝRSLA.

Prestaköll.	Fæddir.														
	Karlkyns.					Kvennkyns.					Samtals.				
	1873	1874	1875	1876	1877	1873	1874	1875	1876	1877	1873	1874	1875	1876	1877
Fluttir:	729	744	679	719	731	732	697	718	738	692	1461	1441	1397	1457	1423
Prestsbakka . . .	8	4	10	6	6	9	4	6	9	5	17	8	16	15	11
Staðar í Hrútafirði	5	2	5	6	5	5	1	8	5	2	10	8	13	11	7
Staðarbakka . .	10	9	13	2	7	11	9	3	15	13	21	18	16	17	20
Melstaðar . . .	10	6	11	5	7	9	7	15	8	8	19	13	26	13	15
Tjarnar á Vatnsn.	3	1	9	8	2	4	3	3	5	9	7	4	12	13	11
Breiðab.st. í Vesturh.	10	8	8	11	9	11	10	17	11	12	21	18	25	22	21
Þingeyraklausturs .	7	3	2	8	3	7	3	9	3	4	14	6	11	11	7
Undirfells . . .	4	5	4	5	2	4	1	8	4	5	8	6	12	9	7
Hjaltabakka . . .	4	"	3	4	"	2	4	2	2	1	6	4	5	6	1
Auðkúlu	8	5	3	8	9	6	7	2	8	2	14	12	5	16	11
Blöndudalshóla . .	9	8	7	8	9	5	7	7	4	3	14	15	14	12	12
Bergsstaða . . .	10	5	8	2	5	5	9	3	6	5	15	14	11	8	10
Höskuldsstaða . .	9	7	5	7	6	9	11	9	9	4	18	18	14	16	10
Hofs á Skagaströnd	4	9	12	12	7	11	4	9	4	9	15	13	21	16	16
Hvamms í Laxárd.	7	4	3	4	"	4	4	6	10	4	11	8	9	14	4
Fagraness	2	4	5	5	6	5	2	6	2	5	7	6	11	7	11
Reynistaðarklausturs	3	3	"	3	3	6	3	4	2	3	9	6	4	5	6
Glaumbæjar . . .	12	11	7	8	11	7	7	9	8	10	19	18	16	16	21
Mælifells	7	2	5	6	4	2	3	3	5	1	9	5	8	11	5
Goðdala	3	2	5	2	2	4	2	"	7	4	7	4	5	9	6
Miklabæjar . . .	12	7	7	15	5	4	6	9	7	11	16	13	16	22	16
Hóla í Hjaltadal .	7	12	8	9	8	4	7	5	8	6	11	19	13	17	14
Hofsþinga	10	9	5	13	11	11	13	7	9	5	21	22	12	22	16
Fells í Sljettuhlíð	3	5	4	2	7	4	4	4	3	"	7	9	8	5	7
Barðs í Fljótum .	16	12	10	10	8	7	8	9	6	9	23	20	19	16	17
Knappstaða . . .	2	2	4	6	2	3	3	2	3	2	5	5	6	9	4
Rípur	2	4	1	3	1	4	5	2	4	6	6	9	3	7	7
Hvanneyrar . . .	13	6	10	5	6	6	4	4	6	6	19	10	14	11	12
Kviabekkjær . . .	6	3	3	7	3	6	4	6	3	9	12	7	9	10	12
Tjarnar í Svarfæðard.	13	7	8	13	8	7	7	9	9	10	20	14	17	22	18
Valla	2	7	4	7	6	4	7	8	2	4	6	14	12	9	10
Storra-Árskógs .	7	8	2	7	5	11	2	7	6	7	18	10	9	13	12
Möðruvallaklausturs	9	6	12	7	5	8	11	9	14	9	17	17	21	21	14
Bægisár	8	9	9	7	9	3	6	14	9	7	11	15	23	16	16
Glæsibæjar . . .	14	10	8	15	8	10	11	6	12	11	24	21	14	27	19
Hrafnagils . . .	14	21	16	21	13	16	13	12	22	21	30	34	28	43	34
Grundarþinga . .	2	2	6	9	3	5	6	5	6	4	7	8	11	15	7
Saurbæjar í Eyjaf.	8	12	6	10	4	10	6	5	5	9	18	18	11	15	13
Miðgarða í Grimsey	2	3	7	1	4	5	3	1	"	1	7	6	8	1	5
Laufáss	3	5	5	5	4	2	5	3	3	7	5	10	8	8	11
Höfða	4	2	8	5	2	7	9	3	3	3	11	11	11	8	5
Þönglabakka . .	4	1	5	7	5	5	5	4	2	4	9	6	9	9	9
Hálss í Fnjóskadal.	7	11	14	9	7	7	7	6	9	14	14	18	20	18	21
Þóróddsstaða . .	2	4	7	8	4	5	5	4	3	6	7	9	11	11	10
Lundarbrekku . .	4	3	8	4	4	4	1	6	4	1	8	4	14	8	5
Mývatnsþinga . .	6	9	2	4	5	2	4	4	4	4	8	13	6	8	9
Grenjaðarstaðar .	3	6	1	6	2	7	4	4	2	2	10	10	5	8	4
Flyt:	1047	1028	984	1054	983	1025	964	1005	1029	979	2072	1992	1989	2083	1962

MANNFJÖLDASKÝRSLA.

Prestaköll.	Fæddir.					Dánir.									
	Af þeim voru					Karlkyns.					Kvennkyns.				
	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77
Fluttir:	257	321	317	297	332	586	521	592	531	501	510	465	499	477	428
96. Prestsbakka . . .	3	2	3	3	1	2	6	3	4	11	3	9	2	6	5
97. Staðar í Hrútaf. .	2	"	4	2	2	2	3	3	3	2	3	1	5	3	2
98. Staðarbakka . . .	8	7	3	5	6	7	5	11	2	1	8	12	5	6	4
99. Melstaðar . . .	6	2	8	3	5	5	6	9	5	8	4	5	5	3	2
100. Tjarnar á Vatnsnesi	3	3	5	5	2	4	3	9	1	1	4	4	1	4	1
101. Breiðabólst. í Vesturh.	5	8	13	11	10	9	7	5	7	6	10	12	14	3	6
102. Þingeyraklausturs .	3	3	4	3	2	8	2	4	3	3	4	5	6	4	4
103. Undirfells . . .	1	2	3	2	3	7	2	5	6	"	4	8	4	"	6
104. Hjaltabakka . . .	2	2	1	2	"	1	1	"	2	5	"	1	1	1	1
105. Auðkúlu . . .	2	2	3	4	4	5	6	2	4	9	7	4	6	6	3
106. Blöndudalshóla . .	4	4	4	4	3	5	5	4	7	2	5	3	8	6	1
107. Bergsstaða . . .	6	6	6	5	3	6	2	4	2	3	7	4	4	5	2
108. Höskuldsstaða . .	6	2	3	7	2	5	2	7	3	7	7	5	5	5	4
109. Hof á Skagaströnd	8	2	8	5	2	5	5	8	8	10	6	7	5	3	8
110. Hvamms í Laxárd.	5	3	3	6	"	4	2	5	5	1	1	1	3	8	8
111. Fagraness . . .	"	1	1	4	6	2	6	7	2	3	4	2	2	3	2
112. Reynistaðarklausturs	1	3	1	3	3	5	3	1	2	"	7	3	3	4	"
113. Glaumbæjar . . .	6	6	8	6	9	10	4	8	8	5	11	7	7	7	1
114. Mælifells . . .	4	"	2	2	1	7	3	2	2	2	5	1	5	3	3
115. Goðdala . . .	2	"	1	4	3	7	4	3	3	1	4	1	3	4	6
116. Miklabæjar . . .	6	2	6	4	4	10	5	7	5	4	7	7	4	7	2
117. Hóla í Hjaltadal . .	"	4	"	3	2	4	7	5	9	6	1	7	9	7	3
118. Hofþinga . . .	2	1	2	2	2	3	9	10	13	5	8	8	5	7	8
119. Fells í Sljettuhlíð	1	2	1	"	2	4	8	5	2	3	4	2	4	5	2
120. Barðs í Fljótum . .	4	2	2	1	2	14	9	17	14	4	9	4	3	13	4
121. Knappstaða . . .	1	3	"	4	2	1	2	2	3	2	3	"	4	2	4
122. Rípur . . .	"	2	1	"	"	1	3	4	"	2	2	"	"	2	5
123. Hvanneyrar . . .	5	2	9	1	5	2	5	2	4	3	3	4	2	3	3
124. Kvíabekkjar . . .	1	2	2	1	"	3	1	1	2	1	3	2	4	"	3
125. Tjarnar í Svarfaðard.	5	3	3	2	6	7	12	11	6	2	6	7	5	4	5
126. Valla . . .	3	2	3	5	2	3	4	13	3	1	4	1	4	2	1
127. Storra-Árskógs . .	3	"	1	2	2	3	4	4	3	2	4	3	4	3	4
128. Möðruvallaklausturs	3	3	5	3	3	7	7	9	2	3	9	8	3	4	2
129. Bægisár . . .	"	2	6	4	5	4	6	5	3	6	8	4	5	2	4
130. Glæsibæjar . . .	2	"	1	1	5	9	9	9	8	11	7	5	7	1	11
131. Hrafnagils . . .	3	4	3	3	2	8	14	8	14	15	13	13	7	9	7
132. Grundarþinga . . .	"	"	3	3	2	3	"	1	4	5	2	1	7	2	1
133. Saurbæjar í Eyjaf.	3	"	1	4	2	3	4	2	9	2	7	7	5	1	6
134. Miðgarðar í Grimsey	1	1	1	"	1	1	6	4	"	4	3	6	1	1	2
135. Laufáss . . .	"	1	"	"	1	2	"	4	2	"	2	"	1	1	4
136. Höfða . . .	1	3	"	1	"	4	2	2	3	3	2	3	3	"	1
137. Þönglabakka . . .	1	"	"	4	1	4	"	2	4	1	2	1	3	1	4
138. Háls í Fnjóskadal .	2	"	2	"	5	6	7	7	7	5	7	5	1	6	1
139. Þóroddsstaða . . .	1	1	1	1	"	5	1	3	3	5	6	4	3	2	3
140. Lundarbrekku . . .	"	"	3	2	"	8	1	3	2	5	8	2	5	2	1
141. Mývatnsþinga . . .	"	"	1	"	1	4	3	5	3	"	1	3	4	1	"
142. Grenjaðarstaðar . .	"	2	1	"	"	4	2	"	6	"	4	1	2	2	"
Flyt:	382	421	459	434	456	819	729	837	744	681	849	668	698	651	588

MANNFJÖLDASKÝRSLUR.

8

Dánir.															Fermdir piltar og stúlkur samtals.				
Samtals.					Par af hafa dáið af slysförum.					Hjónabönd.									
1873	1874	1875	1876	1877	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77	1873	1874	1875	1876	1877
1196	986	1091	1008	929	44	70	67	55	61	242	221	263	259	249	863	829	850	930	924
5	15	5	10	16	1	1	1	1	8	4	2	4	2	2	11	6	17	4	10
5	4	8	6	4	1	1	1	1	1	1	1	3	1	1	6	4	7	7	2
15	17	16	8	5	1	1	1	1	1	6	3	1	2	5	16	6	9	5	14
9	11	14	8	10	1	1	3	1	1	2	3	2	2	7	15	3	10	10	11
8	7	10	5	2	1	1	3	1	1	1	1	1	4	2	5	4	10	5	7
19	19	19	10	12	1	1	1	1	1	1	4	4	6	4	18	4	14	5	16
12	7	10	7	7	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	9	4	16	10	6
11	10	9	6	6	1	1	1	1	1	2	1	4	2	3	8	8	9	8	7
1	2	1	3	6	1	1	1	1	2	2	1	1	3	1	4	1	1	1	1
12	10	8	10	12	1	1	1	1	1	2	1	4	1	4	1	9	6	1	10
10	8	12	13	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	11	8	8	13	9
13	6	8	7	5	1	1	1	1	1	1	1	1	3	4	6	9	6	6	16
12	7	12	8	11	1	1	1	1	1	1	1	6	4	1	12	8	10	7	11
11	12	13	11	18	1	1	1	1	1	10	3	7	4	2	8	12	12	1	14
5	3	8	13	9	1	1	1	1	1	1	2	4	4	1	13	1	7	2	8
6	8	9	5	5	1	3	2	1	1	1	1	1	1	3	4	2	7	6	10
12	6	4	6	1	1	1	1	1	1	3	2	3	1	4	8	3	1	6	10
21	11	15	15	6	1	1	1	2	1	1	2	2	8	3	7	9	14	8	14
12	4	7	5	5	1	1	1	1	1	3	3	2	2	2	14	5	7	2	7
11	5	6	7	7	1	1	1	1	1	2	2	2	2	1	5	6	6	7	4
17	12	11	12	6	1	1	1	1	1	2	3	3	4	4	9	7	10	7	10
5	14	14	16	9	1	1	1	1	1	4	3	2	8	4	14	6	5	8	10
11	17	15	20	13	1	2	1	6	1	1	4	3	2	4	8	8	7	11	7
8	10	9	7	5	1	6	2	1	1	1	1	2	5	2	8	5	2	9	8
23	13	20	27	8	3	5	5	1	1	4	1	2	2	4	9	9	15	14	22
4	2	6	5	6	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	5	3	2	2	4
3	3	4	2	7	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	3	4	6	2	5
5	9	4	7	6	1	1	1	1	1	2	1	6	3	4	3	6	7	7	12
6	3	5	2	4	1	1	1	1	1	1	1	1	7	4	5	6	7	1	4
13	19	16	10	7	1	1	5	1	1	4	3	4	9	2	16	12	12	9	14
7	5	17	5	2	1	1	6	1	1	1	2	3	5	1	7	4	4	6	6
7	7	8	6	6	1	1	3	1	1	3	1	1	5	4	5	2	11	7	7
16	15	12	6	5	1	1	1	1	1	4	5	5	2	4	14	5	14	9	7
12	10	10	5	10	1	1	1	2	1	2	5	1	4	5	11	5	12	10	1
16	14	16	9	22	2	2	2	3	3	4	4	4	3	4	15	6	10	8	17
21	27	15	23	22	1	1	1	1	1	5	8	8	10	8	17	18	15	22	21
5	1	8	6	6	1	1	1	1	1	5	2	4	6	5	10	6	3	7	7
10	11	7	10	8	1	1	1	1	1	6	5	1	3	8	8	8	14	11	11
4	12	5	1	6	1	1	2	1	2	2	2	1	1	1	2	1	1	2	1
4	5	3	4	4	1	1	2	1	1	2	2	1	2	3	5	2	3	9	4
6	5	5	3	4	1	1	1	1	1	4	2	1	1	1	3	5	1	11	4
6	1	5	5	5	4	1	1	1	1	1	1	5	2	2	2	3	9	1	4
13	12	8	13	6	1	1	1	1	1	6	9	5	3	2	9	12	9	11	8
11	5	6	5	8	1	1	1	1	1	3	2	2	3	6	12	7	6	16	10
16	3	8	4	6	1	1	1	1	1	6	1	2	1	4	12	1	11	1	6
5	6	9	4	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	4	8	9	5	10	6
8	3	2	8	1	1	1	1	1	1	1	2	1	5	1	8	7	5	1	12
1668	1397	1535	1395	1269	70	93	105	67	84	355	323	384	413	385	1271	1106	1231	1251	1338

Hinn 19. febrúar 1879.

Prestaköll.	Fæddir.														
	Karlkyns.					Kvennkyns.					Samtals.				
	1873	1874	1875	1876	1877	1873	1874	1875	1876	1877	1873	1874	1875	1876	1877
Fluttir:	1047	1028	984	1054	983	1025	964	1005	1029	979	2072	1992	1989	2083	1
143. Múla	6	4	4	7	7	9	7	7	5	7	15	11	11	12	
144. Helgastaða	4	12	15	9	7	4	6	5	1	3	8	18	20	10	
145. Húsavíkur	5	9	7	6	4	5	6	9	7	1	10	15	16	13	
146. Garðar í Kelduhv.	3	1	4	7	4	6	4	7	9	6	9	5	11	16	
147. Skinnastaða	12	4	7	8	4	2	6	5	5	1	14	10	12	13	
148. Presthóla	3	3	5	4	4	6	4	8	2	7	9	7	13	6	
149. Svalbarðs í Þistilf.	5	3	9	4	5	6	7	4	6	7	11	10	13	10	
150. Sauðaness	5	5	7	3	3	1	4	4	8	»	6	9	11	11	
151. Skeggjastaða	10	3	7	6	7	3	1	3	1	5	13	4	10	7	
152. Hofs í Vopnafirði	16	12	17	10	19	17	19	21	25	13	33	31	38	35	
153. Kirkjubæjar í Tungu	15	11	16	9	6	12	12	6	6	11	27	23	22	15	
154. Hofteigs	5	9	7	4	6	9	9	6	10	3	14	18	13	14	
155. Valþjófsstaðar . . .	6	6	3	3	3	3	1	»	1	2	9	7	3	4	
156. Áss í Fellum	5	3	2	2	3	5	4	3	2	5	10	7	5	4	
157. Hjaltastaðar og Eyða	4	17	12	10	11	15	6	9	15	12	19	23	21	25	
158. Desjarmýrar	10	6	5	8	6	6	7	7	10	4	16	13	12	18	
159. Klyppstaðar	3	6	1	2	2	3	3	»	4	»	6	9	1	6	
160. Dvergasteins	12	9	9	7	8	10	12	6	7	7	22	21	15	14	
161. Vallaness	6	4	4	4	3	5	10	8	6	6	11	14	12	10	
162. Hallormsstaðar . . .	4	2	»	4	»	2	3	2	2	2	6	5	2	6	
163. Þingmúla	3	4	4	6	5	4	2	»	1	2	7	6	4	7	
164. Skorrastaðar	11	8	9	9	4	3	10	2	4	8	14	18	11	13	
165. Hólma í Reyðarf. . .	12	10	8	9	17	6	9	11	11	12	18	19	19	20	
166. Kolfreyjustaðar . . .	3	6	7	10	4	9	7	2	4	7	12	13	9	14	
167. Stöðvar	5	3	5	2	3	3	1	1	»	1	8	4	6	2	
168. Heydala	5	4	4	8	1	4	10	7	8	7	9	14	11	16	
169. Berufjarðar	8	2	9	4	7	6	6	6	4	3	14	8	15	8	
170. Hofs í Álptafirði . .	7	3	7	11	4	8	9	14	7	1	15	12	21	18	
Alls:	1240	1197	1178	1230	1140	1197	1149	1168	1200	1122	2437	2346	2346	2430	2

B. Fœðingar á öllu landinu taldar ep

Aldur mæðra.	skilgetinna barna,														
	Karlkyns.					Kvennkyns.					Samtals.				
	1873	1874	1875	1876	1877	73	74	75	76	77	1873	1874	1875	1876	1877
Milli 15 og 20 ára.	4	11	2	3	2	2	4	3	7	2	6	15	5	10	
20 — 25 —	104	90	75	86	94	110	106	100	108	97	214	196	175	194	
25 — 30 —	193	180	182	222	208	205	192	189	210	211	398	372	371	432	
30 — 35 —	287	243	254	241	225	271	224	243	250	214	558	467	497	491	
35 — 40 —	268	223	227	263	218	224	238	215	217	194	492	461	442	480	
40 — 45 —	132	158	140	127	106	149	140	126	141	128	281	298	266	268	
45 — 50 —	12	25	16	18	22	18	19	20	18	19	30	44	36	36	
yfir 50 —	1	»	»	»	»	»	1	»	1	»	1	1	»	1	
Samtals	1001	930	896	960	875	979	924	896	952	865	1980	1854	1792	1912	1

MANNFJÖLDASKÝRSLUR.

8

Fæddir.					Dánir.																			
Þar af voru óskil- getin samtals karl- kyns og kv.kyns.																								
					Karlkyns.					Kvennkyns.					Samtals.									
73	74	75	76	77	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77
382	421	459	434	456	819	729	837	744	681	849	668	698	651	588	1668	1397	1535	1395	1269					
2	4	2	1	6	»	4	2	3	»	2	7	3	5	2	2	11	5	8	2					
»	2	4	1	1	9	4	2	5	4	4	5	»	2	1	13	9	2	7	5					
»	»	1	»	»	8	1	3	4	3	7	2	2	5	2	15	3	5	9	5					
»	»	1	»	1	2	»	»	5	1	2	4	2	2	1	4	4	2	7	2					
1	2	1	2	1	3	4	3	1	4	7	3	3	5	1	10	7	6	6	5					
1	2	2	»	»	4	1	4	2	2	2	5	6	2	2	6	6	10	4	4					
1	1	1	3	1	5	1	3	3	2	»	1	4	3	»	5	2	7	6	2					
2	»	»	»	»	4	6	2	»	1	5	4	1	5	1	9	10	3	5	2					
1	»	1	1	»	5	6	1	1	1	»	2	2	4	»	5	8	3	5	1					
1	6	9	4	4	14	10	11	10	8	11	15	10	18	9	25	25	21	28	17					
5	7	6	4	2	5	4	10	9	6	3	6	10	3	11	8	10	20	12	17					
3	1	4	2	1	5	6	2	2	1	8	2	2	6	2	13	8	4	8	3					
»	1	1	1	3	3	7	6	2	1	2	8	6	2	1	5	15	12	4	2					
1	2	1	»	1	7	4	3	6	»	3	2	4	4	2	10	6	7	10	2					
1	2	5	10	6	7	7	5	11	5	6	6	10	8	8	13	13	15	19	13					
3	2	2	3	1	10	3	2	3	7	4	2	2	5	2	14	5	4	8	9					
2	2	»	»	»	»	1	3	3	4	1	1	3	2	»	1	2	6	5	4					
1	4	»	1	2	6	3	6	4	4	5	5	6	3	3	11	8	12	7	7					
2	1	3	4	2	4	2	2	2	1	3	5	1	4	2	7	7	3	6	3					
1	»	»	2	»	3	1	3	2	2	1	»	3	2	2	4	1	6	4	4					
»	1	»	»	1	1	2	1	»	2	»	5	»	»	2	1	7	1	»	4					
3	5	3	»	»	3	8	2	3	3	7	6	2	7	»	10	14	4	10	3					
4	3	4	1	4	8	3	6	4	9	3	1	5	7	5	11	4	11	11	14					
3	1	1	5	1	6	4	2	1	3	2	5	2	5	2	8	9	4	6	5					
3	»	»	1	1	1	2	2	1	»	1	»	2	1	1	2	2	4	2	1					
»	2	1	3	»	1	3	5	7	9	4	6	7	9	1	5	9	12	16	10					
1	1	»	2	1	3	1	2	1	4	3	»	7	1	4	6	1	9	2	8					
2	»	2	3	»	7	4	10	4	2	9	3	6	4	8	16	7	16	8	10					
426	473	514	488	496	953	831	940	843	770	954	779	809	775	663	1907	1610	1749	1618	1433					

aldri mœðra og getnaðarhætti og kyni barna.

9

óskilgetinna barna.																				Alls.				
Karlkyns.					Kvennkyns.					Samtals.														
73	74	75	76	77	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77	1873	1874	1875	1876	1877					
6	14	6	8	9	3	7	6	10	5	9	21	12	18	14	15	36	17	28	18					
49	55	63	75	60	51	46	61	47	56	100	101	124	122	116	314	297	299	316	307					
61	72	85	65	79	62	69	56	54	71	123	141	141	119	150	521	513	512	551	569					
47	56	65	50	50	42	48	57	43	46	89	104	122	93	96	647	571	619	584	535					
37	47	34	47	37	29	16	29	44	38	66	63	63	91	75	558	524	505	571	487					
19	13	13	8	10	6	23	25	22	15	25	36	38	30	25	306	334	304	298	259					
5	»	3	3	3	4	1	5	3	2	9	1	8	6	5	39	45	44	42	46					
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	1	»	1	»					
224	257	269	256	248	197	210	239	223	233	421	467	508	479	481	2401	2321	2300	2391	2221					
Þegar þar við bætast tvíburar ¹															36	25	46	37	39					
og þríburar ²															»	»	»	2	2					
koma fram sömu tölurnar fæddra og í skýrslunni A.															2437	2346	2346	2430	2262					

1) auk þeirra, sem taldir eru í skýrslu þessari.

2) 2 fyrir hverja móður auk þeirra, sem taldir eru í skýrslunni.

MANNFJÖLDASKÝRSLUR.

Prestaköll.	Dánir.					Hjónabönd.					Fermdir piltar og stúlkur samtals.				
	Af þeim dóu af slysförum.														
	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77	1873	1874	1875	1876	1877
Fluttir:	70	93	105	67	84	355	323	384	413	385	1271	1106	1231	1251	1338
143. Múla	»	»	»	»	»	1	3	1	1	2	8	4	12	7	5
144. Helgastaða	»	»	»	»	»	1	2	1	3	2	8	9	8	4	5
145. Húsavíkur	»	»	1	»	»	6	1	6	3	1	9	7	9	9	10
146. Garðar í Kelduhv.	»	»	»	»	»	2	6	4	1	2	3	3	5	6	3
147. Skinnastaða . . .	»	3	»	»	»	2	2	5	2	3	5	5	4	6	10
148. Presthóla	»	»	»	1	»	2	»	7	»	2	7	3	4	8	7
149. Svalbarðs í Pistilf.	»	»	»	»	»	2	2	»	4	2	8	7	6	6	12
150. Saudaness	1	»	»	»	»	3	5	4	3	5	13	8	15	3	10
151. Skeggjastaða . . .	»	»	»	»	»	1	1	4	5	1	14	»	9	3	4
152. Hof í Vopnafirði	»	1	3	2	1	5	1	4	18	14	26	24	28	17	22
153. Kirkjubæjar í Tungu	»	2	»	2	»	5	5	2	5	7	7	8	11	14	10
154. Hofteigs	2	1	»	»	»	3	3	5	4	3	7	4	»	5	2
155. Valbjófsstaðar . .	»	»	1	»	»	4	»	3	3	5	8	»	11	3	8
156. Áss í Fellum . . .	»	1	»	»	»	2	2	1	1	4	»	»	12	»	9
157. Hjaltastaðar og Eyða	1	»	»	1	1	4	4	5	5	4	10	10	10	8	16
158. Desjarmýrar . . .	»	»	»	»	4	3	»	4	»	3	10	3	7	8	4
159. Klyppstaðar . . .	»	»	2	»	2	1	3	1	»	»	6	»	4	3	4
160. Dvergasteins . . .	1	»	2	»	2	3	3	3	2	2	9	11	9	10	18
161. Vallaness	»	»	»	»	1	1	2	1	7	2	4	9	4	»	4
162. Hallormsstaðar . .	»	»	»	»	1	1	»	»	1	2	1	2	2	4	6
163. Þingmúla	»	»	»	»	»	2	2	2	1	2	3	»	2	6	»
164. Skorrastaðar . . .	»	»	»	»	»	2	3	»	6	2	8	4	2	11	17
165. Hólma í Reyðarfirði	3	1	1	»	3	6	1	3	5	5	11	7	8	9	12
166. Kolfreyjustaðar . .	3	»	»	»	»	5	4	4	7	7	6	10	5	5	11
167. Stöðvar	»	»	»	»	»	2	2	1	1	»	2	3	4	5	4
168. Heydala	»	»	»	»	»	2	2	»	»	2	17	»	14	7	7
169. Berufjarðar . . .	2	»	»	»	1	3	3	»	2	2	4	6	7	5	5
170. Hof í Álptafirði .	»	»	»	1	»	2	1	»	1	1	5	10	16	4	6
Alls:	83	102	115	74	100	431	386	455	504	472	1490	1263	1459	1427	1569

C. Hjónabönd á öllu landinu talin eftir aldri brúðhjóna.

Aldur brúða.	Aldur brúðguma.																			
	yngri en 25 ára.					milli 25 og 30.					30—35.					35—40				
	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77
Yngri en 20 ára .	6	5	2	9	4	4	7	4	8	5	2	2	4	4	4	2	»	1	»	»
Milli 20 og 25 ára	35	28	42	41	29	50	43	64	73	87	26	28	30	28	12	9	10	10	11	11
— 25 — 30 —	29	17	18	23	25	45	46	49	70	85	25	29	38	31	42	12	7	17	18	17
— 30 — 35 —	8	10	9	6	3	23	16	15	23	17	23	17	20	29	28	9	8	15	9	9
— 35 — 40 —	4	4	3	3	7	12	5	6	13	4	15	8	11	5	4	13	7	11	6	10
— 40 — 45 —	1	1	»	3	2	4	8	3	2	2	6	5	5	9	4	3	6	3	6	1
— 45 — 50 —	1	»	»	1	»	2	»	1	1	3	»	1	2	4	2	1	6	»	4	3
Eldri en . 50 —	»	»	»	»	»	»	1	»	1	1	»	»	»	2	1	1	1	1	»	»
Samtals brúðgumar	84	65	74	86	70	140	126	142	191	204	97	90	110	112	97	50	45	58	54	51

Framhald síðar.

MANNFJÖLDASKÝRSLUR.

8

Prófastadæmi.	Fæddir.														
	Karlkyns.					Kvennkyns.					Samtals.				
	1873	1874	1875	1876	1877	1873	1874	1875	1876	1877	1873	1874	1875	1876	1877
Austur-Skaptafells	14	20	22	20	25	22	27	25	25	18	36	47	47	45	43
Vestur- —	36	50	35	39	45	47	33	37	37	41	83	83	72	76	86
Rangárvalla . . .	111	94	91	100	107	109	97	85	80	81	220	191	176	180	188
Arness	99	93	99	98	102	95	97	96	87	96	194	190	195	185	198
Gullbr. og Kjósar	113	132	117	127	127	127	119	129	151	112	240	251	246	278	239
Borgarfjarðar . .	51	47	36	41	31	47	38	44	47	38	98	85	80	88	69
Mýra	46	51	31	44	42	43	41	47	46	55	89	92	78	90	97
Snæfellsness . .	59	56	45	45	53	35	40	53	62	60	94	96	98	107	113
Dala	45	44	41	43	40	31	44	42	39	40	76	88	83	82	80
Bárðastrandar . .	41	46	46	41	35	54	40	46	41	38	95	86	92	82	73
Vestur- Ísafjarðar	29	27	27	30	20	35	29	38	27	20	64	56	65	57	40
Norður- —	63	60	66	65	73	65	63	57	68	71	128	123	123	133	144
Stranda	30	28	33	32	37	31	33	25	37	27	61	61	58	69	64
Húnavatns	93	68	90	86	71	89	76	95	84	77	182	144	185	170	148
Skagafjarðar . .	86	77	64	86	68	65	67	66	74	66	151	144	130	160	134
Eyjafjarðar . . .	98	94	91	109	74	91	80	86	94	98	189	174	177	203	172
Suður-Þingeyjar	48	66	76	70	51	57	59	55	43	52	105	125	131	113	103
Norður- —	28	16	32	26	20	21	25	28	30	21	49	41	60	56	41
Norður-Múla . . .	74	73	70	54	63	73	62	55	74	55	147	135	125	128	118
Suður- —	76	55	66	74	56	60	79	59	54	56	136	134	125	128	112
alls	1240	1197	1178	1230	1140	1197	1149	1168	1200	1122	2437	2346	2346	2430	2262

C. Hjónabönd á öllu landinu talin eftir aldri brúðhjóna. (Framh.)

10

Aldur brúða.	Aldur brúðguma.														
	milli 40 og 45.					45—50.					eldri en 50 ára.				
	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77
Yngri en 20 ára .	2	»	»	»	1	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Milli 20 og 25 ára	4	7	8	5	5	»	3	2	2	2	1	2	1	1	»
— 25 — 30 —	6	6	5	7	3	3	1	2	3	2	1	1	2	2	»
— 30 — 35 —	7	8	14	11	8	3	3	6	4	3	2	2	1	2	1
— 35 — 40 —	3	3	7	8	7	4	2	4	3	2	4	3	2	3	»
— 40 — 45 —	4	7	4	1	4	1	3	2	»	2	3	3	4	2	1
— 45 — 50 —	4	1	3	1	5	1	»	»	3	2	1	3	2	1	»
Eldri en . 50 —	3	1	»	2	1	»	»	»	»	»	3	1	2	»	1
Samtals brúðgumar	33	33	41	35	34	12	12	16	15	13	15	15	14	11	3

D. Hjónabönd talin eftir stjett brúðhjónanna.

11

	yngisstúlkur,					1873	ekkjur,					1873	samtals.					1873
	73	74	75	76	77	—77	73	74	75	76	77	—77	73	74	75	76	77	—77
Yngispiltar áttu . .	339	298	372	421	398	1828	33	30	30	25	26	144	372	328	402	446	424	1972
Ekkjar áttu	40	48	42	47	38	215	19	10	11	11	10	61	59	58	53	58	48	276
alls	379	346	414	468	436	2043	52	40	41	36	36	205	431	386	455	504	472	2248

Með þeim 276 ekkjum og 205 ekkjum er giptust á 5 ára tímabilinu eru taldir 8 fráskildir menn og 5 fráskildar konur, 1 ekkill giptist í 4. sinn, 21 ekkjar og 8 ekkjur í 3. sinn.

Hinn 25. febrúar 1879.

MANNFJÖLDASKÝRSLUR.

Prófastadæmi.	Fæddir.					Dánir.									
	Þar af voru óskilgetin samtals karlkyns og kv.kyns.					Karlkyns.					Kvennkyns.				
	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77
1. Austur-Skaptafells	3	9	5	9	3	7	23	14	15	18	9	31	19	14	14
2. Vestur- —	8	9	7	12	13	18	33	23	30	33	40	25	23	27	23
3. Rangárvalla . . .	43	40	39	42	50	75	72	68	78	58	68	65	52	51	51
4. Árness . . .	32	45	43	43	49	82	70	57	73	64	76	55	51	62	55
5. Gullbringu- og Kjósar	65	72	81	57	75	103	101	116	84	127	102	74	101	66	86
6. Borgarfjarðar . . .	19	14	8	16	15	35	34	37	28	30	43	36	25	33	33
7. Mýra . . .	16	18	15	11	20	24	19	29	23	15	42	27	22	29	20
8. Snæfellsness . . .	12	26	29	22	24	72	40	45	36	49	73	43	38	46	34
9. Dala . . .	5	14	14	11	18	40	25	25	23	16	31	24	28	13	29
10. Barðastrandar . . .	17	21	23	19	16	41	17	37	45	26	39	23	23	43	30
11. Vestur-Isafjarðar . . .	6	10	7	6	3	25	16	48	27	11	32	10	41	16	11
12. Norður- — . . .	23	32	35	36	32	51	55	73	53	43	41	39	54	58	35
13. Stranda . . .	11	13	14	16	15	15	22	23	20	22	17	22	24	25	12
14. Húnavatns . . .	56	43	65	58	44	69	49	71	53	57	69	71	69	49	44
15. Skagafjarðar . . .	32	29	28	39	36	72	65	76	68	38	66	43	52	72	48
16. Eyjafjarðar . . .	29	19	38	29	35	53	72	69	58	55	69	61	54	32	49
17. Suður-Þingeyjar . . .	7	13	15	10	15	54	25	33	42	26	45	33	27	27	19
18. Norður- — . . .	5	5	5	5	3	18	12	12	11	10	16	17	16	17	5
19. Norður-Múla . . .	17	23	29	25	18	56	48	43	47	33	38	44	49	52	35
20. Suður- — . . .	20	18	14	22	12	43	33	41	29	39	38	36	41	43	30
alls	426	473	514	488	496	953	831	940	843	770	954	779	809	775	663

12

E. Mannalát á öllu landinu talin eptir aldri.

Aldur dáiinna.	Karlkyns.					Kvennkyns.					Alls.				
	1873					1873					1873				
	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77
Andvana fæddir á 1. ári . . .	39	55	48	48	52	242	29	32	30	27	145	145	387	1873	1873
- 2. - . . .	234	194	220	217	171	1036	184	180	183	201	141	889	1925	1873	1873
- 3. - . . .	39	68	87	63	62	319	32	59	58	44	45	238	557	1873	1873
- 4. - . . .	18	30	45	45	27	165	28	26	50	25	31	160	325	1873	1873
- 5. - . . .	20	21	33	22	18	114	16	18	30	22	16	105	219	1873	1873
Milli 5 og 10 ára	12	22	12	11	5	62	9	15	19	18	8	69	131	1873	1873
- 10 - 15 . . .	30	35	51	30	23	169	27	39	52	34	22	174	343	1873	1873
- 15 - 20 . . .	17	15	21	17	12	82	17	20	24	23	9	93	175	1873	1873
- 20 - 25 . . .	22	24	22	17	30	115	21	22	11	10	13	77	192	1873	1873
- 25 - 30 . . .	40	55	44	38	34	211	25	26	15	16	11	93	304	1873	1873
- 30 - 35 . . .	27	28	41	35	27	158	18	19	18	15	15	85	243	1873	1873
- 35 - 40 . . .	39	27	26	20	18	130	42	19	24	21	18	124	254	1873	1873
- 40 - 45 . . .	37	29	37	27	30	160	51	30	31	18	25	155	315	1873	1873
- 45 - 50 . . .	45	53	40	39	32	209	50	32	31	34	29	176	385	1873	1873
- 50 - 55 . . .	48	20	35	38	27	168	39	26	23	37	24	149	317	1873	1873
- 55 - 60 . . .	43	23	26	24	27	143	48	19	26	30	18	141	284	1873	1873
- 60 - 65 . . .	44	16	29	21	23	133	38	22	26	12	28	126	259	1873	1873
- 65 - 70 . . .	34	25	28	19	27	133	51	28	19	25	15	148	281	1873	1873
- 70 - 75 . . .	37	24	21	22	17	121	61	31	37	38	25	192	313	1873	1873
- 75 - 80 . . .	48	32	25	26	35	166	64	47	35	28	48	222	388	1873	1873
- 80 - 85 . . .	38	15	17	28	34	132	48	38	35	46	46	213	345	1873	1873
- 85 - 90 . . .	29	14	22	23	26	114	40	24	19	29	20	132	246	1873	1873
- 90 - 95 . . .	9	5	9	10	8	41	14	5	8	20	13	60	101	1873	1873
- 95 - 100 . . .	3	1	1	2	5	11	1	1	1	4	9	3	6	1873	1873
eldri en 100	1	1	1	1	1	3	1	1	1	1	1	2	2	1873	1873
alls	953	831	940	843	770	4337	954	779	809	775	663	3980	8317	1873	1873

MANNFJÖLDASKÝRSLUR.

8

Dánir.					Fæddir fleiri en dánir samts.											Hjónabönd.					
Samts.					Par af hafa dáið af slysförum.					1873					—77						
1873	1874	1875	1876	1877	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77		
16	54	33	29	32	"	"	"	"	2	+20	÷ 7	+14	+16	+11	+54	17	11	7	8	12	
58	58	46	57	56	"	1	2	3	8	25	+25	26	19	30	125	11	10	7	9	12	
143	137	120	129	109	1	10	9	10	3	77	54	56	51	79	317	43	28	23	29	19	
158	125	108	135	119	5	3	3	6	5	36	65	87	50	79	317	23	24	21	41	32	
205	175	217	150	213	16	27	19	9	17	35	76	29	128	26	294	48	37	75	45	39	
78	70	62	61	63	3	8	3	4	6	20	15	18	27	6	86	12	10	14	23	13	
66	46	51	52	35	3	1	3	"	"	23	46	27	38	62	196	11	14	16	16	12	
145	83	83	82	83	3	6	"	10	6	÷51	+13	15	25	30	32	7	12	26	16	23	
71	49	53	36	45	"	"	4	"	"	+ 5	39	30	46	35	155	13	16	15	12	22	
80	40	60	88	56	3	1	7	9	1	15	46	32	÷ 6	+17	104	14	21	15	10	11	
57	26	89	43	22	6	3	6	2	"	7	30	÷24	+14	18	45	17	9	11	10	16	
92	94	127	111	78	4	10	11	2	12	36	29	÷ 4	+22	66	149	16	22	28	30	26	
32	44	47	45	34	"	"	"	"	9	29	17	+11	24	30	111	14	9	9	12	14	
138	120	140	102	101	9	3	7	"	5	44	24	45	68	47	228	26	20	33	33	36	
138	108	128	140	86	5	18	11	9	4	13	36	2	20	48	119	23	25	29	41	31	
122	133	123	90	104	4	1	17	2	5	67	41	54	113	68	343	37	36	38	57	49	
99	58	60	69	45	8	1	4	1	1	6	67	71	44	58	246	31	25	25	28	23	
34	29	28	28	15	1	3	"	1	"	15	12	32	28	26	113	11	15	20	10	14	
94	92	92	99	68	3	5	6	5	8	53	43	33	29	50	208	28	19	29	41	41	
81	69	82	72	69	9	1	3	1	8	55	65	43	56	43	262	29	23	14	33	27	
1907	1610	1749	1618	1433	83	102	115	74	100	530	736	597	812	829	3504	431	386	455	504	472	

F. Dánir 1873—77 taldir eptir hjúskaparstjett.

13

Giptir.		Ógiptir.		Alls.		Samts.
Karlk.	Kvennk.	Karlk.	Kvennk.	Ekkjar	Ekkjur	
931	707	2974	2551	432	722	4337
						3980
						8317

G. Fæðingar, mannalát og hjónabönd á hverjum mánuði.

14

	Fæddir samts.						Dánir samts.						Hjónabönd.					
	1873	1874	1875	1876	1877	73-77	1873	1874	1875	1876	1877	73-77	73	74	75	76	77	73-77
Janúar .	143	155	152	166	148	764	118	124	120	132	101	595	9	4	6	11	8	38
Febrúar .	135	102	144	184	144	709	118	95	129	123	90	555	4	3	3	3	3	16
Mars . .	176	129	158	162	183	808	122	130	155	147	112	666	1	4	4	4	»	13
Apríl . .	181	170	189	200	172	912	115	158	112	133	93	611	5	4	3	5	5	22
Máj . . .	232	194	197	202	209	1034	175	115	201	145	162	798	32	18	23	21	21	115
Júní . . .	248	219	169	232	214	1082	342	145	176	143	154	960	46	68	47	61	44	266
Júlí . . .	222	278	242	221	237	1200	182	146	111	145	131	715	41	51	59	67	58	276
Agúst . .	271	264	240	231	226	1232	155	138	171	138	124	726	19	15	18	21	19	92
September	245	240	277	256	229	1247	154	140	132	120	108	654	45	42	55	70	88	300
Óktóber .	227	228	235	232	206	1128	162	184	153	153	137	789	138	122	155	174	129	718
Nóvember	193	196	188	197	153	927	122	108	153	127	114	624	73	36	57	48	79	293
Desember	164	171	155	147	141	778	142	127	136	112	107	624	18	19	25	19	18	99
Alls:	2437	2346	2346	2430	2262	11821	1907	1610	1749	1618	1433	8317	431	386	455	504	472	2248

MANNFJÖLDASKÝRSLUR.

Prófastadæmi.	Fermdir										Fermdir samtals.				
	piltar					stúlkur.									
	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77	1873	1874	1875	1876	1877
1. Austur-Skaptafells .	13	11	18	17	14	16	8	12	14	8	29	19	30	31	22
2. Vestur- —	35	19	43	33	24	29	11	39	37	30	64	30	82	70	54
3. Rangárvalla . . .	65	43	55	74	69	65	63	49	63	67	130	106	104	137	136
4. Árness	64	45	49	58	67	54	65	51	62	65	118	110	100	120	132
5. Gullbringu og Kjósar	69	73	67	82	75	76	89	69	66	79	145	162	136	148	154
6. Borgarfjarðar . . .	26	27	36	31	21	19	19	21	38	32	45	46	57	69	53
7. Mýra	27	27	32	14	28	19	31	24	21	36	46	58	56	35	64
8. Snæfellsness . . .	37	34	34	33	37	39	28	30	50	28	76	62	64	83	65
9. Dala	24	31	19	23	22	24	24	21	33	32	48	55	40	56	54
10. Barðastrandar . . .	29	29	27	30	29	28	23	26	29	25	57	52	53	59	54
11. Vestur-Ísafjarðar .	11	15	22	19	22	15	21	17	21	16	26	36	39	40	38
12. Norður- —	33	26	29	32	46	31	40	33	28	28	64	66	62	60	74
13. Stranda	15	13	29	10	15	11	20	15	16	19	26	33	44	26	34
14. Húnavatns	67	44	56	31	70	51	36	61	45	54	118	80	117	76	124
15. Skagafjarðar . . .	49	38	35	37	67	58	29	54	47	52	107	67	89	84	119
16. Eyjafjarðar . . .	60	38	43	59	54	53	41	66	39	53	113	79	109	98	107
17. Suður-Þingeyjar . .	39	27	40	38	38	45	38	38	41	36	84	65	78	79	74
18. Norður- —	17	13	22	17	23	19	13	12	12	19	36	26	34	29	42
19. Norður-Múla . . .	46	28	41	35	45	42	21	51	26	34	88	49	92	61	79
20. Suður- —	41	27	34	34	43	29	35	39	32	47	70	62	73	66	90
Alls	767	608	731	707	809	723	655	728	720	760	1490	1263	1459	1427	1569

Á tímabilinu 1873—77 eru þannig alls fermdir piltar 3622, stúlkur 3586, samtals 7208.

H. Slysfarir á hverjum mánuði eptir kyni hinna dánu og tegund slysa.

	Karlkyns voru,					kvennkyns.					Samtals.							Af þeim		
																		týrirföru sjálfum sjer.	drukkn- uðu.	urðu til af öðrum slysum.
	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77	73	74	75	76	77	73-77	73-77	73-77		
Janúar. . .	9	3	4	8	5	2	1	»	»	»	11	4	4	8	5	32	1	22	9	
Febrúar . .	10	5	»	10	14	2	»	1	»	»	12	5	1	10	14	42	2	36	4	
Marz . . .	8	16	2	5	4	1	2	»	»	»	9	18	2	5	4	38	1	26	11	
Apríl . . .	6	29	11	9	13	2	»	»	»	1	8	29	11	9	14	71	1	62	8	
Mái	»	5	34	7	15	1	1	1	1	2	1	6	35	8	17	67	1	66	»	
Júní	5	23	19	3	4	1	1	1	»	1	6	24	20	3	5	58	»	47	11	
Júlí	9	2	3	7	6	1	»	1	1	»	10	2	4	8	6	30	1	22	7	
Ágúst . . .	2	»	1	1	3	»	»	»	1	1	2	»	1	2	4	9	»	8	1	
September	5	1	7	1	6	»	1	»	1	»	5	2	7	2	6	22	2	15	5	
Október . .	3	5	14	11	7	»	»	»	1	2	3	5	14	12	9	43	1	36	6	
Nóvember .	1	»	3	2	4	»	»	»	»	»	1	»	3	2	4	10	2	6	2	
Desember .	15	6	13	4	10	»	1	»	1	2	15	7	13	5	12	52	2	45	5	
Alls	73	95	111	68	91	10	7	4	6	9	83	102	115	74	100	474	14	391	69	

Athugasemdir

46

við mannfjöldaskýrslur þær, er prentaðar eru að framan á bls. 5—20.

1. Ágrip það af mannfjöldaskýrslunum 1873, er prentað er í stjórnartíðindum B 1874, bls. 41, var samið eptir skýrslum biskups og prófesta; en síðan hafa skýrslur þessar verið endurskoðaðar og nokkrar villur í þeim lagfærðar samkvæmt prestakallaskýrslunum, og koma því skýrslur þær, er nú hafa verið prentaðar fyrir 1873, ekki alveg heim við áminnt ágrip.

2. Eins og gjört hefir verið í skýrslum þeim, er bókmentafjelagið hefir látið prenta, eru *andvanafæddir* taldir bæði með fæddum og dánum. Tala þeirra sjest af skýrslunni E. bls. 18. Um *tvi* og *pribura* vísast í skýrsluna B, bls. 15.

3. Í prófastsdæmaskýrslunum (8. bls. 17—20) hefir *Krísuvíkur kirkjusókn*, með því að hún er partur úr Selvogsþingaprestakalli, verið talin með Árness-prófastsdæmi, Kolbeinsstaða- og Krossholts kirkjusóknir í Hitarnessþingum með Mýra-prófastsdæmi, og Svalbarðssókn á Svalbarðsströnd, er heyrir til Glæsibæjar prestakalli, með Eyjafjarðar-prófastsdæmi. Reykjavík og aðrir kaupstaðir eru taldir með þeim prestaköllum og prófastsdæmum, er þeir heyra til. Miðdala prestakall (33, í prestakallaskýrslunum bls. 5—7), hefir frá 1875 verið skipt milli Torfastaða- og Mosfells prestakalla.

4. Á blaðsíðu 19 í prófastsdæmaskýrslunni er sýnt hlutfallið milli fæddra og danna í hverju prófastsdæmi, og sjest þar af, að á öllu landinu hafa á árunum 1873—77 fæddt 3504 fleiri, en dáið hafa.

Af þeim voru karlkyns (fæddir 5985 ÷ dánnum 4337) . 1648.

— — — kvennkyns (— 5836 ÷ — 3980) . 1856

Karlmennt fleiri en kvenmenn (fæddir 149 ÷ dánnum 357) ÷ 208.

Eptir síðustu fólktölu 1. október 1870 (skýrslur um landshagi V, bls. 245) voru kvenmenn 3557 fleiri en karlmenn. Á tímabilinu 1873—77 virðist þannig mismunur þessi hafa aukizt um 208. Hins vegar hafa á tímabilinu verið fermdir 36 fleiri piltar en stúlkur.

5. Með því að skýrslurnar um árið 1872 hafa ekki enn verið prentaðar, verður sem stendur enginn reikningur gjörður um það, hvort landsfólkið hafi fjölgað, síðan það var talið 1. október 1870, þá er hjer töldust 69763 menn. En reikningur þessi hefði, þó tillit hefði orðið tekið til skýrslunnar 1872, orðið að vera óáreiðanlegur, af því að ekki eru til fullkomnar skýrslur um þá menn, er flytja sig úr landinu, og þá, er flytjast inn í það. Af slíkum skýrslum hafa að eins um síðustu ár verið samdar útfaraskýrslur, er á sínum tíma munu verða auglýstar, þegar búið er að endurskoða þær og draga þær saman í eina heild.

6. Samkvæmt fermingaskýrslunum virðast öll hin fermdu börn að hafa verið læs, sum þó ekki nema „laklega“ eða „sæmilega“. Ekki er getið um, að börnin hafi verið skrifandi, nje að þau hafi lært annað en „lærdómsbókina, bænir og sálma“.

7. Til samanburðar við skýrslurnar um 5 ára tímabilið 1873—77 fylgir ágrip af mannfjöldaskýrslum þeim um árin 1852—71, er prentaðar hafa verið í þeim 5 bindum af „skýrslum um landshagi“, er bókmenntafjelagið hefir út gefið; en í þeim eru fermdir ekki taldir fyrr en 1856, og hefir þeim verið sleppt fyrir það ár, af því að það er hið síðasta í 5 ára tímabili:

Hinn 4. marz 1879.

16

Ár	Fæddir.	Dánir.	Fæddir fleiri en dánir.	Slysfarir.	Hjónabönd.	Fæddir.	Ár	Fæddir.	Dánir.	Fæddir fleiri en dánir.	Slysfarir.	Hjónabönd.	Fæddir.
1852	2455	1443	+1012	88	446		Fluttur	25883	19491	6392	890	4600	5098
3	2545	1200	1345	58	472		1862	2693	2874	÷ 181	101	420	1213
4	2557	1509	1048	144	418		3	2648	2115	+ 533	133	439	1270
5	2499	1890	609	79	414		4	2760	2001	759	195	507	1430
6	2477	1485	992	67	544		5	2757	2100	657	92	421	1537
7	2748	1655	1093	107	531	1235	6	2662	3095	÷ 433	116	431	1473
8	2937	2019	918	85	487	959	7	2743	1770	+ 973	83	412	1619
9	2680	2573	107	100	406	1327	8	2449	1970	479	85	349	1441
1860	2460	3326	÷ 866	73	418	837	9	2177	2404	÷ 227	106	324	1458
1	2525	2391	+ 134	89	464	740	1870	2276	1698	+ 578	85	355	1365
							1	2276	1890	386	119	354	1537
Flyt 25883 19491 6392 890 4600 5098							Alls 51324 41408 9916 2005 8612 19441						

Þegar þessum 20 árum er flokkað í 5 ára tímabil, og reiknað er út meðaltalið fyrir hvert ár í tímabilinu, koma út eptirfarandi upphæðir, og hefir aptur verið tekið meðaltalið af þeim, og þar við bætt tölunum fyrir 1873—77 með meðaltalinu fyrir hvert ár í þessu tímabili:

5 ára tímabil.	Fæddir		Dánir		Fæddir fleiri en dánir		Slysfarir		Hjónabönd		Fæddir	
	alls	árlega	alls	árlega	alls	árlega	alls	árlega	alls	árlega	alls	árlega
1852—56	12533	2506,6	7527	1505,4	5006	1001,2	436	87,2	2294	458,8		
1857—61	13350	2670	11964	2392,8	1386	277,2	454	90,8	2306	461,2	5098	1019,6
1862—66	13520	2704	12185	2437	1335	267	637	127,4	2218	443,6	6923	1384,6
1867—71	11921	2384,2	9732	1946,4	2189	437,8	478	95,6	1794	358,8	7420	1484
Samtals	51324	10264,8	41408	8281,6	9916	1983,2	2005	401,0	8612	1722,4	19441	3888,2
Meðaltal												
1852—71	12831	2566,2	10352	2070,4	2479	495,8	501,25	100,25	2153	430,6	6480,8	1296,08
1873—77	11821	2364,2	8317	1663,4	3504	700,8	474	94,8	2248	449,6	7208	1441,6

Stjórnarbrjef og auglýsingar.

17 — Brjef landshöfðinga til biskups um að fresta auglýsingu á 2 presta-
27. jan. köllum. — Í tilefni af því að Reynistaðarklausturs prestakall nýlega er orðið laust, hafið þjer, herra biskup, í þöknanlegu brjefi frá 24. p. m. látið í ljósi, að yður virðist ísjárvert, þegar prestaköll þau losna, er samkvæmt uppástungum prestakallanefndarinnar, er væntanlega munu verða lagðar fyrir næsta alþing, hefir verið lagt til um, að annaðhvort yrði lögð niður eða skipt, þegar að veita prestaköll þessi, þar eð framkvæmdin á hinni fyrirhuguðu breyting á skipun prestakalla gæti beðið tjón við það, eða orðið frestað um óákveðinn tíma.

Með því jeg er yður, herra biskup, samdóma um, að eptir því sem á stendur sje ástæða til, ef viðkomandi embætti verði sjeð fyrir tilhlýðilegri þjónustu á millibílinu, að auglýsa ekki slíkt prestakall sem laust, áður en málið um aðra skipun prestakalla hefir verið lagt fyrir alþingi næsta sumar, er prestinum að Glaumbæ, prófasti sira Jóni Hallsyni, hjer með veitt skipun til ásamt sínu eigin embætti að þjóna Reynistaðarklausturs prestakalli til fardaga 1880, þannig að hann njóti allra preststekna af því brauði um

nefnt tímabil. Sömuleiðis er presturinn að Ríp sira Ólafur Bjarnarson settur til ásamt sínu eigin embætti að þjóna til fardaga 1880 Fagraness og Sjárvarborgarprestakalli, gegn því að hann njóti allra tekna prestakalls þessa, meðan hann þjónar því. 27. jan.

Í sambandi hjer með læt jeg fylgja beiðni, er mjer barst með póstinum í fyrra dag um, að Hallormsstaðarprestakall, er kvað vera orðið laust við dauða sira Sigurðar Gunnarssonar, verði ekki auglýst fyrir næsta þing, til þess að tillit geti orðið tekið til uppástungu þeirrar, er kom fram á prestakallafundinum í Suðurmúlasýslu, um að jörðin Hallormsstaður verði gjörður að landbúnaðarskólasetri, og vil jeg í tilefni af þessu skjóta því til herra biskupsins, hvort ástæða muni vera til, þar eð prestakallanefndin hefir lagt það til, að Hallormsstaðar og Þingmúla prestaköll verði sameinuð, að fresta veitingu Hallormsstaðar prestakalls á sama hátt, og að ofan er ákveðið með tilliti til Reynistaðarklausturs brauðsins — eða að bæta við auglýsinguna um, að Hallormsstaðar prestakall sje laust, því skýlausa skilyrði, að ef brauðið verði sameinað við Þingmúla, eigi presturinn að setta sig við, að honum sje gjört að skyldu að búa á Þingmúla og afhenda prestssetrið Hallormsstað til afnota fyrir landbúnaðarskóla, er kynni að verða stofnaður fyrir Múlasýslurnar, gegn því, að honum gyldist landskuld og leigur af nefndri jörð.

— *Brjef landshöfðinga til biskups um útbýtingu á styrktarfje handa uppgjafa prestum og prestaekkjum.* — Með brjefi þessu og öðru brjefi frá 20. s. m. úthlutaði landshöfðingi, samkvæmt tillögum biskups 46 prestaekkjum og 2 uppgjafaprestum þeim 2500 kr., er veittar eru með 13. gr. A. b. 3. fjárlaganna. 18 27. jan.

Af þeim prestaekkjum er fengu styrk í fyrra (sjá landshöfðingjabrjef 18. jan. 1878 — stjórnartíð. B. 10. —) voru nú úr gengunar Margrjet Magnúsdóttir frá Skorrastað, Olafía Ólafsdóttir frá Hesti og Sigríður Benidiktsdóttir frá Einholti; en við bæzt höfðu: Jóhanna Andrea Lúðviksdóttir, ekkja sira Bjarnar á Sandfelli, og fjekk hún . . . 40 kr. og Helga Árnadóttir, með dómi skilin við sira Jón í Skarðsþingum . . . 40 — Hærra styrk en þann, sem þeim var úthlutað með landshöfðingjabrjefi 18. jan.

1878 fengu:

Halldóra Jónsdóttir frá Hvammi (áður 30 kr.)	40 —
Halldóra Jónsdóttir frá Nesþingum (áður 30 kr.)	40 —
Helga Eiríksdóttir frá Garði (áður 60 kr.)	80 —
Ingibjörg Thorarensen frá Stokkseyri (áður 40 kr.)	50 —
Málmfríður Jónsdóttir frá Uppsum (áður 50 kr.)	70 —
Oddný Pálsdóttir frá Kálfafellsstað (áður 40 kr.)	60 —
Sigríður Ingimundsdóttir frá Otrardal (áður 40 kr.)	60 —
Aptur á móti var styrkurinn handa þessum prestaekkjum lækkaður:	
Elínu Einarsdóttur frá Þingeyraklaustri (áður 85 kr.)	70 —
Margrjetu Narfadóttur frá Glæsibø (áður 85 kr.)	80 —
Hinar ekkjurnar fengu hinar sömu upphæðir og í fyrra samtals	1730 —
Þar að auki voru lagðar 2 uppgjafaprestum eins og í fyrra	140 —
Kr.: 2500 ¹ =	

1) Samkvæmt skýrslu biskups höfðu á árinu 1878 auk ofannefndra

kr. 140 handa uppgjafaprestum og kr. 2360 handa prestaekkjum.

verið greidd eptirlaun — 5193 — — — 3329,25 — —
 sýnóðusstyrkur — 781²⁷ — — — 1098,23 — —

alls kr. 6114²⁷ handa uppgjafaprestum — kr. 6787,48 handa prestaekkjum.

19 — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um yfir-*
 29. jan. *setunám hjá hjeraðslæknum.* — Jafnframt því að senda umkvörtun hrepps-
 nefndaroddivitans í Lýtingsstaðahreppi um, að hjeraðslæknirinn á Akureyri hafi neitað að
 kenna stúlku úr nefndum hreppi yfirsetukvennafræði, hafið þjer, herra amtmaður í þóknanlegu
 brjefi frá 11. þ. m. lagt það til, að hjeraðslækninum verði gjört að skyldu að kenna nefnda
 fræði kauplaust stúlkum þeim, er þess æskja, og sem hlutaðeigandi yfirvöld álíti hæfar til
 að gegna yfirsetustörfum samkvæmt lögum 17. desbr. 1875.

Fyrir því vil jeg hjer með þjónustusamlega skora á yður herra amtmaður, að tjá
 hjeraðslækninum á Akureyri, að hann samkvæmt 5. gr. laga 17. desbr. 1875 er skyldur
 til ókeypis að láta í tje kennslu og halda próf í yfirsetukvennafræði yfir Sveini þeim,
 er ætla sjer að takast á hendur yfirsetustörf í einhverju af yfirsetukvennahjeruðum þeim,
 er stofnuð eru með nefndum lögum, og sem amtmaður samkvæmt tillögum hlutaðeigandi
 sýslunefndar eða sveitarstjórnar hefir skipað til að afstöðnu prófi að gegna slíkum störfum.

Þjer eruð beðnir að tilkynna hreppsnefndinni í Lýtingsstaðahreppi þenna úr-
 skurð minn.

20 — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austur-umdæminu um*
 3. febr. *fyrirhuguð störf Sveins búfræðings 1879.* — Í þóknanlegu brjefi frá
 7. nóvbr. f. á. hafið þjer herra amtmaður farið fram á, að jeg vildi samþykkja, að Sveinn
 búfræðingur Sveinsson mætti einnig á yfirstandandi ári vera í þjónustu norður- og
 austuramtsins. Fyrir því vil jeg hjer með veita nefnt samþykki þannig að Sveini verði
 af upphæð þeirri, er norður- og austurumdæminu ber á yfirstandandi ári af tje því, er
 veitt er með 10. gr. C. 5. fjárlaganna, eða þá af jafnaðarsjóði norður- og austurumdæmis-
 ins, greidd laun þau m. m., er honum hafa heitin verið, og vísa jeg með tilliti hjer til í
 brjef mitt frá 20. marz. f. á. (stjórnartíð. B. 45).

21 — *Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Suðurmúlasýslu um húsaskatt.* —
 3. febr. Í þóknanlegu brjefi frá 23. nóvbr. f. á. hafið þjer, herra sýslumaður með tilliti til fram-
 kvæmdar á lögum um húsaskatt 14. desbr. 1877 spurt:

1, Hvort þjer sjeuð skyldir að borga húsaskatt af húsi yðar; standi svo á, að
 hús þetta sje nokkra faðma fyrir utan lóð Eskifjarðarkaupstaðar á svo kölluðu Lamb-
 eyrartúni, er þjer keyptuð í vor, sje Lambeyrartún þetta partur, þó ekki enn
 metinn til dýrleika, úr jörðinni Lambeyri, sem í jarðabókinni er metin til dýr-
 leika, og borgið þjer og eigandi hins hluta jarðarinnar Lambeyrar eptir samkomulagi
 í sameiningu jarðarskatt af nefndri jörð, eins og þjer borgið lausafjárskatt af þeim
 gripum, sem framflytjast á þessu túni yðar.

2, Hvort leggja skuli saman, þá er reikna skal út húsaskatt eins manns öll hús

Uppgjafaprestar töldust 18, en af þeim höfðu 2 ekki fengið eptirlaun sín ákveðin, og verða þau að lík-
 indum um 1000 kr., er bætast við fyrnefndar 6114 kr. 27 a. Mestan styrk 696 kr. hafði síra Magnús á
 Grenjadarstað haft, minnstan 50 kr., síra Hjalti frá Stað á Snæfjallaströnd. Prestaekkjur voru alls 73, af
 þeim höfðu 15 alls engan styrk, 1 hefir ekki fengið eptirlaun sín ákveðin enn, minnst hafði Sigríður
 Guðmundsdóttir frá Kálfholti, 20 kr., mest Margrjet Sigurðardóttir frá Hitardal, 266 kr.

hans, þó sum þeirra út af fyrir sig sjeu ekki 500 kr. virði, eða hvort sleppa eigi öllum húsum, sem ekki ná 500 kr. virðingu, þó þau sjeu eign eins manns.

21
3. febr.

3, Nú sje öll húseign kaupmanns bundin þinglýstu veði, en veðbrjefið tilgreini ekki neina vissa upphæð, sem veð sje fyrir, heldur tiltaki með almennum orðum, að allt sem lántakandi á og eignast kann skuli vera í veði fyrir því, sem veðsetjandi á hverjum tíma, er lánardrottni skuldugur, og hvort þá megi heimta, að sá hinn sami kaupmaður skýri frá, hvað hann t. a. m. um árslok hvers árs var þessum lánardrottni skuldugur, og hvernig skuli að fara, ef kaupmaður neiti að skýra frá þessu.

Til þess að svara spurningum þessum, vil jeg tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar það, er nú segir:

1. Það virðist að vera ljóst af orðunum í 1. gr. laganna: «ef þau eru eigi notuð við ábúð á jörð þeirri, er metin sje til dýrleika», að umrædd hús verði að eins undanþegin húsaskatti, ef þau heyra til einhverrar jarðar, er metin sje til dýrleika sjer, eða að minnsta kosti til parts úr slíkri jörð, er tiltekinn er fyrir í viðkomandi afsalsbrjefi fastákveðinn hluti af dýrleika þeim, er jörðin er metin til.
2. Þar eð skatturinn samkvæmt 1. gr. laganna hvílir á «öllum húseignum», virðist andvirði allra þeirra húsa, er notuð eru í sameiningu sem ein húseign, eiga að teljast saman, þegar ákveða skal skattskyldu eignarinnar.
3. Þegar veðbrjef inniheldur ekki skýrslu um upphæð fjár þess, er eitthvert hús er veðsett fyrir, getur veðupphæðin ekki dregizt frá virðingarverðinu, nema því að eins, að hlutaðeigandi leiði gild rök að því, hve stór upphæð sú sje, er hann ávaxtar, og því samkvæmt 1. gr. laganna ber að draga frá virðingarverðinu.

— *Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Dalasýslu um tekjuskatt.* — Til þess að svara fyrirspurn yðar herra sýslumaður í þóknanlegu brjefi 15. f. m. um, hvernig eigi að beita lögum 14. desbr. 1877 um tekjuskatt, vil jeg þjónustusamlega tjá yður það, er nú segir.

22
3. febr.

Með því að yfirskattaneftndin samkvæmt 20. gr. nefndra laga á að semja skrá yfir tekjuskatt þann, er á að heimta saman á manntalsþingum í viðkomandi sýslu, verður hún eða formaður hennar, þegar eitthvað virðist rangt í skrá undirskattaneftndarinnar, eða þegar eitthvað þykir óljóst, eða ekki nægilega sannað í slíkri skrá t. a. m., þegar vantar vottorð um veðskuld þá, er hvílir á fasteign einhverri sbr. 1. gr. laganna, að krefjast nákvæmari skýringa skattaneftndarinnar um það, og eptir ástæðum lagfæra það, sem vantalið er eða oftalið. Skrá yfirskattaneftndarinnar á að fylgja ársreikningnum fyrir tekjum landssjóðsins af reikningsumdöminu, sbr. stjórnart. B. 6—1879.

Samkvæmt 1. grein laganna á skattaneftndin að virða til eptirgjalds jarðir þær, er eigandi sjálfur býr á, og ber yfirskattaneftndinni eða formanni hennar að hafa hið sama eptirlit með þessari virðingu og jeg að ofan hefi tekið fram, að hann eigi að hafa með skattskránni í heild sinni.

— *Brjef landshöfðingja til stiðtsyfirvaldanna um styrk til þess að láta prenta 2 náttúrufræðisrit.* — Eptir að jeg hefi meðtekið ummæli stiðtsyfirvaldanna, í þóknanlegu brjefi frá 8. þ. m. um bónarbrjef, er hingað hafði borizt frá deild hins íslenzka bókmenntafjelags í Reykjavík, um 600 kr. styrk til að gefa út íslenzkar

23
12. febr.

23 12. febr. Þýðingar af tveimur náttúrufræðisritum, sem sje efnafræði eptir prófessor Roscoe og fýs-
iska landafræði eptir professor Geikie, vil jeg hjer með þjónustusamlega tjá yður til þókn-
anlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigöndum, að jeg af fje því, er getur um í 15. gr.
fjárlaganna fyrir yfirstandandi ár, hefi veitt deild hins íslenzka bókmenntafjelags þeirri, er
hjer er í bœnum, hinn umbeidda styrk 300. kr. fyrir hvort hinna ofan nefndu 2 rita með
skilyrðum þeim, er getið er um í bónarbrjefinu, sem sje að rit þessi verði gefin út á prent
á yfirstandandi ári, að þau verði útbúin með myndum á sama hátt og frumritin, að
prentað verði töluvert upplag af þeim, og að verð þeirra fari eigi fram úr 12 aukum fyrir
hverja örk.

24 12. febr. — *Brjef landshöfðingja til stiptysfirvaldanna um styrk til þess að prenta*
ágrip af heilbrigðisfræðinni. — Eptir að hafa meðtekið álit stiptysfirvald-
anna um bónarbrjef, er hingað hafði borizt frá Jónasi hjeraðslækni Jónassen, um allt að
200kr. styrk úr landssjóði, til að gefa út ágrip handa alþýðu af heilbrigðisfræðinni og bygg-
ingarfræði mannlegs líkama með hliðsjón af riti, er nýlega hefir komið út í Kaupmannahöfn
um þetta efni, og ætlar hann að láta prenta 1000 expl. af bókinni með nokkrum mynd-
um, og að ákveða söluverðið svo lágt, sem mögulegt er — hefi jeg af fje því, er ákveðið
er fyrir yfirstandi ár, í 15. gr. fjárlaganna, veitt 20 kr. styrk fyrir hverja örk af ofan-
nefndu riti, allt að 200 kr. með umgetnum skilyrðum, er tekin eru fram í bónarbrjefinu.
Þetta er hjer með tjáð stiptysfirvöldunum til þóknanlegrar leiðbeiningar og birt-
ingar fyrir hlutaðeiganda.

25 12. febr. — *Brjef landshöfðingja til stiptysfirvaldanna um styrk til safns af dýrum og*
dýramyndum. — Eptir að hafa meðtekið ummæli stiptysfirvaldanna um bónar-
brjef, er mjer hafði sent verið, og þar sem adjúntk Benedikt Gröndal fer fram á að fá styrk
til að halda áfram með dýrasafn það og dýramyndir af hinu íslenzka dýraríki, er hann
í nokkur ár að undanförnur hefir fengist við, og sem ákveðið er að taka á sínum tíma
inn í náttúrusögusafn hins lærða skóla¹, hefi jeg af fje því, er tiltekið er með 15. gr.
fjárlaganna á yfirstandandi ári, veitt 300 kr. í nefndu tilliti, þannig að 200 kr. mun verða
ávisað adjúntk B. Gröndal í næstkomandi marzmánuði og 100 kr. um veturnætur, þegar
hann færir sönnur á, að ofan nefndu verki hafi skilað verulega áfram.

Þetta er hjer með tjáð stiptysfirvöldunum til þóknanlegrar leiðbeiningar og birt-
ingar fyrir hlutaðeiganda.

26 15. febr. — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um*
styrk til jarðabóta og eflingar sjáfarútvegi. — Hinn 9. f. m. sendi
jeg yður, herra amtmaður, til þess að amtsráðinu gæfist tækifæri á að láta í ljósi álit
sitt um það, brjef það frá 7. f. m., er hjer með endursendist, og þar sem búnaðarfelag
suðuramtsins beiðist styrks af hluta suðurumdæmisins, af fje því, er með 10. gr. C. 5.
fjárlaganna um árin 1878 og 1879 er veitt til jarðræktar og til eflingar á sjáfarútvegi;
og hafið þjer nú í þóknanlegu brjefi 24. s. m., um leið og þjer skýrið frá, að málefni
þetta muni verða lagt fyrir amtsráðið á væntanlegum fundi þess í næstkomandi júní-

1) Sbr. brjef landshöfðingja 8. marz 1875 (stjórntíð. B. 11).

mánuði, lagt það til, að af þeim hluta af nefndu fje, sem ber suðurumdæminu fyrir árið 1878 megi þegar nú samkvæmt beiðni búnaðarfelagsins verða veitt því 900 kr. upphæð til fyrirtækja þeirra, sem tiltekin eru í bónarbrjefinu. **26** 15. febr.

Út af þessu vil jeg hjer með tjá yður, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og ráðstafanar það, er nú segir:

Fjárlögin gjöra, að minni hyggju, ráð fyrir, að af fje því, er veitt er með 10. gr. C. 5. til jarðræktar og til eflingar sjáfarútvegi, verði um hvert fjárhagsár ákveðnum styrk varið til eflingar hinum nefndu atvinnuvegum í hverju einstöku amti samkvæmt uppástungum amtsvalda þeirra, er getur um í dómsmálastjórnarbrjefi 26. febr. 1870, og með samþykki landshöfðingja, og það atriði, að búnaðarfelag suðuramtsins hefir vanrækt að koma í tæka tíð með tillögur um, hvernig verja ætti öllum hluta þeim, er bar suðurumdæminu af hinni veittu upphæð, getur varla svipt amtið styrk þeim, sem fjárlögin hafa ákveðið fyrir viðkomandi ár til eflingar áminnztum atvinnuvegum í amtinu. Jeg hefi því samkvæmt orðum og tilgangi hinnar nefndu fjárveitingar álitíð, að mjer bæri að ávísar amtsráði suðuramtsins úr jarðabókarsjóði — en úr honum er hinum fjárlagalegu útborgunum fyrir árið 1878 enn ekki lokið — því fje af 10. gr. C. 5 fjárlaganna, er enn þá ekki hefir verið greitt úr landssjóði, að upphæð alls 966 kr. 66 a., og að fela hinu heiðraða amtsráði að ráðstafa fje þessu samkvæmt veitingunni til jarðræktar, og til eflingar sjáfarútvegi.

Ávísun þessi fylgir, og býst jeg við, að mjer verði send á sínum tíma þóknanleg skýrsla um, hvernig fjenu hafi verið varið.

— Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um styrk til þess að læra vegagjörðir erlendis. — Samkvæmt tillögum yðar, herra amtmaður, í brjefi frá 11. p. m. hefi jeg af fje því, sem ætlað er til verklegra fyrirtækja á þessu ári veitt Birni trjesmið Þorlákssyni í Stafholti 200 kr. styrk til þess að ferðast til Noregs, og kynna sjer aðferð þá, sem þar tíðkast við vegagjörðir til sveita, brúagjörðir yfir minni ár, o. fl. **27** 15. febr.

Af hinum veitta styrk munu 100 kr. verða útborgaðar honum, þegar hann í vor leggur af stað hjeðan. Hinar 100 kr. mun hann fá greiddar, þegar hann kemur heim aptur að hausti, og sannar, að hann hafi varið dvöl sinni í Noregi á áminnztan hátt.

— Brjef landshöfðingja til bæjarfógetans í Reykjavík um atkvæðisrjett hans í bæjarstjórninni. — Í þóknanlegu brjefi frá 10. p. m. hafið þjer, herra bæjarfógeti skýrt mjer frá, að hin hjerverandi bæjarstjórn hafi á fundi 6. p. m. samþykkt með 6 atkvæðum gegn 3 eptirfylgjandi ályktun: **28** 15. febr.

«Bæjarstjórnin lýsir yfir því, að hún eigi viðurkennir, að formanni hennar beri annar atkvæðisrjettur á fundum bæjarstjórnarinnar, en heimilaður er í 12. gr. tilsk. 20. apríl 1872, þegar svo stendur á, sem þar er ráð fyrir gjört», og að þjer, þar sem þjer ætlið, að bæjarstjórnin með þessari ákvörðun hafi gengið út fyrir vald það, er hún hefir eptir lögunum, hafið samkvæmt tilsk. um bæjarstjórn í kaupstaðnum Reykjavík frá 20. apríl 1872, 12. gr. með því að rita atkvæði yðar í gjörðabókina felt þessa ályktun úr gildi að sinni og skotið til úrlausnar landshöfðingjans þeirri spurningu, hvort bæjarfógetanum beri atkvæðisrjettur á fundum bæjarstjórnarinnar eptir tilsk. 20. apríl 1872.

28
15. febr.

Út af þessu skal yður hjer með tjáð eptirfylgjandi, til þókanlegrar leiðbeiningar, og birtingar fyrir bæjarstjórninni.

Með því að bæjarfógetinn er samkvæmt tilsk. 20. apríl 1872, 1. gr. einn af bæjarstjórninni, og þar sem ekki er í hinum nefndu lögum neins háttar ákvörðun eða bending um, að hann eigi ekki eins fullan atkvæðisrjett, og hinir kosnu bæjarfulltrúar, í öllum bæjarmálefnum, sem koma til meðferðar og úrslita á fundum bæjarstjórnarinnar eptir nefndri tilskipun, — leiðir það beinlínis af þessu, að hann á þenna atkvæðisrjett eptir lögunum, þetta styðst enn fremur við ákvarðanir þær, sem eru í tilskipuninni sjálfri og í samþykktinni frá 9. okt. 1872 um sæti bæjarfógetans í hinum ýmsu bæjarstjórnarnefndum, þar sem hann á ófaðan atkvæðisrjett, þó það ekki heldur, hvað þessum nefndum viðvíkur, hafi verið álitid nauðsynlegt, að gjöra beinlínis ákvarðanir um þetta atriði, og vil jeg í því tilliti skírskota til tilsk. 20. apríl 1872, 7., 15., og 16. gr. sem og samþykktarinnar frá 9. október 1872, 2., 4., 6. og 7. gr.

Atkvæðisrjettur sá, sem bæjarfógetanum þannig ber samkvæmt tilsk. 20. apríl 1872, í öllum málefnum, sem liggja undir úrskurð bæjarstjórnarinnar, verður, eins og vitaskuld er, ekki frá honum tekinn með yfirlýsingu hinna bæjarfulltrúanna, um það að þeir ekki viðurkenni, að þessi rjettur beri honum, eins og ekki heldur verður gert út um hann með þingsköpum þeim, sem nefnd eru í 11. gr. tilskipunarinnar. Það liggur í augum uppi, að 12. gr. tilskipunarinnar snertir ekki rjett bæjarfógetans til að taka þátt í atkvæðagreiðslu bæjarstjórnarinnar, en heimilar honum aptur á móti rjett til, þegar búið er að greiða atkvæði um eitthvert málefni, að fella úr gildi að sinni ályktun þá, sem bæjarstjórnin hafði fallizt á með atkvæðafjölda, þegar skilyrðin fyrir því samkvæmt lagagreininni eru fyrir hendi.

Fylgiskjalið, sem fylgdi brjefi yðar, herra bæjarfógeti, endursendist hjer með.

29
25. febr.

Verðlagsskrá,

sem gildir fyrir

Rangárvallasýslu

frá miðju maímanadar 1879 til sama tíma 1880.

		í peningum.		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	
A. Friður peningur:						
1.	1 ♂ 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum . . . á	77	20	77	20	64
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum . . . hver á	7	81	46	86	39
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti . . . —	10	52	63	12	53
4.	— 8 — tvævetrir . . . —	7	79	62	32	52
5.	— 12 — veturgamlir . . . —	5	63	67	56	56
6.	— 8 — ær geldar . . . —	7	70	61	60	51
7.	— 10 — mylkar . . . —	5	45	54	50	45
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	59	35	59	35	49
9.	— 1 ¹ / ₃ hryssu, á sama aldri hver á	49	81	66	41	55
B. Ull, smjör og tólg.						
10.	1 ♂ 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pundið á	»	73	87	60	73
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni . . . —	»	53	63	60	53
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu . . . —	»	50	60	»	50
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri . . . —	»	33	39	60	33

		í peningum.		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
C. Tóvara af ullu.						
14.	1 œ 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði	pundið á	"	"	"	"
15.	— 60 þör eingirnissocka	parið á	"	"	"	"
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsocka	—	"	"	"	"
17.	— 180 — sjóvetlinga	—	"	"	"	"
18.	— 20 eingirnispeisur	hver á	"	"	"	"
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeisur	—	"	"	"	"
20.	— 120 álnir gjaldvöðarvaðmáls, álnar breiðs 1 alin —	—	"	"	"	"
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar — — —	—	"	"	"	"
D. Fiskur.						
22.	1 œ 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	11	5	66	30	55
23.	— 6 — af harðfiski, . — — — . . — —	14	75	88	50	74
24.	— 6 — — þyrsklingi . — — — . . — —	10	16	60	96	51
25.	— 6 — — ýsu, hertri	10	6	60	36	50
26.	— 6 — — hákarli, hertum	"	"	"	"	"
E. Lýsi.						
27.	1 œ 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis	8 pottar á	"	"	"	"
28.	— 1 — — — hákarlslýsis	3	15	47	25	39
29.	— 1 — — — selslýsis	3	60	54	"	45
30.	— 1 — — — þorskalýsis	2	44	36	60	31
F. Skinnavara.						
31.	1 œ 4 fjórðungar nautskinn	10 pund —	14	17	56	68
32.	— 6 — — — kýrskinn	— — —	12	14	72	84
33.	— 6 — — — hrossskinn	— — —	9	23	55	88
34.	— 8 — — — sauðskinn, af tvævetrum og eldri	— — —	6	43	51	44
35.	— 12 — — — sauðskinn, af vetur- gömlum og ám	— — —	4	84	58	8
36.	— 6 — — — selskinn	— — —	7	50	45	"
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit	hvert á	"	19	45	60
G. Ýmislegt.						
38.	1 œ 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á	"	"	"	"	"
39.	— 40 — — — óhreinsuðum	— — —	"	"	"	"
40.	— 120 — — — fuglafiðri	10 pund á	5	50	66	"
41.	— 40 — — — fjallagrösum	— — —	"	"	"	"
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	"	2	16	51	84
43.	5 — 1 lambsfóður	"	2	89	69	36

29
25. febr.

29

25. febr. Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrstöldum landaúrum verður:

	Hundrað á		Alin.
	Kr.	Aur.	Aur.
<i>Eptir A. eða í fríðu</i>	62	10	52
— <i>B. — í ullu, smjöri og tólg</i>	62	70	52
— <i>C. — í ullartóvöru</i>	"	"	"
— <i>D. — í fiski</i>	69	3	58
— <i>E. — í lýsi</i>	45	95	38
— <i>F. — í skinn-a-vöru</i>	55	"	46

En meðalverð allra landaúra samantalið
og skipt með 5 sýnir:

Meðalverð allra meðalverða 58 96 49

Reykjavík, 25. dag febrúarmán. 1879.

Bergur Thorberg. P. Pjetursson.

Verðlagsskrá,

sem gildir fyrir

Vestmannaeyjasýslu

frá miðju maímánaðar 1879 til sama tíma 1880.

30

25. febr.

		í peningum.		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
A. Fríður peningur:						
1.	1 œ 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum . . . á	80	"	80	"	67
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	9	"	54	"	45
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti —	14	25	85	50	71
4.	— 8 — tvævetrir —	11	50	92	"	77
5.	— 12 — veturgamlir —	8	"	96	"	80
6.	— 8 ær geldar —	8	50	68	"	57
7.	— 10 — mylkar —	6	"	60	"	50
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	60	"	60	"	50
9.	— 1 ¹ / ₃ hryssu, á sama aldri hver á	55	"	73	33	61
B. Ull, smjör og tólg.						
10.	1 œ 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, . pundið á	"	75	90	"	75
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni . . . —	"	55	66	"	55
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu —	"	50	60	"	50
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri —	"	32	38	40	32
C. Tóvara af ullu.						
14.	1 œ 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	"	"	"	"	"
15.	— 60 þör eingirnissokka parið á	"	"	"	"	"
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka —	1	"	30	"	25
17.	— 180 — sjóvetlinga —	"	30	54	"	45
18.	— 20 eingirnipeisur hver á	"	"	"	"	"
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeisur —	"	"	"	"	"
20.	— 120 álnir gjaldvöðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin —	1	"	120	"	100
21.	— 120 — einskeptu. 1 al. til 5 kv. breiðrar — —	"	80	96	"	80

30
22. febr.

				í peningum.		Hundrað á		Alin.
				Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
D. Fiskur.								
22.	1	6	vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	11	25	67	50	56
23.	—	6	— af harðfiski, — — — — —	16	25	97	50	81
24.	—	6	— þyrsklingi — — — — —	7	50	45	"	38
25.	—	6	— ýsu, hertri —	"	"	"	"	"
26.	—	6	— hákarli, hertum	8	"	48	"	40
E. Lýsi.								
27.	1	1	tunna (120 pd.) hvalslýsis . . . 8 pottar á	2	33	34	95	29
28.	—	1	— — — hákarlslýsis . . . — — —	3	"	45	"	38
29.	—	1	— — — selslýsis . . . — — —	"	"	"	"	"
30.	—	1	— — — þorskalýsis . . . — — —	2	40	36	"	30
F. Skinnavara.								
31.	1	4	fjórðungar nautsinnis . . . 10 pund á	14	"	56	"	47
32.	—	6	— — — kýrskinnis — — —	12	"	72	"	60
33.	—	6	— — — hrossskinnis — — —	10	"	60	"	50
34.	—	8	— — — sauðskinnis, af tvævetrum og eldri — — —	7	"	56	"	47
35.	—	12	— — — sauðskinnis, af vetur-gömlum og ám — — —	5	"	60	"	50
36.	—	6	— — — selskinnis — — —	"	"	"	"	"
37.	—	240	lambskinn (vorlamba), einlit . . . hvert á	"	16	38	40	32
G. Ýmislegt.								
38.	1	6	pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á	"	"	"	"	"
39.	—	40	— — — óhreinsuðum — — —	3	"	120	"	100
40.	—	120	— — — fuglafiðri 10 pund á	5	48	65	76	55
41.	—	40	— — — fjallagrösum — — —	"	"	"	"	"
42.	5	álnir	1 dagsverk um heyannir	2	33	55	92	47
43.	5	—	1 lambsfóður	3	"	72	"	60

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaúrum verður:

Eptir A. eða í fríðu	74	31	62
— B. — í ullu, smjöri og tólg	63	60	53
— C. — í ullartóvöru	75	"	63
— D. — í fiski	64	50	54
— E. — í lýsi	38	65	32
— F. — í skinnna-vöru	57	7	48

En meðalverð allra landaúra samantalið 373 13 312

og skipt með 6, sýnir:

Meðalverð allra meðalverða 62 19 52

Reykjavík, 25. dag febrúarmán. 1879.

Bergur Thorberg. P. Pjetursson.

31 — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir vesturumdæminu um að leggja*
 27. febr. niður nokkrar þurrabúðir. — Eptir að felldar höfðu verið samkvæmt brjef-
 um dómsmálastjórnarinnar og landshöfðingja frá 25. júlí 1867 og 3. júní 1875 8 þurra-
 búðir á jörðinni Ingjaldshóli, er heyrir undir Arnarstapaumboð, hafið þjer, herra amt-
 maður, með brjefi 19. þ. m. sent mjer erindi hlutaðeigandi umboðsmanns, þar sem hann
 mælir fram með því, að ábúanda nefndrar jarðar verði leyft aptur að leggja niður 4 af
 þeim 8 þurrabúðum, er eptir eru á umboðsjörðinni.

Af þessu tilefni vil jeg, með því að bæði þjer og umboðsmaðurinn fullyrð-
 ið, að jörðin Ingjaldshóll sje engu óbyggilegri, þó nefndar þurrabúðir sjeu lagðar nið-
 ur, með því að landssjóðurinn engar tekjur hefir af þeim, og með því að hlutaðeigandi
 hreppsnefnd hefir vottað, að þurrabúðirnar hafi fallið úr byggingu sökum fiskileysis og
 fátæktar almennings þar um sveitir — hjer með samþykkja, að þessar þurrabúðir verði
 felldar af, þegar búið sje að skila þeim af hendi í fullgildu standi eða með ofanálagi, og
 viðirnar og annað fjemætt úr þeim sje selt á almennu uppboðsþingi, en fyrir andvirði
 því, sem inn kemur, og ofanálaginu, sem metið verður, skal umboðsmaður gjöra grein í
 reikningi sínum fyrir tekjum umboðsins.

Þetta er yður tjáð, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og ráðstöfunar,
 ar, og vona jeg síðan að fá skýrslu frá yður um það, sem gjört verður í þessu máli.

32 — *Brjef landshöfðingja til póstmeistarans um þóknun handa pósti.* — Með
 28. febr. þóknanlegu brjefi frá 19. þ. m. hafið þjer, herra póstmeistari, sent mjer bónarbrjef pósts-
 ins milli Akureyrar og Reykjavíkur, Daníels Sigurðssonar, um skaðabætur fyrir slys, er
 hann hafi orðið fyrir á fyrstu póstferð sinni á þessu ári, þar sem einn af klyfjahestum
 hans hafi hrapað af svo nefndum Kattarhrygg í Norðurárdal, þannig að nauðsynlegt var
 þegar í stað að skera hestinn á háls. Með því að Daníel hefir reynzt ötull og áreiðan-
 legur póstur, og með því að slys þetta virðist ekki hafa orðið fyrir neina handvömm
 hans eða hirðuleysi, leggið þjer til, að honum verði bættur úr póstsjóði hálfur skaðinn,
 er hann hefir orðið fyrir, með 30 krónum.

Fyrir því vil jeg tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og ráðstöfunar, að jeg
 fellst á, að tjeðum pósti verði í þóknunarskygni greidd úr póstsjóði hin áminnzta upphæð.

33 — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suðurumdæminu um sveitarstyrk.*
 5. marz — Eptir að þjer, herra amtmaður, í brjefi frá 23. apríl 1877 höfðuð úrskurðað, að Hraun-
 gerðishreppur ætti að endurgjalda Villingaholtshreppi 20 kr., er hinn síðarnefndi haustið
 1876 lagði ekkjunni Steinunni Jónsdóttur á Kolshóli, áfrýjaði hreppsnefndin í Hraungerðis-
 hreppi þessum úrskurði, og vil jeg nú, að ihuguðum þeim nýju skýringum, er síðan hafa
 komið fram meðal annars með 2 rjettarprófum, er haldin hafa verið samkvæmt skipun
 minni, tjá yður það, er nú segir til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutað-
 eigöndum.

Áfrýjendurnir játa, að Steinunn hafi, þá er hún þáði áminnzta styrk, verið sveitlæg
 í Hraungerðishreppi; en þeir halda því fram, að hún hafi ekki þurft styrksins, að hún,
 þó hún hefði þurft hans, hefði getað fengið hann hjá 3 börnum sínum af fyrra hjóna-
 bandi, er þá voru nýbúin að taka nokkurn arf, og að Villingaholtshreppur hafi neytt
 upp á hana styrknum. Hvað nú fyrst snertir hina síðastnefndu ástæðu, þá hafa að vísu

2 vitni borið, að Steinun hafi sama haust, og hún fjekk áminnztan styrk, sagt á heimili sínu, að honum «hefði verið troðið» upp á sig; en það er hvorttveggja, að hún nú hefir neitað að hafa haft þessi ummæli, enda er ekki hið minnsta komið fram því til styrkingar, að slík ummæli hafi haft við nokkur rök að styðjast. Þvert á móti talar allt það, sem komið hefir fram í málinu fyrir því, að Steinun hafi orðið bjargþrota nefnt haust og sjálf leitað hjálpar til hreppsnefndarinnar, og að hjálp þessi fyrst hafi verið látin henni í tje, eptir að nefndin með skoðun á heimili hennar hafði fullvissað sig um neyð hennar.

Hvað það snertir, að börnum hennar af fyrra hjónabandi, er ekki voru á heimili hennar, tæmdist arfur um það leyti að hún varð bjargþrota, þá getur þetta atriði því síður komið til greina, sem hún hafði ekki fjárráð barna sinna, og geymdi ekki arf þeirra, en þó svo hefði verið, virðist það hafa verið vafasamt, hvort hún hefði haft heimild til þess að eyða honum, sjer og börnum sínum af síðara hjónabandi, stjúpustkinum erfingjanna til framfæris. Þar að auki er það samkvæmt 9. gr. reglugjörðar 8. jan. 1834 þeim skylda sveitarstjórnarinnar þar sem þurfamaður á heima, að hjálpa honum, þó hjálpin að rjettu lagi ætti að veitast af einstökum mönnum. Framfærslusveitin verður að fylgja fram skyldum þeim, er í þessu tilliti kynnu að hvíla á ættingum þurfalingsins og öðrum, og getur ekki skorast undan að endurgjalda þegar bráðabirgðarstyrk þann, er íveruhreppurinn hefir lagt út fyrir hann á löglegan hátt.

Samkvæmt því, sem þannig er sagt, ber að staðfesta úrskurð yðar herra amtmaður, er skyldar Hraungerðishrepp til að endurgjalda Villingaholtshreppi þann 20 króna styrk, er um er að ræða.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um út- fararkostnað sveitarómaga.* — Eptir að hafa meðtekið álit yðar herra amtmaður um áfrýjun hreppsnefndarinnar í Bólstaðarhlíðarhreppi á úrskurði yðar frá 21. okt. 1877, er skyldar nefndan hrepp til þess að endurgjalda Seiluhreppi 40 kr. fyrir útför sveitarómagans Gunnlaugs Guðmundssonar vil jeg tjá yður það, er nú segir. 34
6. marz.

Það verður að vera áfrýjandanum samdóma um, að sá hreppur er leggur út til bráðabirgða kostnað fyrir sveitarómaga úr öðrum hreppi, verður að við hafa alla tilhlýðilega sparsemi, og að framfærsluhreppnum verði ekki fært til skuldar það, sem sveitungar ómagans kynnu að vilja leggja honum fram yfir hið allra nauðsynlegasta. Hins vegar getur samþykkt sú, sem áfrýjandi segist hafa gjört milli sín um að láta kostnaðinn við útför sveitarómaga aldrei fara fram úr 14 kr. ekki haft bindandi verkun fyrir utan eigin sveit þeirra, og með því að þeir sjálfir játa, að hinn venjulegi kostnaður við útför hreppsómaga þar í hjerðinu sje 24 kr., en kostnaðurinn til útfarar þeirrar, er hjer er um að ræða af ýmsum ástæðum varð að vera nokkuð meiri en hinn venjulegi, virðist hann hæfilega metinn 30 kr.

Af þessari upphæð, eru áfrýendurnir þegar búnir að borga 14 kr., hinar 16 kr., er eptir eru, býst jeg við, að þjer herra amtmaður hlutizt til um, að Bólstaðarhlíðarhreppur endurgjaldi Seiluhreppi án frekari undandrættar.

LEIÐRJETTINGAR: Bls. 8 neðst: Fæddir karlkyns 1877: „721“ les 731 (sbr. bls. 11 efst).
Bls. 24 l. 10: „Sveini“ les k o n u m. (Villa þessi hefir verið sett inn, eptir að önnur prófórk var lesin, og var orðið rjett prentað í henni).
Bls. 28 l. 38 „8 — ær geldar
10 — mylkar“ les: 8 ær geldar
10 — mylkar.

Hinn 20. marz 1879.

35
25. febr.

Verðlagsskrá,
sem gildir í

Eyjafjarðar og Þingeyjar sýslum og í Akureyrarkaupstað
frá miðjum maímánaðar 1879 til jafnlengdar 1880.

		krónumynt.		hundrað		alin.	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
A. Friður peningur :							
1.	1. hndr., 1 kýr, í fardögum, ekki yngri en þrjvetur og ekki eldri en 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvemberloka . . .	95	21 ¹ / ₂	95	21 ¹ / ₂	»	79
2.	— 6 ær, í fardögum, ekki yngri en tvævetrar og ekki eldri en 6 vetra, loðnar og lembðar hver á	13	83	82	98	»	69
3.	— 6 sauðir, á hausti, þrjvetrir, eða 4 vetra, eða 5 vetra —	17	¹ / ₂	102	3	»	85
4.	— 8 — — — tvævetrir . . . —	13	78 ¹ / ₂	110	28	»	92
5.	— 12 — — — veturgamlir . . . —	9	21	110	52	»	92
6.	— 8 ær — — — geldar . . . —	13	12 ¹ / ₂	105	»	»	87 ¹ / ₂
7.	— 10 — — — mylkar . . . —	7	97 ¹ / ₂	79	75	»	66 ¹ / ₂
8.	1 áburðarhestur, í fardögum, taminn, ekki yngri en 5 vetra og ekki eldri en 12 vetra	85	26	85	26	»	71
9.	90 álnir, 1 hryssa, jafngömul	75	26 ¹ / ₂	100	35	»	83 ¹ / ₂
B. Ull, smjör og tólg:							
10.	1. hndr., 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni 1 pd. á	»	83	99	60	»	83
11.	— 120 — — mislitri — — — —	»	57 ¹ / ₂	69	»	»	57 ¹ / ₂
12.	— 120 — — súru smjöri, vel verkuðu — —	»	56	67	20	»	56
13.	— 120 — — af tólg, vel bræddri . . . —	»	34	40	80	»	34
C. Tóvara af ullu :							
14.	1 hndr., 30 pd. hespugarns, og sjeu 3, 4, 5, eða 6 hespur í pundi., haldi hver 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði . . . 1 pd. á	»	»	»	»	»	»
15.	— 60 þör eingirnissokka 1 par —	»	60	36	»	»	30
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka . . . 1 — —	»	66 ¹ / ₂	19	95	»	16 ¹ / ₂
17.	— 120 — tvíþumlaðra sjóvettlinga . 1 — —	»	22	26	40	»	22
18.	— 20 eingirnispeisur hver á	2	»	40	»	»	33
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeisur —	2	95 ¹ / ₂	44	32 ¹ / ₂	»	37
20.	— 120 álnir gjaldvoðar-vaðmáls álnarbreiðs 1 al. —	1	7	128	40	1	7
21.	— 120 — gjaldvoðar-einskeptu, sem er alin eða 5 kvartil á breidd . . . —	»	76 ¹ / ₂	91	80	»	76 ¹ / ₂
D. Fiskur :							
22.	1 hndr., 6 vættir af saltfiski 1 vætt á	10	12	60	72	»	50 ¹ / ₂
23.	— 6 — — hörðum fiski . . . — —	10	57	63	42	»	53
24.	— 6 — — smáfiski — —	8	58	51	48	»	43
25.	— 6 — — ýsu — —	9	33	55	98	»	47
26.	— 6 — — hákarli hertum . . . — —	7	76	46	56	»	39
E. Lýsi :							
27.	1 hndr., 1 tunna hvallýsis 8 pottar á	2	34 ¹ / ₂	35	12 ¹ / ₂	»	29
28.	— 1 — — hákarlslýsis — —	3	21	48	15	»	40
29.	— 1 — — sellýsis — —	3	8 ¹ / ₂	46	27 ¹ / ₂	»	38 ¹ / ₂
30.	— 1 — — þorskalýsis — —	2	57	38	55	»	32

<i>F. Skinnavara:</i>						Krónumynt.		Hundrað.		Alin.	
						Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
31.	1 hndr.,	4 fjórðungar	nautskinn		1 fjórð. á	14	45 $\frac{1}{2}$	57	82	"	48
32.	—	6	kýrskinn		—	12	34	74	4	"	62
33.	—	6	hross-skinns		—	10	9	60	72	"	50 $\frac{1}{2}$
34.	—	8	sauðskinn, af tvævetr.			6	84 $\frac{1}{2}$	54	76	"	46
35.	—	12	sauðskinn, af ám og			5	4	60	48	"	50
36.	—	6	veturgömlum sauðum		—	12	31	73	86	"	61 $\frac{1}{2}$
37.	—	240	selskinn (vorlamba)	einlit hvert á		"	26	62	40	"	52

G. Ýmislegt:

38.	1 hndr.,	6 pund af æðardún, vel hreinsuðum	1 pund á			10	79	64	74	"	54
39.	—	40	óhreinsuðum		—	"	"	"	"	"	"
40.	—	120	fuglaflöðri		1 fjórð.	8	30 $\frac{1}{2}$	99	66	"	83
41.	—	480	fjallagrösum		—	1	48	71	4	"	59
42.	5 álnir,	1 dagsverk um heyannir				2	31 $\frac{1}{2}$	"	"	"	46
43.	5	1 lambsfóður				4	26	"	"	"	85

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaúrum verður:

<i>Eptir A. eða í friðu</i>						96	82	"	81
— <i>B. — í ullu, smjöri og tölgu</i>						69	15	"	57 $\frac{1}{2}$
— <i>C. — í tövöru af ullu</i>						55	27	"	46
— <i>D. — í fiski</i>						55	63	"	46 $\frac{1}{2}$
— <i>E. — í lýsi</i>						42	4	"	35
— <i>F. — í skinnavöru</i>						63	44	"	53

En meðalverð allra landaúra saman talin 382 35 3 19
og skipt með 6 sýnir: **meðalverð allra meðalverða . 63 72 $\frac{1}{2}$ " 53**

Skrifstofu norður- og austuramtsins, 25. dag febrúarm. 1879.

Í umboði herra biskupsins

Christiansson. Davíð Guðmundsson.

Verðlagsskrá,
sem gildir

í Húnavatns- og Skagafjarðarsýslum

frá miðjum maímánuði 1879 til jafnlengdar 1880.

36

25. febr.

<i>A. Friður peningur:</i>						Krónumynt.		Hundrað.		Alin.	
						Kr.	Aur.	Kr.	Anr.	Kr.	Aur.
1.	1 hndr.,	1 kýr,	í fardögum, ekki yngri en þrjevetur og ekki eldi en 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvemberloka . .			96	83	96	83	"	81.
2.	—	6 ær,	í fardögum, ekki yngri en tvævetrar og ekki eldi en 6 vetra, loðnar og lemdar	hver á		12	95	77	70	"	65
3.	—	6 sauðir,	á hausti, þrjevetrir, eða 4 vetra, eða 5 vetra —			16	86 $\frac{1}{2}$	101	19	"	84
4.	—	8	tvævetrir	—		12	98 $\frac{1}{2}$	103	88	"	86 $\frac{1}{2}$
5.	—	12	veturgamlir	—		9	28 $\frac{1}{2}$	111	42	"	93
6.	—	8 ær	— geldar	—		12	45 $\frac{1}{2}$	99	64	"	83
7.	—	10	— mylkar	—		8	9	80	90	"	67
8.	—	1 áburðarhestur,	í fardögum, taminn, ekki yngri en 5 vetra og ekki eldi en 12 vetra			75	48 $\frac{1}{2}$	75	48 $\frac{1}{2}$	"	63
9.	90 álnir,	1 hryssa,	jafngömul			63	56	84	72	"	70 $\frac{1}{2}$

36
25. febr.

B. Ull, smjör og tólg:

		krónumynt.		hundrað.		alin.	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
10.	1 hndr., 120 pund af hvíttri ullu, vel þveginni 1 pund á	"	79 ¹ / ₂	95	40	"	79 ¹ / ₂
11.	— 120 — - mislitri — — — — —	"	54 ¹ / ₂	65	40	"	54 ¹ / ₂
12.	— 120 — - súru smjöri, — verkuðu — — —	"	60	72	"	"	60
13.	— 120 — - tólg, vel bræddri . . . — —	"	37	44	40	"	37

C. Tóvara af ullu:

14.	1 hndr., 30 pund hespugarns, og sjeu 3, 4, 5, eða 6 hespur í pundi, haldi hver 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði 1 pund á	"	"	"	"	"	"
15.	— 60 þör eingirnissokka 1 par —	"	40	24	"	"	20
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka . . . — —	"	68	20	40	"	17
17.	— 120 — tvípumlaðra sjóvetlinga . . . — —	"	22 ¹ / ₂	27	"	"	22 ¹ / ₂
18.	— 20 eingirnispeisur hver á	3	"	60	"	"	50
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeisur — —	2	39 ¹ / ₂	35	92 ¹ / ₂	"	30
20.	— 120 álnir gjaldvoðar-vaðmáls álnar-breids 1 alin á	1	32 ¹ / ₂	159	"	1	32 ¹ / ₂
21.	— 120 álnir gjaldvoðar-einskeptu, sem er alin eða 5 kvartil á breidd — — —	1	1	121	20	1	1

D. Fiskur.

22.	1 hndr., 6 vættir af saltfiski 1 vætt á	10	47	62	82	"	52
23.	— 6 — — hörðum fiski . . . — —	10	93	65	58	"	54 ¹ / ₂
24.	— 6 — — smáfiski — —	11	11	66	66	"	55 ¹ / ₂
25.	— 6 — — ýsu — —	10	73	64	38	"	53 ¹ / ₂
26.	— 6 — — hákarli hertum . . . — —	9	27	55	62	"	46

E. Lýsi:

27.	1 hndr., 1 tunna hvallýsis 8 pottar á	"	"	"	"	"	"
28.	— 1 — hákarlslýsis — —	3	64	54	60	"	45 ¹ / ₂
29.	— 1 — sellýsis — —	3	52	52	80	"	44
30.	— 1 — þorskalýsis — —	3	7	46	5	"	38

F. Skinnavara:

31.	1 hndr., 4 fjórðungar nautskinnns . . . 1 fjórð. á	14	23	56	92	"	47
32.	— 6 — kýrskinnns . . . — —	12	16	72	96	"	61
33.	— 6 — hross-skinns . . . — —	9	91	59	46	"	49 ¹ / ₂
34.	— 8 — sauðskinnns, af tvævetr. sauðum og eldri — — —	7	2	56	16	"	47
35.	— 12 — sauðskinnns af ám og veturgömlum sauðum — — —	5	7	60	84	"	51
36.	— 6 — selskinns — —	11	46	68	76	"	57
37.	— 240 lambskinn (vorlamba) einlit . hvert á	"	24	57	60	"	48

G. Ýmislegt:

38.	1 hndr., 6 pund af æðardún, vel hreinsuðum 1 pund á	10	37	62	22	"	52
39.	— 40 — — óhreinsuðum — — —	"	"	"	"	"	"
40.	— 120 — - fuglaflíðri 1 fjórð. —	10	20	122	40	1	2
41.	— 480 — - fjallagrösum — —	1	32	63	36	"	53
42.	5 áloir, 1 dagsverk um heyannir	2	34	"	"	"	47
43.	5 — 1 lambsfóður	4	24	"	"	"	85

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaurum verður:

	Krónumynt.		Alin.	
	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
Eptir A. eða í fríðu	92	42	"	77
— B. — í ullu, smjöri og tólg	69	30	"	58
— C. — í tóvöru af ullu	63	93	"	53
— D. — í fiski	63	1	"	52
— E. — í lýsi	51	15	"	42
— F. — í skinnavöru	61	81	"	51 ¹ / ₂
En meðalverð allra landaura saman talin	401	62	3	33 ¹ / ₂
og skipt með 6 sýna:	66	94	"	55¹/₂

meðalverð allra meðalverða

Skrifstofu norður- og austuramtsins, 25. dag febrúarm. 1879.

Í umboði herra biskupsins.

Christiansson. David Guðmundsson.

Verðlagsskrá,

sem gildir

í Norðurmúla og Suðurmúlasýslum

frá miðju maimán. 1879 til jafnlengdar 1880.

37
26. febr.

	A. Fríður peningur:	Krónumynt.		Hundrað.		Alin.	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
1.	1. hndr., 1 kýr, í fardögum, ekki yngri en þrjvetur og ekki eldri en 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvemberloka	83	87	83	87	"	70
2.	— 6 ær, í fardögum, ekki yngri en tvævetrar og ekki eldri en 6 vetra, loðnar og lembdar hver á	14	13	84	78	"	71
3.	— 6 sauðir, á hausti, þrjvetrir, eða 4 vetra, eða 5 vetra . . . —	17	91 ¹ / ₂	107	49	"	89 ¹ / ₂
4.	— 8 sauðir, á hausti, tvævetrir . . —	14	57	116	56	"	97
5.	— 12 — — — veturgamlir . . —	10	64	127	68	1	6
6.	— 8 ær — — — geldar . . . —	13	73 ¹ / ₂	109	88	"	91 ¹ / ₂
7.	— 10 — — — mylkar . . . —	9	5	90	50	"	75
8.	— 1 áburðarhestur, í fardögum, taminn, ekki yngri en 5 vetra og ekki eldri en 12 vetra	79	75	79	75	"	66
9.	90 álnir, 1 hryssa, jafngömul	72	35	96	47	"	80
B. Ull, smjör og tólg:							
10.	1 hndr., 120 pund af hvítri ullu, vel þveginni 1 pund á	"	84 ¹ / ₂	101	40	"	84 ¹ / ₂
11.	— 120 pund af mislitri ullu, vel þveginni —	"	59	70	80	"	59
12.	— 120 — — súru smjöri, vel verkuðu —	"	66	79	20	"	66
13.	— 120 — — tólg, vel bræddri . . —	"	34	40	80	"	34
C. Tóvara af ullu:							
14.	1 hndr., 30 pund hespugarns, og sjeu 3, 4, 5 eða 6 hespur í pundi, haldi hver 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði 1 pund á	"	"	"	"	"	"
15.	— 60 þör eingirnissokka . . . 1 par —	"	"	"	"	"	"
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka . . —	"	66	19	80	"	16 ¹ / ₂
17.	— 120 — tvíþumlaðra sjóvetlinga —	"	34	40	80	"	34
18.	— 20 eingirnispeisur hver á	"	"	"	"	"	"
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeisur . . . —	"	"	"	"	"	"
20.	— 120 álnir gjaldvoðar-vaðmáls álnarbreiðs 1 alin —	1	34 ¹ / ₂	161	40	1	34 ¹ / ₂

37
26. febr.

		Krónumynt.		hundrað.		alin.	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
21.	120 álnir gjaldvoðar-einskeptu, sem er alin eða 5 kvartil á breidd 1 alin á	1	40 ¹ / ₂	168	60	1	40 ¹ / ₂
<i>D. Fiskur:</i>							
22.	1 hndr., 6 vættir af saltfiski 1 vætt á	9	67	58	2	"	48
23.	6 — - hörðum fiski — —	12	15	72	90	"	61
24.	6 — - smáfiski — —	10	25	61	50	"	51
25.	6 — - ýsu — —	8	90	53	40	"	44 ¹ / ₂
26.	6 — - hákarli hertum — —	7	93 ¹ / ₂	47	61	"	40
<i>E. Lýsi:</i>							
27.	1 hndr., 1 tunna hvallýsis 8 pottar á	3	1 ¹ / ₂	45	7 ¹ / ₂	"	37 ¹ / ₂
28.	1 — hákarlýsis — —	3	9	46	35	"	39
29.	1 — sellýsis — —	2	73	40	95	"	34
30.	1 — þorskalýsis — —	2	50 ¹ / ₂	37	57	"	31
<i>F. Skinnavara:</i>							
31.	1 hndr., 4 fjórðungar nautskinn 1 fjórð. á	12	45	49	80	"	41 ¹ / ₂
32.	6 — kýrskinn — —	10	41	62	46	"	52
33.	6 — hross-skinns — —	8	84	53	4	"	44
34.	8 — sauðskinn, af tvævetrum sauðum og eldri — —	6	24	49	92	"	41 ¹ / ₂
35.	12 fjórðungar sauðskinn, af ám og veturgömlum sauðum — —	4	36	52	32	"	43 ¹ / ₂
36.	6 fjórðungar selskinns — —	10	10	60	60	"	50 ¹ / ₂
37.	240 lambskinn (vorlamba) einlit hvert á	"	19 ¹ / ₂	46	80	"	39
<i>G. Ýmislegt:</i>							
38.	1 hndr., 6 pund af æðardúni, vel hreinsuðum 1 pund á	11	4	66	24	"	55
39.	40 pund af æðardúni óhreinsuðum — —	"	"	"	"	"	"
40.	120 — fuglafiðri 1 fjórð. — —	9	25	111	"	"	92 ¹ / ₂
41.	480 — fjallagrösum — —	1	6	50	88	"	42 ¹ / ₂
42.	5 álnir, 1 dagsverk um heyannir	2	60	"	"	"	52
43.	1 lambsfóður	3	98	"	"	"	80

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaurum verður:

Eptir A. eða í fríðu	99	66 ¹ / ₂	"	83
— B. — í ullu, smjöri og tólg	73	5	"	61
— C. — í tóvöru af ullu	97	65	"	81
— D. — í fiski	58	69	"	49
— E. — í lýsi	42	49	"	35
— F. — í skinnavöru	53	56	"	45

En meðalverð allra landaura saman talin
og skipt með 6 sýna:

meðalverð allra meðalverða 70 85 59

Skrifstofu norður- og austuramtsins 26. dag febrúarmán, 1879.

Í umboði herra biskupsins.

Christiansson.

David Guðmundsson.

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Austur- og Vestur-Skaptafellssýslu

frá miðju maímánaðar 1879 til sama tíma 1880.

38
17. marz.

		í peningum.		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
A. Friður peningur.						
1.	1 œ 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum . . . á	74	1	74	1	62
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum . . . hver á	9	50	57	"	48
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti . . . —	10	81	64	86	54
4.	— 8 — tvævetrir . . . —	8	16	65	28	54
5.	— 12 — veturgamlir . . . —	6	17	74	4	62
6.	— 8 ær geldar . . . —	7	99	63	92	53
7.	— 10 — mylkar . . . —	6	3	60	30	50
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	59	53	59	53	50
9.	— 1 $\frac{1}{3}$ hryssu, á sama aldri . . . hver á	48	35	64	47	54
B. Ull, smjör og tólg.						
10.	1 œ 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pundið á	"	69	82	80	69
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni . . . —	"	50	60	"	50
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu . . . —	"	54	64	80	54
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri . . . —	"	31	37	20	31
C. Tóvara af ullu.						
14.	1 œ 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði . . . pundið á	"	"	"	"	"
15.	— 60 þör eingirnissokka . . . parið á	"	"	"	"	"
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka . . . —	1	"	30	"	25
17.	— 180 — sjóvetlinga . . . —	"	21	37	80	32
18.	— 20 eingirnispeisur . . . hver á	"	"	"	"	"
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeisur . . . —	2	"	30	"	25
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin —	1	9	130	80	109
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar —	"	86	103	20	86
D. Fiskur.						
22.	1 œ 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	"	"	"	"	"
23.	— 6 — - harðfiski, — . . . —	11	9	66	54	55
24.	— 6 — - þyrsklingi — . . . —	"	"	"	"	"
25.	— 6 — - ýsu, hertri . . . —	9	84	59	4	49
26.	— 6 — - hákarli, hertum . . . —	9	50	57	"	48
E. Lýsi.						
27.	1 œ 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . . 8 pottar á	"	"	"	"	"
28.	— 1 — — - hákarlslýsis . . . —	2	76	41	40	35
29.	— 1 — — - selslýsis . . . —	3	35	50	25	42
30.	— 1 — — - þorskalýsis . . . —	2	47	37	5	31

38
17. marz.

		F. Skinnavara.		í peningum.		Hundrað á		Alin.
				Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
31.	1 œ 4 fjórðungar nautsinnss	10 pund -		10	79	43	16	36
32.	— 6 — kýrsinnss	— — -		8	91	53	46	45
33.	— 6 — hross-sinnss	— — -		7	14	42	84	36
34.	— 8 — sauðsinnss, af tvævetrum og eldri	— — -		4	93	39	44	33
35.	— 12 — sauðsinnss, af vetur- gömlum og ám	— — -		3	38	40	56	34
36.	— 6 — selsinnss	— — -		5	75	34	50	29
37.	— 240 lambsinn (vorlamba), einlit	hvert á		"	16	38	40	32
		G. Ýmislegt.						
38.	1 œ 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á			10	75	64	50	54
39.	— 40 — — — óhreinsuðum	— — -		"	"	"	"	"
40.	— 120 — — fuglaflöðri	10 pund á		6	26	75	12	63
41.	— 40 — — fjallagrösum	— — -		"	"	"	"	"
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir			1	99	47	76	40
43.	5 — 1 lambsfóður			2	74	65	76	55

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrstöldum landaurem verður:

Eptir A. eða í fríðu	64	82	54
— B. — í ullu, smjöðri og tólg	61	20	51
— C. — í ullartóvöru	66	36	55
— D. — í fiski	60	86	51
— E. — í lýsi	42	90	36
— F. — í skinnavöru	41	77	35

En meðalverð allra landaura samantalið 337 91 282
og skipt með 6, sýnir:

Meðalverð allra meðalverða 56 32 47

Reykjavík, 17. dag marzmán. 1879.

Bergur Thorberg. P. Pjetursson.

39
17. marz.

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Borgarfjarðar, Gullbringu- og Kjósar og Árnessýslur og Reykjavíkurbæ
frá miðju maímánaðar 1879 til sama tíma 1880.

		A. Fríður peningur.		í peningum.		Hundrað á		Alin.
				Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
1.	1 œ 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum			90	46	90	46	75
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í far- dögum		hver á	11	48	68	88	57
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti		— -	15	78	94	68	79
4.	— 8 — tvævetrir		— -	12	36	98	88	82
5.	— 12 — veturgamlir		— -	8	91	106	92	89
6.	— 8 ær geldar		— -	10	72	85	76	71
7.	— 10 — mylkar		— -	7	38	73	80	62
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í far- dögum		á	65	65	65	65	55
9.	— 1 $\frac{1}{3}$ hryssu, á sama aldri		hver á	53	9	70	79	59

Nýútkomin lög.

Opið brjef, er stefnir saman alþingi til reglulegs fundar 1. dag júlím. 1879, gefið á Amaliuborg 21. dag febrúarm. 1879, birt í deildinni A, bls. 4—5.

Lög til bráðabirgða um bann gegn aðflutningum vegna þess, að pestkynjaður sjúkdómur er uppi, gefin á Amaliuborg 21. dag febrúarm. 1879, birt í deildinni A, bls. 6—7.

		í peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	17. marz.
<i>B. Ull, smjör og tólg.</i>						
10.	1 c 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, . pundið á	"	76	91	20	76
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni . . . —	"	53	63	60	53
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu . . . —	"	62	74	40	62
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri . . . —	"	36	43	20	36
<i>C. Tóvara af ullu.</i>						
14.	1 c 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði . . . pundið á	"	"	"	"	"
15.	— 60 pör eingirnissokka . . . parið á	"	74	44	40	37
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka . . . —	1	40	42	"	35
17.	— 180 — sjóvetlinga . . . —	"	32	57	60	48
18.	— 20 eingirnispéisur . . . hver á	3	55	71	"	59
19.	— 15 tvíbands-gjaldpéisur . . . —	4	73	70	95	59
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin —	1	33	159	60	133
21.	— 120 — einskeptu. 1 al. til 5 kv. breiðrar — —	1	3	123	60	103
<i>D. Fiskur.</i>						
22.	1 c 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	11	47	68	82	57
23.	— 6 — - harðfiski, — — — — —	15	56	93	36	78
24.	— 6 — - þyrsklingi — — — — —	11	72	70	32	59
25.	— 6 — - ýsu, hertri — . . . —	11	8	66	48	55
26.	— 6 — - hákarli, hertum . . . —	11	3	66	18	55
<i>E. Lýsi.</i>						
27.	1 c 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . 8 pottar á	2	61	39	15	33
28.	— 1 — — - hákarlslýsis . . — — —	2	75	41	25	34
29.	— 1 — — - selslýsis . . . — — —	3	2	45	30	38
30.	— 1 — — - þorskalýsis . . . — — —	2	42	36	30	30
<i>F. Skinnavara.</i>						
31.	1 c 4 fjórðungar náutskinnns . . . 10 pund á	14	5	56	20	47
32.	— 6 — — — kýrskinnns . . . — — —	12	3	72	18	60
33.	— 6 — — — hross-skinns . . . — — —	9	96	59	76	50
34.	— 8 — — — sauðskinnns, af tvævetrum og eldri . . . — — —	7	42	59	36	49
35.	— 12 — — — sauðskinnns, af vetur-gömlum og ám . . . — — —	5	47	65	64	55
36.	— 6 — — — selskinns . . . — — —	9	73	58	38	49
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit . . hvert á	"	26	62	40	52

Hinn 26. marz 1879.

39
17. marz.

		í peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
38.	1 œ 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á	10	8	60	48	50
39.	— 40 — — — óhreinsuðum . . . —	2	34	93	60	78
40.	— 120 — — fuglafiðri 10 pund á	8	56	102	72	86
41.	— 40 — — fjallagrösum — —	3	68	14	72	12
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	2	51	60	24	50
43.	5 — 1 lambsfóður	3	57	85	68	71

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir A. eða í fríðu	83	98	70
— B. — í ullu, smjöri og tólgi	68	10	57
— C. — í ullartóvöru	81	31	68
— D. — í fiski	73	3	61
— E. — í lúsi	40	50	34
— F. — í skinnna-vöru	61	99	52

En meðalverð allra landaura samantalið

og skipt með 6, sýnir:

Meðalverð allra meðalverða **68 15 57**

Reykjavík, 17. dag marzmán. 1879.

Bergur Thorberg. P. Pjetursson.

40
22. marz.

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Bardastrandar- og Strandasýslur

frá miðju maímánaðar 1879 til sama tíma 1880.

		í peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
A. Fríður peningur.						
1.	1 œ 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum . . á	97	1	97	1	81
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	13	67	82	2	68
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti —	17	94	107	64	90
4.	— 8 — tvævetrir —	13	95	111	60	93
5.	— 12 — veturgamlir —	10	33	123	96	103
6.	— 8 ær geldar —	13	54	108	32	90
7.	— 10 — mylkar —	9	15	91	50	76
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	68	87	68	87	57
9.	— 1 $\frac{1}{3}$ hryssu, á sama aldri hver á	55	88	74	51	62
B. Ull, smjör og tólgi.						
10.	1 œ 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pundið á	»	74	88	80	74
11.	— 120 — — mislitri ullu, vel þveginni . . —	»	52	62	40	52
12.	— 120 — — smjöri, vel verkuðu . . . —	»	67	80	40	67
13.	— 120 — — tólgi, vel bræddri . . . —	»	48	57	60	48

C. Tóvara af ullu.

		í peningum.		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
14.	1 c 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 præði pundið á	"	"	"	"	"
15.	— 60 pör eingirnissokka parið á	"	53	31	80	27
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka —	"	85	25	50	21
17.	— 180 — sjóvetlinga —	"	21	37	80	32
18.	— 20 eingirnispeisur hver á	3	3	60	60	51
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeisur —	4	92	73	80	62
20.	— 120 álnir gjaldvöðarvadmáls, álnar breiðs, 1 alin —	1	42	170	40	142
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar — —	1	5	126	"	105

D. Fiskur.

22.	1 c 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	11	75	70	50	59
23.	— 6 — - harðfiski, — — — — —	12	34	74	4	62
24.	— 6 — - þyrsklingi — — — — —	10	42	62	52	52
25.	— 6 — - ýsu, hertri —	10	34	62	4	52
26.	— 6 — - hákarli, hertum —	10	38	62	28	52

E. Lýsi.

27.	1 c 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . . 8 pottar á	"	"	"	"	"
28.	— 1 — — - hákarlslýsis . . . — —	2	88	43	20	36
29.	— 1 — — - selslýsis . . . — —	2	84	42	60	36
30.	— 1 — — - þorskalýsis . . . — —	2	46	36	90	31

F. Skinnavara.

31.	1 c 4 fjórðungar nautsinn 10 pund —	13	58	54	32	45
32.	— 6 — — kýrskinn — —	11	54	69	24	58
33.	— 6 — — hross-sinn — —	10	16	60	96	51
34.	— 8 — — sauðskinn, af tvævetrum og eldri — —	7	69	61	52	51
35.	— 12 — — sauðskinn, af vetur-gömlum og ám — —	6	7	72	84	61
36.	— 6 — — selskinn — —	10	49	62	94	52
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit hvert á	"	20	48	"	40

G. Ýmislegt.

38.	1 c 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á	10	37	62	22	52
39.	— 40 — — — óhreinsuðum . . . — —	5	"	200	"	167
40.	— 120 — — fuglafiðri 10 pund á	6	61	79	32	66
41.	— 40 — — fjallagrösum — —	1	95	7	80	7
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	2	25	54	"	45
43.	5 — 1 lambsfóður	4	97	119	28	99

40 Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyr töldum landaúrum
22. marz. verður:

Eptir A. eða í fríðu	
— B. — í ullu, smjöri og tólgu	
— C. — í ullartóvöru	
— D. — í fiski	
— E. — í lýsi	
— F. — í skinnna-vöru	

En meðalverð allra landaúra samantalið
og skipt með 6, sýnir:

Meðalverð allra meðalverða

Reykjavík, 22. dag marzmán. 1879.

Bergur Thorberg. P. Pjetursson.

Hundrað á		Alin.
Kr.	Aur.	Aur.
96	16	80
72	30	60
75	13	63
66	28	55
40	90	34
61	40	51
412	17	343
68	70	57

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Mýrasýslu, Snæfellsnes- og Hnappadalssýslu og Dalasýslu
frá miðju maímánaðar 1879 til sama tíma 1880.

41
22. marz.

		í peningum.		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	
A. Fríður peningur.						
1.	1 c 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum . . . á	93	34	93	34	78
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum . . . hver á	12	30	73	80	62
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti . . . —	18	11	108	66	91
4.	— 8 — tvævetrir . . . —	14	46	115	68	96
5.	— 12 — veturgamlir . . . —	10	41	124	92	104
6.	— 8 ær geldar . . . —	12	72	101	76	85
7.	— 10 — mylkar . . . —	8	79	87	90	73
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum . . . á	63	50	63	50	53
9.	— 1 ¹ / ₃ hryssu, á sama aldri . . . hver á	52	74	70	32	59
B. Ull, smjör og tólgu:						
10.	1 c 120 pund af hvítu ullu, vel þveginni pundið á	»	76	91	20	76
11.	— 120 — - mislitri ullu, vel þveginni —	»	54	64	80	54
12.	— 120 — - smjöri, vel verkuðu —	»	62	74	40	62
13.	— 120 — - tólgu, vel bræddri —	»	36	43	20	36
C. Tóvara af ullu:						
14.	1 c 30 pund hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	1	40	42	»	35
15.	— 60 þör eingirnissokka . . . parið —	»	61	36	60	31
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka . . . —	1	20	36	»	30
17.	— 180 — sjóvetlinga . . . —	»	19	34	20	29
18.	— 20 eingirnipeisur . . . hver á	3	75	75	»	63
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeisur . . . —	5	69	85	35	71
20.	— 120 álnir gjaldvöðarvaðmáls álnar-breiðs . . . 1 alin —	1	40	168	»	140
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar . . . —	1	7	128	40	107

D. Fiskur:

					í peningum		Hundrað á		Alin.
					Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
22.	1 c	6 vættir af saltfiski, vel verkuðum .	vættin á		11	86	71	16	59
23.	—	6 — - harðfiski, — — — —	—		13	82	82	92	69
24.	—	6 — - þyrsklingi, — — — —	—		12	17	73	2	61
25.	—	6 — - ýsu, hertri	—		11	50	69	"	58
26.	—	6 — - hákarli hertum	—		10	87	65	22	54

E. Lýsi:

27.	1 c	1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . .	8 pottar á	2	33	34	95	29
28.	—	1 — — — hákarlslýsis . .	— — —	2	87	43	5	36
29.	—	1 — — — sellýsis	— — —	3	23	48	45	40
30.	—	1 — — — þorskalýsis	— — —	2	77	41	55	35

F. Skinnavara:

31.	1 c	4 fjórðungar nautsinnis	10 pund á	16	64	66	56	55
32.	—	6 — — — kýrsinnis	— — —	13	36	80	16	67
33.	—	6 — — — hross-sinnis	— — —	11	46	68	76	57
34.	—	8 — — — sauðsinnis, af tvæ-	— — —	8	62	68	96	57
		vetrum og eldri — — —						
35.	—	12 — — — sauðsinnis, af	— — —	5	69	68	28	57
		veturgömlum og ám — — —						
36.	—	6 — — — selsinnis	— — —	11	88	71	28	59
37.	—	240 lambskinn (vorlamba) einlit .	hvert á	"	21	50	40	42

G. Ýmislegt:

38.	1 c	6 pund af æðardún, vel hreins-	pundið á	11	26	67	56	56
		uðum						
39.	—	40 — — æðardún, óhreinsuðum	— — —	"	"	"	"	"
40.	—	120 — — fuglafiðri	10 pund —	7	2	84	24	70
41.	—	40 — — fjallagrös-um	— — —	1	74	6	96	6
42.	5 álnir,	1 dagsverk um heyannir		2	68	64	32	54
43.	5 —	1 lambsfóður		4	43	106	32	89

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir A.	eda	í friðu	93	32	78
— B.	—	í ullu, smjöri og tólg	68	40	57
— C.	—	í tóvöru af ullu	75	69	63
— D.	—	í fiski	72	26	60
— E.	—	í lýsi	42	"	35
— F.	—	í skinnavöru	67	77	56

En meðalverð allra landaura saman talin
og skipt með 6 sýnir:

meðalverð allra meðalverða **69 91 58**

Reykjavík, 22. dag marzmán. 1879.

Bergur Thorberg. P. Pjetursson.

42
22. marz.

Verðlagsskrá,

sem gildir fyrir

Ísafjardarsýslu og Ísafjardarkaupstað

frá miðju maímánaðar 1879 til sama tíma 1880.

		í peningum.		Hundrað.		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
A. Friður peningur :						
1.	1 ♂ 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum á . . .	108	13	108	13	90
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum . . . hver á . . .	14	67	88	2	73
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti . . . — -	19	6	114	36	95
4.	— 8 — tvævetrir . . . — -	14	71	117	68	98
5.	— 12 — veturgamlir - — . . . — -	10	47	125	64	105
6.	— 8 ær geldar . . . — -	14	46	115	68	96
7.	— 10 — mylkar . . . — -	8	56	85	60	71
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum . . . á . . .	66	40	66	40	55
9.	— 1 ¹ / ₃ hryssu, á sama aldri . . . hver á . . .	53	38	71	17	59
B. Ull, smjör og tólg:						
10.	1 ♂ 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, . pundið á . . .	"	70	84	"	70
11.	— 120 — — mislitri ullu, vel þveginni — -	"	47	56	40	47
12.	— 120 — — smjöri, vel verkuðu . . . — -	"	72	86	40	72
13.	— 120 — — tólg, vel bræddri . . . — -	"	50	60	"	50
C. Tóvara af ullu :						
14.	1 ♂ 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði . . . pundið á . . .	"	"	"	"	"
15.	— 60 þör eingirnissokka . . . parið á . . .	"	52	31	20	26
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka . . . — -	"	98	29	40	25
17.	— 180 — sjóvetlinga . . . — -	"	26	46	80	39
18.	— 20 eingirnispeisur . . . hver á . . .	4	45	89	"	74
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeisur . . . — -	7	69	115	35	96
20.	— 120 álnir gjaldvoðar-vaðmáls álnar breiðs, 1 alin -	1	38	165	60	138
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar 1 — -	1	8	129	60	108
D. Fiskur :						
22.	1 ♂ 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á . . .	12	60	75	60	63
23.	— 6 — - harðfiski — — . . . — -	12	93	77	58	65
24.	— 6 — - þyrsklíngi, — — . . . — -	9	79	58	74	49
25.	— 6 — - ýsu, hertri . . . — -	8	16	48	96	41
26.	— 6 — - hákarli, hertum . . . — -	10	59	63	54	53
E. Lýsi :						
27.	1 ♂ 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . . 8 pottar á . . .	2	37	35	55	30
28.	— 1 — — hákarlslýsis . . . — -	2	72	40	80	34
29.	— 1 — — selslýsis . . . — -	2	48	37	20	31
30.	— 1 — — þorskalýsis . . . — -	2	29	34	35	29

42

22. marz.

F. Skinnavara:

31.	1	4 fjórðungar	nautsinn		10 pund á
32.	—	6 —	kýrsinn		— — —
33.	—	6 —	hross-sinn		— — —
34.	—	8 —	sauðsinn, af tvævetrum og eldri		— — —
35.	—	12 —	sauðsinn, af veturgömlum og ám		— — —
36.	—	6 —	selsinn		— — —
37.	—	240 lambsinn	(vorlamba), einlit		hvert á

í peningum.		Hundrað á		Alin.
Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
14	2	56	8	47
12	73	76	38	64
10	99	65	94	55
10	51	84	8	70
8	50	102	»	85
11	72	70	32	59
»	16	38	40	32

G. Ýmislegt:

38.	1	6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum,	pundið á
39.	—	40 — — — óhreinsuðum	 — — —
40.	—	120 — — fuglaflöri	 10 pund á
41.	—	40 — — fjallagrösum	 — — —
42.	5	álnir, 1 dagsverk um heyannir	
43.	5	— 1 lambsfóður	

11	39	68	34	57
2	53	101	20	84
6	86	82	32	69
1	75	7	»	6
2	53	60	72	51
4	45	106	80	89

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin fyrtöldum landaurum verður:

Eptir A.	eda í friðu	99	19	83
— B.	— í ullu, smjöri og tólg	71	70	60
— C.	— í tóvöru af ullu	86	71	72
— D.	— í fiski	64	88	54
— E.	— í lýsi	36	98	31
— F.	— í skinnavöru	70	46	59

En meðalverð allra landaura saman talið 429 92 359
og skipt með 6 sýnir:

meðalverð allra meðalverða

71 65 60

Reykjavík, 22. dag marzmán. 1879.

Bergur Thorberg. P. Pjetursson.

— Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður og vesturumdæminu um birtingu laga. — Jafnframt því að senda skýrslur frá hinum ýmsu lögsagnarumdæmum suðuramtsins um þinglesin lög og tilskipanir hafið þjer, herra amtmáður, í þóknanlegu brjefi frá 14. p. m. tekið fram, að lög um skipti á dánar og fjelagsbúum o. fl. frá 12. apríl f. á. og lög um vitagjald af skipum frá s. d. hafi ekki verið þinglesin í nokkrum hreppum í Skaptafells og Árnessýslum, og óskið þjer því leiðbeiningar minnar um, hvort nauðsynlegt sje, að þinglesa lögin í ár, í þessum hreppum eða, hvort þau verði álitin þegar að hafa náð gildi þar eins og annarstaðar.

Fyrir því vil jeg þjónustusamlega tjá yður til leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigöndum, að samkvæmt lögum frá 24. ágúst 1877 um birting laga og tilskipana getur ekki komið til tals nú, að þinglýsa ofan nefndum lögum. Hins vegar er birting sú

43 sem átt hefir sjer stað í A deild stjórnartíðindanna 1878 bls. 6—51 skuldbindandi, og með því að í hvorutveggja lögum þeim, er hjer ræðir um, er sjerstaklega sagt fyrir um, hvenær þau skuli öðlast gildi, er þetta ekki bundið við neina auglýsingu í B deild stjórnartíðindanna um, að lögin sjeu út komin. Eins og tekið er fram í 2. gr. laga 24. ágúst 1877, er það ekki skilyrði fyrir því, að lög sjeu skuldbindandi, að þau verði lesin upp á kirkjufundum eða hreppaskilapíngum. Samt vona jeg, að hlutaðeigandi sýslumenn hafi sjeð um, að áminnt tvenn lög hafi verið send hreppstjórnum til birtingar á nefndan hátt, en skyldi þetta hafa verið vanrækt, ber að leggja fyrir sýslumennina að gjöra tafarlaust nauðsynlegar ráðstafanir í þessu efni.

44 — *Brief landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um styrk til vegagjörða.* — Með þóknanlegu brjefi yðar, herra amtmaður, frá 18. þ. mán. meðtók jeg tillögur yðar um vegagjörðir þær, sem vinna ber á yfirstandandi ári í suður- og vesturumdæminu, og læt jeg nú ekki dragast hjer með að veita samþykki mitt til þess, að af þeim 15000 kr., sem veittar eru í fjárlögunum fyrir yfirstandandi ár § 10, C, 6, sje varið eptirnefndum upphæðum til fjallvegagjörða í suður- og vesturumdæminu.

1. til að fullgera veginn yfir Svínahraun	3000 kr.
2. — endurbóta á veginum upp hina svo nefndu Kamba á Helliheiði . . .	1000 —
3. — framhalds vegagjörðinni á Holtavörðuheiði	1500 —
4. — framhalds vegabótinni á Kaldadalsveginum	1500 —
5. — framhalds vegagjörðinni á Laxárdalsheiði í Dalasýslu	400 —
6. — framhalds vegagjörðinni yfir Bröttubrekku	400 —

og vil jeg hjer með fela yður, herra amtmaður, á hendur að gjöra nauðsynlegar ráðstafanir til þess, að framkvæmt verði fyrnefndum vegagjörðum, sem og til þess, að gjörð verði á sínum tíma nauðsynleg reikningsskil fyrir áminntu fje.

EMBÆTTASKIPUN O. FL.

Hinn 22. dag janúarmánaðar þóknadist hans hátign konunginum allra mildilegast að veita sýslumanni í Skaptafellssýslu Árna Gíslasyni lausn í náð frá tjeðu embætti með árlegum eptirlaunum samkvæmt eptirlaunalögnum, allt frá 1. júlí þ. á. að telja.

29. janúar skipaði landshöfðingi kandiðat Þorstein Benidiktsson til að vera prest Lundar og Fitja safnaða í Borgarfjarðar prófastsdæmi.

19. febrúar var hreppstjóri Ólafur Pálsson á Höfðabrekku settur til að gegna Kirkjubæjar og Þykkvabæjar klausturs umboði um stundar sakir.

19. marz var presturinn að Þóróddstað sira Stefán Jónsson skipaður prestur í Mývatnsþingum í Suður-Þingeyjar prófastsdæmi.

21. marz var præpositus honorarius sira Sveinn Níelsson R. D. skipaður prestur að Hallormsstað í Suðurmúla prófastsdæmi.

ALÞINGISKÖSNING.

Samkvæmt skýrslu hlutaðeigandi amtmanns frá 3. marz var cand. philos. Björn Jónsson 1. október f. á. kosinn alþingismaður í Strandasýslu.

ÓVEITT EMBÆTTI.

er ráðgjafinn fyrir Ísland hlutast til um veitingu á.

Embættið sem sýslumaður í Skaptafellssýslu innan suðurumdæmis Íslands verður laust 1. júlí þ. á. Árslaun 3000 kr.

Sœki aðrir en Íslendingar um embætti þetta, skulu þeir láta bónarbrjefum sínum fylgja tilheyrilegt vottorð um kunnáttu í íslenskri tungu samkv. konungsúrsk. 8. apríl 1844, 27. maí 1857 og 8. febr. 1863.

Auglýst 31. jan. 1879. Bónarbrjef eiga að vera komin 19. maí 1879.

Nýútkomin lög.

Lög til bráðabirgða um ráðstafanir gegn pestkynjuðum sjúkdómum, gefin á Amaliuborg 4. dag aprílm. 1879, birt í deildinni A. 6, bls. 14 —17.

Anglýsing um póstmál.

45
15. apríl.

I. Samkvæmt 18. gr. í samningi þeim, er gjörður var 9. okt. 1874 í Bern (stjórnartíð. 1876 B.8) hafa 1. júní f.á. í Parísarborg verið samþykktar eptirnefndar breytingar með tilliti til alsherjarpóstbandsins (union postale universelle), og hafa þær 12. júlí s.á. verið staðfestar af hans háttign konunginum. Í sambandinu eru auk Danmerkur (fyrir hönd hinnar dönsku og hinnar íslensku pósthjórnar) og hinna dönsku nýlenda, þessi ríki: Þýskaland, Argentíska lýðveldið, Austurríki og Ungverjaland, Belgía, Brasilía, Egyptaland, Spánn og hinar spönsku nýlendur, Bandaríkin í Vesturheimi, Frakkland og hinar frakknesku nýlendur, Bretland hið mikla og ýmsar enskar nýlendur, brezk India, Kanada, Grikkland, Ítalía, Japan, Luxemborg, Mexíko, Montenegro, Norvegur, Holland og hollenzku nýlendurnar, Perú, Persía, Portúgal, portugísku nýlendurnar, Rúmenía, Rússland, Serbía, Salvador, Svíþjóð, Svissland og Tyrkjaveldi.

Milli Íslands og nýnefndra ríkja eru eptirnefndar póstsendingar fluttar gegn burðargjaldi því, er nú skal greina:

- a, *sendibrjef*, fyrir hver 3 kvint eða minna, er brjefið vegur 20 aur.
- sje fullborgað undir brjefið fyrirfram, annars tvöfalt við þetta.
- b, *spjaldbrjef*, hvert 10 —
- c, *allskonar prentuð mál, viðskiptaskjöl, sýnishorn af varningi og snið* í krossbandi, fyrir hver 10 kvint eða minna, er sendingin vegur 5 —
- Þó ekki minna en 20 aur. fyrir hverja sendingu af viðskiptaskjöllum (til Svíþjóðar og Norvegs minnst 12 aur.), og 10 aur. fyrir vörusýnishorn og snið.

Allar þessar sendingar má, ef fullborgað er undir þær fyrirfram, flytja með *fyrirgreiðslubón* (sous recommandation) gegn 16 aura aukagjaldi að meðtöldu pósthjórninni handa þeim, er sendir. Burðargjald fyrir viðtökuskirteini er 8 aur.

Ef flytja á póstsendingu sjóveg eða um land, sem ekki er í alsherjarpóstsambandinu eða á einhvern hátt, sem hefir sjerstakan kostnað í för með sjer, má krefjast aukagjalds, og sjest það af *gjaldaskrá* þeirri, sem er til eptirsjónar á pósthjófnunni í Reykjavík og á hverjum póstaðgreiðslustað í landinu.

Útilokuð frá flutningi þessum eru:

- 1, sendingar þær, er getur um að framan undir b og c. þegar alls ekkert er borgað undir þær.
- 2, hlutir, sem eru þess eðlis, að þeir geta skemmt aðrar sendingar.
- 3, böggjar með sýnishornum af varningi eða sniðum, er annaðhvort hafa gangverð, eða vega meira en 50 kvint eða eru ummáls meira enn $7\frac{1}{2}$ þuml. langir, $3\frac{3}{4}$ þuml. breiðir og $1\frac{1}{8}$ þuml. háir (þykkir).
- 4, böggjar með viðskiptaskjöllum eða prentuðu máli allskonar, er vega meira en 4 pd.

Hinn 5. maí 1879.

45
15. apríl.

5, brjef eða böggjar innihaldandi tollskyldar vörur eða muni úr gulli eða silfri, mótaða peninga, sbr. þó II. hjer á eftir, gimsteina og skrautmuni (objets précieux).

II, Milli Þýskalands, Austurríkis og Ungverjalands, Belgíu, Danmerkur, Egyptalands, Frakklands, Ítalíu, Luxemborgar, Norvegs, Hollands, Portúgals, Rumeníu, Svíþjóðar og Svisslands hefir 1. júní f. á. í París verið gjörð samþykkt um flutning á brjefum með tiltekinni verðupphæð, og hefir samþykkt þessi verið staðfest af konungi 12. júlí s. á. Samkvæmt þessu má senda frá Íslandi til allra hinna nefndu landa brjef innihaldandi fjæmæt skjöl með ábyrgð á þeirri verðupphæð, sem tiltekin er. Ekki má senda mótaða peninga, nema í brjefum til *Norvegs, Svíþjóðar og Þýskalands*, og ekki stærri upphæðir, en ákveðið er í 13. gr. 2 c auglýsingar 3. maí 1872.

Fyrir þessar sendingar skal greiða:

1. almennt brjefburðargjald samkvæmt I fyrir hver 3 kvint 20 a.
2. fyrirgreiðslugjald (droit de recommandation) 16 -
3. ábyrgðargjald (droit d'assurance) fyrir hver 200 francs eða 144 kr. af hinni tilteknu verðupphæð.

a. ef sendingin á að ganga til Norvegs, Svíþjóðar eða Þýskalands 8 -
b. til hinna ríkja, er nefnd voru, að svo miklu leyti þau eru í Evrópu . . . 18 -
c. til hinna nefndu landa fyrir utan Evrópu allt að 34 -
og eru ítarlegar ákvarðanir um þetta í burðargjaldaskrá þeirri, sem er til eptirsjónar á póstafrageiðslustöðum landsins. Kvittun viðtökumanns fyrir sendinguna fæst fyrir 8 aura gjald það, er getur um í I. Póstskirteini fær sá, er sendir slík brjef, kauplaust. Það má ekki tiltaka á brjefinu stærri verðupphæð, en í því er. Innihald brjefsins er ekki talið, þegar tekið er við því. Verðupphæðina skal rita á þá hlið brjefsins, er nafn og heimili viðtökumanns stendur á, og skal hún tiltekin bæði með tölum og öllum stöfum á dönsku.

III. Samkvæmt samþykkt dagsettri í Parísarborg 4. júní f. á. og staðfestri 12. júlí s. á. af konungi, má senda yfir Danmörk *póstávisanir* milli Reykjavíkur og nokkurra utanríkislanda. Póstávisanirnar verða að hljóða á peninga þess lands, er þær eiga að borgast í. Upphæðin skal tilgreind í tölum og með öllum stöfum á *dönsku*. Upphæð sú er greiða skal, þegar ávísunin hljóðar á aðra en krónupeninga, sjest af töflum þeim, er fylgja hinni áminnztu burðargjaldaskrá. Allar póstávisanir skulu *fullborgaðar fyrirfram*. Gjaldið er:

- 1, til Þýskalands með Helgoland 9 a. fyrir hverjar 18 kr. eða minna, er ávísunin hljóðar á, minnst 36 aura, engin ávísun má hljóða á meira en 360 kr.
- 2, til Norvegs, Svíþjóðar, Belgíu, Frakklands, Ítalíu, Luxemborgar, Hollands, Portugal, Rumeníu, Sviss, Egyptalands og Konstantínopel 18 a. fyrir hverjar 18 kr. eða minna, minnst 36 a. Mesta ávísunin 360 kr.

- 3, til Bretlands hins mikla með Írlandi og til Indíu

fyrir ávisanir á allt að 50 kr. 25 a.

— — — — — 100 — 50 -

— — — — — 182 — 75 -

- 4, til Bandaríkjanna í Norður-Ameríku

fyrir ávisanir á allt að 18 kr. 50 a.

— — — — — 37 — 84 -

— — — — — 75 — 156 -

— — — — — 113 — 232 -

fyrir ávísanir á allt að 151 kr. . 308 a.

— — — — — 189 — . 373 —

Almennar ákvarðanir.

Glatist póstsending, skal koma fram með skaðabótakröfu innan árs eptir það að hún var afhent póststjórninni til flutnings.

Til þess að borga undir sendingar til utanríkislanda, má að eins nota almenn póstmerki en ekki þjónustumerki. Fyrir burðargjald það, sem greitt verður á þenna hátt með almennum póstmerkjum, er hlutaðeigandi póstmaður skyldur að gefa stjórnarvaldi því, er sendir, borgunarlausu viðurkenningu, þar sem tiltekið er burðargjaldið, og má þar eptir fá það endurgoldið sem annað burðargjald undir embættisbrjef.

Póstsambandið milli Danmerkur og Íslands verður óbreytt hið sama og að undanfögnu.

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík, 15. apríl 1879.

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um borgun lögreglustjóra fyrir skoðun á útflutningsskipum.* — Þjer hafið, herra landshöfðingi, í þóknanlegu brjefi, dags. 16. október þ. á. lagt undir úrskurð ráðgjafans fyrirspurn bæjarfógetans á Akureyri um 20 kr. borgun þá, sem lögreglustjórum er veitt með 9. gr. laga frá 14. janúar 1876, um tilsjón með flutningum á þeim mönnum, er flytja sig úr landi í aðrar heimsálfur fyrir fyrsta daginn, er þeir verja til þess að skoða útflutningsskip. Spurt er um, hvort telja skuli borgun þessa með tekjum þeim, sem um er rætt í 1. gr. laga 14. desember 1877 um laun sýslumanna og bæjarfógeta, eða slíkt skuli álita sem fæðispeninga (diæter), er hlutaðeigandi embættismanni beri að njóta eptir sem áður, og hafið þjer í þessu tilliti látið í ljósi, að þær 20 kr., sem um er getið í áminnztri lagagrein fyrir fyrsta daginn, virðist að eiga óskiptar að falla í landssjóð, en aptur á móti liggi næst að ætla, að hlutaðeigandi embættismanni beri þær 6 kr., sem ákveðnar eru fyrir hvern af hinum eptirfylgjandi dögum, með því að nefnd eru daglaun í greininni.

Fyrir því læt jeg ekki dragast hjer með þjónustusamlega að tjá yður, herra landshöfðingi til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, að ráðgjafinn er yður samdóma um, að þær 20 kr., sem ákveðnar eru fyrir fyrsta daginn, geti hvorki að öllu nje nokkru leyti álitizt fæðispeningar, og að ráðgjafinn þar að auki fær ekki betur sjeð, en að þær 6 kr., sem tilteknar eru fyrir hvern dag þar á eptir, hljóti að skoðast á sama hátt, og þess vegna einnig eptirleiðis greiðast í landssjóð. Því það myndi vera mjög mikil ósamkvæmni að veita lögreglustjórum dagpeninga fyrir 2. og 3. daginn, en aptur á móti enga þóknun fyrir 1. daginn, því á þeim degi munu þó aðalstörfin venjulega lenda. En það atriði, að nefnd lagagrein hefir orðið «daglaun», þótt borgunin sje ekki bundin við hið venjulega skilyrði fyrir fæðispeningum embættismanna, að embættisverkið fari fram annarstaðar, en þar sem hlutaðeigendur (embættismaður eða skoðunarmenn) eiga heima, getur ekki gjört mikið að verkum, því þetta orð þýðir vafalaust hjer hið sama og «dagpeningar» eða «dagkaup».

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um amtmannaembætti.* in. — Þjer hafið, herra landshöfðingi, með þóknanlegu brjefi frá 17. sept. f. á. sent

45

15. apríl

46

9. des.
1878

47

10. des.
1878

47
10. des.
1878

hingað ályktun, sem gjörð var á síðasta alþingi, þar sem skorað er á yður að hlutast til um, að amtmannaembættin á Íslandi verði eigi veitt, er þau losna, heldur að eins settir menn til að gegna þeim, og að jafnframt sjeu nauðsynlegar ráðstafanir til þess gjörðar að amtmannaembættin leggist niður við fyrstu hentugleika. Þjer hafið í þessu skyni látið í ljósi, að þjer álitíð að slík breyting á umboðstjórninni sje ekki ótíltökileg, ef hún væri nægilega undirbúin, og hafið þjer nákvæmar benti á, hvernig hinum ýmislegu amtmannastörfum að yðar áleti mundi mega gegna, ef að því kæmi að embætti þessi yrðu lögð niður.

Fyrir því læt jeg ekki dragast þjónustusamlega að tjá yður hið eptirfylgjandi til þóknanlegrar leiðbeiningar.

Að leggja niður amtmannaembættin á Íslandi er svo mikilfengt og þýðingarmikið fyrirtæki, að það er í alla staði nauðsynlegt að rannsaka nákvæmar þær ástæður, sem ættu að geta gefið tilefni til slíkrar ráðstöfunar. Það sjezt af umræðum þeim, sem urðu á alþingi út af hinni framkomnu uppástungu til þingsályktunar, að uppástungumaður hefir fært þær ástæður fyrir uppástungu sinni, að amtmannaembættin væru óþörf, þar sem landshöfðingjaembættið væri stofnað, og amtmennirnir, eins og uppástungumaður á þinginu komst að orði væru nú eiginlega ekki annað en afskrifarar af því, sem kæmi frá landshöfðingja og færi til sýslumanna og af því, sem kæmi frá sýslumönnum og færi til landshöfðingja. Þessi lýsing er eins og hver maður getur sjeð, svo fráleit öllum sanni, að hún verður alsendis þýðingarlaus, þar sem eins og kunnugt er, mikill fjöldi umboðslegra starfa og úrslit fjöldamargra málefna eru falin amtmönnum á hendur, auk þess sem þeir undirbúa og semja uppástungur um þau málefni, sem landshöfðingi gjörir út um, uppástungumaður er því kominn í beina mótsögn við sjálfan sig, þar sem hann í annari ræðu sinni um þetta málefni viðurkennir, að það muni verða nauðsynlegt þegar störf amtmanna verða lögð undir landshöfðingjaembættið, að stofna við það fleiri skrifstofur og setja þar yfir 2. eða 3. skrifstofustjóra til að afgreiða málin. Með því að með slíku fyrirkomulagi ekki myndi neitt sparast, en það mun þó vera aðaltilgangurinn með breytinguna, sjezt ekki, hvað ynnist með því að sameina eins og ráð er fyrir gjört stjórnarvöld, er nú eru á ýmsum stöðum. Aptur á móti myndi slík sameining, þar sem ömtin yrðu lögð niður, og allt umboðslegt vald sameinað á einum stað (centralisering), ekki einungis vera gagnstæð anda þessara tíma, sem einmitt miðar til að fá hjeraðsstjórnnum sem mest vald í hendur (decentralisation), heldur myndi hún vera einkar óheppileg í víðlendu landi með svo ófullkomnum samgöngum, sem eru á Íslandi. Það er óumflýjanlegt, að úrslit málnanna myndu með þessari tilhögun dragast lengur en vera ætti, með því þau málefni, sem amtmennirnir geta nú leitt til lykta t.d. leyfisbrjef, skipströnd, fjárkláðamál, heilbrigðis og fangelsismál, þjóðjarðamál, o. fl. yrði að bera öll undir landshöfðingja, þar hjá eru mörg slík málefni svo vaxin, að það virðist eiga miður vel við, að landshöfðingi eptir stöðu sinni, sem æðsta stjórnarvald landsins fái stöðugt beinlínis við þau sjálfur, eins og t.d. samþykki á byggingarbrjefum og fjöldamörg önnur smámálefni, sem lúta að jarða-umboðum. Vera má, að fá ein af hinum umræddu störfum megi fela sýslumönnum á hendur, þótt slíkt sje ekki samkvæmt hlutarins eðli (principmæssigt), en sum málin eru aptur svo vaxin, að ekki verður svo með þau farið, með því þau mundu koma í bága við störf þau, er sýslumennirnir þegar hafa á hendi, og þar eð þau jafnaðarlega liggja fyrir utan hið eiginlega starfsvið sýslumanna, verða þeir varla skyldaðir til að taka þau að sjer endurgjaldslaut, og með því móti koma þá aptur fram ný gjöld. Hjer við bætist það, að varla má gjöra ráð fyrir að allir sýslumenn væru vel fallnir til að hafa slík störf á hendi, eða þegar á allt er litíð

47
10. des.
1878

takast fleiri störf á hendur, en þeir þegar hafa, og það myndi sjálfsagt verða óþafan á, að málefnið, ef þau ættu að berast undir landshöfðingja, án þess að hafa gengið í gegnum millilið þann sem nú er, yrðu að sendast aptur heim, til að afla betri skýringa á þeim og með því myndu úrslit málanna frestast enn meir. Það er því ekki sýnilegt, þegar á allt er litið, að afskipti amtmanna á Íslandi af undirbúningi og meðferð málanna megi missast. Eins þarf varla að taka fram, hversu áriðandi það er, þegar eitthvað óvenjulegt fyrir kemur, t. d. ef náttúruviðburðir, landfarsótt, hungur og harðrjetti og annað þvilið að ber, að þá sje til einhver æðri embættismaður, sem geti skipt sjer af slíku án þess að biða eptir skipun til þess frá landshöfðingja. Að lyktum er það sjálfsagt, að eptirlitið með embættisrekstri sýslumanna, sem jafnvel eins og nú á stendur, er miklum vandkvæðum bundið, myndi verða það enn heldur, þegar það eingöngu ætti að koma frá Reykjavík.

Ef amtmannaembættin yrðu lögð niður, yrði hin næsta og nauðsynlega afleiðing af því sú, sem þjer, herra landshöfðingi, einnig hafið fyrirsjeð, að amtsráð þau, sem komust á með tilskipun frá 4. maí 1872 um stjórñ á hinum íslenzku sveitamálum, aptur hlyti að hverfa, og að í staðinn fyrir þau yrði að stofna eina yfirsevastjórñ fyrir allt landið. Þjer hafið, herra landshöfðingi, sjálfir játað, að slíkt fyrirkomulag myndi hafa verulega örðugleika í för með sjer, en þjer ætlið þó, að á þeim megi sigrast, og bendið í þessu tilliti einkum á það, að í frumvarpi því, sem stjórñin lagði fyrir alþingið 1871 til fyrnefndrar tilskipunar, hafi verið ætlazt til að koma hjer á sameinuðu amtsráði, er svo var kallað, og hefði æðsta úrskurðarvald í sveitamálefnum. Við þetta er þó athugandi fyrst og fremst það, að þá var alþingi að eins ráðaneytisþing, svo að það betur en nú mætti sameinast við ætlunarverk þess í löggjafarmálum jafnframt að taka þátt í meðferð sveitamálefna, og því næst áttu bæði amtmennirnir og biskupinn eptir frumvarpinu að eiga föst sæti í sveitaráðinu. En alþingi felldi frumvarp þetta einkum af því, að menn komust að þeirri niðurstöðu, að slíkt fyrirkomulag myndi leiða af sjer óhæfilegan drátt á afgreiðslu málanna, og í annan stað verða allt of kostnaðarsamt, og það myndi því verða miklu betra að stofna sjerstök amtsráð, og með því áynnist einnig það, að nákvæmar og ítarlegar yrði gætt hinna sjerstöku þarfa hvers amts.

Amtsráðin, sem komust á samkvæmt þessu, hafa eptir því sem frekast er kunnugt, hingað til þótt haganleg og eiga vel við ástandið á Íslandi, og því virðist ekki vera nein ástæða til, að leggja amtsráðin aptur fyrir óðal, og hverfa aptur að því fyrirkomulagi, sem alþingi sjálft hafði ráðið frá, af því það samsvaraði ekki tilgangi sínum, án þess bent hafi verið á gilda ástæðu, og enn síður nokkra tilknýjandi nauðsyn til að koma á slíku fyrirkomulagi. Spurningin um það, hvernig samsetja ætti sameiginlega sveitastjórñ, myndi þar að auki vera miklum annmörkum bundin. Að í henni væru eintómir alþingismenn, gæti sjálfsagt ekki átt sjer stað, þar eð landsstjórñin með því yrði útilokað frá allri hluttöku í eða tilhlutun um afgreiðslu sveitamála, og þá kemur sú spurning fyrir, hverjir ættu að vera í henni fyrir hönd landsstjórnarinnar, eptir að amtmannaembættin væru lögð niður, og sýslumennirnir sem formenn sýslunefndanna, útilokaðir þaðan, og hverjir ættu að útkljá mál þau, er fyrir koma í tímabilinu milli alþinga, og hafa umsjón yfir jafnaðarsjóðum amtanna. Það er í augum uppi, að þessi störf verða með engu móti falin á hendur landshöfðingja, þar sem hann ætti að hafa yfireptirlit með þessu ráði, og einkum grípa fram fyrir hendurnar á því, ef það samþykkti ólöglegar ályktanir.

Loksins er hjer enn eitt atriði, sem ekki má láta ógetið. Þar sem amtmaðurinn yfir suður- og vesturamtinu er annar liður stiptsyfirvaldanna, og hefir, sem slíkur,

47
10. des.
1878

ásamt biskupnum, stjórn kirkju- og skólamála á hendi auk annara starfa, þyrfti, efleggja ætti niður amtmannaembættin, að kveða á um, hver ætti þá að takast á hendur þessi störf amtmannsins. Það virðist varla eiga við að fá þau í hendur landshöfðingja, sem einmitt á að vera yfirboðari allra annara embættismanna á Íslandi, en yrði með þessu móti að eins settur jafnhliða biskupnum, eins og einnig gæti af því leitt flækjur, ef ágreiningur yrði millum hinna nefndu embættismanna; en að fá biskupnum einum í hendur úrslit þessara mála, myndi að líkindum ótíðilegt, og einkanlega óheppilegt með til-
líti til umráðanna yfir kirknaeignunum.

Af því, sem tekið er fram hér að framan, mætti það vera ljóst, að breyting sú í umboðstjórn Íslands, sem fram á er farið, sje í sjálfu sjer bæði miður hagfeld og muni jafnframt hafa í för með sjer svo mörg vandkvæði og annmarka í framkvæmdinni, að henni yrði ekki komið á, án þess að áriðandi málefni yrðu með því út undan, og þess vegna verður ráðgjafinn að vera á því, að hin umrædda uppástunga ekki sje þess um komin, að hún verði tekin til greina.

48
20. febr.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um launaviðbót embættismanns.* — Með þóknanlegu brjefi 25. nóvbr. f. á. hafið þjer, herra landshöfðingi, skotið til úrslita ráðgjafans bænarskrá Theódórs bæjarfógeta Jonassens í Reykjavík, þar sem hann spyr, hvort hann eigi ekki heimtingu á að halda að öllu eða nokkru leyti í embætti því, er hann nú hefir, þeirri launaviðbót fyrir sjálfan hann, er samkvæmt lögum um laun sýslumanna og bæjarfógeta frá 14. desember 1877, þar honum sem sýslumanni í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu að upphæð 1057 kr. 68 a. Látið þjer í ljósi, að eins og það að líkindum hafi verið tilgangurinn, þegar 7. gr. í áminnztum launalögum var samin, að láta embættismenn að eins njóta launaviðbótar fyrir sjálfa þá, meðan þeir eru í sama embætti, þannig hafi það verið skýrt tekið fram í hinni allraþegnsamlegustu bænarskrá Theódórs Jónassens um, að verða allramildilegast skipaður bæjarfógeti í Reykjavík, að áminnzt launaviðbót með þessu móti myndi sparast fyrir landssjóðinn, en þar að auki hafið þjer getið þess, að aukatekjur þær, sem lagðar eru til bæjarfógetaembættisins, samkvæmt 2. grein nefndra laga líklega geti talizt að minnztu kosti 5 eða 600 kr. ár hvert, þar sem þessar sömu tekjur í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu varla geta talizt meiri en hjer um bil 10 kr. á ári, og hafi því Theódór Jónassen á þennan hátt fengið uppbót á launum sínum, sem nokkurn veginn samsvari launaviðbót þeirri, er hann áður hafði.

Fyrir þessar sakir fresta jeg ekki þjónustusamlega að tjá yður, herra landshöfðingi til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, að jeg samkvæmt þeim ástæðum, er þjer hafið tilfært, álit ekki hlutaðeiganda eiga heimting á hinni áminnztu launabót, en að það að öðrum kosti sje honum heimilt að skjóta málinu til úrskurðar dómstólanna.

49
20. febr.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um prestsvígslu.* — Þjer hafið, herra landshöfðingi, með þóknanlegu brjefi, dags. 27. nóvember f. á. sent ráðgjafanum til úrskurðar fyrirspurn frá biskupnum yfir Íslandi um það, hvort honum sje leyfilegt að vígja prest handa íslenskum söfnuði í Nova Scotia, ef prestsefnið annars hefir heflegeleika þá, sem lögbodnir eru.

Fyrir því undanfelli jeg eigi þjónustusamlega að tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar.

ar og birtingar, að konunglegt leyfi þarf til þess, að slík prestvígsla megi fram fara, og að ráðgjafinn er fús á, ef eitthvert prestsefni skyldi sækja um það, að útvega slíkt leyfi, og mun þar við verða bœtt því skilyrði, að hlutaðeigandi áður en vígslan fer fram, skuldbindi sig til sem prestur að hegða sjer eptir hinum gildandi kirkjusiðum þjóðkirkjunnar og að hann lúti yfirráðum biskupsins á Íslandi.

49

20. febr.

— *Brjef landshöfðingja til yfirskattaneðndarinnar í Snæfellsness- og Hnappadalssýslu um tekjuskatt stórkaupmanns.* — Með brjefi 7. p. m. hefir yfirskattaneðndin skýrt frá því, að skattaneðndirnar í Staðastaðar og Helgafells sveitum hafi vegna ókunnugleika ekki treyst sjer til, að ákveða tekjur þær, er Hans A. Clausen stórkaupmaður hafi haft af verzlunum sínum á Búðum og Stykkishólmi, en verzlunarstjórnir á þessum stöðum hafi engar sannanir nje skírteini viljað leggja fram um þetta, og að eins lýst yfir því, að húsbóndi þeirra «hafi í fyrra haft töluverðan skaða á öllum verzlunum sínum hjer á landi, þó hann gefi það eptir að fram telja 1000 krónur af Búðum».

50

20. marz.

Yfirskattaneðndin hefir því síður getað unað við þessi málalok, sem aðgjörðaleysi í þessum efnum myndi gjöra skattskyldu kaupmanna þýðingarlausu, og álitur neðndin, að þegar eins stendur á og hjer, verði skattaneðnd sú, sem hlut á að máli, skylduð til að kveða á um tekjur kaupmannsins og fái eigi þar í móti við brugðið fákunnáttu nje vantrausti á sjálfri sjer; en verði þessu eigi við komið, að yfirskattaneðndinni sje þá heimilt bæði og skylt að kveða sjálfri á hjer um.

Fyrir því vil jeg tjá yfirskattaneðndinni til þóknanlegrar leiðbeiningar, að jeg fellst á það, sem þannig hefir verið tekið fram, sbr. brjef mitt frá 3. f. m. til sýslumannsins í Dalasýslu (stjórnartíð. B, 22.).

— *Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Snæfellsness- og Hnappadalssýslu um húsaskatt jarðeiganda.* — Í brjefi frá 15. p. m. hafið þjer, herra sýslumaður skýrt frá því, að umboðsmaður Árni Ó. Thorlacius bafi færzt undan að borga húsaskatt af fasteign sinni á Stykkishólms verzlunarstað, af því að hann eigi jörð þá, er land hefir verið tekið frá undir kaupstaðinn, búi á henni, og hafi byggt upp timburhús það, sem hann nú er í, í stað torfbæjar þess, er áður var á jörðunni, og til þess að nota það við ábúð jarðarinnar. Jafnframt því látið þjer í ljósi það álit, að undanfærzla þessi komi í bága við lög 14. desember 1877 um húsaskatt, því enginn vafi geti verið um, að áminnt huseign sje innan takmarka verzlunarstaðarins, en þá sje hún líka þar með skattskyld, þótt hún sje notuð við ábúð jarðar og þó eigandi hennar sje meðfram eigandi að kaupstaðarlóðinni.

51

20. marz.

Fyrir því vil jeg tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar, að jeg er yður alveg samdóma um það, er þjer þannig hafið tekið fram.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um skattgreiðslu í landaurum.* — Með þóknanlegu brjefi frá 19. f. m. hafið þjer, herra amtmaður, sent mjer erindi sýslumannsins í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu

52

12. apríl.

52 dags. 12. s. m., og þar sem hann spyrst fyrir um, hverja aðferð megi við hafa til að koma í peninga landaurum þeim, er samkvæmt 5. gr. laga 14. desbr. 1877 um skatt á ábúð og afnotum jarða kunna að verða greiddir í hin opinberu gjöld, sem um er rætt í lögum þessum, og hvort það sje ekki hinn einfaldasti og rjettasti vegur til þessa, að selja hina umræddu landaura hæztbjóðendum við opinbert uppboð á sjálfu manntalsþinginu, eptir að uppboðið hefir verið kunngjört með nægum fyrirvara. Þjer hafið tekið fram, að þjer eigi fáid sjeð, að frá hálfu hins opinbera verði haft neitt á móti þeirri aðferð, sem sýslumaðurinn stingur upp á, og álitid þjer, að hún sje hin heppilegasta til að koma í veg fyrir þann ágreining, sem á eptir kynni að eiga sjer stað um hlutfallið milli gangverðs landauranna á hverjum stað og verðs þeirra eptir verðlagsskránni, og að því mætti skoða uppboðsverðið sem gangverð það, er lögin ræða um.

Út af þessu vil jeg ekki láta hjálða þjónustusamlega að tjá yður, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda það, er hjer segir:

Gjald það, er hjer ræðir um, á samkvæmt 5. gr. laga 14. desbr. 1877 að greiddast í peningum eptir meðalverði allra meðalverða í hvers árs verðlagsskrá, og það er að eins, ef gjaldanda brestur peninga, leyfilegt að greiða gjaldið annaðhvort í innskript hjá kaupmönnum þeim, er hlutaðeigandi sýslumaður tekur gilda, eða í landaurum þeim, sem nefndir eru í lagagreininginni með verði því, er verðlagsskráin ákveður fyrir hverja um sig af þessum vörutegundum, enda sje það verð eigi hærra en gangverð í gjalddaga. Sýslumaður er því skyldur gagnvart landssjóði að standa skil á gjaldinu samkvæmt meðalverði allra meðalverða ár hvert, og er hvorttveggja, að þetta leiðir af lögum, enda var beinlínis gjört ráð fyrir því undir umræðum þeim, sem fóru fram áður en lögin náðu gildi. Eins og það nú í 5. gr. laganna er falið sýslumanni að ákveða, hjá hverjum kaupmönnum hann vilji taka á móti innskript sem löglegri borgun, þannig ber engum öðrum en sýslumanni að gjöra fyrir hönd hins opinbera út um hlutfallið milli gangverðs landaura í gjalddaga og meðalverðs þeirra samkvæmt verðlagsskránni; en hvort sem borgað er með innskript eða landaurum, ber sýslumanni að svara út gjaldinu í peningum eptir meðalverði allra meðalverða.

Ef ágreiningur verður milli sýslumanns og gjaldþegns um gangverð landaura í gjalddaga, og sje enginn annar vegur til þess að gjöra út um þennan ágreining, sje jeg ekkert því til fyrirstöðu, að gangverð hinna framboðnu landaura verði fundið á þann hátt, sem sýslumaðurinn hefir stungið upp á, eða með uppboði á sjálfu manntalsþinginu að undangenginni nægilegri auglýsingu, en það verður að halda því föstu, að uppboðið geti ekki haft nein áhrif á rjett landssjóðsins til að fá gjaldið greitt eptir meðalverði allra meðalverða.

EMBÆTTASKIPUN.

Hinn 15. dag aprilmán. þóknadist hans hátign konunginum að skipa kandidat Árna Jónsson til þess að vera hjeradslækni í 9. læknishjæraði.

S. d. setti ráðgjafinn fyrir Ísland kandidat Björn Magnússon Ólsen kennara við hinn lærða skóla í Reykjavík, þannig að hann sje skyldur, ef krafizt verður, að taka að sjer umsjón með nefndum skóla án sjerstaks endurgjalds.

S. d. veitti landshöfðingi prestinum sira Magnúsi Gíslasyni lausn sökum heilsubrests frá Sauðlauksdals prestakalli í Barðastrandarsýslu, þannig að lausnin teljist frá fardögum 1879, og upp-gjafaprestinum beri í eptirlaun þriðjungur af vissum tekjum brauðsins að meðtöldum ágóðanum af prest-setrinu.

Hinn 16. dag aprilmán. skipaði hans hátign konungurinn kandidat C. E. A. Fensmark til þess að vera sýslumann í Ísafjarðarsýslu og bæjarfógeta í Ísafjarðar kaupstað.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um skólann á Möðruvöllum.* **53**
 — Með þessu brjefi sendi ráðgjafinn óttírt eptir samningi, er hann hafði gjört sama **26. febr.**
 dag við Tryggva alþingismann Gunnarsson, um að byggja hús fyrir skóla þann á Möðru-
 völlum, er getur um í lögum 14. desember 1877, og gat hann þess, að með því lögum
 virtust gjöra ráð fyrir því, að búfrœðingur sá, er þau geta um, búi á jörðinni Möðru-
 völlum, hafi ekki þótt nauðsynlegt, að láta vera fleiri herbergi í skólahúsinu, en Klentz
 timburmeistari hefði stungið upp á.

Húsið á að vera 30 $\frac{1}{4}$ al. langt 13 $\frac{2}{3}$ al. breitt og 11 $\frac{3}{4}$ al. hátt með hellupaki,
 tvíloftað, múrað í bindinginn og klætt að utan með borðum. Undir neðraloptinu 3
 íbúðarherbergi, eldhús og búr, 2 kennslustofur og dyr. Undir efraloptinu 2 kennslustofur
 2 svefnhús og framloft. Undir húsinu á að vera kjallari, minnst 6 álna langur og
 breiður og 3 álna hár. Tryggvi alþingismaður hefir skuldbundið sig til að koma upp
 húsi þessu að öllu leyti innan 1. dags desbrm. þ. á. fyrir 27,400 kr.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um skírn á börnum* **54**
 mormóna. — Út af því að 2 mormónar á Vestmannaeyjum hafa neitað að láta **12. marz.**
 skíra börn sín, nema því að eins, að þeim verði skipað það samkvæmt lögum, hafið þjer,
 herra landshöfðingi í þóknanlegu brjefi frá 5. október f. á. og út af fyrirspurnum, er þar
 um hafa komið frá biskupi, skotið því til úrlausnar ráðgjafans, hvernig eigi að fara að í
 þessu tilfelli.

Fyrir því er eigi látið hjálíða að tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari
 birtingar, að þegar báðir foreldrarnir eru mormónar og óska ekki að láta skíra börn sín,
 verði þau, að álitu ráðgjafans, ekki skylduð til þess. Þar á móti ber að leggja fyrir þá
 að gefa hlutaðeigandi presti skýrslu um fœðingardaga barnanna og nöfn þeirra.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um* **55**
 landhelgisbrot ensks fiskiskips. — Með þessu brjefi var skýrt frá borg- **31. marz.**
 un ávísunar, er formaður ensks fiskiskips hafði gefið út á útgjörðarmenn skipsins fyrir
 200 kr. sekt, er nefndur formaður hafði verið dæmdur í með dómi sýslumannsins¹ í
 Suður-Múlasýslu frá 28. ágúst f. á.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um viðgjörð við kirkju.* **56**
 — Jafnframt því að senda erindi amtmannsins yfir suðurumdæminu með 2 fylgiskjölum, **17. apríl.**
 hafið þjer, herra landshöfðingi, í þóknanlegu brjefi frá 9. janúar þ.á. lagt það til, að leyft

1) Í skýrslu sýslumannsins 4. september 1878 um málið, segir meðal annars: „Þegar her-
 skipið Fylla kom hingað 27. f. m. hafði hún með sjer enska fiskiduggu að nafni „Cleaner“ L. O. 208.
 skipstjóri William Hemmings, sem hún hafði tekið fiskandi í landhelgi; var svo höfðað lögreglumál gegn
 skipstjóranum; kannaðist hann og fólkhið við, að þeir hefðu fiskað í landhelgi, en báru fyrir sig, að sjer
 hefði ekki verið kunnugt að slíkt væri óleyfilegt. Var svo skipstjóri dæmdur til að borga 200 kr. í sekt
 til landssjóðs.

Hinn 23. maí 1879.

56 verði að viðgjörð við kirkjuna á Vestmannaeyjum, sem er eign landssjóðs, megi fram fara á yfirstandandi vori, og að greiða megi af tekjum kirkjunnar kostnaðinn við þetta, en hann mun samkvæmt áætlun er gjörð hefir verið, nema 166 kr.

Út af þessu leggst jeg eigi undir höfuð að tjá yður þjónustusamlega til þóknanlegrar leiðbeiningar og ráðstöfunar, að tillögur þessar eru samþykktar.

57 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um embættisveitingu.* — 17. apríl. Í brjefi þessu kemst ráðgjafinn meðal annars svo að orði út af veitingu á Ísafjarðarsýslu: „Jafnvel þó ekki hefði þótt neitt athugavert, í líkingu við það, sem áður hefir átt sjer stað í slíkum tilfellum, að koma fram með allraþegnlegasta tillögu um, að Stefán sýslumaður Bjarnarson mætti álitast, sem ekki skipaður sýslumaður í Árnessýslu, hefir ekki orðið tekið tillit til bóanarbrjefs hans, þar eð beiðni hans um embættið var skýlaust bundin því skilyrði, að nýtt veitingarbrjef yrði gefið út handa honum og launin reiknuð eptir 4. og 5. gr. í lögum 14. desbr. 1877; en það hefði verið að fara í kringum ákvarðanir 7. gr. laga þessara, ef þetta hefði verið veitt, eins og það einnig hefði getað haft afleiðingar í öðrum tilfellum.

58 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um hitavjel í dómkirkjuna.* — 17. apríl. Í þóknanlegu brjefi, dags. 22. f. m. hafið þjer, herra landshöfðingi, sökum beiðni, er komið hafði frá dómkirkjuprestinum í Reykjavík, lagt það til, að nú, er stendur til að gjöra við nefnda kirkju, verði meðfram sjeð um, að hún verði upphituð og í því skyni settir í hana tveir ofnar af hæflegri stærð og fyrirkomulagi svo og hitapfur o. fl. allt samkvæmt tillögum er samdar hafa verið, af yfirsíðnum yfir viðgjörð dómkirkjunnar. Mælist þjer því til þess, að yður verði falið á hendur að semja við yfirsíðinn um að útvega hina nefndu ofna með öllu sem þar tilheyrir og að framkvæma vinnu þá, er stendur í sambandi þar við, fyrir allt að 2000 kr. af upphæð þeirri, sem ætluð er dómkirkjunni til viðgjörðar.

Þar eð ráðgjafinn hlýtur að fallast á það, sem þjer, herra landshöfðingi, hafið tekið fram um að slík ráðstöfun eigi vel við eptir því sem nú er á statt, læt jeg eigi undanfalla þjónustusamlega að tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari ráðstöfunar, að framanskrifaðar tillögur eru þjer með samþykktar.

Í sama brjefi getið þjer, herra landshöfðingi þess, að tilefni gæti verið til að útvega uppdrátt og áætlun um alþingishús, er meðfram mætti koma stíptsbókasafninu og forngripasafninu fyrir í, og að leggja fyrir alþingi það, sem kemur saman í ár, uppástungu um að veita fje það, sem þarf á að halda til að reisa slíkt hús fyrir, og skal yður því jafnframt þjónustusamlega tjáð, að þjer megið búast við nánari tilkynningu um þetta.

59 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um póstgufuskipið „Díonu“.* — 17. apríl. Út af umkvörtunum þeim, er fylgdu þóknanlegu brjefi yðar, herra landshöfðingi frá 29. nóvember f. á. yfir því, að póstgufuskipið Diana hefði eigi á ferð sinni norðan um landið í septembermánuði f. á. komið við á Skagaströnd var skrifað innanríkisstjórninni, og hefir hún nú að fengnum skýrslum bæði frá skipstjóra nefnds póstgufuskips er þá var, premierlieutenant Wandel og frá sjóforingja Lütken, er leggur póst-

stjórninni ráð í gufuskipsmálum, skýrt frá því er hjer segir: Póstgufuskipið Diana hafði 59
á hinni umræddu ferð sinni ekki komið inn á Húsavíksökum óveðurs af norðaustri. Þegar 17. apríl.
það var búið að vera á Eyjafirði og veðrið batnaði, fór það hinn 19. september aptur
austur að Húsavík, og hjelt, eptir að hafa fermt og affermt, um kvöldið hinn sama dag
áfram ferðinni vestur eptir. Áður en skipið fór frá Húsavík, var þegar byrjað að hvesa
og kominn talsverður vestanstormur, þannig að það var örðugleikum bundið, að koma
farþegunum frá Húsavík út í skipið, en þegar skipið um nóttina milli hins 19. og 20.
september um miðnætti var komið á móts við Eyjafjörð aptur, og þurfti að breyta stefn-
unni, ef það ætti að koma við á Skagaströnd, var orðið svo hvasst, að augljóst var, að
jafnvel þó skipið kynni að komast klaklaust inn á Skagaströnd, myndi ylgjan á höfninni
þar, sem er opin og alveg skýlislaus gegn vestanstormi, banna allar samgöngur við land.
Loftþyngdarrannsóknir þær, er gjörðar voru og veðurútlitið gaf þar að auki enga von
um, að veðrinu myndi fyrst um sinn slota. Þegar svo var ástatt og með því enn frem-
ur að kolaforði skipsins, meðal annars sökum slyss, er kom fyrir við kolatökuna á Seyðis-
firði, var fremur rýr, og skipið fullt af farþegum, er það myndi baka mikinn kostnað,
ef skipið skyldi tefjast um fleiri daga, að líkindum til engra nota — rjeð foringi skipsins
það af fyrir fullt og allt að koma ekki við á Skagaströnd, en þetta hafði sökum hins vaxandi
stormviðris áður komið honum til hugar; og var ákvörðun þessi undir eins tilkynnt
báðum stýrimönnum skipsins, er fjellust alveg á hana. Það sem þannig er komið fram,
styrkist að því er veðrið snertir, af eptirriti eptir því sem athugað hefir verið á Skaga-
strandarstöðvum hinnar veðurfræðislegu (meteorologisku) stofnunar hjer í bænum, og getur
innanríkisstjórnin ekki álitid, að hin mismunandi lýsing á veðrinu, er finnst í eptirriti
því eptir skipsbók, er fylgdi umkvörtununum, hafi neina þýðingu gagnvart þessu.

Samkvæmt skýringum þessum hefir nefnd stjórn ekki getað sjeð betur en að
ákvörðun sú, sem premierlieutenant Wandel tók um að koma ekki við á Skagaströnd,
hafi, þegar litið er á allar ástæður þær, er fyrir henni voru, verið fullkomlega rjett, og
álitir innanríkisstjórnin sjer því ekki fært að veita nokkrar skaðabætur fyrir skaða þann,
er einstakir menn kynnu að hafa orðið fyrir sökum þess, að breytt var út af ferðaáætl-
uninni, eins og að ofan segir. Sömuleiðis verður að álita það vafalaust, að hlutaðeigandi
skipstjóra verði ekkert gefið að sök í þessu tilliti, og hefir því ekki þótt ástæða til að
gjöra neitt frekara í málinu.

Ráðgjafinn leggst ekki undir höfuð hjer með þjónustusamlega að tjá yður þetta,
herra landshöfðingi, til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar, og endursendast
yður hjer með þeir 6 reikningar, er fylgdu ofannefndu brjefi yðar.

— Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um ferðastyrk handa 60
vitaverði. — Í tilefni af beiðni þeirri, er fylgdi þóknanlegu brjefi yðar, herra lands- 17. apríl
höfðingi frá 23. f. m., og þar sem vitavörðurinn á Reykjanesi, Arnbjörn Ólafsson, beiðist
styrks af almannaþje til að takast á hendur ferð til Danmerkur og dvelja nokkurn tíma
við vita hjer í landi og kynna sjer allt það er lýtur að vitastörfum, skal yður þjónustu-
samlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og ráðstöfunar, að ráðgjafinn, eptir að hafa
útvegað beiðanda aðgang að slíkum vita, leyfir hjer með í von um aukafjárveitingu, að
honum sje útborgaður 350 kr. ferðastyrkur í áminztum tilgangi.

61
17. apríl. — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um ferðastyrk handa stúdentum.* — Jafnframt því að senda hingað beiðni, hvar í lektor S. Melsteð fyrir hönd stúdentanna á prestaskólanum og læknaskólanum í Reykjavík fer fram á, að þeim verði veittur styrkur, svo að þeir geti tekið á móti boði því, er þeim hefir verið gjört um að senda nokkra úr sínum flokki til að taka þátt í hinni fyrirhuguðu minningarhátíð háskólans í Kaupmannaböfn, hafið þjer, herra landshöfðingi í þóknanlegu brjefi frá 25 f. m. lagt það til, að veittur verði 400 kr. styrkur hvorum hinna tveggja stúdenta sem í ráði er að senda.

Út af þessu er eigi látið hjálfiða þjónustusamlega að tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og ráðstöfunar, að alls 800 kr. skulu hjer með veittar í ofangreindum tilgangi af hluta þeim, er ráðgjafinn hefir umráð yfir af fje því, er veitt er með 16. gr. fjárlaganna fyrir árin 1878 og 1879 til óvissra útgjalda, sem upp á kunna að koma.

62
24. apríl. — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um vitagjald.* — Með þóknanlegu brjefi frá 22. p. m. hafið þjer, herra amtmaður, sent mjer fyrirspurn bæjarfógetans í Reykjavík um, hvernig reikna eigi vitagjald eptir lögum 12. apríl f. á., þegar svo stendur á, að eitthvert skip hafnar sig í sömu ferð bæði milli Reykjaness og Snæfellsjökuls og milli Snæfellsjökuls og Horns á Hornströndum, og hefir hann jafnframt látið það álit sitt í ljósi, að skipið eigi að borga vitagjald að eins á þeim stað, þar sem það fyrst kemur, og eptir þeim reglum sem gilda fyrir skip, er þangað koma, þannig að skip, sem fyrst kœmi til Reykjavíkur og síðan færi til Stykkishólms, ætti að eins að borga vitagjald í Reykjavík, 40 aura fyrir hvern ton, og skip, sem fyrst kœmi til Stykkishólms og síðan færi til Reykjavíkur, ætti einungis að greiða vitagjald í Stykkishólmi með 20 a. fyrir hvern ton. Þjer hafið, herra amtmaður, út af þessu látið í ljósi, að þýðing þessi á 1. gr. laga 12. apríl f. á. sje að vísu í sjálfu sjer eðlileg og sanngjörn, enda virðist hún eptir umræðunum á alþingi um mál þetta, að vera samkvæm tilgangi laganna, en að það að hinu leytinu sje vafasamt, hvort hún geti samrýmzt bókstaf laganna.

Út af þessu vil jeg hjer með þjónustusamlega tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda þetta :

Með því að samkv. 1. gr. laga 12. apríl f. á., að eins þau skip eru skyld að greiða vitagjald, er hafna sig «einhversstaðar á vestur ströndum Íslands», og með því lögin ekki ákveða, að gjaldið skuli greitt optar en einu sinni í hverri ferð er skipið kemur að þessum ströndum annarsstaðar, fæ jeg ekki betur sjeð en að skilningur bæjarfógetans í Reykjavík á lögnum megi til sanns færast, þannig að gjald þetta að eins beri að greiða á þeirri höfn, er eitthvert skip fyrst kemur að milli Reykjaness og Horns á Hornströndum, þó það síðan sigli á aðrar hafnir innan þessara takmarka og að upphæð gjaldsins eigi að vera sú, er lögin tiltaka fyrir þá höfn, er gjaldið þannig fellur til borgunar á.

63
25. apríl. — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður og austurumdæminu um búfræðing í Húnavatnssýslu.* — Eptir að sýslunefndin í Húnavatnssýslu hefir tjáð sig fúsa á að leggja fram 200 kr. upp í árslaun Þjeturs búfræðings Þjeturssonar fyrir að láta sýslubúum í tje leiðbeiningar í jarðrækt, vil jeg samkvæmt tillögum amts-

ráðsins hjer með veita tjeðum búfræðingi aðrar 200 kr. fyrir yfirstandandi ár af fje því, **63**
er getur um í 10 gr. C. 5. fjárlaganna. 25. apríl.

Þetta er tjáð yður, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar, og hefi jeg í dag sjálfur tilkynnt sýslumanninum í Húnavatnssýslu þennan úrskurð minn.

— *Brjef landshöfðingja til stiptysfirvaldanna um styrk handa barnaskólum* — **64**
Eptir að hafa meðtekið álit stiptysfirvaldanna frá 21. f. m. um bónar- 25. apríl.
brjef er hingað höfðu komið um styrk af 1300 kr. þeim, er með 13. gr. C 6 fjárlaganna eru veittar barnaskólum fyrir árið 1879, hefi jeg af þessu fje veitt eptirnefndar upphæðir:

- 1, barnaskólanum í Flensborg í Álptaneshr. . 300 kr.
- 2, ——— - Vatnsleysustrandarhr. . 200 —
- 3, ——— á Eyrarbakka 200 —

Þetta er hjer með tjáð yður, til þóknanlegrar leiðbeiningar, og birtingar fyrir hlutaðeigöndum, er jeg bið afhentar hjálagðar jarðabókarsjóðsávisanir á ofannefndar upphæðir.

— *Brjef landshöfðingja til Halldórs yfirkennara Friðrikssonar um viðgjörðina við dómkirkjuna.* — **65**
Í þóknanlegu brjefi frá 26. þ. m. hafið þjer, herra yfirkennari, 30. apríl.
samkvæmt ályktun á fundi, er þjer sem alþingismaður Reykvíkinga höfðuð kallað saman, skorað á mig, að jeg vildi leggja fyrir Jakob trjesmið Sveinsson, er stendur fyrir aðgjörð á dómkirkjunni, «að taka þann mann sjer til aðstoðar og umráða við steinsmiðina, sem «ætla mætti að fullt skynbragð bæri á húsagjörð úr steini, og hefði áður að þeim starfað. eða að öðrum kosti:

að jeg ljeti «hætta við kirkjusmið þessa, unz alþingi í sumar gæti sagt, hvort að aðgjörð «sú, sem nú virðist fyrirhuguð á kirkjunni, sje samkvæm því, sem það hafi ætlað til, «að yrði gjörð á henni, án þess þó að Reykjavíkurbúum standi nokkur kostnaður «af því».

Fyrir því vil jeg tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar það, er hjer segir:

Samningur sá, er samkvæmt brjefi ráðgjafans frá 15. ágúst f. á. (stjórnartíð. B. 128) var gjörður við Jakob trjesmið Sveinsson, eptir að öllum smiðum hjer í bænum hafði verið boðið verk þetta, en hann einn tjáði sig fúsan til að taka smiðið að sjer, hefir nákvæmlega til tekið, hvernig verkið skuli leyst af hendi og áskilið að kirkjan, þegar verkið sje fullbúið, skuli afhent með löglegri úttekt, og að hið umsamda verkkaup fyrst þá verði fullborgað, er búið sje á áminnztan hátt að gjöra út um það, hvort verkið sje viðunanlega af hendi leyst samkvæmt samningnum. Það er því auðvitað, að landshöfðingja vantar heimild til að skipa yfirsmiðnum, hverja menn hann skuli hafa sjer til aðstoðar við smiðið, en úttektarmennirnir verða á sínum tíma að deæma um það, hvort verkið sje traustlega og óaðfinnanlega af hendi leyst, og mun það varða yfirsmiðnum ábyrgð, ef þá koma fram gallar á smiðinni, annað hvort af því að verkamenn þeir, er hann hefir haft sjer til aðstoðar, ekki hafa borið skynbragð á vinnu sína, eða af öðrum ástæðum. Á hinn bóginn mun yður kunnugt, að Jakob trjesmiður Sveinsson hafi með miklum kostnaði gjört tilraun til að ráða sjer til aðstoðar útlendan steinsmið, og hefir hann, þegar þessi tilraun misheppnaðist, tjáð mjer, að hann hafi gjört ráðstöfun til að fá svo fljótt sem unnt er annan steinsmið frá útlöndum.

65
30. apríl.

Að láta hætta við aðgjörðina þangað til alþingi kemur saman í sumar, myndi vera slíkt samningsrof af hálfu hins opinbera, að það myndi geta bakað því talsverðar skaðabætur, og í annan stað myndi það varna því, að aðgjörðin yrði búin á þessu sumri. Slík ráðstöfun virðist mjög því jafn ótíðleg, sem hún er ástæðulaus.

66
30. apríl.

— *Bréf landshöfðingja til amtmannsins yfir suður og vesturumdæminu um landskuldarlinun* — Eftir að hafa meðtekið þóknanlegt bréf yðar, herra amtmaður, frá 28 þ. m. og fylgdu því tillögum umboðsmanns Kirkjubæjar og Þykkvabæjar klaustursjarða viðvikjandi bóнарbrjefum þeim, er til hans höfðu komið um, að sá tími yrði lengdur, sem linun fengist í eptirgjaldinu, er veitt hafði verið einstöku ábúöndum síðustu árin, vil jeg hjer með þjónustusamlega tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigöndum.

Linun þá, í jarðaafgjaldi ábúandanna á umboðsjörðunum Fagurhlíð, Uppsölum og Dalbæ, sem veitt var í bréfi mínu frá 19. desember 1876, finn jeg enga ástæðu til að lengja fremur en til er tekið í áminnztu bréfi.

Aptur á móti veitist ábúöndunum á Slýum, Einari Ólafssyni og Sveini Sveinssyni, samkvæmt tillögum yðar, herra amtmaður, og umboðsmannsins, í 3 ár frá næstkomandi fardögum hin sama linun á jarðaraufgjaldi, sem þeim var veitt í bréfi mínu 19. desember 1876, sem sje fyrir hvorn þeirra 25 al., og sje helmingur þeirra reiknaður eptir meðalverði verðlagsskrárinnar og helmingurinn með 16 aur. fyrir hverja alin. Sömuileiðis veitist ábúandanum á Eystri Lýngum, Ólafi Sveinssyni, sem með bréfi dagsettu 14. október 1875 hafði fengið afgjaldið lækkað um 3 ár til næstkomandi fardaga alls um 30 al., helmingurinn af þessari afgjaldslækkun, eða alls 15 al. í 3 ár frá fardögum 1879 til fardaga 1882.

Jeg skal bæta því hjer við, að jeg er á sömu skoðun og þjer, herra amtmaður, að ekki sje ástæða til sem stendur, að taka til greina beiðni þá, sem ábúandinn á umboðsjörðinni Þverá hefir sent hingað um að fá eptirgjaldið lækkað sökum skemmda á túninu.

67
30. apríl.

— *Bréf landshöfðingja til sýslumannsins í Skagafjarðarsýslu um tekjuskatt manna*, er enga atvinnu hafa. — Í bréfi frá 1. f. m. hafið þjer, herra sýslumaður, skýrt frá því, að 2 sýslubúar yðar hafi skorazt undan að greiða skatt samkvæmt lögum 14. desember 1877 af jarðeignartekjum sínum, annar sökum þess, að hann er öldungis farlama og allar tekjurnar, að upphæð 84 kr., gangi í forlagseyri með honum, hinn sökum þess, að hann enga atvinnu hefir, og þarf mest allar tekjur sínar, er hann telur 9 hundr. á landsvísu, eða í peningum 605 kr. 90 aura, í forlagseyri fyrir sig og konu sína. Þjer bendið á, að það muni vandkvæðum bundið, að heimfæra 8. grein nefndra laga ekki að eins á börn, «sem eru í foreldrahúsum eða á framfæri og enga atvinnu hafa», heldur einnig á aðra menn, er atvinnulausir eru, en ætlið, að ekki verði komizt undan þessu, og að þá megi samkvæmt 1. kap. framfærslubálks Jónsbókar, samanbornum við 14. gr. tilskip. um spítala 27. maí 1746 telja 3½ hundrað á landsvísu skattlausan forlagseyri fyrir karlmann, en 2½ hundrað fyrir kvennmann.

Í 7. grein laga 14. desember 1877 er fyrirskipað að greiða skuli skatt af tekjum, til hvers svo sem þeim er varið, og þó þeim verði öllum varið hlutaðeigandi gjaldþegni og

vandamönnum hans til viðurværis og nauðsynja, og eru að eins þær tekjur undan- **67**
teknar, sem fást á þann hátt, að maður eyðir höfuðstól sínum eða tekur lán. Enn frem- 30. apríl.
ur eru í 3. grein nefndra laga, að eins undanþegnar frá skatti þær árstekjur af jarðeign-
um, er samanlagðar nema ekki 50 kr. Þegar þessa hvorstveggja er gætt, virðist vanta
heimild til, að undanþiggja hina áminntu 2 gjaldþegna frá að greiða skatt af árstekjum
af eignum sínum.

Um leið og jeg skýri yður, herra sýslumaður, frá þessu, til þóknanlegrar leiðbein-
ingar og ráðstöfunar, vil jeg út af þeim öðrum spurningum, sem áminnt brjef yðar inni-
heldur, tjá yður, að jeg, eins og þegar er tilkynnt sýslumanninum í Dalasýslu með brjefi 3.
febrúar þ. á. (Stjórnartíð. B. 22), verð að álíta það skyldu yfirsíttanefndarinnar, að
endurskoða nákvæmlega skrár skattanefndanna, rannsaka það, sem í þeim þykir óljóst eða
rángt, og eptir ástæðum lagfæra það. Með því ekki er nefnt fardaga ár í 6. gr. laga
14. desember 1877, verð jeg að álíta, að þar sje átt við almanaks árið, bæði með tilliti
til eignarskatts og atvinnuskatts.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vestur umdæminu um hom-* **68**
öopata með öl — Ráðgjafinn fyrir Ísland hefir með brjefi 20. marz þ. á. tjáð mjer, 2. maí.
að hinu konunglega heilbrigðisráði hafi verið sendur kassi sá, með homöopatískum með-
ölum, tilheyrandi prestinum sira Jakobi Guðmundssyni, sem lagt var lóghald á í Reykja-
vík 31. ágúst f. á. ásamt skýrslu frá landlækni viðvíkjandi kassa þessum; en að meðölin
hafi, þá er átti að rannsaka þau, reynzt svo úþynnt að ómögulegt hafi verið að sjá, hvað
í þeim væri.

Þetta er hjer með tjáð yður, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og
birtingar fyrir hlutaðeigöndum.

Fundaskýrslur amtsráðanna.

A

Fundur amtsráðsins í norður- og austurumdæminu 2. og 3. dag júlímánaðar 1878.

69

Fundurinn var haldinn á Akureyri af forseta amtsráðsins, amtmanni Christjans-
son, með amtsráðsmönnum Arnljóti presti Ólafssyni og Einari Ásmundssyni.

Á næstliðnum vetri höfðu farið fram í sýslunefndum umdæmisins kosningar til
amtsráðsins í stað þeirra er úr því voru gengnir, amtsráðsmanns Jóns Sigurðssonar og
varaamtsráðsmanns J. P. Havsteins. Flest atkvæði hafði fengið Arnljótur prestur Ólafs-
son að Bægisá og þar næst Davíð prófastur Guðmundsson að Reistará.

Amtsráðið tók til umræðu þau mál, er hjer eru talin.

1. Forseti lagði fram landshöfðingjabrjef 13. okt. f. á. ásamt brjefi frá formanni búa-
ðarfélags suðuramtsins 12. s. m. og reikningi frá Sveini búfræðingi Sveinssyni 9.
s. m. Landshöfðingja brjef þetta með fylgiskjöllum hljóðaði um ferðakostnað Sveins
búfræðings síðastliðið sumar norður í Eyjafjörð til að skoða Staðarbyggðarmýrar, að
upphæð 98 kr. 60 aura; í öðru lagi um 150 króna endurgjald frá norður- og
austurumdæminu til búnaðarfélags suðuramtsins fyrir það, er Sveinn tafðist mánað-
artíma (frá 25. júlí til 25. ágúst) á þessari skoðunarferð frá störfum sínum í suður-
amtinu, og í þriðja lagi gjörði Sveinn kröfu til 23 kr. 33 aura, sem ógreiddra af

69

ferðakostnaði hans á Norðurlandi 1874. Ráðið ályktaði að endurgjalda skyldi ferða-
kostnaðarkröfuna, 98 kr. 60 a., þar eð kröfu þessa mætti álita rjettláta í sjálfu sjer.
En aptur á móti gat ráðið eigi fundið næga ástæðu til að endurgjalda búnaðarfje-
lagi suðuramtsins, sízt að fullu, þann halla, er það kynni að hafa beðið við burtu-
veru Sveins búfræðings hinn tjeða mánaðartíma. Hjer var og að ræða um áfallinn
kostnað frá fyrra ári, er ekki fje annað frá sama tíma var til endurgjalds, en 160
kr., er landshöfðingi hafði með brjefi til amtsins 9. ágúst f. á. veitt til vatnsveit-
inga á Staðarbyggðarmýrum. Var því ályktað að láta þessar 160 kr. ganga hjer til
þannig, að ferðakostnaðurinn, 98 kr. 60 a., verði borgaður og 61 kr. 40 a. til búnað-
arfjelagsins og ekki framar. Um þriðju kröfugreinina var ráðinu ókunnugt, og var
því engin ráðstöfun gjörð að þessu sinni, með því ráð var til að borga kröfu þessa
af búnaðarsjóði, ef Sveinn sannaði hana.

2. Var gjörð áætlun um ferðir Sveins búfræðings Sveinssonar og samið brjef til hans
um þetta efni.
3. Samþykkti amtsráðið að veita fröken Önnu Melsteð 50 króna þóknun af búnaðar-
sjóði amtsins fyrir kennslu á góðri mjólkurmedferð.
4. Forseti framlagði brjef 11. marz þ. á. frá sýslumanni Suður-Múlasýslu um ómaga-
hald og útsvaragreiðslu í hreppum. Áleit amtsráðið að það gæti eigi að svo komnu
gjört neitt við þetta mál, heldur væri bezt til fallið, að sýslunefndirnar tækju slík
mál sem þetta til meðferðar, þar sem þess kynni að gjörast þörf.
5. Forseti lagði fram jafnaðarsjóðsreikning síðasta árs, er hafði verið sendur amtsráðs-
mönnum til yfirlits samkvæmt 54. gr. sveitarstjórnarlaganna. Við hann hafði verið
gjörð ein athugasemd, er amtsráðið nú samþykkti.

Fleiri mál komu eigi til umræðu á þessum fundi.

B.

Fundur amtsráðsins í norður- og austurumdæminu 4. og 5. dag septembermán. 1878.

Fundurinn var haldinn á Akureyri af forseta ráðsins, amtmanni Christjánsson
með amtsráðsmanni Arnljóti presti Ólafssyni og varaamtsráðsmanni Davíð prófasti Guð-
mundssyni.

1. Á fundinum var fyrirtekið málið um ábúð og afgjald jarða landssjóðsins hjer í um-
dæminu. Framlagði forseti landshöfðingjabrjef 19. sept. f. á. og skýrslur frá öllum
umboðsmönnum í amtinu ásamt athugasemdum hreppsnefndanna og sýslunefndanna.

Amtsráðið samdi aðalskýrslu um hinn núverandi og fyrirhugaða leigumála á jörðum
(Framh. síðar).

ÓVEITT EMBÆTTI

- a. sem ráðgjafinn fyrir Ísland hlutast til um veitingu á.

Sýslanin sem settur málaflutningsmaður við hinn konunglega íslenska landsyfírjett. Sýslan
þessari er lögð 800 kr. árleg þóknun úr landssjóði.

Sæki aðrir, en Íslendingar um sýslan þessa, skulu þeir láta bönarbrjefum sínum fylgja til-
beyrilegt vottorð um kunnáttu sína í íslenskri tungu samkvæmt konungsrúrk. 8. apríl 1844, 27. maí
1857 og 8. febr. 1863.

Auglýst 28. marz 1879 Bönarbrjefin eiga að vera komin 29. júní 1879.

- b. er landshöfðingi veitir

Þóroddstaðar prestakall í Köldukinn í Suðurþingeyjar prófastsdæmi, metið 733 kr. 72 aur.
Augl. 24. marz 1879.

Sauðlauksdalsprestakall í Barðastrandar prófastsdæmi metið 801 kr. 43 aur. Augl. 18. apríl 1879.
Uppgjafaprestur er í brauðinu sem nýtur $\frac{1}{3}$ af tekjum þess að meðtöldum ágóðanum af prestssetrinu.

Fundaskýrslur amtsráðanna.

B.

69
5. febr.*Fundur amtsráðsins í norður- og austurumdæminu 4. og 5. sept. 1878. (Framh.).*

Amtsráðið samdi aðalskýrslu um hinn núverandi og fyrirhugaða leigumála á jörðum þessum, að svo miklu leyti sem það gat eptir skýrslum þeim, sem fyrir hendi voru. En þar sem í Möðruvallaklaustursumboði og á fáeinum jörðum öðrum engin uppástunga hafði verið gjörð um fyrirhugaðan leigumála á jörðunum, hvorki af umboðsmanni, hreppsnefnd nje sýslunefnd, sá amtsráðið sjer eigi fært að koma fram með neina uppástungu.

Amtsráðið þóttist eigi geta borið um það með fullri vissu, hvort leigumáli á umboðsjörðum væri hærri, lægri eða líkur leigumála á öðrum jörðum, sem eru böendaeign, með því ráðið hafði enga talnaskýrslu um leigumála á öðrum jörðum en umboðsjörðunum; þó var það ætlun amtsráðsins, að leigumálinn á umboðsjörðum væri, að minnsta kosti sumstaðar vægari en á öðrum jörðum. En þar sem umboðsmaður Möðruvallaklausturs segir í skýrslum sínum, að venjuleg landskuld af böendajörðum sje 5—6 saðir gamlir af hverjum 10 hundruðum, þá þóttist amtsráðið mega staðhæfa, að svo há landskuld væri undantekning en engin almenn regla, en þótt jarðir í Eyjafjarðarsýslu sjeu hærri leigðar en annarstaðar í amtinu.

Amtsráðið vildi leggja það til, að landshöfðingi sæi um, að hinn fyrirhugaði nfi leigumáli kæmist á sem fyrst við ábúandaskipti, og að gjörð væri ráðstöfun til þess að uppástungur um nýjan leigumála yrðu gjörðar af umboðsmanni Möðruvallaklausturs. Ráðið fjellst á þá tillögu umboðsmanns Munkaþverárklausturs, að kúgildum yrði fækkað á sumum jörðum í því umboði þannig, að þessi kúgildi yrðu seld við uppboð fyrir reikning landssjóðsins.

Um jarðabætur framkvæmdar og kostaðar af leiguliðum umboðsjarða lýsti amtsráðið yfir því áliti sínu, að það mál væri í sjálfu sjer mikið vandamál, þar eð það áhrærði beinlínis rjettindi og skyldur leiguliða gagnvart landeiganda, en málið ekki skýrt til hlítar af umboðsmönnum, hreppsnefndum og sýslunefndum. Þóttist því amtsráðið verða að leiða hjá sjer að gjöra um þetta efni nokkrar uppástungur.

Amtsráðið var því mótfallið að selja umboðsjarðir til ábúðar á uppboðsþingi af sömu ástæðum sem allir umboðsmenn, hreppsnefndir og sýslunefndir hafa tekið fram. Þar sem sýslunefndirnar í Eyjafjarðarsýslu og Húnavatnssýslu höfðu hreift ummælum um þjóðjarðasölu, þá áleit amtsráðið sjer það atriði óviðkomandi.

2. Amtsráðið veitti stúlkunni Önnu Árnadóttur 100 kr. af jafnaðarsjóði, sem styrk til að læra ljósmóðurfræði.
3. Var rætt um laun Sveins búfræðings. Hafði hann getið þess, að hann kynni að óska að mega fara til Danmerkur í haust, og þótti ráðinu þá sanngjarnt, að hann slæi af kaupí sínu. En með því ekki var fullráðið um þetta, var forseta falið að ráða málinu til lykta.

C.

Fundur amtsráðsins í norður- og austurumdæminu 27. d. janúar — 5. febrúar 1879.

Fundurinn var haldinn á Akureyri af forseta ráðsins, amtmanni Christjánsson, með amtsráðsmönnum Arnljóti prestí Ólafssyni og Einari Ásmundssyni.

Hinn 19. júní 1879.

69
5. febr.

Á fundinum voru tekin til meðferðar og umræðu þau mál, er hjer eru talin.

Rannsakaðar gjörðabækur sýslunefndanna.

1. Úr Húnavatnssýslu, frá fundum nefndarinnar 19.—20. febr. 1878 og 16.—17. júlí s. á. Við gjörðir nefndarinnar á hinum fyrra fundinum gjörði amtsráðið þá athugasemd, að sýslunefndin hefir móti rjettum reglum tekið hálfgilda kosningu sýslunefndarmanns úr einum hrepp, er eigi hafði farið fram á löglegan hátt, með því sýslunefndin veitti þessum sýslunefndarmanni eigi atkvæðisrjett, en þó seturjett og málfrælsi á fundinum, og hjet honum lögboðnum sýslunefndarmannslaunum úr sýslusjóði. Amtsráðið áminnti því sýslunefndina um að fylgja framvegis fyrirmælum sveitastjórnarlaganna í þessu efni. Á hinum sama fundi hefir sýslunefndin enn fremur hvatt til fundar og atkvæðagreiðslu 2 sýslunefndarmenn úr hinum fámennari hreppum, sem eptir reglunni áttu eigi að sitja í sýslunefnd það ár. Amtsráðið áltur þetta einnig vera viðsjárverða óreglu, sem í ýmsum tilfellum gæti haft slæm eptirköst, með því atkvæðagreiðsla sýslunefndarinnar getur orðið allt öðruvísi með þessu lagi, og ágreiningur orðið um gildi ályktana þeirra, er sýslunefndin gjörir.
2. Úr Skagafjarðarsýslu frá fundum 12. febr., 5. ágúst og 20. sept. 1878.
3. Úr Eyjafjarðarsýslu frá fundi 28. ágúst 1878.
4. Úr Þingeyjarsýslu frá fundum 22.—26. febr. 1878 og 8. ágúst s. á.
5. Úr Norðurmúlasýslu frá fundi 12. júlí 1878.
6. Úr Suðurmúlasýslu frá fundi 7. og 8. ágúst 1878.

Við þessar gjörðabækur þótti eigi neitt athugavert.

- 7.—12. Yfirskoðaðir og úrskurðaðir sýslusjóðsreikningar úr öllum 6 sýslum umdæmisins fyrir árið 1877 og gjörðar við nokkra þeirra smávegis athugasemdir. Í Suðurmúlasýslu hafði oddviti sýslunefndarinnar reiknað sjer ferðakostnað á sýslunefndarfund auk fæðispeninga, en amtsráðið áleit til þess enga lagaheimild fyrir oddvitann, fremur en hvern annan sýslunefndarmann.
13. Samið yfirlit yfir fjárhag sýslusjóðanna í norður- og austuramtinu árið 1877.
- 14.—19. Yfirskoðaðir og úrskurðaðir sýsluvegareikningar úr öllum sýslum umdæmisins fyrir 1877. Reikningarnir úr Skagafjarðarsýslu og Suðurmúlasýslu voru einkanlega álitnir að vera í bezta lagi.
20. Forseti lagði fram brjef frá sýslumanni Norðurmúlasýslu, dags. 24. apríl 1878, viðvíkjandi vegamálum þar í sýslu, einkum um tvö atriði. 1. Að lítið væri unnið að vegabótum þar í sýslu, eins og amtsráðið hafði áður fundið að, sakir þess, að dagkaup væri svo hátt þar eystra, að sýslumaður hefði naumast þorað að ganga að því, Amtsráðið hjelt það einna tiltækilegast, til þess þó að vegagjörðum væri fram haldið, að sýslumaður bæði semdi við einstaka duglega menn og verkhaga á vegabætur um vegagjörð á tilteknum stöðum, stærri eða minni, og ef honum þætti það hentara, byði upp á undirboðsþingi fyrirhugaðar vegagjörðir, og í öðru lagi sæi svo til, að vegabæturnar færu fram á þeim tíma, er vinnukaupið væri lægst, eptir því, sem veðráttufar og landslag á vegastöðvunum framast leyfði.

Um 2. atriðið, er laut að ágreiningi milli hins fyrveranda sýslumanns, O. Smiths, og nokkurra hreppa sýslunnar út af greiðslum á þjóðvegagjaldi, áleit amtsráðið, að hvorki gæti það sjálft, nje heldur mundi landshöfðinginn, og eigi heldur ráðgjafi Íslands, geta ráðið þess konar skuldaþrætumáli til lykta á umboðslegan hátt, með því málið þannig vaxið væri dómsmál og eigi umboðslegt. Amtsráðið sá því eigi annað ráð fyrir hendi, enn að sýslumaðurinn með sýslunefndinni yrði að útkljá málið ann-

aðhyort á þann hátt, að hefja lögsókn um þær skuldir, sem enn er ágreiningur um, 69
eptir því sem sýslunefndin treystir sjer til, eða þá þannig, að hún láti reiknings- 5. febr.
kröfur sínar niður falla, svo þær gangi eptirleidis út úr vegasjóðsreikningnum, sem
ófáanlegar.

21. Var samið yfirlit yfir fjárhag sýsluvegasjóðanna í norður- og austuramtinu 1877.
22. Amtsráðið samdi eptirfylgjandi

Áætlun

um gjöld og tekjur jafnaðarsjóðs norður- og austurumdæmisins árið 1879.

Gjöld:		kr.	a.
1. Til gjafsóknarmála	800	"	
2. — sáttamála	20	"	
3. — heilbrigðismála	200	"	
4. — kennslu heyrnar- og mállausra	840	"	
5. — kostnaðar við amtsráðið	150	"	
6. — ólokens varðkostnaðar móti fjárkláðanum 1877	942	"	
7. — fjórðu afborgunar af skuld sjóðsins fyrir fangahúsa- bygging	2124 kr. 66 a.		
og vaxta af 25496 kr.	1019 — 84 -	3144	50
8. — óvissra gjalda og gamalla dóms- og lögreglumála	956	38	
		<u>7052</u>	<u>88</u>

Tekjur.

1. Í sjóði frá fyrra ári	2422	98
2. Niðurfjónunin á lausafjárhundruðin í amtinu, 15 a. á hvert	4629	90
	<u>7052</u>	<u>88</u>

23. Amtsráðið tók til hugleiðingar og umræðu vegabótamál amtsins í heild sinni, og með því skýrslur sýslumanna, þær er að þessu máli lúta, eru allmisjafnar, ályktaði ráðið að rita þeim brjef til áminningar og leiðbeiningar um ýmislegt, er að þessu máli lýtur:

1. að sýslunefndirnar sjeu minntar á að semja skrá um alla sýsluvegi, hver í sinni sýslu, þar sem það er eigi þegar gjört, og senda amtsráðinu skrána til staðfestingar, samkvæmt lögum um vegina á Íslandi 15. okt. 1875, 4. gr.
2. að sýslunefndirnar staðfesti reglugjörðir, hver í sinni sýslu, um hreppavegi í sýslunni, samkvæmt sömu lögum, 5. gr.
3. að sýslunefndirnar sjeu minntar á að líta vandlega eptir því, að hreppsnefndirnar vanræki eigi að jafna hreppsvegagjaldinu reglulega niður á hreppsþúa, samkvæmt 5. gr. í nýnefndum lögum, og gjöra sýslunefndinni ár hvert reikningsskil fyrir upphæð gjalds þessa og vegabótum þeim, er unnar eru fyrir það, svo það af hreppsvegagjaldinu, sem eigi er unnið upp eitthvert ár, verði talið í sjóði til næsta árs, svo sem gjört er í skýrslu um tekjur og gjöld hreppsvegasjóða í Skagafjarðarsýslu, þeirri er amtsráðið sendir í eptirriti sýslunefndunum til hliðsjónar. Þótti amtsráðinu óskilegt að fá slíkar skýrslur úr öllum sýslunum.
4. að sýslunefndirnar geri ár hvert áætlun um, hvað gera skuli það ár við sýsluvegina og yfirliti svo á fundi sínum árið eptir sýsluvegareikninginn, að sínu leyti eins og sýslusjóðsreikninginn.

24. Samdi amtsráðið skýrslusnið til fyrirmyndar um vegagjörðir á sýsluvegunum.

25. Forseti framlagði brjef frá hjeraðslækni Fr. Zeuthen, er bað um 100 kr. þóknun

69
5. febr.

fyrir að kenna tveim yfirsetukonum. Amtsráðið áleit að þetta mál svo lagað tæki eigi til sín, með því 4. gr. yfirsetukvennalaganna 17. des. 1875 kveður svo á, að allur kostnaður við kennslu yfirsetukvenna skuli greiddur úr landssjóði, og þar að auki hefir ráðgjafi Íslands í brjefi til landshöfðingja 24. febrúar 1877 (Stjtið., B., 50) skilið 5. gr. tjedra laga svo, sem hjeradsækmar á stöðum þeim, er greinin tilnefnir, geti eigi krafizt nokkurrar þóknunar fyrir kennslu yfirsetukvenna.

26. Var rétt frumvarp til reglugjörðar fyrir bókasafnið á Akureyri og einnig áætlun um gjöld safnsins. Samþykkti amtsráðið frumvarpið með litlum breytingum og áætlunina.
27. Forseti framlagði brjef frá bæjarfógetanum á Akureyri, 26. nóvember f. á., þar sem hann ferist undan að borga af bæjarsjóði andvirði borðs, að upphæð 16 kr., er amtsráðið hafði á fundi 3. júlí f. á. álitid að eigi yrði galdið af jafnaðarsjóðnum. Þessu brjefi var svarað.

Yfirskoðaðir reikningar þeirra sjóða, er amtsráðið hefir umsjón yfir, fyrir árið 1877.

28. Reikningur búnaðarsjóðs norður- og austuramtsins.
29. ——— Jökulsárbrúarsjóðsins.
30. ——— gjafasjóðs Guttorms Þorsteinssonar.
31. ——— gjafasjóðs Pjeturs Þorsteinssonar.
32. ——— legats Jóns Sigurðssonar.
33. ——— gjafar hins sama til Vallnahrepps.
34. ——— styrktarsjóðs handa fátækum ekkjum og munaðarlausum börnum í Eyja-fjarðarsýslu og á Akureyri.
35. ——— búnaðarskólagjaldsins í norður- og austuramtinu.
36. Forseti framlagði brjef frá oddvita hreppsnefndarinnar í Saurbæjarhrepp, dags. 9. maí f. á., þar sem oddvitinn ber sig upp undan úrskurði sýslunefndarinnar í Eyja-fjarðarsýslu um útsvar ekkju nokkurrar. Amtsráðið vísaði þessu máli frá sjer, svo sem sjer óviðkomandi, með því sýslunefndirnar hafa eptir sveitastjórnarlögunum efsta úrskurðarvald um ágreining, sem risinn er af niðurfjöfnun sveitarútsvara.
37. Þá framlagði forseti brjef landshöfðingja 14. okt. f. á., þar sem landshöfðingi óskar álits amtsráðsins um bænarskrá frá búnaðarfjelagi Svínavatnshrepps í Húnavatns-sýslu um styrk af landsjóði til launa handa Pjetri búfræðingi Pjeturssyni frá Sólheimum. Amtsráðið var að öllu leyti samþóma landshöfðingjanum um það, að veita ætti búfræðingi þessum 200 kr. styrk úr landsjóði með því skilyrði, að sýslufjelagið veiti honum annað eins af sýslusjóðnum. Áleit ráðið mjög vel til fallið að slík regla kæmist almennt á, að hver sýsla hafi sinn búfræðing til að ferðast um og leiðbeina mönnum í jarðabótum og öðrum landbúnaðarefnum, og að sýslan sjálf greiði honum hálf laun, en landsjóður hálf, að svo miklu leyti sem búfræðingurinn getur eigi fengið endurgjald fyrir starfa sinn hjá einstökum mönnum, er hann vinnur hjá.
38. Þá framlagði forseti brjef, dags. 22. júlí f. á., frá hreppsnefnd Svínavatnshrepps, þar sem nefndin biður um styrk af búnaðarsjóði amtsins handa Pjetri búfræðingi Pjeturssyni til að kaupa nauðsynleg jarðyrkjuverkfæri. Amtsráðið sá eigi fært að veita af sjóðnum meira en 50 kr., og veitti ráðið Pjetri þær sem styrk til að kaupa hallamæli og jarðnafar. Þar að auki vildi ráðið mæla fram með því við hið danska landbúnaðarfjelað, að það styrkti búnaðarfjelað Svínavatnshrepps til að eignast nokkur jarðyrkjuverkfæri, ef síðarnefnt fjelað vill fara þess á leit.
39. Ennfremur lagði forseti fram brjef, dags. 20. janúar þ. á., frá Páli búfræðingi Jón-

assyni í Þingeyjarsýslu, þar sem hann býðst til að ferðast um næstkomanda sumar og leiðbeina í jarðyrkju og þesskonar efnum, ef amtsráðið vilji sjá sjer fyrir sanngjarnri borgun. Amtsráðið vildi ganga að þessu boði þannig, að Páll ferðist um næsta sumar í Þingeyjarsýslu, ef sýslunefndin, eða sýslunefndirnar þar í sýslu vilja veita honum 200 kr. þóknun úr sýslusjóði, og mun amtsráðið þá sjá um, að Páll fái aðrar 200 kr. til viðbótar, svo hann hafi alls 400 kr. auk þess, er einstakir menn, sem hann starfar hjá, kunna til að leggja.

69
5. febr.

40. Amtsráðið ákvað, að verja skyldi á komanda vori 200 kr. úr búnaðarsjóði amtsins til að kaupa fyrir nokkur af verkfærum þeim, sem á Skotlandi eru höfð til að skera fram mýrar í búfjárhögum. Fól ráðið forseta sínum að skrifa til Skotlands eptir verkfærunum með fyrstu póstskeipsferð í vor, og fá þau send hingað á Akureyri með fyrstu ferð Diönu. Er svo til ætlað, að verkfærin verði síðan seld þeim, er vilja nota þau, með sama verði sem þau eru keypt fyrir, svo búnaðarsjóðurinn eigi skerðist við þetta meira en svarar flutningskostnaði verkfæra hingað til lands.
41. Að síðustu samþykkti amtsráðið að veita 50 kr. þóknun af jafnaðarsjóðnum fyrir skriftir við amtsráðið árin 1877 og 1878.

Fleiri mál komu eigi fyrir á þessum fundi.

Stjórnarbrjef og auglýsingar.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um styrk til gripasýninga.* — Samkvæmt tillögum yðar, herra amtmaður, í þóknanlegu brjefi frá 18. f. m. hefi jeg af þje því, sem getur um í 10. gr. C. 5 fjárlaganna, veitt sýslunefndinni í Skagafjarðarsýslu og framfarafjelagi Eyfirðinga sem styrk til þess að halda gripasýningu, hinni fyrnefndu 200 kr., hinu síðar nefnda 100 kr.

70
5. maí.

Um leið og jeg tjái yður þetta, sendi jeg yður til þóknanlegrar ráðstafanar hina síðar nefndu ávísun. Þar á móti hefir hin fyr nefnda ávísun verið send sýslunefndinni í Skagafjarðarsýslu beinlínis.

— *Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Húnavatnssýslu um breytingu á þingstað.* — Í þóknanlegu brjefi frá 21. f. m. hafið þjer, herra sýslumaður, skýrt mjer frá því, að íbúar fremra Torfastadahrepps, er enn þá eiga þingstað með íbúum ytra Torfastadahrepps að Svarðbæli, hafi óskað eptir því, að hreppurinn hefði fundarstað sjer, er væri haganlega settur fyrir sveitina, bæði fyrir þinghöld og almenna fundi í sveitarparfir, svo að fundir þessir gætu orðið sem fjölsóttastir og áhugi manna á almennings-málefnum glæðst að því skapi. Með því að þjer ætlið, að mál þetta heyri undir löggjafaratkvæði alþingis spyrjzt þjer fyrir, hvort ekki sje nauðsynlegt, að hlutaðeigandi hreppsúar sendi bænarskrá til alþingis um það.

71
7. maí.

Af þessu tilefni vil jeg tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigandi hreppsúum, að samkvæmt 18. gr. tilskipunar um sveitarstjórn 4. maí 1872 virðist ekki geta orðið spurning um, að þeir þurfi samþykkis frá öðrum en sýslunefndinni til hinnar fyrirhuguðu ráðstöfunar, sbr. að öðru leyti brjef mitt 26. maí 1876 (stjórnartíð. B. 61) 2. gr.

72 — Ágrip af bræfi landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu
7. maí. um endurbætur á fjallvegum. — Áður höfðu af fje því, sem í 10. gr. C. 6 fjárlaganna er veitt til fjallvegagjörða, verið lagðar 800 kr. til endurbóta á Vatnsskarði og Óxnadalshéiði, nú voru lagðar 1500 kr. til vegagjörðar á Grímstunguheiði.

73 — Bræf ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lán úr viðlagasjóði.
8. maí. — Í þóknanlegu bræfi frá 3. marz síðastl. hafið þjer, herra landshöfðingi, borið undir samþykki ráðgjafans þá ráðstöfun yðar, að þjer með skilmálum þeim, er þjer höfðuð mælt fram með í bræfi yðar frá 17. septbr. f. á. hafið veitt sóknarprestinum að Kálfholti lán það til að byggja kirkju af timbri, sem neitað var um í bræfi ráðgjafans frá 4. nóvember f. á. sökum þess, hvernig þá stóð á fjárhag viðlagasjóðsins; en presturinn hafði endurnýjað beiðni sína um þetta eptir í trausti til þess, að honum yrði ekki synjað um lánið, að hafa tekið til láns hið nauðsynlega timbur, og voruð þjer komnir að raun um, að af lánum þeim, sem leyfð voru á árinu 1878 úr viðlagasjóði, mundu nokkur alls ekki verða tekin en önnur ekki á þessu fjárhagstímabili. Enn fremur hafið þjer skýrt frá því, að lán það, sem Þorvarður hjeraðslæknir Kjerulf hafði sótt um, sje ætlað til að kaupa jörð fyrir, er hann ætlar að setjast að á, og hafið þjer bent á, hvort ekki væri ástæða til, þar sem nú sjeu nægileg peningaráð, bæði að veita þetta lán, að upphæð 3000 kr., sem og það 1200 kr. lán, sem presturinn að Reykholti hefir sótt um, til að endurbæta tún prestssetursins, með skilyrðum þeim, sem þjer hafið tekið fram í bræfum yðar frá 17. og 29. september f. á.

Fyrir því læt jeg ekki dragast þjónustusamlega að tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar, að jeg, eptir því, sem nú stendur á, hefi álitid, að jeg gæti samþykkt lán það, sem veitt er, 800 kr. handa Kálfholtis prestakalli, og að jeg enn fremur leyfi, að lána megí 1200 kr. handa Reykholtis prestakalli með skilyrðum þeim, sem þjer hafið mælt með, sem og handa Þorvarði hjeraðslækni Kjerulf 3000 kr., en þessa peninga ber, með því þeim mun verið einstökum manni í hag, að lána út með skilyrðum þeim, sem vant er að binda slík lán við.

74 — Bræf ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um leigumálann á
14. maí. brennisteinsnámunum í Þingeyjarsýslu. — Með þóknanlegu bræfi frá 19. marz þ. á. hafið þjer, herra landshöfðingi, sent ráðgjafanum fyrir Ísland til frekari aðgjörða beiðni Eggerts umboðsmanns Gunnarssonar og Þórðar verzlunarstjóra Gudjohnsens með 2 fylgiskjöllum, þar sem þeir skýra frá því, að þeir sumarið 1876 hafi lánað Charles G. Warnford Loch sem fulltrúa hins enska fjelags «the north of Iceland Sulphur Company limited» peningaupphæð, og þar næst beiðast, að sjeð verði um að svo miklu leyti sem auðið er, að lán þetta verði endurborgað áður en rjettur sá verði seldur þriðja manni í hendur, sem nefnt fjelag hefir, samkvæmt samningi við hina dönsku dómsmálastjórn frá 13. apríl 1872, til að yrkja brennisteinsnámur landssjóðsins í Þingeyjarsýslu, og muni fjelagið líklega ráðgjöra slíka sölu.

Af þessu tilefni vil jeg þjónustusamlega tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir beiðöndunum, að ráðgjafinn, hefir þegar 28. ágúst f. á. samkvæmt 2. gr. leigusamningsins viðurkennt sem leiguliða málaflutningsmann Th. G. Paterson í Edinburgh, er hefir keypt rjettindi fjelagsins til að yrkja námurnar, og sinnur hann ekki ástæðu til að gjöra neitt í þessu máli, en hlýtur að benda beiðöndunum á að leita með lögum og dómi rjettar þess, er þeir ætla sjer beri.

— *Brjef* stiptsyfirvaldanna til rektors hins lærða skóla, um inntökupróf o. fl. í þóknanlegu brjefi, dagsettu 7. þ. m., hafið þjer, herra rektor, farið þess á leit, að stiptsyfirvöldin staðfesti eptirfylgjandi ákvarðanir, sem samþykktar voru á kennarafundi hins lærða skóla 30. f. m.

75
15. mat.

1. Að ekki megi veita inntöku í skólann fleirum en 16 nýsveinum á ári.
2. Að nýsveinum verði gjört að skyldu að taka allir inntökuprófið í senn, annaðhvort á vorin, áður skóla er sagt upp, eða á haustin.
3. Að engi piltur megi sitja lengur en tvö ár í sama bekk, og sje honum sjálfvísað úr skóla, geti hann eigi flutzt upp úr einhverjum bekk eptir tveggja ára veru í honum.

Vjer getum nú að vísu að mestu leyti fallizt á þessar uppástungur, en samt þykir oss ísjárvert að setja það sem fasta reglu, að ekki megi veita inntöku í skólann fleirum en 16 nýsveinum á ári, þar sem þetta gæti orðið til þess, að takmarka tölu skólapilta meira en nauðsynin útheimtir, með því það engan veginn er víst, að á hverju ári bjóðist 16 nýsveinar, en aptur getur verið, að annað árið verði nokkru fleiri en 16, sem æskja inntöku í skólann, og kynni þá mega veita þeim skóla, án þess skólinn yrði of fjölskipaður, ef tala nýsveinanna undanfarin ár hefði verið minni, eða á annan hátt fækkað í skólanum. En eptir því sem nú er ástatt, virðist vera ástæða til, að setja þessa ákvörðun fyrir næstkomandi skólaár, þó ef til vill með nokkurri tilhlýðrun fyrir þá sök, að inntökuprófið í þetta skipti verður að haldast tvisvar; en framvegis mætti við lok hvers skólaárs ákveða tölu þeirra nýsveina, sem næsta haust yrðu teknir inn í skólann, eptir því, sem á stæði í hvert skipti. Að nýsveinum verði eptirleiðis gjört að skyldu, að taka allir inntökupróf í senn, verðum vjer að álíta hagfellt, og nauðsynlegt til þess, að sjeð verði þegar fleiri beiðast inntöku í skólann en skóla geta fengið, hverjir fyrir kunnáttu sakir sjeu hæfastir til að fá inntöku, og skulum vjer í sambandi við þetta taka fram, að hinar lágu einkunnir, er margir nýsveinar hafa hlotið við inntökuprófin hin síðustu árin, og eptirfylgjandi framfaraleyti þeirra í 1. bekk skólans, virðist benda á, að kröfurnar til þeirrar þekkingar og andlegs þroska, er nýsveinar eiga að vera búnir að ná, til þess að skólinn geti veitt þeim viðtöku, hafi verið allt of linar. Eptir kringumstæðunum álitum vjer hagfelldast, að inntökuprófið sje haldið á haustin, rjett áður en skólinn er settur, svo sem 12.—14. september, eptir nákvæmari ákvörðun rektors í hvert skipti; en þar eð það hefir tíðkast að undanfögnu, að halda nýsveinapróf bæði haust og vor, og breyting á þessu í þetta skipti naumast getur orðið almenningi kunnug í tókan tíma, álitum vjer, eins og ofan er á vikið, að ekki verði hjá því komizt, að halda nýsveinapróf einnig nú í vor við lok skólatímans, þó ekki nema í eitt skipti, einkum ef piltar úr fjarlægum hjeruðum kynnu að koma hingað og óska að fá sig prófaða, en að öðru leyti ætti prófið að haldast í eitt skipti á komanda hausti. Enn fremur erum vjer samþykkir uppástungunni um, að hver sá piltur missi skólann, sem ekki verður álitinn hæfur til að flytjast upp úr einhverjum bekk eptir tveggja ára veru í honum, þannig að þetta sje sett sem almenn regla; en ef rektor skólans og kennarar álíta nauðsynlegt að gjöra öldungis sjerstaka undantekningu frá þessari reglu sökum langvinnra veikinda hlutaðeigandi skólapilts, þá ætti að bera slíkt undir úrskurð stiptsyfirvaldanna í hverju einstöku tilfelli.

Að síðustu finnum vjer ástæðu til að gjöra þá ákvörðun, að engum skólapilti verði framvegis leyft að sofa í skólanum sem óreglulegum heimasveini. Annmarkarnir við það, að slíkt leyfi að undanfögnu hefir verið veitt, hafa opt og einatt komið í ljós, og ástandið

75 í skólanum á síðastliðnum vetri, þegar hin langvinnu veikindi gengu þar, inniheldur í því 15. maí. tilliti alvarlegar bendingar.

Samkvæmt því, sem nú hefir verið sagt, staðfestum vjer eptirfylgjandi ákvarðanir til eptirbreytni:

1. Næstkomandi skólaár verður ekki veitt inntaka í hinn lærða skóla fleiri en hjer um bil 16 lærisveinum. Framvegis verður það af stiptysfirvöldunum ákveðið, eptir uppástungu rektors við lok hvers skólaárs, hversu margir nýsveinar geta fengið inntöku í skólann hið komanda ár.
2. Inntökupróf nýsveina skal framvegis halda einu sinni á ári, á haustin næstu dagana áður en skólinn er settur, eptir nákvæmari ákvörðun rektors. Þó má á yfirstandandi ári einnig halda inntökupróf í júnímánuði.
3. Ef piltur, sem hefur setið tvö ár í sama bekk, ekki verður álitinn hæfur til að flytjast upp úr bekknum, missir hann skólann. Vegna langvinnra veikinda skólapilts má gjöra undantekningu frá þessari reglu með úrskurði stiptysfirvaldanna eptir tilögum rektors.
4. Framvegis verður engum skólapilti veitt leyfi til að sofa í skólahúsinu sem óreglulegum heimasveini.

Um leið og vjer biðjum yður, herra rektor, að láta þessar ákvarðanir verða kunnar kennurum og lærisveinum skólans, skulum vjer geta þess, að vjer höfum hlutazt til um, að þær verði birtar á prenti í stjórntíðindunum.

76 — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um* 15. maí. *gangnatak mörk milli 2 rjetta.* — Eptir að hafa meðtekið með 2 brjefum sýslumannsins í Húnavatnssýslu þær frekari skýringar viðvíkjandi gangnatak mörkum milli Skrapatungu- og Landsendarjetta, er jeg beiddist í brjefi mínu til yðar herra amtmaður, frá 5. júní f. á., vil jeg tjá yður úrskurð minn á þessu máli, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigöndum.

Land það milli Hallár og Norðrár í Vindhælishreppi, er ágreiningur hefir verið um, hvort smala ætti til Landsendarjettar eða Skrapatungurjettar, er eptir því sem allir hlutaðeigendur játa, heimalönd og búfjárbagar Vindhælishreppsmanna, en ekki partur úr Skrapatunguafrijet. Margir búendur í Vindhælishreppi nota landið fyrir afrijettarfe sitt, og var það lengi smalað til Skrapatungurjettar, sem var aðal skilarjett í suðurhluta Vindhælishrepps, en með því að margir Vindhælishreppsmenn voru óánægðir með þetta fyrirkomulag, komu þeir því til leiðar, að hreppsnefndin í Engihliðarhreppi, þar sem margir búendur nota Skrapatunguafrijet, átti fund við hreppsnefndina í Vindhælishreppi á Höskuldsstöðum 4. marz 1875 og var þar samþykkt af báðum hreppsnefndum að nýja skilarjett skyldi byggja á svo nefndum Landsenda, og að allt land fyrir norðan Norðará skyldi ganga að þessari nýju rjett. Þessari samþykkt áfrýjuðu nokkrir búendur í Engihliðarhreppi til sýslunefndarinnar í Húnavatnssýslu, er 12. júní 1875 fjellst á, að Landsendarjett yrði lögrjett; en aptur á móti úrskurðaði, að ganga skyldi til Skrapatungurjettar ekki að eins Skrapatunguafrijet en einnig landið þar fyrir norðan út að Hallá, eins og verið hafði áður, en Landsendarjett var gjörð lögrjett. Hreppsnefndirnar í Engihliðar og Vindhælishreppum áttu þar eptir nýjan fund með sjer að Höskuldsstöðum 17. nóvembr. 1875 og gjörðu þær nýja samþykkt um gangnatak mörkin milli nefndra rjetta, þannig að þau nú fyrst um sinn um 3 ár, yrðu sem næzt landamerkjum jarðarinnar Syðrieýjar og

Höskuldsstaða kirkjulands upp á há Dýnufjall, en þegar málið þar eptir var borið undir **76**,
sýslunefndina, neitaði hún 11. febr. 1876 að staðfesta þessa samþykkt, að svo miklu leyti **15. maí.**
sem hún kœmi í bága við ályktun sýslunefndarinnar 12. júní 1875. Á fundi 14. febr. 1877
varð niðurstaðan hin sama, þó sýslunefndin meðfram lýsti yfir því, að hún hefði «ásett
«sjer að fengnum nægum upplýsingum að taka málefni þetta til nýrrar athugunar og
«endilegra úrslita» og að fresta sökinni «að því leyti sem hreppsnefndin í Vindhælis-
«hreppi hefir nú í 2 haust óhlýðnast úrskurðum sýslunefndarinnar». Þegar málinu var
skotið til amtsráðsins ályktaði það 14. febr. 1877, að úrskurður sýslunefndarinnar skyldi
standa, og hefir samkvæmt brjefi yðar, herra amtmáður frá 4. febr. f. á. ráðið byggt
þenna úrskurð sinn á því, að sýslunefndinni samkvæmt 39. grein tilsk. 4. maí 1872 bæri
síðasta úrskurðarvald í öllum fjallskilamálum, og að hvorki sje eðlilegt nje hagianlegt að
skjóta slíkum málum undir æðra úrskurð, nema því að eins, að 2 eða fleiri sýslunefndir
greini á um gangnatakörk sýslna á milli eða annað það, er að fjallskilamálum lýtur,
enda liggi það í augum uppi, að hver sýslunefnd hlýtur að hafa mestan kunnugleika í
sínu hjerði.

Jeg er nú amtsráðinu samdóma um, að þegar spurning er um eitthvert fjall-
skilamál, verður að meta mjög mikið tillögur sveitastjórnarvaldanna á staðnum; en ein-
mitt samkvæmt þessari reglu, get jeg ekki fallizt á úrskurð sýslunefndarinnar í Húna-
vatnssýslu frá 12. júní 1875, er virðist eptir áskorun einstakra manna að hafa felld úr
gildi sameiginlega ákvörðun 2 hreppsnefnda. Þó 39. gr. tilsk. 4. maí 1872 skipi sýslu-
nefndum að semja reglugjörðir um notkun afrjetta o. fl., hefir 17. gr. hinnar sömu til-
skipunar falið hreppsnefndum myndugleika þann, er hreppstjórar áður höfðu í slíkum
málum. Hreppsnefnd verður því að geta gjört allar þær ákvarðanir viðvíkjandi fjallskil-
um innan takmarka hreppsins, sem eigi koma í bága við reglugjörð sýslunefndarinnar
eða rjettindi annara hreppa, og er það vitaskuld, að myndugleiki sá, er getur um í 17.
gr. tilsk. 4. maí 1872 ber undir fleiri en eina hreppsnefnd, ef utanhreppsbændur eiga
upprekstur á viðkomandi fjallland. Það verður nú ekki sjeð, að reglur þær, er Vindhælis-
og Engihlíðar hreppsnefndir komu sjer saman um 4. marz og 17. nóvbr. 1875 um notk-
un fjallhaga þeirra, er hjer getur um, komi í bága við fjallskilareglugjörð þá, er sýslu-
nefndin í Húnavatnssýslu samkvæmt 39. gr. sveitarstjórnartilskipunarinnar hefir sam-
þykkt fyrst til bráðabirgða 12. júní 1875, og síðan fyrir fullt og allt 14. febr. 1877, og
með því heldur eigi hefir komið til tals, að reglur þessar rýri rjettindi annara hrepps-
fjelaga, verða hjer með hinir áfrýjuðu sýslunefndarúrskurðir frá 12. júní 1875, og 14. febr.
1877 felldir úr gildi.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um spar-
isjóð á Ísafirði.* — Eptir að hafa meðtekið bónarbrjef forstöðunefndarinnar frá 19. **77**
febr. þ. á. hefi jeg samkvæmt tilsk. 5. janúar 1874 um hlunnindi fyrir sparisjóði á Íslandi **16. maí.**
veitt sparisjóðnum á Ísafirði öll hlunnindi þau, er getur um í nefndri tilskipun um 5
ára tímabil, er teljist frá 11. júní þ. á. þó með þeim skilyrðum: að ábyrgð sú er stofn-
endur sjóðsins hafa með 2. grein samþykktar 19. apríl 1876 tekizt á hendur, ekki skerðist,
að ákvarðananna um reikningsskil í samþykkt sjóðsins sje nákvæmlega gætt, og að send
sjeu landshöfðingja á ári hverju eptirrit af reikningum hans; svo ber og að skýra lands-
höfðingja frá sjerhverri breytingu, er kynni að verða gjörð á samþykktinni frá 19. apríl

Hinn 25. júní 1879.

77 1876 og frá því, ef skipti verða á stofnöndum sjóðsins samkvæmt 2 og 3 gr. samþykkt-
16. maí. arinnar.

Þetta er hjer með tjáð yður, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir forstöðunefnd sparisjóðsins á Ísafirði.

78 — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um sveit-*
17. maí. *ar meðlag með vitfirringi.* — Með brjefi yðar, herra amtmaður, frá 2. f. m. með-
tók jeg álit yðar um umkvörtun hreppsnefndarinnar á Vestmannaeyjum út af því, að þjer
hafið úrskurðað hreppsnefndinni í Dyrhólahreppi meðal annars 60 aura daglegt endurgjald
fyrir fœði, húsnæði og aðra adhlynningu handa vitfirrtum þurfamanni Sveini Hjaltasyni, er
sveit á í Vestmannaeyjum, en dvaldi um stund síðastliðið haust í Dyrhólahreppi, — enn frem-
ur 46 kr. 60 aura fyrir að vaka yfir tjeðum ómaga, og loksins 2 kr. borgun handa
hreppstjóranum.

Hvað nú fyrst snertir fœðispeninga fyrir tjeðan ómaga, þá virðist upp-
hæð sú, er þjer hafið ákveðið, þó hún kunni að vera meiri en venjulega er lagt með
ómögum, ekki of há með tilliti til hins sjerstaka ástands þessa ómaga. Aptur á móti
virðist engin heimild hafa verið fyrir hreppstjóra til að reikna sjer borgun þá fyrir fyr-
irhöfn sína, er hann hefir tiltekið. Með tilliti til hins áminnzta vökugjalds, hefir hrepps-
nefndin í Vestmannaeyjahreppi haldið því fram, að mögulegt hefði verið að setja vitfirring-
inn í spennitreyju, að þá hefði ekki þurft að hafa neinn vökumann yfir honum, og að það,
hvað sem öðru líður, hafi verið ónaðsynlegt að hafa 2 vökumenn eins og hafðir voru í 9
af þeim 16 sólarhringum, er Sveinn dvaldi í hreppnum, og loksins hefir Vestmannaeyja-
hreppur álitid vökukaupið 2 kr. 33 a. um sólarhringinn of hátt. Hvað nú fyrst snertir
upphæð þessa gjalds, verð jeg að vera yður, herra amtmaður, samdóma um, að það sje ekki
of hátt tiltekið, eptir því sem æði hins geðveika er lýst, en með tilliti til nauðsynjar
þessa varðhalds, þá virðist ekkert verða haft í móti því, að Dyrhólahreppur kaus heldur að
láta vaka yfir þessum vitfirringi, en að setja hann í spennitreyju eða binda hann, því síður
sem hreppurinn átti ekki kost á að leita álits læknisfróðs manns um það, hvort slík með-
ferð á hinum geðveika gæti ekki haft hættulegar afleiðingar fyrir heilsu hans. Upphæð
sú, sem Vestmannaeyjahreppur á að endurgjalda Dyrhólahreppi, verður því 57 kr. 70 a.,
og eruð þjer herra amtmaður beðnir að hlutast til um, að Vestmannaeyjahreppur greiði
upphæð þessa án frekari undandráttar.

79 — *Brjef landshöfðingja til biskups um útbýtingu styrks til hinna*
19. maí, *fátækustu brauða.* — Samkvæmt tillögum yðar, herra biskup í þóknanlegu brjefi
17. þ. m. er fje því, er veitt er til fátækustu brauða með 13. gr. A. b. 1. í sjárlögnum
19. október 1877 að upphæð 4000 kr., þetta ár úthlutað meðal neðangreindra brauða:

A.

Sandfell í Öræfum	400 kr.		fluttar 1500 kr.
Staður í Aðalvík	400 —	Reynisping	200 —
Þönglabakki	300 —	Hvanneyri	200 —
Kirkjubólsping með Stað	200 —	Kvíabekkur	200 —
Bergstaðir	200 —	Presthólar	200 —
	flyt 1500 —		flyt 2300 —

fluttar 2300 kr.	fluttar 3000 kr.	79
Mývatnsping 200 —	Staður í Grindavík 100 —	19. maí.
Húsavík 100 —	Knappstaðir 100 —	
Hvammur og Keta 100 —	Tröllatunga 100 —	
Flatey 100 —	Miðgarður í Grímsey 100 —	
Álptamýri 100 —	Stöð 50 —	
Staður í Grunnavík 100 —	Klyppstaður 50 —	
flyt 3000 —	3500 —	

og meðal B.

neðangreindra brauða, sem nú eru prestslaus, með því skilyrði, að þau verði veitt innan 31. ágúst næstkomandi, og þeir, sem fá þau, fari samsumars að þjóna þeim:

Ásar í Skaptártungu	200 kr.	
Lundarbrekka	200 —	
Þóróddsstaðir	100 —	500 —
	Samtals	4000 kr.

Framangreind uppbót er veitt brauðunum um fardagaárið 1879—1880, og hefi jeg ritað landfógeta um að greiða fjeð eptir næstu fardaga.

Fari svo, að brauð þau, er tilgreind eru við staflíð B, verði eigi veitt innan 31. ágúst þ. á., vonast jeg eptir nánari tillögum yðar um það, hvernig verja skuli fje því, er þeim brauðum er lagt með áminnztu skilyrði.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu, um styrk til að framast í málms tungu og leturgrepti.* — Eptir að jeg hafði meðtekið þóknanlegt álit yðar, herra amtmaður, um beiðni þá, er hingað var send frá fyrverandi löggæzlupjón í Reykjavík, Árna Gíslasyni, þar sem hann mælist til að fá styrk til þess að framast erlendis í málms tungu- og leturgrepti m fl., hefi jeg af fje því, sem í 15. gr. fjárlaganna er ætlað til vísindalegra og verklegra fyrirtækja, veitt honum alls 300 kr. í tjeðu skyni, og mun verða sjeð um, að upphæð þessi verði ávisuð til útborgunar úr jarðabókarsjóðnum, þegar hann byrjar áminnztu ferð.

Þetta er yður tjáð, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda.

— *Ágrip af brjefi landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu, um húsmennskuleyfi.* — Gamaliel nokkur Oddsson hafði áfrýjað til landshöfðingja úrskurði amtsins, er staðfesti neitun fátökranefndarinnar um leyfi handa honum til að setjast að í húsmennsku í Reykjavík. Landshöfðingi fjellst á, að amtmanni bæri samkvæmt 12. gr. tilsk. 26. maí 1863 að leggja fullnaðarúrskurð á málið, en skaut því til hans að breyta samkvæmt hinum nýju skýringum, er komið höfðu fram í málinu, úrskurði þeim, er hann var búinn að leggja á það. Hjer um segir landshöfðingi meðal annars: «Mjer virðast tjeðar skýringar, svo framarlega sem þær eru sannar, sýna ljóslega, að fátökrastjórn Reykjavíkur með því að neita um hið eptiðrækta húsmennskuleyfi hafi látið leiðast af einstrengingslegri sveitarskoðun, og ekki komið þar fram með þeirri mannúð, sem bæði löggjef vor í heild sinni er byggð á, og sem hefir verið tilgangur löggjafans samkvæmt ástæðunum fyrir nefndri tilskipun».

82 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lán til brúagjörðar.*
 24. maí. — Í tilefni af bænarskrá þeirri, sem hingað var send með þóknanlegu brjefi yðar, herra landshöfðingi, frá 3. p. m., og þar sem sýslumaðurinn í Skagafjarðarsýslu E. Briem sækir fyrir hönd sýslunefndarinnar um lán úr viðlagasjóði að upphæð 1500 kr., sem ætlað er að verja til brúagjörðar yfir ýmsar ár, er þjóðvegir sýslunnar liggja yfir, einkanlega Hjaltadalsá og Kolbeinsdalsá, vil jeg hjer með þjónustusamlega tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar, að hið eptiræskta lán er hjer með veitt með þeim skilyrðum, sem þjer hafið stungið upp á, sem eru að vegabótasjóður Skagafjarðarsýslu greiði vexti af láninu og endurborgi það, að ársvextir sjeu 4 af hundraði, og að lánið endurborgist á samfleyttum 15 árum með 100 kr. á ári, í fyrsta sinni árið 1880.

83 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lán til kirkjubýggingar.*
 24. maí. — Með þóknanlegu brjefi frá 5. p. m., hafið þjer, herra landshöfðingi, sent hingað beiðni sóknarprestsins að Görðum á Álptanosi, prófasts sira Þórarins Böðvarssonar, þar sem hann fer þess á leit, að fá lán úr viðlagasjóðnum handa prestakalli sínu, allt að 10,000 kr. að upphæð, til þess að byggja nýja kirkju fyrir Garðasókn af höggnum steini í stað hinnar nú verandi hrörlegu timburkirkju. Hafið þjer lagt það til, að hið umbeðna veitist, en þó þannig að upphæð lánsins sje ákveðin 8000 kr., og megi af þeim þegar í stað greiða 5000 kr., en eptirstöðvarnar 3000 kr.; þegar hin nýja kirkja er samkvæmt lögmætri skoðunar- og álitsgjörð orðin fullgjör, og útbúin með öllu því, sem á þarf að halda. Enn fremur hafið þjer stungið upp á, að ársvextir af láninu sjeu 4 af hundraði, og að það verði endurborgað á 40 árum með 200 kr. á ári, eða að vextir og afborgun sje 6 af hundraði á ári af hinnu upprunalegu upphæð lánsins, og yrði þá allt lánið á þenna hátt, þegar ársvextir eru taldir 4 af hundraði, endurborgað á 28 árum.

Fyrir því læt jeg hjer með þjónustusamlega tjáð yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar, að það er hjer með leyft, að sökjandanum sjeu lánaðar allt að 8000 kr. af viðlagasjóðnum, þannig að vextir og endurborgun lánsins fari fram á 28 árum, í fyrsta sinni árið 1880 með 6 af hundraði af hinnu öndverðu upphæð lánsins, og eru 4 af hundraði ársvextir þeir, sem ber að lúka af hinnu ógreiddu upphæð, en aptur er hitt, sem fram yfir er, afborgun af höfuðstólnum, en að öðru leyti samkvæmt skilyrðum þeim, sem herra landshöfðinginn hefir stungið upp á.

84 — *Umburðarbrjef biskups til prófasta um uppfræðingu unglunga.*
 30. maí. Land vort er svo strjálbyggt, að óviðast verða stofnaðir barnaskólar til sveita, og við sjávarsíðuna er efnahag almennings svo varið, að þeir barnaskólar, sem þar eru stofnaðir, verða nærfellt allir að fá opinberan styrk, til þess að geta staðizt. Þess vegna er það meiri erfiðleikum bundið hjá oss, en viðast hvar annarstaðar, að menntun unglunga geti orðið almenn, eða að þeir verði fræddir um það, sem þeir hafa hæfilegleika til að nema. Það, sem næst kristindómsþekkingu og bóklestri, er einna mest áriðandi fyrir hvern mann, er að læra að skrifa og reikna, og sá, sem ekkert kann til þessa, getur ekki kallazt menntaður maður.

Að sönnu er það orðið langt um almennara nú en til forna, að unglingar læri að draga til stafs, og er það víst víða sóknarprestunum að þakka; en þó er hitt allt að einu vist, að þessu er mikið ábótavant, og að margir unglingar, sem þó hafa hæfilegleika

til þess, læra aldrei að skrifa nje reikna, sem opt kemur til af því, að þeir bera það ekki við nógu snemma, en hafa ekki síðar færi á, eða framtak í sjer til að læra það. Að kenna unglingum þetta, er ekki og getur ekki verið beinlínis lagaskylda presta. En eins og það er skylda þeirra yfir höfuð, að koma sem mestu góðu til leiðar í söfnuðum sínum, eins er mjer það líka kunnugt, að nokkrir prestar hafa sjálfkrafa tekið sig fram um að kenna unglingum að skrifa og reikna, og jeg er sannfærður um, að fjölda margir prestar eru svo alúðarfullir og skylduræknir, að þeir einnig í þessu efni munu vera fúsir á að gjöra það, sem þeir geta, og því er það einmitt tilætlun mín með þessu brjefi, að leiða athygli þeirra að þessu mikilvæga máli. Enginn getur ætlað til þess, að prestar stofni reglulega barnaskóla í sóknum sínum, heldur hins, að þeir hvetji og stuðli til þess, að sem flestir unglingar nemi skript og einfaldan reikning. Í þessu tilliti geta prestar haft mikil áhrif, ekki einungis á foreldra og húsbændur, heldur á börnin sjálf með því að sýna þeim nytsemi og fegurð menntunarinnar, og eins, ef til vill, með því að veita sjálfir unglingunum einhverja tilsoðn í skript og reikningi, og gefst þeim einna bezt færi á þessu við húsvitjanir, kirkjufundi og þegar þeir eru að búa börnin undir ferming. Enn fremur ætti vel við, að geta þess í húsvitjunarbókunum, hver börn sjeu skrifandi og hvað þau kunni í reikningi, því þegar þau vissu af því, mundi það vekja kappgirni þeirra, og jafnframt sýna yður, hvernig þessu er varið á hverjum stað.

Líka væri það vel til fallið, að fá einhvern efnilegan mann, sem hefði nokkra menntun, til að ferðast um á veturna — eins og kvað vera gjört sumstaðar í Norvegi — og vera um tíma á hverjum bæ, eða á betri bæjum í sveitinni, til að kenna börnum að skrifa og reikna o. fl. En af því þetta er bundið kostnaði, mundi því ekki verða framgengt, nema þar, sem efnahagur sveitarinnar er góður og almennur áhugi vaknaður á, að mennta unglinga svo vel, sem kostur er á.

Þetta brjef mitt bið jeg yður, herra prófastur, að birta prestunum í yðar prófastsdæmi, og styðja málið með yðar góðu tillögum.

EMBÆTTASKIPUN.

Hinn 24. dag maímán. var prófastur sira Ásmundur Jónsson riddari af dannebrogen og dannebrogsmáður settur til þess að þjóna fyrst um sinn ásamt Oddaprestakalli Keldna og Stórólshvols kirkjusóknum í Rangárvallaprófastsdæmi.

S. d. var prestur sira Skúli Gíslason settur til að þjóna með Breiðabólstaðarprestakalli Teigs og Eyvindarmúla kirkjusóknum í Rangárvallaprófastsdæmi.

S. d. var prestur sira Sveinbjörn Guðmundsson settur til að þjóna með Holtsprestakalli Stóradalskirkjusókn í Rangárvallaprófastsdæmi.

S. d. var prófastur sira Jón Sigurðsson settur til að þjóna með Kirkjubæjarklaustursbrauði Kálfafellskirkjusókn í Vesturskaptafellsprófastsdæmi.

S. d. var prófastur sira Jón Jónsson settur til að þjóna með Bjarnanessprestakalli Einholts kirkjusókn í Austur-Skaptafells prófastsdæmi.

10. júní var aðstoðarprestur sira Jónas Bjarnarson skipaður prestur í Sauðlauksdals prestakalli í Barðastrandar prófastsdæmi.

HEIÐURSVEITINGAR.

Hinn 13. marz veitti hið konunglega danska landbúnaðarfelag bóndanum Oddi Eyjólfssyni á Sámstöðum í Rangárvallasýslu silfurbikar, sem heiðurslaun fyrir jarðyrkjustörf hans einkum vatnsveitingar.

Hinn 23. dag maímánaðar þóknadist hans hátign konunginum að sœma prestaskólakennara sira Helga Hálfðánarson riddarakrossi dannebrogssorðunnar.

Skýrslur um ástand og fjárhag kirkna 1864—77.

Profæsts- dæmi.	Kirkjur.	Hve nær byggð.	Ástand 1877.	Sjóður.					Skuld.								
				1864	1867	1869	1871	1873	1875	1877	1864	1867	1869	1871	1873	1875	1877
Austur-Skaptafells præfæstsdæmi.	1. Stafafells	1866	dg.	606	849	"	74	180	"	110	kr.	"	293	226	104	kr.	"
	2. Bjarnanes	1860	dg.	"	"	"	"	303	423	505	87	16	"	"	"	13	"
	3. Hoffells	1864	g.	"	"	"	"	266	346	343	54	810	840	819	801	764	749
	4. Einholts	1861	g.	"	25	178	266	632	58	200	277	"	"	"	"	"	"
	5. Kálfaellastabur	1870	g.	287	450	524	632	580	653	733	792	"	"	"	"	"	"
	6. Hofs	1847	g.	327	462	541	580	653	733	792	"	"	"	"	"	"	"
	7. Sandfells	1864	b.	"	33	61	84	104	152	145	1	"	"	"	"	"	"
	8. Langholts	1863	ág.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	9. Kálfaells	1873	g.	26	17	55	89	139	"	"	"	"	"	"	"	280	242
	10. Þykkvabæjarklausturs	1864	ág.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Vestur-Skaptafells præfæstsdæmi.	11. Höfðabrekku	1848	l.	"	"	"	"	"	643	837	726	663	624	607	928	912	888
	12. Reynis	1849	dg.	232	458	412	516	"	"	"	"	"	"	"	"	"	102
	13. Dyrrhóla	1863	dg.	431	"	"	402	"	"	"	"	1647	1636	1532	1538	1459	1508
	14. Sólheima	1871	dg.	169	336	348	351	392	"	"	"	"	"	"	2046	2021	1970
	15. Bólunds	1873	dg.	260	304	335	351	"	"	"	"	"	"	"	277	232	204
	16. Ása	1870	dg.	223	270	284	314	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	17. Prestbakka	1859	ág.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	18. Skóga	1847	b.	"	"	"	"	"	"	"	675	594	542	532	312	445	390
	19. Eyvindarhóla	1847	b.	699	876	990	981	945	1007	1116	"	"	"	"	"	"	"
	20. Sleina	1847	b.	163	309	389	462	549	612	694	"	"	"	"	"	"	"
Hangarvalla præfæstsdæmi.	21. Holts	1852	b.	109	283	432	578	183	20	92	"	"	"	"	"	"	"
	22. Stórads	1847	b.	170	200	331	443	590	730	765	"	"	"	"	"	"	"
	23. Eyvindarvalla	1857	b.	"	"	"	"	"	"	"	503	411	375	321	239	217	149
	24. Teigs	"	g.	"	187	328	448	542	694	806	18	"	"	"	"	"	"
	25. Breiðabólstaður	"	ág.	419	268	497	647	777	965	1882	"	"	"	"	"	"	"
	26. Vöðmúlstaða	1853	g.	110	419	601	519	383	568	657	"	"	"	"	"	"	"
	27. Kross	1851	b.	"	"	"	"	"	130	210	937	663	510	299	98	"	"
	28. Sigluvíkur	"	dg.	"	"	"	"	"	"	"	1088	903	785	723	624	479	461
	29. Odda	1847	g.	347	779	"	"	104	409	702	53	914	751	638	570	186	71
	30. Stórolfshvols	1851	g.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	31. Keldna	1876	ág.	499	721	877	980	1119	1284	"	310	162	79	7	"	"	1737
	32. Stóruvalla	"	dg.	"	"	"	"	32	70	"	"	"	"	"	"	"	20

33.	Klofa	1847	g.	"	284	"	388	"	452	499	"	535	"	567	622	690	607	559	523	497	472	431
34.	Skarðs	1851	b.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
35.	Haga	1847	g.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	50	70	389	299	265	539	486	435	390
36.	Martinstungu	1848	dg.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	100	166	364	238	161	96	17	"	"
37.	Arþejar	1852	dg.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	34	976	406	243	156	87	"	"	"
38.	Ass	1850	dg.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	918	1097	152	139	94	56	83	41	"
39.	Kálhólts	1848	l.	383	320	510	612	700	"	"	"	819	968	"	"	"	"	"	"	"	"	"
40.	Hafs	"	b.	320	554	554	724	908	"	"	"	881	918	1097	"	"	"	"	"	"	"	"
41.	<i>Vestmannaeyja</i>	"	g.	1383	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1791	1659	1416	1266	1091	941
42.	Hruna	1865	ág.	"	"	"	19	"	"	"	"	"	"	"	"	734	694	"	32	61	40	9
43.	Tungufells	1856	g.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1035
44.	Stóranúps	1876	ág.	869	985	1066	1168	1209	1336	"	"	"	"	77	165	384	265	199	69	40	"	"
45.	Hrepphóla	1848	dg.	552	600	703	750	789	866	640	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
46.	Ólafsvalla	1843	g.	124	"	"	"	37	101	197	327	"	"	"	"	"	279	136	"	"	"	"
47.	Hraungerðis	1844	g.	257	669	597	804	860	282	420	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
48.	Langardæla	1843	g.	307	455	508	19	73	138	183	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
49.	Villingahólts	1853	g.	"	"	"	"	60	60	"	"	32	213	"	"	330	262	223	"	"	"	122
50.	Hróarsólts	1872	ág.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	378	271	83	7	"	"	282
51.	Gaulverjabæjar	1845	dg.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1512	1202	967	637	501	282	102
52.	Stokkseyrar	1857	g.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	196	101	20	"	"	"	"
53.	Kaldaðarness	1862	g.	"	"	"	"	110	155	209	262	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
54.	Strandar	1847	g.	290	665	531	1336	1655	3008	2795	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
55.	Hjalla	1855	dg.	203	347	489	645	716	680	444	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
56.	Arnarbolis	1864	g.	1405	1545	1607	"	10	10	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	40
57.	Reykja	1848	dg.	"	249	292	"	"	"	"	"	"	"	1	83	247	"	"	147	86	"	"
58.	Pingvalla	1859	ág.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	946	1048	1006	973	942	920	872
59.	Úthjótavatns	1863	g.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	789	696	616	497	461	357	283
60.	Búrfells	1845	ág.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	511	417	319	213	170	71	"
61.	Klausturhóla	1840	g.	274	72	144	265	305	402	509	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
62.	Mostells	1848	dg.	248	420	111	252	310	408	531	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
63.	Middals	1869	ág.	243	369	427	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
64.	Úthlíðar	1861	g.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	514	572	557	539	494	452	447
65.	Torlastaða	1847	g.	184	268	332	445	478	496	548	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
66.	Haukadals	1845	g.	89	222	333	70	106	78	115	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
67.	Bræðratungu	1845	g.	"	"	"	68	151	150	182	230	96	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
68.	Skálhólts	1851	g.	30	106	171	149	186	254	278	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
69.	Krýsuvíkur	"	b.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	570	548	533	542	520	527	706
70.	Staðar í Grindavík	"	g.	"	"	"	88	55	91	128	99	128	1016	945	"	"	"	"	"	"	"	"

Arness prófastsdæmi.

[illegible]

Hinn 11. júlí 1879.

Skýrslur um ástand og fjárhag kirkna 1864—77. (Framhald).

Prófasts- dæmi.	Kirkjur.	Hve nær byggð.	Ástand 1877.	Sjóður.										Skuld.											
				1864	1867	1869	1871	1873	1875	1877	kr.	kr.	kr.	kr.	1864	1867	1869	1871	1873	1875	1877	kr.	kr.	kr.	kr.
prófastsdæmi.	Sauðlauksdals	1853	ág.	"	"	"	"	"	"	"	"	1016	906	825	734	638	478	350	1864	1867	1869	1871	1873	1875	1877
	Laugardals	1862	dg.	10	70	140	172	204	275	428	417	607	597	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	Selárdals	1877	dg.	412	540	617	703	769	854	965	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	Otrárdals		dg.	412	540	617	703	769	854	965	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	Haga		b.	"	"	"	"	"	"	"	1671	1637	1571	1560	1334	1398	1130	"	"	"	"	"	"	"	"
Vestur-Ísafjarðar prófastsdæmi.	Saurbæjar	1870	ág.	229	344	431	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	Breiðavíkur	1842	ág.	128	196	244	294	399	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	Holts		ág.	1231	1477	1689	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	Kirkjubóls	1858	b.	31	80	106	126	153	177	210	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	Staðar í Súgandafirði	1856	g.	45	106	155	198	260	232	306	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	Mýra		g.	"	"	7	90	156	261	307	179	65	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	Núps		ág.	94	154	1	233	273	347	423	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	Sæbóls		g.	"	"	"	"	"	"	"	496	447	401	373	314	301	271	"	"	"	"	"	"	"	"
	Sanda		g.	609	572	618	713	851	1019	1019	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	Hrauns		g.	411	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Norður-Ísafjarðar prófastsdæmi.	Rafnseyrar		g.	681	763	782	842	897	1014	1043	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	Álptamýrar		l.	49	51	60	65	62	89	114	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	Hóls í Bolungarvík	1850	l.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	Eyrar í Skutulsfirði	1865	g.	1607	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	Eyrar í Seyðisfirði		ág.	1180	1512	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	Ögurs		g.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	Vatnsfjarðar		b.	"	"	18	68	159	267	369	358	142	5	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	Melgraseyrar	1860	g.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	Kirkjubóls	1853	g.	"	"	"	"	21	"	3	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	Unaðsdals	1866	b.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Stranda prófastsdæmi.	Staðar í Grunnvík		g.	532	989	"	"	89	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	Staðar í Aðalvík		g.	723	853	930	"	70	131	229	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	Staðar í Þéðalvík		g.	182	273	325	352	499	315	356	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	Preistsbakka	1875	ág.	673	813	934	1090	1238	1343	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	Óspakseyrar		—	649	807	958	1076	1228	1377	1447	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	Tröllatungu	1848	b.	39	119	171	221	254	321	347	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	Fells		ág.	478	650	744	882	1010	1077	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Staðar í Steingrímsf.		dg.	"	4	102	218	215	401	412	183	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	
Kaldrananess	1851	dg.	385	613	763	895	1107	1312	1376	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"

prófastsdæmi.

Vestur-Ísafjarðar
prófastsdæmi.Norður-Ísafjarðar
prófastsdæmi.Stranda
prófastsdæmi.

176.	Árness	1852	dg.	334	497	559	749	917	1025	1070	"	940	864	782	725	689	754	742	"
177.	Hofs	1852	g.	1560	1800	1892	127	98	103	529	"	"	"	"	"	"	"	"	"
178.	Spákonufells	1852	g.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
179.	Höskuldastaða	1852	g.	2720	3208	3478	3697	3334	3334	3459	"	"	"	"	"	"	"	"	"
180.	Holtastaða	1852	g.	3130	3501	3754	3860	3960	4390	4755	"	"	"	"	"	"	"	"	"
181.	Bólstaðahlíðar	1852	b.	1520	1823	1966	2060	2160	2350	2519	"	"	"	"	"	"	"	"	"
182.	Bergstaða	1852	i.	300	511	662	801	900	1043	1179	"	"	"	"	"	"	"	"	"
183.	Blöndudalsból	1852	i.	1034	594	704	796	904	1000	1090	"	"	"	"	"	"	"	"	"
184.	Svinavatns	1852	i.	1964	2171	2338	2455	2611	2800	3013	"	"	"	"	"	"	"	"	"
185.	Audkúlu	1852	g.	838	976	1026	1099	1159	1234	1317	"	"	"	"	"	"	"	"	"
186.	Grimstungu	1852	dg.	"	104	204	300	416	546	650	73	"	"	"	"	"	"	"	"
187.	Undirfells	1852	g.	1918	2170	2320	173	297	465	610	"	"	"	"	"	"	"	"	"
188.	Breiðabólstaðar	1852	dg.	1262	1256	1360	1328	1489	1619	1747	"	"	"	"	"	"	"	"	"
189.	Vesturbópsból	1852	i byggr.	911	1026	1104	1119	1199	1272	1336	"	"	"	"	"	"	"	"	"
190.	Tjarnar	1852	g.	1196	1339	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
191.	Kirkjubvæmms	1852	g.	1405	1561	1646	1700	1810	1910	2010	"	"	"	"	"	"	"	"	"
192.	Melstaðar	1852	dg.	2098	"	"	50	124	316	470	"	239	118	"	"	"	"	"	"
193.	Staðarbakka	1852	b.	1515	1760	1860	1978	2060	2160	2280	"	"	"	"	"	"	"	"	"
194.	Efranups	1852	b.	1040	1478	1600	1700	1718	1920	2030	"	"	"	"	"	"	"	"	"
195.	Staðar í Hruttafirði	1852	b.	1507	1695	1926	2095	2240	2459	2700	"	"	"	"	"	"	"	"	"
196.	Vindalstungu	1852	i.	1460	2280	2480	2700	2810	3300	3575	"	"	"	"	"	"	"	"	"
197.	Þingeyraklausturs	1852	ág.	4087	4521	4793	4912	5200	5470	5650	"	"	"	"	"	"	"	"	"
198.	Hjaltabakka	1852	g.	441	588	657	711	756	810	857	"	"	"	"	"	"	"	"	"
199.	Knappstaða	1852	b.	358	405	361	383	375	404	440	"	"	"	"	"	"	"	"	"
200.	Holts í Fljófum	1852	g.	935	995	1064	1228	1285	1412	1515	"	"	"	"	"	"	"	"	"
201.	Barðs	1852	b.	1743	1911	1929	2132	2204	2441	2627	"	"	"	"	"	"	"	"	"
202.	Fells	1852	i.	814	890	903	936	955	1171	1252	"	"	"	"	"	"	"	"	"
203.	Hofða	1852	b.	251	303	311	323	335	308	327	"	"	"	"	"	"	"	"	"
204.	Miklabæjar í Óslandshlíð	1852	b.	499	455	471	544	562	636	491	"	"	"	"	"	"	"	"	"
205.	Hofs	1852	g.	2290	2518	2604	270	343	606	540	"	"	"	"	"	"	"	"	"
206.	Hóla	1852	g.	1922	2064	2186	2446	2544	1097	1226	"	"	"	"	"	"	"	"	"
207.	Vindur	1852	i.	753	769	788	848	863	955	902	"	"	"	"	"	"	"	"	"
208.	Hofstaða	1852	dg.	517	411	422	477	501	597	589	"	"	"	"	"	"	"	"	"
209.	Flugumýrar	1852	b.	621	774	818	932	971	1072	1138	"	"	"	"	"	"	"	"	"
210.	Miklabæjar í Blönduhlíð	1852	b.	1511	1600	1637	1822	1896	2117	2305	"	"	"	"	"	"	"	"	"
211.	Silfrastaða	1852	b.	955	1005	1033	1126	1189	1326	1421	"	"	"	"	"	"	"	"	"
212.	Goðdala	1852	g.	1500	1713	1809	2121	2174	2341	2549	"	"	"	"	"	"	"	"	"
213.	Melifells	1852	b.	1525	1564	1639	1803	1829	2032	2128	"	"	"	"	"	"	"	"	"

Húnavatns prófastsdæmi.

Skagafjarðar

Skrýrslur um ástand og fjárlag kirkna 1864—77. (Framhald).

Prófasts- dæmi.	Kirkjur.	Hve nær byggð.	Ástand 1877.	Sjóður.										Skuld.			
				1864	1867	1869	1871	1873	1875	1877	1864	1867	1869	1871	1873	1875	1877
214.	Reykja . . .	1851	b.	1513	1674	1744	1942	2018	2291	2180	"	"	"	"	"	"	"
215.	Vörmyrar . . .		dg.	1827	1967	1910	2115	2182	2419	2556	"	"	"	"	"	"	"
216.	Glaumbæjar . . .		dg.	2061	2241	2323	2536	2602	1783	"	"	"	"	"	"	"	205
217.	Reynistaðar . . .		dg.	2878	3054	3130	330	350	595	722	"	"	"	"	"	"	"
218.	Ríps . . .		b.	318	304	325	370	400	509	504	"	"	"	"	"	"	"
219.	Sjávarborgar . . .		g.	"	"	"	"	"	"	"	147	71	53	178	161	95	49
220.	Fagraness . . .		g.	453	524	569	702	742	864	962	"	"	"	"	"	"	"
221.	Hvammis . . .		g.	830	934	976	1084	248	439	559	"	"	"	"	"	"	"
222.	Ketu . . .		b.	43	98	129	153	166	258	298	"	"	"	"	"	"	"
223.	Abæjar . . .		b.	"	41	41	46	46	"	"	"	"	"	"	"	"	"
224.	Saurbæjar . . .	1858	dg.	"	10	92	162	255	353	358	150	"	"	"	"	"	"
225.	Miklagarðs . . .	1849	dg.	323	486	549	632	740	847	889	"	"	"	"	"	"	"
226.	Hóla . . .	1853	dg.	297	542	697	865	1055	1217	1359	"	"	"	"	"	"	"
227.	Möðruvalla . . .	1846	g.	143	304	483	674	842	1045	1171	"	"	"	"	"	"	"
228.	Grundar . . .	1842	b.	182	257	361	460	567	691	790	"	"	"	"	"	"	"
229.	Akureyrar . . .	1864	(aðgerð)	2419	"	"	"	"	"	"	1731	1486	1130	1146	820	656	
230.	Munkabverár . . .	1844	g.	"	"	"	"	"	"	"	1033	876	651	"	"	"	"
231.	Kaupangs . . .	1853	g.	253	475	589	524	666	833	1010	"	"	"	"	"	"	"
232.	Glösiþæjar . . .	1865	g.	1853	88	216	291	272	341	376	"	"	"	"	"	"	"
233.	Lögmannshlíðar . . .	1860	g.	2864	694	773	914	1024	1135	1241	"	"	"	"	"	"	"
234.	Bogisár . . .	1858	dg.	"	126	183	235	295	330	393	"	"	"	"	"	"	"
235.	Bakka . . .	1842	g.	516	688	820	984	1107	1249	1422	"	"	"	"	"	"	"
236.	Mriktár . . .	1831	g.	1457	1739	1908	2017	2154	2315	2453	"	"	"	"	"	"	"
237.	Möðruvallakl. . .	1867	g.	7323	1000	759	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
238.	Storraárskógs . . .	1854	dg.	431	644	783	917	1027	1217	1318	"	"	"	"	"	"	"
239.	Vallna . . .	1861	dg.	2518	"	62	176	286	447	485	141	"	"	"	"	"	"
240.	Urða . . .	1850	g.	29	258	346	468	600	721	884	"	"	"	"	"	"	"
241.	Tjarnar . . .	1852	dg.	126	230	310	366	425	495	541	"	"	"	"	"	"	"
242.	Uppsá . . .	1853	g.	"	"	24	27	131	199	186	145	35	"	"	"	"	"
243.	Kviahækjar . . .	1846	l.	724	931	1079	1202	1328	1268	1393	"	"	"	"	"	"	"
244.	Hvauneyrar . . .	1834	g.	488	589	635	656	696	844	931	"	"	"	"	"	"	"
245.	Miðgarðs . . .	1876	g.	393	1053	333	372	474	576	488	"	"	"	"	"	"	"
246.	Ness . . .	1850	dg.	468	565	599	693	784	901	1009	"	"	"	"	"	"	"

prófastsdæmi.

Eyjafjarðar prófastsdæmi.

247.	Grenjadarstaðar	1847	1003	1173	1233	1319	"	"	44	"	"	1013	978
248.	Þverár		559	667	735	792	851	874	972	"	"	"	"
249.	Múla		1283	1392	1451	1527	1586	1643	"	"	"	"	268
250.	Húsavíkur	1847	1145	1400	1587	1764	2026	2122	2451	"	"	"	"
251.	Einarsstaða		"	"	"	"	778	963	1134	532	341	217	51
252.	<i>Reykjavíðar</i>		734	941	1038	1124	1219	1349	1432	"	1746	1606	1385
253.	Skútustaða	1864	1451	"	"	"	"	"	"	"	"	1229	1262
254.	Lundarbrekku		568	767	957	1147	1259	1443	1603	"	"	"	"
255.	Þoroddssstaðar		1008	1170	1251	1352	1473	1576	1674	"	"	"	"
256.	Ljósavatus		827	994	1084	1178	1280	1387	1540	"	"	"	"
257.	Háls		"	"	"	"	"	"	122	1192	1047	958	1010
258.	Illugastaða	1862	"	"	"	"	"	"	"	970	914	782	694
259.	Draflastaða		1094	857	976	1024	1067	1222	1319	"	2054	2177	2077
260.	Laufáss		1735	"	"	"	"	"	"	737	674	248	206
261.	Höfða	1862	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
262.	Grýtnakka		817	904	968	1030	1103	1198	1259	"	"	"	333
263.	Þónglabakka		527	600	619	"	"	"	"	722	687	677	648
264.	Flateyjar	1851	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	333
265.	Helgastaða		404	441	466	495	"	"	"	"	"	"	733
266.	Svalbarðs á Svalb. strönd	1848	466	671	783	899	1022	1190	1323	"	"	"	"
267.	Sandanes	1847	1175	1487	1664	1862	2026	2228	2129	"	"	"	"
268.	Svalbarðs í Þistilfirði	1847	251	600	29	82	198	362	528	"	"	"	"
269.	Presthóla		1477	1635	1750	1790	1800	1010	2098	"	"	"	"
270.	Asmundarstaða		198	291	325	380	426	486	438	430	205	"	"
271.	Skinnastaða		"	"	4	107	184	284	324	"	"	"	"
272.	Garðs		879	1105	1240	1394	1569	1738	1911	"	"	"	"
273.	Vitróls		"	"	"	"	"	"	"	"	337	275	175
274.	Steggjastaða	1847	1041	1348	1448	1619	1761	1878	2000	"	"	"	43
275.	Hofs í Vopnafirði	1857	"	471	1253	1350	1945	2680	3363	798	"	"	"
276.	Hofleigs	1850	467	851	1071	1247	1453	1704	1874	"	"	"	"
277.	Kirkjubæjar		2560	3560	4074	4496	4890	5284	5700	"	"	"	"
278.	Hjaltastaðar		1900	2293	2558	2769	2920	3213	3445	"	"	"	"
279.	Dejarnýr		"	"	"	"	52	270	272	633	377	320	173
280.	Klyppssstaðar	1851	"	"	"	23	53	100	105	247	170	128	"
281.	Eyða		1000	1140	1352	1515	1700	1696	2192	"	"	"	"
282.	Ass		1256	1674	1821	1752	1886	2203	2440	"	"	"	"
283.	Valþjófsstaðar	1851	1280	1711	2009	2033	2296	2540	2876	"	"	"	"
284.	Húsavíkur		"	"	"	"	"	34	66	"	"	52	30

Hinn 30. ágúst 1879.

Skýrslur um ástand og fjárhag kirkna 1864—77. (Framhald).

Prófasts- dæmi.	Kirkjur.	Hve nær byggð.	Ástand 1877.	Sjóður.						Skuld.							
				1864	1867	1869	1871	1873	1875	1877	1864	1867	1869	1871	1873	1875	1877
285.	Bríar	.	.	kr.	"	"	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	"	"	"	kr.	kr.
286.	Möðrudals	.	1852	"	"	"	"	260	300	320	"	"	"	"	"	"	"
287.	Njarðvíkur	.	1857	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
288.	Hofs í Alptaf.	.	.	"	"	100	116	126	170	68	"	"	"	"	"	"	"
289.	Hálss	.	.	582	646	645	651	653	771	912	"	"	"	"	"	"	"
290.	Berufjarðar	.	.	816	.	.	.	.	.	.	"	863	806	790	745	688	657
291.	Beruness	.	1848	142	183	193	215	500	"	"	"	"	"	"	"	838	764
292.	Heydals	.	.	499	658	732	790	897	1025	"	"	"	"	"	"	"	15
293.	Stöðvar	.	1851	253	347	600	807	1078	1381	367	"	"	"	"	"	"	"
294.	Kölfreyustaðar	.	.	263	355	412	444	514	554	625	"	"	"	"	"	"	"
295.	Hólma	.	1851	1480	1527	1662	1772	1921	2084	2158	"	"	"	"	"	"	"
296.	Skorrastaðar	.	.	26	107	268	453	575	734	984	"	"	"	"	"	"	"
297.	Fjarðar	.	1849	"	"	213	320	209	375	514	1221	908	"	"	"	"	"
298.	Dvergasteins	.	1850	95	156	156	245	124	136	185	"	"	"	"	"	"	"
299.	Vallaness	.	.	74	240	355	493	483	531	620	"	"	"	"	"	"	"
300.	Pingmúla	.	.	"	155	318	378	535	693	558	181	"	"	"	"	"	"
301.	Hallormsstaðar	.	1871	763	"	"	74	125	246	314	"	291	208	"	"	"	680
				638	758	815	"	"	"	"	"	"	"	794	812	736	

Suður-Múla prófastsdæmi.

Suður-Múla prófastsdæmi.

Samkvæmt skýrslu þeirri, sem prentuð er í „Skýrslum um landshagi á Íslandi“ III. bindi, bls. 820 töldust í fardögum 1863 kirkjur landsins 299. Af þeim kirkjum, sem þar eru talðar, hafa síðan verið lagðar niður: Kvinnabrekukirkja (134 í skýrslunni) samkvæmt konungsúrskurði 30. júní 1871, og sjóður hennar látnn ganga til Saudafellskirkju, og Helgastabakirkja (266) samkvæmt konungsúrsk. 18. júní 1872, og sjóður hennar fenginn eigðinn Einarstaðakirkju. Samkvæmt konungsúrsk. 29. júní 1860 hefir Hrafnagilskirkja verið rifin, og í stað hennar byggð ný kirkja á Akureyri (229). Kirkjan á Stað á Snæfjöllum hefir með leyfi stúpsyfirvaldanna frá 15. marz 1866 verið flutt að Unaðsdal (167).

Samkvæmt konungsúrskurðum frá 24. oktr. 1859 og 3. janúar 1868 hefir ný kirkja verið reist á Vöðhól (273). Kirkjunnar á Melgraseyri (165) er ekki getið í skýrslum þeim, er áður hafa verið prentaðar; en virðist þó að hafa verið byggð fyrir 1863, því þegar 13. febr. 1851 leyfa stúpsyfirvöldin, að kirkjugarð megi setja og vígja við Melgraseyri bænhús, og að greiða megi þangað legkaup það, er áður hefir goldið til Kirkjubólakirkju frá 7 bæjum, og að hlutaðeigandi prestur megi messa 6 sinnum á ári á Melgraseyri. Þetta leyfi var ítrekað í bræfi biskups frá 27. marz 1861, sem bar að auki undanþiggu bændur á nefndum bæjum frá því að taka þátt í uppbyggingu kirkjugarðsins á Kirkjuból. Hvorki þessi ráðstöfun nje flutningur kirkjunnar á Snæfjallaströnd í Unaðdal mun hafa verið staðfestur af konungi. Þegar þess er gætt, að í staðinn fyrir niðurlögðu kirkjurnar á Helgastöðum og á Kvinnabrekku eru komnar kirkjur, sem ekki voru talðar 1863 á Melgraseyri og Vöðhól, sjest að tala allra kirkna á landinu verður hin samá í fardögum 1877, sem hún var í fardögum 1863, eða 299, en í skýrslunni eru talðar 301 kirkja, af því að hún nær yfir 15 át, og hefir því verið nandsýnlegt að telja þar með kirkjur þær, er niður voru lagðar á þessu tímabili.

Steinkirkjur eru prentaðar með skálettri, timburkirkjur með venjulegu lettri og torfkirkjur með smálettri.

Í skýrslunum frá 1873 og eldri skýrslunum hefir rdl. og sk. verið breytt í krónur. Alstaðar hefir rúmsins vegna aurunum verið sleppt. Þar sem hvorki sjóður nje skuld er tilgreint, hefir vantað skýrslu, ekki að eins viðkomandi ár, en einnig næsta ár á undan og eftir.

Yfirlit yfir sjóði og skuldir kirkna í hverju prófastsdæmi.

86

Prófastsdæmi.	Sjóðir.						
	1864	1867	1869	1871	1873	1875	1877
	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
1. Austur-Skaptafells (1—7) . . .	1220	1819	1378	1742	1464	1851	2288
2. Vestur-Skaptafells (8—17) . . .	1341	1385	1434	1672	1174	837	"
3. Rangárvalla (18—41)	3503	5494	6233	7165	7459	9092	9942
4. Árness (42—68)	6458	6972	7398	6261	7195	8837	7541
5. Gullbringu- og Kjósar (69—84)	4777	2285	2964	3812	4308	5244	5556
6. Borgarfjarðar (85—94)	7064	6980	5912	6640	6831	7182	8028
7. Mýra (95—107)	5726	6975	7635	8423	8962	9120	9850
8. Snæfellsness (108—123)	4422	4712	4282	4815	5486	5246	5173
9. Dala (124—135)	5634	7020	7349	8336	9041	7216	6061
10. Barðastrandar (136—149)	2140	1743	1976	1831	2173	2206	2424
11. Vestur-Ísafjarðar (150—159) . .	3151	3203	3418	2267	2652	3139	3573
12. Norður-Ísafjarðar (160—169) . .	4224	3627	1273	553	1085	1217	1559
13. Stranda (170—176)	2558	3503	4231	5131	5969	6856	4652
14. Húnavatns (177—198)	31906	34362	35770	33661	35245	38509	41776
15. Skagafjarðar (199—223)	26117	28214	29122	26669	26780	27673	27231
16. Eyjafjarðar (224—245)	22339	10114	11002	11942	13944	16123	17688
17. Suður-Þingeyjar (246—266) . . .	14149	12542	13747	14344	14448	15868	15882
18. Norður-Þingeyjar (267—273) . .	3980	5118	5012	5615	6203	6108	7428
19. Norður-Múla (274—287)	9504	13048	15686	16940	19342	22072	24724
20. Suður-Múla (288—301)	5631	5132	6369	6642	7614	8530	7237
Allt landið	165844	164248	172191	174461	186875	202926	208613

Prófastsdæmi.	Skuldir.						
	1864	1867	1869	1871	1873	1875	1877
	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
1. Austur-Skaptafells (1—7) . . .	362	826	1133	1045	905	777	749
2. Vestur-Skaptafells (8—17) . . .	726	2310	2260	2139	4789	5395	5373
3. Rangárvalla (18—41)	6446	5010	4571	3906	2542	2160	3578
4. Árness (42—68)	6637	7606	5785	4566	4037	4163	4976
5. Gullbringu- og Kjósar (69—84)	6249	9143	9325	8725	8242	7584	8161
6. Borgarfjarðar (85—94)	6	16	198	145	56	1756	1698
7. Mýra (95—107)	1620	1479	1317	1088	1444	2187	1706
8. Snæfellsness (108—123)	2922	2199	1832	1424	871	1816	1498
9. Dala (124—135)	2380	1362	1692	1391	1052	2182	3044
10. Barðastrandar (136—149)	5519	7672	7509	9071	8263	7781	5858
11. Vestur-Ísafjarðar (150—159) . .	675	707	401	1219	999	682	290
12. Norður-Ísafjarðar (160—169) . .	2701	7245	6436	5593	4595	3811	3002
13. Stranda (170—176)	183	"	"	"	"	"	2909
14. Húnavatns (177—198)	1013	1103	1893	1629	1511	754	1071
15. Skagafjarðar (199—223)	147	71	53	178	161	95	254
16. Eyjafjarðar (224—245)	1328	2783	2137	1130	1146	820	656
17. Suður-Þingeyjar (246—266) . . .	4153	7463	6665	6454	6817	6405	4432
18. Norður-Þingeyjar (267—273) . .	430	205	"	337	275	175	43
19. Norður-Múla (274—287)	1678	547	500	203	4	"	"
20. Suður-Múla (288—301)	1402	2062	1014	1584	1557	2262	2116
Allt landið	46577	59809	54721	51827	49266	50805	51414

Samanburður kirknasjóða og skulda í hverju prófastsdæmi.

Prófastsdæmi.	Sjóðir meiri en skuldir.						
	1864	1867	1869	1871	1873	1875	1877
	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
1. Austur-Skaptafells (1—7) . . .	858	993	245	697	559	1074	1539
2. Vestur-Skaptafells (8—17) . . .	615	"	"	"	"	"	"
3. Rangárvalla (18—41)	"	484	1662	3259	4917	6932	6364
4. Árness (42—68)	"	"	1613	1695	3158	4674	2565
5. Gullbringu- og Kjósar (69—84) . . .	"	"	"	"	"	"	"
6. Borgarfjarðar (85—94)	7058	6964	5714	6495	6275	5426	6330
7. Mýra (95—107)	4106	5496	6318	7335	7518	6933	8144
8. Snæfellsness (108—123)	1500	2513	2450	3391	4615	3430	3675
9. Dala (124—135)	3254	5658	5657	6945	7989	5034	3017
10. Barðastrandar (136—149)	"	"	"	"	"	"	"
11. Vestur-Ísafjarðar (150—159) . . .	2476	2496	3017	1048	1653	2457	3283
12. Norður-Ísafjarðar (160—169) . . .	1523	"	"	"	"	"	"
13. Stranda (170—176)	2375	3503	4231	5131	5969	6856	1743
14. Húnavatns (177—198)	30893	33259	33877	32032	33734	37755	40705
15. Skagafjarðar (199—223)	25970	28143	29069	26491	26619	27578	26977
16. Eyjafjarðar (224—245)	21011	7331	8865	10812	12798	15303	17032
17. Suður-Þingeyjar (246—266)	9996	5079	7082	7890	7631	9463	11450
18. Norður-Þingeyjar 267—273)	3550	4913	5012	5278	5928	5933	7385
19. Norður-Múla (274—287)	7826	12501	15186	16737	19338	22072	24724
20. Suður-Múla (288—301)	4229	3070	5355	5058	6057	6268	5121
Alt landið	127240	122403	135353	140294	154758	167188	170054

Prófastsdæmi.	Skuldir meiri en sjóðir.						
	1864	1867	1869	1871	1873	1875	1877
	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
1. Austur-Skaptafells (1—7)	"	"	"	"	"	"	"
2. Vestur-Skaptafells (8—11)	"	925	826	467	3615	4558	5373
3. Rangárvalla (18—41)	2943	"	"	"	"	"	"
4. Árness (42—68)	179	634	"	"	"	"	"
5. Gullbringu- og Kjósar (69—84) . . .	1472	6858	6361	4913	3934	2340	2605
6. Borgarfjarðar (85—94)	"	"	"	"	"	"	"
7. Mýra (95—108)	"	"	"	"	"	"	"
8. Snæfellsness (108—123)	"	"	"	"	"	"	"
9. Dala (124—135)	"	"	"	"	"	"	"
10. Barðastrandar (136—149)	3379	5929	5533	7240	6090	5575	3434
11. Vestur-Ísafjarðar (150—159) . . .	"	"	"	"	"	"	"
12. Norður-Ísafjarðar (160—169) . . .	"	3618	5163	5040	3510	2594	1443
13. Stranda (170—176)	"	"	"	"	"	"	"
14. Húnavatns (177—198)	"	"	"	"	"	"	"
15. Skagafjarðar (199—223)	"	"	"	"	"	"	"
16. Eyjafjarðar (224—245)	"	"	"	"	"	"	"
17. Suður-Þingeyjar (246—266)	"	"	"	"	"	"	"
18. Norður-Þingeyjar (267—273)	"	"	"	"	"	"	"
19. Norður-Múla (274—287)	"	"	"	"	"	"	"
20. Suður-Múla (288—301)	"	"	"	"	"	"	"
Alt landið	7973	17964	17883	17660	17149	15067	12855
Alt landið: Sjóðir ÷ skuldm	119267	104439	117470	122634	137609	152121	157199

Þegar fjárhagsskýrslur þær, er hjer eru prentaðar, eru bornar saman við álikar skýrslur frá fyrri árum (Skýrslur um landshagi I bls. 215—233, II bls. 308—330 og III bls. 274—296 og 820—843), og þar að auki afgangsupphæðinni hvert ár er skipt með tölu þeirra kirkna, er fjárhagsskýrsla hefir verið gefin fyrir, koma út eftirfylgjandi upphæðir, en þær koma eigi heim við það, sem á hinum tilvitnuðu stöðum í skýrslum um landshagi er talið meðalsjóður og meðalskuld hverrar kirkju 1853 1857, 1860 og 1863, af því að höfundur þessara skýrslna hefir haft aðra reikningsaðferð en hjer er höfð.

Ár	Tala kirkna, sem áttu í sjóði.	Sjóðirnir samtals. kr.	Tala kirkna, sem voru í skuld.	Skuldir samtals. kr.	Afgangur. kr.	Kirkjur samtals.	Meðalfjárhagur hverrar kirkju. kr.
1853	194	92658	91	41697	50961	285	180
1857	195	114748	89	42848	71900	284	253
1860	194	130383	93	56699	73684	287	257
1863	200	156911	88	56610	100301	288	348
1864	203	165844	81	46577	119267	284	420
1867	200	164248	85	59809	104439	285	366
1869	204	172191	82	54721	117470	286	411
1871	204	174461	83	51827	122634	287	427
1873	210	186875	73	49266	137609	283	486
1875	209	202926	76	50805	152121	285	534
1877	206	208613	81	51414	157199	287	548

Skýrsla um byggingaár kirkna hefir að eins verið gefin af einstökum próföstum. Í þeim prófastsdönum, þar sem skýrslurnar um þau 15 ár, er farið hefir verið yfir, ekkert hefir haft inni að halda um þetta atriði, hafa byggingaárin fyrir einstakar kirkjur verið sett eftir öðrum skýrslum.

Það þótti ekki nauðsynlegt að lýsa ástandi kirkna, nema eftir skýrslunni 1877. Kirkjum er hjer eins og í eldri skýrslum skipt í 6 flokka eftir því, sem þær eru álitnar að vera í ágætu standi (ág.), dágöðu standi (dg.), góðu standi (g.), bærillegu eða sömulegu standi (b.), laklegu eða «brúkanlegu» standi (l.), og í illu eða hrörlegu standi (i.). Þegar ástand kirkna 1877 er borið saman við ástandið 1863, verður þessi niðurstaðan:

	1863.	1877.		1863.	1877.		1863.	1877.
Steinkirkjur	5	7	Kirkjur í ág. st.	47	41	Fluttar	251	262
Timburkirkjur	183	217	— - dg. —	47	59	í l. st.	21	23
Torfkirkjur	111	75	— - g. —	85	98	í i. st.	18	8
	299	299.	— - b. —	72	64	engin skýrsla um	9	6
							299	299.

Stjórnarbrjef og auglýsingar.

S a m þ y k k t

um ýmisleg atriði, er snerta fiskiveiðar á opnum skipum í Seyðisfjarðar og Loðmundarfjarðar flóa, samín samkvæmt lögunum frá 14. desbr. 1877.

1. Frá því um jól og til 20. júní á sumrin má enginn leggja lóðir utar í sjó en að línu þeirri, er liggur frá Stapa (milli Skálanestanga og Þórisvogs) að sunnan í Róðrar-Hinn 5. septembr. 1879.

88 sker (við svo kallaðan Landsenda við norðanverðan Loðmundarfjörð) að norðan eptir 30. júní. sjónhendingu.

2. Frá 20. júní til jóla, má leggja lóðir allt að línu þeirri, er dregin verður sjónhending frá Jötnatanga (sem er næsti tangi fyrir utan Brandsurð, en innan Vogahnúðu) að sunnan í Máfabrik (utan við innri Álptavík) að norðan. Allir mega brúka þá beitu, er þeir helzt vilja og geta fengið.

3. Enginn má afhöfða eða slægja fisk á sjó, og ekki mega skip, sem liggja fyrir akkeri og stunda fiski á bátum, gjöra það nema við land. Nú kemur bátur með afhöfðan eða slögðan fisk eða hvorttveggja heim, og skulu þá menn þeir, sem á bátnum eru, sýna glögg skilríki fyrir því, — ef krafist verður, — að þeir hafi gjört það á landi, en geti þeir það ekki, þá ber að álíta, að þeir hafi gjört það á sjó.

4. Nú brýtur einhver á móti ákvörðunum í framanskriðuðum greinum, og varðar það frá 1—100 króna sekt eptir málavöxtum.

Helmingur sektarinnar rennur í sveitarsjóð þar, sem brotið er framið, en hinn helmingur tilfellur þeim, er kemur brotinu upp.

5. Útgjörðarmaður báta, enskipstjórinn hvað þilskipin snertir, hefir að öllu leyti ábyrgðina af því, ef sjómenn hans brjóta á móti samþykkt þessari, en aptur á móti eru þeir einn fyrir alla og allir fyrir einn skyldir að endurgjalda honum allt það tjón, er þeir með þessu móti hafa orsakað honum.

6. Það er skylda allra þeirra, er á opnum skipum stunda fiskiveiðar í Seyðisfjarðar og Loðmundarfjarðar flóa, að hafa eptirlit með, að ekki sje brotið gegn samþykkt þessari, og innan þriggja sólarhringa að tilkynna það hlutaðeigandi hreppstjóra eða sýslumanni, ef brot hefir verið framið á móti ákvörðunum í henni.

Verði nokkur sannur að því, að hafa ekki komið upp eða sagt frá þesskonar yfirsjón, er hann sekur um 1—20 króna sekt eptir málavöxtum, og rennur helmingur sektarinnar í sveitarsjóð, en hinn helmingur tilfellur uppljóstrarmanninum.

Heimilt er öllum að fiska með handfæri hvar og hvenær er vera skal, þó svo að ekki sje brotin 3. grein.

Frumvarp þetta var framlagt á fundi að Dvergasteini hinn 30. ágúst 1878 og samþykkt af fundarmönnum.

Skrifstofu Norður-Múlasýslu h. 3. septbr. 1878.

P. Böving.

* Samkvæmt 5. gr. laga 14. desbr. 1877 um ýmisleg atriði, er snerta fiskiveiðar á opnum skipum, er framanskriðuð samþykkt hjer með af amtinu staðfest, og öðlast hún lagagildi frá þeim degi, að hún er birt í stjórnatíðindunum, deildinni B.

Skrifstofu norður- og austuramtsins 30. júní 1879.

Christiansson.

Samþykkt

89
16. ágúst

fyrir Ísafjardarsýslu og Ísafjardarkaupstað um fiskiveiðar á opnum skipum.

Sýslunefndin í Ísafjardarsýslu hefir með lögakveðinni hlutdeild af hálfu bæjarstjórnarinnar í Ísafjardarkaupstað, samkvæmt lögum 14. desbr. 1877, um ýmisleg atriði, er snerta fiskiveiðar á opnum skipum, gjört eptirfylgjandi

»Samþykkt

fyrir Ísafjardarsýslu og Ísafjardarkaupstað um fiskiveiðar á opnum skipum.

1. grein.

Enginn, sem stundar fiskiveiðar á opnum skipum, má á nokkru fiskimiði í Ísafjardarsýslu, á tímabilinu frá veturnóttum til sumarmála, láta lóðir liggja í sjó næturlangt.

2. grein.

Enginn má á nokkru fiskimiði í Ísafjardarsýslu slægja eða afhöfða nokkra fiskitegund á sjó úti, á tímabilinu frá 1. október til 1. apríl.

3. grein.

- a. Á sama svæði má enginn á tímabilinu frá 1. desbr. til 1. maí árið eptir brúka krækling til beitu.
- b. Enginn má á tímabilinu frá 1. apríl til 15. maí sama ár brúka síld í beitu á framanskriðuðum svæði á lóðir.
- c. Sexmannaförum sje leyfilegt að hafa að eins 200 faðma af innsettum hrognkelsanetum, en þriggja- og fjógramannaförum að eins 150 faðma.

4. grein.

- a. Í hverjum hrepp í Ísafjardarsýslu og í Ísafjardarkaupstað sje skipuð nefnd þriggja manna; kys hreppsnefndin eða bæjarstjórnin einn þeirra úr sínum flokki, og skal hann vera oddviti nefndarinnar; en hinir tveir skulu vera formenn, og gengst oddvitinn fyrir því, að formenn þeir, er uppsátur hafa í hreppnum, sjálfir kjósi þá úr sínum flokki í byrjun hverrar vertíðar. Skal nefnd þessi hafa nákvæmar gætur á, að öllu því, sem tekið er fram í samþykkt þessari, sje fyllilega hlýtt. Verði einhver uppvís að því, eða nefndinni þyki líklegt, að einhver hafi brotið á móti samþykktinni, tilkynnir hún það hlutaðeigandi yfirvaldi.
- b. Brjóti nokkur móti samþykkt þessari, nema líf liggi við, varðar það sektum frá 1 kr. til 100 kr. eptir málavöxtum. Fjórdi hluti sektar ber uppljóstrarmanni, helmingur gæzlunefndinni og fjórðungur hreppi þeim, sem brotið er framið í.

*

*

*

Samþykkt þessi staðfestist hjer með af undirskrifuðum amtmanni til að öðlast gildi 1. dag októbermánaðar 1879, og kunngjörst hjer með öllum hlutaðeigöndum til eptirbreytni.

Íslands vesturamt, Reykjavík 16. d. ágúst. 1879.

Bergur Thorberg.

S a m þ y k k t

fyrir Ísafjardarsýslu og Ísafjardarkaupstað um hákarlaveiðar á opnum skipum.

Sýslunefndin í Ísafjardarsýslu hefir með lögakveðinni hlutdeild af hálfu bæjarstjórnarinnar í Ísafjardarkaupstað samkvæmt lögum 14. desember 1877 um ýmisleg at-
riði, er snerta fiskiveiðar á opnum skipum, gjört eptirfylgjandi

»Samþykkt

fyrir Ísafjardarsýslu og Ísafjardarkaupstað um hákarlaveiðar á opnum skipum:

1. grein.

Enginn má á nokkru fiski- eða hákarlamiði í Ísafjardarsýslu á tímabilinu frá 1. október til 15. febrúarmánaðar skera niður eða sleppa í sjóinn nokkru af hákarli.

90
16. ágúst

2. grein.

Í hverjum hreppi Ísafjardarsýslu, og í Ísafjardarkaupstað, sje skipað nefnd þriggja manna; kys hreppsnefndin eða bæjarstjórnin einn þeirra úr sínum flokki, og skal hann vera oddviti nefndarinnar; en hinir tveir skulu vera formenn, og gengst oddvitinn fyrir því, að formenn þeir, er uppsátur hafa í hreppnum, sjálfir kjósi þá úr sínum flokki í byrjun hverrar vertíðar. Skal nefnd þessi hafa nákvæmar gætur á, að öllu því, sem tekið er fram í samþykkt þessari, sje fyllilega hlýtt. Verði einhver uppvís að því, eða þyki nefndinni líklegt, að einhver hafi brotið á móti samþykktinni, tilkynnir hún það hlutaðeigandi yfirvaldi.

3. grein.

Brjóti nokkur móti samþykkt þessari nema líf liggi við, varðar það sektum frá 1 kr. til 100 króna eptir málavöxtum; fjórði hluti sekta ber uppljóstrarmanni, helmingur gæzlunefndinni og fjórðungur hreppi þeim, sem brotið er framið í.

*
Samþykkt þessi staðfestist hjer með af undirskrifuðum amtmanni til að öðlast gildi 1. októbermán. 1879, og kunngjörist hjer með öllum hlutaðeigindum til eptirbreytni. Íslands vesturamt, Reykjavík 16. d. ágústmán. 1879.

Bergur Thorberg.

EMBETTISMANNASKIPUN O. FL.

3. júlí þ. á. setti ráðgjafinn cand. juris Einar Thórlacius til að vera sýslumann í Skaptafellssýslu um 1 ár frá 1. ágúst þ. á.

28. s. m. setti landshöfðingi kandið í læknisfræði Helga Guðmundsson, til að vera hjeraðslækni í 10. læknishjeraði.

29. s. m. veitti hans hátign konungurinn sýslumanni í Barðastrandarsýslu Gunnlaugi Blöndahl laun í náð frá embætti með eptirlaunum samkvæmt eptirlaunalögunum.

27. ágúst þ. á. veitti landshöfðingi Fells og Höfða prestakall í Skagafjarðarprófastsdæmi kandið í guðfræði Einar Jónssyni.

28. s. m. setti landshöfðingi stúdent Ásmund Sveinsson sýslumann í Barðastrandarsýslu um stundarsakir.

29. s. m. veitti landshöfðingi prestinum að Húsavík síra Jóni Þorsteinssyni Lundarbrekkuprestakall í Suður-Þingeyjarprófastsdæmi.

ALÞINGISKOSNINGAR.

Eptir að 1. þingmaður Ísafjardarsýslu Jón Sigurðsson R. D. í Kaupmannahöfn og 2 þingmaður Suðurmúlasýslu Einar Gíslason á Höskuldsstöðum höfðu sagt af sjer þingmennskunni fóru fram nýjar kosningar

að þingmála í Suðurmúlasýslu 10. júní, og var þar kosinn alþingismaður Jón bóndi Þjetursson á Berunesi með 30 atkvæðum af 57 og

á Ísafjardarkaupstað 8. ágúst, þar sem Þorsteinn bakari Þorsteinsson var kosinn á þing með 12 atkvæðum af 18.

KONSÚLL SKIPAÐUR.

Eptir að Símon kaupmaður Johnsen í Reykjavík hafði verið skipaður konunglegur scensk-norskur varakonsúll, hefir hans hátign konunginum þóknast 4. júlí þ. á. að játa og samþykkja þetta embætti hans.

ÓVEITT EMBÆTTI

a er ráðgjafinn fyrir Ísland leggur til um veitingu á.

Embættið sem sýslumaður í Barðastrandarsýslu í vesturumdæmi Íslands.

Árslaun eru 2500 kr., auk óvissra tekja samkvæmt 2. gr. laga 14. desbr. 1877, um laun sýslumanna og bæjarfógeta.

Søki aðrir en Íslendingar um embætti þetta, skulu þeir láta bónarbrjefum sínum fylgja til hlýðileg vottorð um kunnáttu sína í íslenskri tungu, samkvæmt konungsúrskurðum 8. apríl 1844, 27. maí 1857 og 8. febrúar 1863.

Auglýst 2. ágúst 1879. Bónarbrjef eiga að vera komin 31. október 1879.

— *Bræf landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um tíundarfrelsi jarða.* — **91**
 Í þóknanlegu bræfi 12. p. m. sögðu stiptsyfirvöldin mér álit sitt um bræf prestsins í
 18. apríl.
 Hítarnespingum síra Snorra Norðfjörðs, þar sem hann í tilefni af hinum nýju skattalög-
 um spurð fyrir um, hvort honum og hlutaðeigandi kirkju beri að gjöra tilkall til tíundar
 af nokkrum jörðum í prestakallinu, er áður hafi verið undanþegnar gjaldi til prests og
 kirkju, og ef svo sje, af hverjum beri að krefjast gjaldsins.

Fyrir því vil jeg tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlut-
 aðeiganda, að jeg er yður samdóma um, að skattalögin frá 14. desbr. 1877 gjöri enga
 breytingu á tíundarfrelsi einstakra jarða gagnvart presti og kirkju.

— *Bræf landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um Hörgs-* **92**
lands og Kaldaðarness spítala jarðir. — Með þóknanlegu bræfi frá í-
 18. apríl.
 gær hafið þjer, herra amtmaður, endursent mér beiðni hins setta umboðsmanns Kirkju-
 bæjar og Þykkvabæjarklausturs Ólafs Pálssonar á Höfðabrekku og álit sýslumannsins í
 Skaptafellssýslu viðvíkjandi því, hvort Ólafi verði leyft að halda byggingarráðum yfir spítala-
 jörðunni Hörgslandi, þó að hann sjálfur búi á Höfðabrekku. Leggið þjer til, að beiðni þessi
 verði ekki tekin til greina, en að gjörð verði ráðstöfun til, að jörð þessi verði byggð á
 sama hátt og aðrar umboðsjarðir, og þannig að gjörð verði ný ákvörðun um byggingar-
 skilmálana, eptir að nákvæmra skýringa þar um hefir verið leitað.

Fyrir því vil jeg, með því að jeg er yður, herra amtmaður, samdóma um, að það
 megí ekki láta mann, er býr í mikilli fjarlægð frá jörð, er landsjóðurinn á, halda áfram að
 vera leiguliða á henni, — hjer með þjónustusamlega skora á yður að gjöra ráðstöfun til, að
 Ólafi Pálssyni verði byggt út af jörðunni Hörgslandi frá fardögum 1880, svo og að leita
 nauðsynlegra skýringa og tillaga um ástand nefndrar spítalajarðar og leigumála þann, er hún
 verður sanngjarnlega byggð með, allt samkvæmt hinum almennu reglum, sem settar eru
 í bræfi mínu frá 19. septbr. 1877 (stjórnartíð. B 112) um byggingu og ábúð þjóðjarða,
 og bið jeg mér síðan send skjöl þessi með ummælum hlutaðeigandi sveitarstjórnarvalda.

Á meðan að leiguliði Hörgslands er settur umboðsmaður Kirkju- og Þykkva-
 bæjarklaustursumboðs skal umsjónin með umboðsjörðinni Hörgslandi falin sýslumannin-
 um í Skaptafellssýslu, og eruð þjer beðnir að skipa honum hið nauðsynlega í þessu
 tilliti.

Með því að jeg heldur ekki hefi meðtekið hinar áminnztu skýrslur og tillögur
 með tilliti til spítalajarðarinnar Kaldaðarness í Árnessýslu, vil jeg skora á yður, herra
 amtmaður, að útvega skýrslur þessar og senda mér þær. Sýslumanninum í Árnessýslu
 ber sömuleiðis að takast á hendur fyrst um sinn umsjónina með jörð þessari eptir nán-
 ari skipun yðar, herra amtmaður.

— *Bræf landshöfðingja til amtmannsins yfir norður og austurumdæminu um lögtaks-* **93**
skipun. — Eptir að jeg með þóknanlegu bræfi yðar, herra amtmaður, frá 10. febr. p.
 9. júní.
 á. hafði endurfengið umkvörtun þá, er jeg sendi yður 4. júní f. á., og þar sem oddviti
 hreppsnefndarinnar í Hrafnagilshreppi ber sig upp undan því, að sýslumaðurinn í Eyjafjarð-
 arsýslu hafi neitað um samþykki sitt til þess, að taka lögtaki 6 kr., sem vorið 1877 voru
 gjörðar Jóhannesi kandidat Halldórssyni í fátækraútsvar í nefndum hreppi, vil jeg hjer

Hinn 19. september 1879.

93 með þjónustusamlega tjá yður, herra amtmaður, hið eptirfylgjanda til þóknanlegrar leið-
9. júní. beiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda.

Sýslumaðurinn hefir byggt neitun sína á því, að ágreiningur er orðinn um það, hvort Jóh. kandidat Halldórsson búi á lóð Akureyrarkaupstaðar, eða Hrafnagilshrepps, og að amtið hafi ákveðið, að hann skuli álitast sem búsettur á Akureyri, þangað til þessi spurning er útkljáð. En með því að 1. gr. opins brjefs frá 2. apríl 1841 skipar, að öll sveitargjöld, sem annaðhvort eru beinlínis tiltekin í lögum eða ákveðin í niðurföfnun, sem á þeim er byggð, megi takast tögtaki, og þar sem taka skal samkvæmt 2. gr. opna brjefsins skírur orðum fram í lögtaksskipuninni, að lögtakið sje gjört á ábyrgð þess sem um það biður, og með því enn fremur 5. gr. ákveður, að ef sá sem fyrir lögtaki hefir orðið, hafi nokkur mótmæli gegn kröfunni, eigi hann rjett á að lögsækja lögtakskrefjanda til tilhlýðilegra skaðabóta. — fæ jeg ekki sjeð, að sýslumaður hafi rjett fyrir sjer í því, að neita um lögtaksskipun, ef hreppsnefndin heldur beiðni sinni þar um, eptir að henni hefir verið bent á ágreining þann, sem á sjer stað um það, hvort skuldin sje rjett, og þá skaðabótaábyrgð, sem nefndin, ef til vill, getur bakað sjer með því að heimta, að lögtakið samt fari fram.

94 — *Brief landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um*
9. júní. *skaðabætur handa vesturförum.* — Með brjefi yðar, herra amtmaður, frá 27. febr. þ. á. hefi jeg meðtekið ítarlegar skýrslur viðvíkjandi kröfum verzlunarstjóra Eggerts Laxdals, um skaðabætur handa vesturförum nokkrum, er 12. júlí 1878 fluttust frá Akureyri, eptir að hafa beðið þar frá 29. júní s. á. eptir gufuskipi því, er átti að sækja þá. Af skýrslum þessum sjest, að vesturfarar höfðu engan skriflegan samning gjört við hlutaðeigandi útflutningsstjóra, eða umboðsmann hans, áður en flutningurinn fór fram 12. júlí þ. á., og er ekkert komið fram, sem veikir framburð hlutaðeiganda útflutningsstjóra um það, að hann, þegar hann munnlega samdi við þá um flutninginn og meðtók af þeim innskriftargjöld, ekki hafi tiltekið neinn vissan dag, er flutningsskipið ætti að koma, en að eins lofað því í 11. eða 12. viku sumars, eða frá 12.—20. júlí, ef ís ekki hamlaði því eða önnur forföll, þau er flutningsfjelaginu væru ósjálfráð. Hinn 16. júní tilkynnti útflutningastjórinn vesturförunum, að skipið myndi koma 29. júní, en þegar hann 1. júlí fjeck vitneskju um, að skipið hefði orðið fyrir slysi, er hamlaði því frá að koma, og tilkynnti útforunum þetta, afreðu þeir sjálfir að biða eptir skipinu, og þegar skipið loksins kom 14 dögum síðar, keyptu þeir þrátt fyrir það, að þeim var neitað um borgun á skaðabótum fyrir töf þá, er orðið hafði, allir farbrjef með því.

Eptir því, sem þánnig hefir komið fram, verð jeg að vera yður, herra amtmaður, og bæjarfógetanum á Akureyri samdóma um, að hlutaðeigandi útflutningsfjelag hafi ekki brotið svo á móti skuldbindingum þeim, er það eða umboðsmenn þess höfðu tekizt á hendur gagnvart hlutaðeigandi vesturförum, að nægileg heimild sje til þess að úrskurða þeim skaðabætur. Hið eina, sem vesturfararnir hefðu getað krafizt, virðist að hafa verið endurgjald á innskriftargjaldi því, er þeir höfðu borgað, ef þeir þá um leið hefðu hætt við ferðina. En þegar þeir sjálfir tóku það ráð að biða eptir flutningsskipinu og síðan bæta upp innskriftargjald sitt með því, sem vantaði af fargjaldinu, án þess að draga nokkuð frá fyrir biðina, er þeir höfðu orðið fyrir, virðast þeir þar með sjálfir að hafa kvittað fjelagið fyrir öllum skaðabótakröfum. Hinn munnlegi samningur um flutninginn virðist ekki að hafa verið öðruvísi en, að fjelagið hefði verið laust allra mála með því að borga

iðnskriptargjaldið aptur, og vesturfararnir verða sjálfir að bera afleiðingarnar af því, að þeir kusu heldur að fara, en að slíta samningi sínum við fjelagið.

94
9. júní.

Þetta er tjáð yður, herra amtmaður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda.

— *Brief landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um þóknun handa þjóðjarðarlandseta.* — Þó jeg verði að álíta það skyldu ábúanda á jörðum þeim, þar sem nokkuð hætt er við skriðum, að hreinsa burt svo fljótt sem auðið er skriður þær, er falla kynnu á tún þeirra og engjar, vil jeg samkvæmt tillögum yðar, herra amtmaður, í bræfi frá 27. febr. þ. á. hjer með veita bóndanum Hólga Þorsteinssyni í Rugludal 10 kr. þóknun fyrir röggsemd þá, er hann sýndi sumarið 1876 í því að hreinsa burt skriðu þá, er fjell á tún nefndrar jarðar, og má greiða honum þóknun þessa úr umboðssjóði.

95
12. júní.

Þetta er tjáð yður, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda.

— *Brief landshöfðingja til prestsins á Hólum um lán gegn veði í fasteign.* — Þjer hafið herra prestur farið þess á leit, að jeg vildi styðja að því, að barnaskólanefndinni í Reyðarfjarðarhreppi verði leyft að lána út 1400 kr. gegn 6% vöxtum og fasteignarveði.

96
12. júní.

Fyrir því vil jeg ekki undir höfuð leggjast að tjá yður að samkvæmt 1. grein tilsk. 27. maí 1859 verður engum leyft að lána út fje gegn veði í fasteign og hærri ársvöxtum en 4 af hundraði. Síðan hefir raunar með tilsk. 5. jan. 1874 verið ákveðið að veita megi sparissjóðum undanþágu frá þessari ákvörðun, en öðrum stofnunum eða einstökum mönnum verður slík undanþága ekki veitt.

Brief landshöfðingja til amtmannsins yfir norður og austur umdæminu um fjárveitingarvald sýslunefndar. — Á fundi árið 1877 ákvað sýslunefnd Eyfirðinga að greiða úr sýslusjóði Skapta ritstjóra Jósepsyni 132 kr. 60 a., sem kostnað við fór hans suður á Þingvöll 1876, til þess að taka af hendi Eyfirðinga þátt í almennum fundi, er boðaður hafði verið út af fjárkláðanum á suðurlandi. Þegar veturinn þar á eptir gjörðabók sýslunefndarinnar var rannsökuð af amtsráðinu, gjörði það 14. febrúar f. á. þá athugasemd, að með því 39. gr. sveitastjórnarlaganna gæfi eigi heimild til hinnar umræddu fjárveitingar, væri hún ólögumæt, og yrði upphæð hennar því eigi færð sýslusjóðnum til útgjalda, þó að amtsráðið að öðru leyti álíti sanngjarnt og tilhlýðilegt, að sýslubúar endurgildu viðkomanda ferðakostnað á einhvern annan og betur við eigandi hátt. Eptir að sýslunefndin hefir síðan áfrýað þessum úrskurði hingað, og þjer, herra amtmaður, hafið fyrir hönd amtsráðsins léitt ítarleg rök að honum, vil jeg tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigöndum, það er nú segir:

97
13. júní

Það er vitaskuld að 39. gr. tilskipunar um sveitarstjórn frá 4. maí 1872 inniheldur ekki lagaheimild fyrir hinu áminnsta gjaldi, og að gjöld þau, sem eru sýslunni alveg óviðkomandi, verða ekki greidd úr sýslusjóði; en hinsvegar má samkvæmt 42. gr. tilskipunarinnar greiða úr sýslusjóði ekki að eins gjöld þau, sem lagaheimild er fyrir, en

97 einnig þau, sem ákveðin eru af sýslunefnd eða amtsráði, og getur varla verið vafi um
13. júní. það, að rjett sje að ávísa úr sýslusjóði sjerhverju gjaldi því, er varðar almenning í sýslunni þó bein lagaheimild sje ekki fyrir því. Þarf samþykkis amtsráðs til þess, ef gjaldið verður heimfært undir 43. gr. sbr. 26. gr. tilsk., en annars ræður sýslunefndin því ein.

Með því nú að sýslunefndin hefir ákveðið, að greiða skuli gjald það, er hjer ræðir um úr sýslusjóði, með því að gjaldið eptir samhuga áliti sýslunefndarinnar og amtsráðsins snertir hag sýslubúa, og með því að það verður ekki heimfært undir 43. gr. sbr. 26. gr. tilsk. 4. maí 1872, má hin áminnzta útgjaldagrein í sýslureikningnum samkvæmt 42. gr. tilskipunarinnar óhöggnað standa.

98 — *Brjef landshöfðingja til stiptyfirvaldanna um styrk handa barnaskóla.*
13. júní. — Samkvæmt tillögum stiptyfirvaldanna í þóknanlegu brjefi frá 3. þ. m.; hefi jeg af fje því, sem getur um í 13. gr. C.6. fjárlaganna veitt barnaskólanum í Gerðum í Rosmhvalanesshreppi 200 kr. styrk fyrir þetta ár.

Þetta er tjáð stiptyfirvöldunum til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, og læt jeg fylgja ávísun á áminnzta upphæð.

99 — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um sakamálskostnað.*
21. júní. — Með úrskurði frá 1. nóv. f. á. er sýslumaðurinn í Norður-Múlasýslu hefir skotið hingað, hafið þjer, herra amtmaður, ákveðið, að 74 kr. málskostnaður við rannsókn um þjófnaðargrun gegn Ólafi nokkrum Ólafssyni auknefndum «kunningja», ætti ekki að greiðast úr jafnaðar sjóði, heldur af búi Ólafs, en hann dó áður en rannsóknin var til lykta leidd, og sakamál höfðað á móti honum.

Hin áminnzta rannsókn byrjaði 29. ágúst 1877 á Seyðisfirði, og gekk grunurinn út á, að Ólafur hefði stolið 5 kindum, sem hann haustið þar á undan, 1876, hefði haft undir höndum og sagt, að hann hefði keypt af vesturförum; en kostnaður sá sem spurning er um, hefir sprottið af 2 ferðum, sem sýslumaður fór 10. og 23. sept. 1877 til að yfirheyra vitni í málinu. Þjer byggði herra amtmaður, úrskurð yðar á því, að Ólafur heitinn hafi gefið tilefni til rannsóknarinnar; en þó þetta kynni að vera, og þó spurning hefði orðið um, að dæma hann til að greiða bæði kostnað þenna og annan málskostnað, ef mál hefði verið höfðað móti honum, áður en hann dó, getur því síður komið til tals að skipa sýslumanni nú að höfða mál fyrir þessum kostnaði gegn erfingja Ólafs, er virðist að hafa tekið við búinu eptir hann, sem líkur þær, er koma fram gegn neitun Ólafs um að hafa orðið sekur í því, sem upp á hann var borið, ekki voru svo sterkar, að líklegt sje, að hann, ef ekkert meira hefði komið fram gegn honum, hefði orðið fyrir útlátum í málinu.

Samkvæmt því, sem þannig er sagt, og með því að þjer, herra amtmaður, hafið samþykkt upphæð kostnaðarins, fæ jeg ekki sjeð, að jafnaðarsjóður norður- og austuramtsins komist hjá að greiða þessa upphæð.

100 — *Brjef landshöfðingja til amtsráðs norður- og austurumdæmisins um fæðis-*
25. júní. *kostnað málleysingja.* — Í brjefi frá 28. f. m. hafa hinir 2 kosnu amtsráðsmenn út af því, að jeg 25. apríl þ. á. hafði beiðzt álits amtsráðsins um það, hvort mál-

laus unglingur úr Skagafjarðarsýslu, Friðrik Jónsson að nafni, yrði sendur til Kaupmanna- **100**
hafnar til þess að njóta þar kennslu á hinn konunglegu málleysingjastofnun, skorað á **26. júní**
mig að úrskurða, hvernig skilja eigi 2. gr. tilskip. 26. febr. 1872, og hefir hinn nefndi
meiri hluti amtsráðsins haldið fram þeim skilningi á tjeðri grein, að jafnaðarsjóðurinn
eigi að ljúka allan þann aukakostnað, er af kennslu málleysingja og ferð þeirra á við-
komandi kennslustofnun leiðir, en að aptur framfærsluhreppur hlutaðeiganda eigi að
greiða svo mikinn hluta af öllum kostnaði hans, frá því hann fer að heiman og þar til
hann kemur aptur heim, sem svarar meðlagi því, er með honum væri lagt þennan tíma,
ef hann væri kyr í sveit sinni.

Eins og amtsráðið virðist játa, verð jeg að vera á því, að með orðunum í 2. gr.:
«Þeir sem standa eiga straum af barninu», sje að eins átt við foreldra og aðra einstaka
menn, sem beri að annast um uppfóstur hinna nefndu barna, en ekki við fátækrastrjórn
þá, sem á að framfæra barnið, ef það á engan vandamann að. En ef fátækrastrjórnin þannig
ekki er skyld til á sama hátt og vandamenn hlutaðeiganda að borga allan þann kostnað,
er getur um í 2. gr. tilsk. 26. febr. 1872, þó hún sje fær um það, getur varla komið til
tals, að henni beri að greiða hluta af kostnaðinum. Kennsla sú, sem hjer er um að
ræða, getur að eins farið fram á vissum kennslustofnunum, og kostnaður til fæðis og húsa-
skjóls á þeim er því rjett talinn kostnaður við kennsluna, eins og hin hjer um rædda
lagagrein kemst að orði, sbr. 4. gr. yfirsetukvennalaganna 17. desbr. 1875, þar sem jafn-
vel ferðakostnaður til og frá kennslustaðnum er talinn með kennslukostnaðinum; og
hvað öðru líður, er ekki mögulegt, eins og kennslu mál- og heyrnarleysingja nú er hátt-
að, að tilgreina sjerstaklega, hve mikið af kostnaðinum við dvöl hlutaðeiganda á kennslu-
stofnuninni sje borgun fyrir kennsluna, og hve mikið fyrir fæði og aðra aðhlynningu.
Enn fremur er það ljóst, að rjett talinn kostnaður fyrir fæði m. m. handa málleysingja á
kennslustofnun optast mun nema allt annari upphæð en meðlagið, er með honum hefði
verið lagt, ef hann hefði verið kyr í sveit sinni.

Það er þannig ljóst, að allur kostnaður við kennslu málleysingja frá því að hann
fer að heiman og þangað til hann kemur heim aptur, verður að greiðast úr amtsjafnað-
arsjóði, ef hlutaðeigandi er ekki fær um að borga hann sjálfur eða foreldrar hans eða
aðrir vandamenn; en í sambandi hjer með vil jeg benda á, að amtsráðið í 5. lið 52.
gr. tilsk. 4. maí 1872 hefir lagaheimild til þess að mynda með tillögum úr sýslu- og
hreppssjóðum amtsfátækra sjóð til þess að standast þvilikan kostnað.

— *Brjef landshöfðingja til stiðtsyfírvaldanna um prestsmötugjald af jörð,* **101**
er fleiri eiga. — Með brjefi frá 31. f. m. hafa stiðtsyfírvöldin endursent mjer brjef **26. júní**
Eyjólfis bónda Gíslasonar á Vötnum, þar sem hann kvartar yfir því, að heimtað hafi verið
af sjer sem einum eiganda Hjallatorfunnar meira prestsmötugjald, en sjer að rjettri til-
tölu við meðeigendur sína beri að greiða. Af skýrslum þeim, sem nú eru komnar fram
í málinu, sjest, að kærandi hafi hinn 18. jan. 1868 fyrir hlutaðeigandi sáttanefnd skuld-
bundið sig til, meðan hann er að nokkru leyti eigandi Hjallakirkju, að svara árlega til
hins þjónanda sóknarprests í Arnarbælis prestakalli einmitt þessu sama prestsmötugjaldi,
sem hann nú kvartar undan, og með því skilyrði, að honum sje geymdur rjettur til full-
komins og skaðlauss endurgjalds hjá nokkrum eða öllum sameigöndum Hjallatorfunnar.
Sátt þessari verður ekki breytt, nema með samþykki prestsins á Arnarbæli, en kröfur
kærandans gagnvart meðeigöndum sínum eru kirkjustjórninni óviðkomandi, og verður kær-

101 andi, ef honum þykja þeir hafa borið hlut hans fyrir borð, að fylgja fram með lögum og
26. júní dómi rjetti þeim, er hann telur sjer beri.

Þetta er tjáð stiptsyfirvöldunum til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda.

102 — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður og austurumdæminu um*
27. júní *varðstöðvar gegn fjárkláða 1877.* — Í brjefi frá 31. f. m. hafið þjer, herra amtmaður, sagt mjer álit yðar um umkvörtun sýslunefndarinnar í Húnavatnssýslu út af því, að jafnað hefir verið á sýsluna nokkrum hluta af kostnaði til Hvítárvarðar 1877 gegn fjárkláðanum. Þjer takið fram, að Húnvetningar hafi vorið 1877 óskað eptir Hvítárverði, ef heilbrigðisástandið í Borgarfjarðarsýslu virtist ískyggilegt, en þetta hafi einmitt átt sjer stað, og hafi Húnvetningar því síður skynsamlega ástæðu til þess nú að færast undan að greiða tiltölulegan hluta af hinum áminnzta kostnaði, sem þjer hafi tjáð sig fúsa til hluttöku í kostnaði við Hvítárvörð og Botnsvogavörð í sameiningu, en þessi kostnaður sje auðvitað talsvert meiri en kostnaður við Hvítárvörðinn einan. Loksins takið þjer fram, að þó 5. gr. tilsk. 4. marz 1871 gjöri ráð fyrir, að enginn fjárvörður verði settur, nema því að eins að fjáreigendur beiðist hans, hljóti amtmaður að ráða því, hvar eigi að setja vörðinn, til þess að viðkomandi hjerað fái sem mesta tryggingu gegn útbreiðslu sjúkdómsins, og svo að eigi verði kostað óþarflega miklu af almennings fje til varðarins.

Samkvæmt því, er þjer þannig hafið tekið fram, finn jeg enga ástæðu til að breyta niðurlögun þeirri, er þjer hafið gjört á hinum umrædda kostnaði, og eruð þjer beðnir að tjá hlutaðeigöndum þetta.

103 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um viðgjörð*
3. júlí *Reykjavíkur dómkirkju.* — Eptir að hafa meðtekið álit yðar, herra lands- höfðingi, í þóknanlegu brjefi frá 10. f. m. um erindi Halldórs yfirkennara Friðrikssonar, sem þar með var endursent, og lýtur að viðgjörð Reykjavíkur dómkirkju, vil jeg hjer með þjónustusamlega tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, að eptir því sem þar er skýrt frá, sjezt ekki, að nokkur ástæða hafi verið til að hreifa þessu erindi, og að ráðgjafinn þess vegna finni alls ekkert tilefni til að skerast ítarlegar í þetta mál.

104 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lán til kirkjubýgg-*
3. júlí *ingar.* — Í tilefni af bænarskrá frá prestinum að Hvammi í Norðurárdal og Mýra- sýslu síra G. Þorvaldi Stefánssyni, sem þjer herra landshöfðingi hafið sent hingað með þóknanlegu brjefi, dags. 11. f. m. um, að veitt sje tjeðu prestakalli 600 kr. lán úr við- lagasjóði til að reisa timburkirkju í Hvammi, vil jeg hjer með þjónustusamlega tjá yður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og ráðstöfunar, að hið umbeðna er hjer með veitt, þannig að greiddir sjeu af lápinu 4 af hundraði í ársvexti, og lánið verði endurborgað á 20 ár- um samfleyttum með 30 kr. árlega.

105 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lán til kirkjubýgg-*
3. júlí

ingar. — Í tilefni af bænarskrá frá prestinum að Borg í Mýrasýslu, sira Guðmundi Bjarnasyni, sem þjer, herra landshöfðingi, senduð hingað með þóknanlegu brjefi frá 9. f. m. um, að veitt sje tjeðu prestakalli 1000 kr. lán úr viðlagasjóði, til að reisa fyrir það fje timburkirkju á Borg, vil jeg hjer með þjónustusamlega tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og aðgjörða, að hið umbeðna er veitt, þannig að greitt sje af láninu í ársvexti, 4 af hundraði, og að lánið sjálft sje endurborgað á samfleyttum 20 árum með 50 kr. árlega.

105
3. júlí.

— *Brief ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um laun hjerads-læknis.* — Eptir að jeg hefi nú meðtekið álit yðar, herra landshöfðingi, dags. 8. janúar þ. á. um bænarskrá þá, er álitinu fylgdi endursend, og þar sem hjeradslæknirinn í 15. læknishjeraði Íslands F. Zeuthen sækir um, að ráðgjafinn vildi sjá svo um, að sjer yrði veitt hæfileg þóknun fyrir það, að hann þjónaði sem settur læknir 16. læknisumdæmi frá 1. september 1876 til 1. júlí 1878, vil jeg hjer með þjónustusamlega tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, að sitja skal við úrskurð þann, sem þjer hafið 21. maí f. á.¹ á málið lagt.

106
5. júlí.

— *Brief landshöfðingja til amtmannsins yfir suður og vesturumdæminu, um laxveiði í Elliðaáam.* — Í hjá lögðu brjefi, frá í dag með 4 fylgiskjölum, hefir oddviti hreppsnefndarinnar í Seltjarnarnesshreppi Kristinn Magnússon, ásamt nokkrum öðrum bændum úr sama hreppi skýrt frá því, að þeir hafi snúið sjer til hlutaðeigandi sýslumanns, og síðan til yðar, herra amtmáður, til þess að fá gjört út um heimild Thomsens kaupmanns til að þvergirða Elliðaárnar og við hafa þær veiðivjalar, sem eru þar, og að þeir nú, þegar tilraunir þessar virtust ekki mundu hafa nokkurn árangur, hafi ráðið í að taka sjálfir í burtu þvergirðingar þær og veiðivjalar, er þeir álitu ólöglegar, og hafa þeir þar að auki skorað á mig að gjöra nauðsynlegar ráðstafanir til þess að ólöglegir veiðigarðar og veiðivjalar aldrei framar verði settar í Elliðaárnar.

107
25. júlí.

1) Þessi landshöfðingjaúrskurður er svo hljóðandi:

Í þóknanlegu brjefi frá 14. marz þ. á. hafið þjer, herra hjeradslæknir, mælt til þess, að yður verði samkvæmt 4. gr. launalaganna veitt einhver þóknun fyrirhinnliðna tíma, frá 1. sept. 1876 og fyrir hvert ár, sem þjer framvegis verðið að gegna læknisstörfum í Austur-Skaptafellssýslu og Hofs prestakalli, meðan það læknishjerað er laust; og hafið þjer í þessu tilliti tekið fram, að hjeraði þessu, er áður hefir verið hluti af embættisumdæmi yðar, hafi nokkra mánuði verið gegnt af Sigurði kandidat Ólafssyni sem settum, þangað til það með brjefi mínu frá 1. septbr. 1876, þegar Sigurður var skipaður læknir í 17. hjeraði og þar að auki settur til um stund að gegna hjeradslæknisstörfum í 18. og 19. læknishjeraði, aptur var lagt fyrir yður að gegna samkvæmt 3. grein laga 15. oktbr. 1875 um aðra skipun á læknishjeruðum embættisstörfum í þessum hluta læknishjersaðs yðar, en þjer ætlið, að skylda yðar samkvæmt síðasta lið nefndrar greinar hafi hætt, þegar kandidat Sigurður Ólafsson var settur.

Af þessu tilefni læt jeg ekki undan falla þjónustusamlega að tjá yður, að 3. gr. laga um aðra skipun á læknahjeruðum frá 15. októbr. 1875 beinlínis ákveður, að eldri hjeradaskipunin skuli haldast, þangað til smámsaman er búið að skipa hjeradslækna í hin nýju embætti; en það er vita-skuld, að það verður ekki sagt, að þetta hafi átt sjer stað, þó það takist að fá hjeradinu þjónað um stund af settum lækni í öðru hjeraði.

Samkvæmt þessu verður að álita, að þjer sjeuð skyldir til að þjóna nefndu læknishjeraði án sjerstakrar þóknunar, þangað til fastur hjeradslæknir verði skipaður í það, eða gjörð verði einhver önnur ráðstöfun, með tilliti til læknisstarfanna í þessu hjeraði, en slík ráðstöfun mun ekki geta verkað á tíma þann, sem liðinn er.

107

25. júlí

Af þessu tilefni vil jeg skírskota til laga frá 11. maí 1876 og ráðgjafabréfs frá 26. maí 1877 (stjórnartíðindin B 86), sem lætur það álit í ljósi, að 2. gr. laga þessara eigi ekki við nefndar ár, þar sem Thomsen kaupmanni sje með hæztarjettarlómi frá 16. febrúar 1875 dæmd heimild til að þvergirða árnar, þrátt fyrir ákvörðun 56. kaþitula landsleigubálks Jónsbókar, sem lögín frá 11. maí 1876 í þessu tilliti eru byggð á, og í annan stað mælast til þess, að þjer, herra amtmaður, skýrið Kristinn Magnússyni og þeim fjelögum hans frá því, að hver maður, sem vill lifa í siðuðu fjelagi, og óskar sjálfur að njóta þeirrar verndar, sem lög og dómar veita öllum landsmönnum, er skyldur, ef hann hefur nokkuð að kæra gagnvart öðrum að fylgja fram rjetti sínum með lögum og dómi, og ekki taka hann sjálfur eða sækja með ofbeldi og yfirgangi.

Loksins vil jeg skora á yður, herra amtmaður, að þjer að svo miklu leyti, sem valdstjórninni ber að skipta sjer af þessu máli, gjöríð sem allra fyrst gangskör að því, að dómstólarnir gjörí út um lagaheimild hinna áminnzta veiðivjela, sbr. brjef mitt frá 13. ágúst f. á. (stjórnartíð. B 127), eins og jeg býst við, að þjer hlutizt til um, að hinir nefndu böendur verði fyrir þeirri ábyrgð gagnvart hinu opinbera, er þeir virðast samkvæmt lögnum að hafa bakað sjer með hinu áminnzta hervirki.

108

28. júlí

— Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður og vesturumdæminu um styrk til eflingar landbúnaði. — Í brjefi frá 28. f. m. hafið þjer, herra amtmaður, fyrir hönd amtsráðsins í vesturumdæminu lagt það til, að fje því, sem í fjárlögnum er veitt til jarðræktar og eflingar sjáfarútsvegi 1879 í vesturumdæminu, verði varið á þennan hátt.

1. til launa handa Ólafi jarðyrkjumanni Bjarnarsyni fyrir að ferðast um ýmsar sýslur og leiðbeina mönnum í jarðabótarstörfum og landbúnaði 400 kr.
2. sem styrki handa Boga Helgasyni frá Vogu til að ljúka við nám sitt á búnaðarskólanum á Stend í Noregi 100 kr.
3. til að koma á fót kennslu í búfræði og jarðabótum hjá Torfa jarðyrkjumanni Bjarnarsyni 733 kr.

Með tilliti til hinnar síðustu uppástungu hafið þjer skýrt frá því, að amtsráðið hafi samkvæmt ítarlegum tillögum Torfa, sem býr á eignarjörð sinni Ólafsdal í Dalasýslu fallizt á, að þar verði með opinberum styrk komið á fót kennslustofnun fyrir Vesturumdæmið, þar sem menn ættu kost á að nema öll hin helztu atriði í jarðrækt og búfræði eptir því, sem til hagar hjer á landi, og amtsráðið hafi veitt úr búnaðarsjóði vesturumdæmisins 67 kr. í viðbót við nefndar 733 kr., svo að útborgaðar verði á árinu 1879 800 kr. til undirbúnings kennslustofnunarinnar svo sem með húsastækkun, verkferakaupum o. fl. Fyrir því vil jeg tjá yður, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og ráðstöfunar, að jeg fellst á þessa tillögu yðar og fylgir hjer með jarðabókarsjóðsávisun á 1233 kr.

PRESTAVÍGSLUR.

Hinn 1 dag júnímán. var kandidat Þorsteinn Benediktsson vígður prestur að Lundi og Fitjum í Borgarfjarðar prófastsdæmi.

14. júní var kandidat Ólafur Ólafsson vígður prestur að Brjámslæk og Haga í Barðastrandar prófastsdæmi.

31. ágúst var kandidat Einar Jónsson vígður prestur að Felli og Höfða í Skagafjarðar prófastsdæmi.

Ný útkomin lög.

L ö g um kirkjugjald af húsum, staðfest 19. dag septembermán. 1879, birt í deildinni A. bls. 32—33.

L ö g um löggiltan verzlunarstað við Jökulsá á Sólheimasandi staðfest 19. dag septemberm. 1879, birt í deildinni A. bls. 34—35.

L ö g um kaup á þeim þremur hlutum silfurbergsnámans í Helgustaðafjalli og jarðarinnar Helgustaða, sem landssjóðurinn ekki á, staðfest 19. dag septemberm. 1879, birt í deildinni A. bls. 36—37.

L ö g um breyting á lögum um bæjargjöld í Reykjavíkur kaupstað 19. oktbr. 1877 2. gr. a., staðfest 19. dag septemberm. 1879, birt í deildinni A. bls. 38—39.

Fundaskýrslur amtsráðanna.

D.

109

Fundur amtsráðsins í suðurumdæminu 11.—13. júní 1879.

Fundurinn var haldinn í Reykjavík af forseta amtsráðsins, amtmanni Bergi Thorberg, með amtsráðsmönnum: dr. phil. Grími Thomsen og prestinum sira Skúla Gíslasyni.

Þessi málefni komu til umræðu á fundinum:

1. Forseti lagði fram jafnaðarsjóðsreikning suðuramtsins fyrir 1878 og gjörði við hann eina athugasemd, sem amtsráðið fjellst á; var hann rannsakaður og fannst að öðru leyti ekkert við hann að athuga, en eptirrit af honum höfðu áður verið send hinum kosnu amtsráðsmönnum til yfirskoðunar.
2. Forseti lagði fram: a. Reikning yfir búnaðarskólagjaldið í suðuramtinu 1878 og b. Reikning fyrir styrktarsjóð konungslandseta í suðuramtinu fyrir sama ár. Reikningarnir voru yfirskoðaðir og fannst ekkert athugavert við þá. Því var hreift, að ástæða kynni að vera til, að breyta innskriftarskírteini því, sem er eign konungslandsetasjóðsins, í innlend veðskuldabref.
3. Forseti lagði fram brjef landshöfðingjans, dagsett 21. marz p. á., viðvíkjandi uppástungu sýslumannsins í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu um breytingu á ferðum norðanpóstsins og vestanpóstsins og um gufuskípaferðir milli Akraness og Reykjavíkur og fleiri hafna við Faxaflóa. Samkvæmt þeirri bendingu, sem brjefið inniheldur, ákvað amtsráðið að senda málefni þetta til álita sýslunefndunum í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu og í Gullbringu- og Kjósarsýslu og bæjarstjórninni í Reykjavík.
4. Forseti lagði fram brjef landshöfðingja, dags. 25. okt. f. á.; var í því beiðst álits amtsráðsins um tilboð eigandanna að jörðunum Kleppi og Laugarnesi um sölu á jörðum þessum, og jafnframt bent á, að nota kynni mega þær, og tún þeirra og hús, fyrir búnaðarskóla eða vitfiringastofnun. Það var álit amtsráðsins, að það væri hvorttveggja, að ekki væri svo mikið fje fyrir hendi, að tilboði þessu yrði sinnt að svo stöddu, og svo væri efasamt, hvort ekki mætti á sínum tíma fá hag-anlegri jörð fyrir búnaðarskóla.
5. Forseti lagði fram skýrslur, er útvegaðar höfðu verið frá sýslunefndunum í Vestur-skaptafellssýslu, Rangárvallasýslu, Árnessýslu og Gullbringu- og Kjósarsýslu og Hinn 16. október 1879.

109

bæjarstjórninni í Reykjavík um styrk til að byggja brýr yfir Þjórsá og Ölvesá. Tillögurnar í skýrslum þessum, nema í skýrslunni frá Vesturskaptafellssýslu, voru málinu blyntar. Amtsráðið, sem viðurkenndi nauðsynina til, að styrkja fyrirtæki þetta, ákvað að beina því til landsstjórnarinnar með þeim tillögum: að fje það, sem útheimtist til að byggja brýrnar, verði greitt úr landssjóði sem vaxtalaust lán, að það verði ákveðið með lögum, að lán þetta endurgjaldist af Vesturskaptafellssýslu, Rangárvallasýslu, Árnessýslu, Gullbringu- og Kjósarsýslu og Reykjavíkur bæ á 35 árum, með sömu upphæð á hverju ári, að gjaldi þessu verði, hvað sýslurnar snertir, jafnað niður á gjaldendur eptir sömu reglum og gjöldunum til sýslusjóðs, og til tekin upphæð ákveðin, er greiddist af Reykjavíkur kaupstað.

6. Var tekin til umræðu beiðni frá bændunum á Meðalfelli í Kjós um að mega setja laxakistur eins og að undanförunu í ána Bugðu, þannig að áin væri þvergirt, og var komið samþykki frá 6 bændum, er neðar búa, en svo skýrt frá, að engir ættu veiði ofar. Hreppsnefnd og sýslunefnd höfðu mælt með beiðninni. Meiri hluti amtsráðsins áleit, að svo framarlega sem engir eiga veiði í hinni hjer umræddu veiðiá ofar en bændurnir á Meðalfelli, og svo framarlega sem hjer sje gætt ákvarðana þeirra, sem viðaukalögin frá 11. maí 1876 innihalda um bilið milli rimlanna í föstum veiðivjelum, þá sjeu ákvarðanir nefndra laga ekki því til fyrirstöðu, að áin sje þvergirt með laxakistu, svo sem farið hefir verið fram á af beiðöndunum, og að þessi veiðiaðferð sje þeim þess vegna leyfleg. Minni hluti amtsráðsins aptur á móti var á því, að einni af þeim grundvallarreglum, sem nefnd lög hafa sett um friðun laxins og frjálsa göngu, sje haggð með þvergirðingum í ám, hvort sem þær eru ofarlega eða neðarlega, og álitur því, að amtsráðinu, samkvæmt 6. grein laganna, ekki sje heimilt, að veita hið umbeðna, þrátt fyrir það, þótt hreppsnefndin og sýslunefndin, að undanskildum oddvita, hafi mælt með því.
7. Frumvarp til reglugjörðar fyrir hreppstjóra, sem landshöfðinginn hafði sent amtsráðinu til álita, var rétt til undirbúnings. Síðan var málinu frestað til fullnaðar-umræðu á aukafundi, eptir að hver amtsráðsmaður fyrir sig hefði haft frumvarpið til ítarlegri ihugunar.
8. Forseti lagði fram brjef landshöfðingja 15. febr. þ. á. og skýrði frá, að amtsráðið hefði fengið til umráða 966 kr. 66 a. af því fje, sem í fjárlögunum er veitt fyrir 1878 til jarðræktar og eflingar sjávarútvegi. Af fje þessu veitti amtsráðið búnaðarfjelagi suðuramtsins 200 kr. til styrks við jarðabætur, en geymdi sjer að ákveða síðar, hvort veittur yrði styrkur til launa handa jarðyrkjumanni, sem er í þjónustu fjelagsins, þegar skýrslur væru komnar um aðgjörðir hans í sumar. Enn fremur var Ívari Helgasyni veittur 300 kr. styrkur til þess að ferðast til Noregs til að kynna sjer aðferð Norðmanna við fiskiveiðar m. m.; svo var og ákveðið, að gefa honum von um 300 kr. styrk næsta ár, ef fje væri fyrir hendi. Að öðru leyti áleit amtsráðið, í samhljóðan við það, sem tekið er fram í því tilliti á fundi þess 14.—16. sept. 1878, (6. tölul.) að ráðlegast væri, að verja afganginum af hinu umrædda fje fyrir 1878 og 1879 til að undirbúa og byrja tilraunir til að stöðva sandfok það, sem ollir svo miklum skemmdum á þjóðjörðunum í Skaptafellssýslu. Samkvæmt tillögum forstöðumanns landbúnaðarfjelagsins danska, professors Jörgenssens, ályktaði amtsráðið, að hlutast skyldi til um, að búfræðingur Sveinn Sveinsson, sem búist er við að næsta vetur verði í Danmörku, kynni sjer varnir þær, sem á Jótlandi eru viðhafðar gegn sandfoki.

9. Forseti skýrði frá, að sira Páll Pálsson á Prestsbakka hefði í tilefni af áskorun amtsráðsins sett niður meðgjöfina með heyrnar- og málleysingjum, sem að undanfögnu hefði verið 280 kr. á ári, í 220 kr. frá 1. júlí þ. á.
10. Var úrskurðaður sýslusjóðsreikningur Vestmannaeyjasýslu fyrir 1877. Svo var og lagður fram framhaldsúrskurður á sýslusjóðsreikning Árnessýslu fyrir 1876 og 1877. Sjóðnum var úrskurðað til inntektar 114 kr. 6 a. Amtsráðið neitaði að breyta eldri úrskurði sínum um, að sýslunefndin í Borgarfjarðarsýslu skyldi svara sýslusjóðnum til 64 kr. 8 a.
11. Forseti skýrði frá, að landlæknirinn hefði sjálfur sleppt að fylgja ákvörðun sinni um kennslutíma yfirsetukvenna, og hefði því ekki verið ástæða til fyrir sig, að halda því máli lengra áfram.
12. Amtsráðið ræddi og samþykkti eptirfylgjandi: *Áætlun um tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs suðuramtsins fyrir árið 1880.*

Tekjur:

1. Í sjóði	1200 kr.
2. Niðurjöfnun	2550 —
	3750 —

Gjöld:

1. Til bólusetninga og annara heilbrigðismálefna	330 kr.
2. Til ferðakostnaðar	200 —
3. Kostnaður við kennslu heyrnar- og málleysingja	800 —
4. Til sáttamálefna	20 —
5. Endurgjald á lánunum	700 —
6. Kostnaður við amtsráðið	200 —
7. Ýmisleg útgjöld, (þar á meðal kostnaður við alþingiskosningar)	500 —
8. Sjóður við árslok	1000 —
	3750 —

Að síðustu ákvað amtsráðið að halda aukafund 12. september þ. á.

E.

Fundur amtsráðsins í suðurumdæminu 12.—15. september 1879.

Fundurinn var haldinn í Reykjavík af forseta amtsráðsins, amtmanni Bergi Thorberg með amtsráðsmönnum: dr. phil. Grími Thomsen og prestinum sira Skúla Gíslasyni.

Þessi málefni komu til umræðu á fundinum:

- Forseti framlagði beiðni frá forstöðunefnd kvennaskólans í Reykjavík um styrk til nefnds skóla, til þess að fullnægt verði, að því er suðuramtíð snertir, því skilyrði, sem alþingi hefir sett í fjárlögum fyrir 1880 og 1881, fyrir fjárveitingu úr landssjóði til skólans. Amtsráðið veitti kvennaskólanum 200 kr. úr jafnaðarsjóði fyrir árið 1880, svo framarlega sem fjárlögin verða staðfest, og með því skilyrði, að kennslan verði ókeypis fyrir stúlkur úr suðuramtinu.
- Eptir tillögum hlutaðeigandi sýslunefndar samþykkti amtsráðið, að 2. og 15. yfirsetukvennahjeradi Árnessýslu sje skipt í tvö yfirsetukvennahjeruð hvoru.
- Eptir fyrirmælum landshöfðingjans leitaði forseti álits amtsráðsins um bónarbrjef frá Birni Bjarnarsyni frá Vatnshorni í Borgarfjarðarsýslu um styrk úr landssjóði til að halda áfram námi sínu við búnaðarskólann á Stend í Noregi. Amtsráðið ályktaði að

mæla fram með því, að beiðandanum yrði veittur 200 kr. styrkur af því fje, sem suðuramtinu er ætlað úr landssjóði til úthýtingar til eflingar landbúnaði, en þó með því skilyrði, að beiðandinn að af loknu náminu starfi að jarðabótum í suðuramtinu, og að hann sjerstaklega búi sig undir að geta sagt fyrir um framkvæmdir til að stemma stigu fyrir sandfoki.

4. Amtsráðið yfirskoðaði og úrskurðaði sýslusjóðsreikningana fyrir 1878 úr Skaptafells-sýslu, Rangárvallasýslu, Vestmannaeyjasýslu og Gullbringu- og Kjósarsýslu, og var þar að eins að gjöra um mjög litlar leiðrjettingar, að því undanskildu, að einn sýslunefndarmaður í Gullbringu- og Kjósarsýslu hafði reiknað sjer 17 kr. í ferðakostnað fram yfir það sem lög heimila, og var því úrskurðað að sýslusjóðurinn skyldi fá þessa upphæð endurgoldna. Sýslusjóðsreikningur Árnessýslu var yfirskoðaður, en amtsráðið ályktaði að senda hann aptur til reikningshaldara til þess að bætt yrði úr göllum, sem á honum voru.
5. Amtsráðið kynnti sjer útskriptir af gjörðabókum sýslunefndanna, er komið höfðu til forseta, síðan amtsráðið átti fund með sjer í septemberm. f.á., og fannst þar við athugavert: *a.* Sýslunefndin í Árnessýslu hafði veitt úr sýslusjóði, án þess að hafa leitað samþykkis amtsráðsins, 56 kr. fyrir endurskoðan hreppsreikninganna árin 1875—76, og 1876—77, en eptir sveitarstjórnarlaganna 43. gr. (smbr. 26. gr. 3. tölul.) gat amtsráðið ekki álitit þetta gjald lögheimilað. *b.* Út af því að sama sýslunefnd hafði gjört ákvörðun um 10 fiska borgun á ári til hvers hreppsnefndarmanns, ályktaði amtsráðið að leita ítarlegri skýringa. *c.* Einnig ályktaði amtsráðið að heimta skyldi ítarlegri skýrslur í tilefni af þeirri ákvörðun sýslunefndarinnar í Borgarfjarðarsýslu, að oddviti nefndarinnar skyldi skipa hreppsnefndinni í Akraneshreppi að jafna niður skaðabótum fyrir niðurskurð á sauðfje. *d.* Áætlun sú, er sýslunefndin í Borgarfjarðarsýslu hafði samþykkt um tekjur og gjöld sýslusjóðsins fyrir árið 1879, er ekki í hinu fyrirskipaða formi.
6. Forseti lagði fram brjef frá sýslumanninum í Árnessýslu þar sem farið er fram á að verja megi nokkru af sýsluvegagjaldinu til vegarins frá «melunum í Sandvíkurhreppi að Óseyrarnesi», sem ekki er sýsluvegur; var skýrt frá, að búið væri að skjóta saman 1500 kr. til þessarar vegagjörðar, og að á vegi þessum þyrfti að byggja 1500 faðma langa brú, sem mundi kosta 5000 kr. Amtsráðið ályktaði, að allt að 1000 kr. af því, sem afgangs kynni að verða af vegagjaldi sýslunnar fyrir 1879, og af eptirstöðvunum frá f. á. mætti verja til þessarar vegagjörðar.
7. Amtsráðið frestaði enn að ákveða, hvort veita skyldi styrk til launa handa jarðyrkjumanni þeim, sem er í þjónustu búnaðarfélags suðuramtsins, með því skýrslur vantaði um aðgjörðir hans.
8. Var tekið til fullnaðarumræðu frumvarp til reglugjörðar fyrir hreppstjóra, sem rætt hafði verið til undirbúnings á síðasta fundi amtsráðsins. Amtsráðið stakk upp á ýmsum breytingum við frumvarp þetta og nokkrum viðaukagreinum; voru þær bókadar og verða til færðar í álitsskjali því, er forseti fyrir amtsráðsins hönd sendir landshöfðingjanum um málefni þetta.

Reykjavík, 19. dag septemberm. 1879.

Bergur Thorberg.

F.

109

Fundur amtsráðsins í vesturumdæminu 17.—19. júní 1879.

Fundurinn var haldinn í Stykkishólmi af forseta amtsráðsins, amtmanni Bergi Thorberg, með amtsráðsmanni sýslumanni Sigurði Sverrissyni og vara-amtsráðsmanui prófasti Guðmundi Einarssyni.

Þessi málefni komu til umræðu á fundinum:

1. Forseti lagði fram og amtsráðið endurskoðaði:

- a. Reikning yfir tekjur og gjöld búnaðarsjóðs vesturamtsins fyrir 1878.
- b. Reikning yfir búnaðarskólagjaldið í vesturamtinu fyrir 1878.
- c. Reikning yfir tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs vesturamtsins fyrir 1878.

Við reikninga þessa fannst ekkert að athuga, og voru þeir samþykktir af amtsráðinu.

2. Amtsráðið lagði úrskurð á sýslusjóðsreikninga Barðastrandarsýslu fyrir 1876 og 1877. Einnig var endurskoðaður og úrskurðaður sýslusjóðsreikningur Snæfellsnes- og Hnappadalssýslu fyrir 1877, sem getið var um á síðasta fundi, að þá hafi vantað.

Í reikningi þessum voru gjaldamegin of taldar 30 kr., sem reikningshaldari því virtist eiga að fá endurgoldnar úr sýslusjóði.

3. Amtsráðið endurskoðaði og úrskurðaði sýslusjóðsreikninga fyrir árið 1878 frá þessum sýslum: 1. Snæfellsnes- og Hnappadalssýslu; 2. Dalasýslu; 3. Strandasýslu og 4. Ísafjarðarsýslu; en forseti skýrði frá, að reikningarnir frá Mýrasýslu og frá Barðastrandarsýslu væru ekki enn komnir til sín.

4. Forseti lagði fram brjef frá hreppsnefndinni í Mýrahreppi um, að vegurinn yfir svo kallaða Sandsheiði milli Ingjaldssands og Dýrafjarðar, verði tekinn í tölu sýsluvega. En þar eð vegur þessi, eins og hreppsnefndin sjálf hafði tekið fram, ekki er áfastur sýsluveginum gegnum sýsluna, virtist amtsráðinu hann ekki geta talizt til þeirra vegna, sem eftir lögum 15. okt. 1875 4. gr. eiga að vera sýsluvegir, og varð því ekki beiðni þessi tekin til greina.

5. Samkvæmt fyrirætlum landshöfðingjans leitaði forseti álits amtsráðsins um beiðni Benedikts Oddssonar í Gjarðey um styrk til þess að læra leirkerasmíði á Jótlandi eða í Noregi. Amtsráðið áleit, að tilraunir beiðandans væru þess eðlis, að vert væri að uppörfa þær með styrk af almannaþje; en eftir því tilefni sem brjef landshöfðingjans þar til gaf, lýsti amtsráðið yfir því, að það ekki gæti álitid sig hafa heimild til að veita slíkan styrk úr jafnaðarsjóði eða úr búnaðarsjóði amtsins, eftir þeim reglum, sem gilda um gjöld þeirra sjóða, eins og það eigi heldur gæti álitid, að sýslunefnd væri bær um að telja slíkan styrk með gjöldum sýslusjóðsins og jafna honum niður með öðrum gjöldum þess sjóðs; þar á móti virtist amtsráðinu ástæða til að mæla fram með því, að beiðandinn öðlaðist styrk úr landsjóði, er gæti gjört honum mögulegt að ná áformi sínu, og að geta sýnt, hvort sú atvinna, er hann vill reyna, muni geta komizt á hjer á landi og orðið að notum.

6. Var rætt um þá tillögu sýslunefndarinnar í Ísafjarðarsýslu, að amtsráðið vildi styðja að því, að aukapóstur verði látinn ganga frá Laugabóli í Nauteyrarhreppi út Langadalsströnd, Snæfjallaströnd og norður að Stað í Grunnavík, og að brjefhirdingarstaðurinn sje fluttur frá Vatnsfirði að Laugabóli; er gjört ráð fyrir, að þessi aukapóstferð mundi kosta 16 kr. í hvert skipti. Amtsráðið ályktaði að mæla fram með því við landshöfðingjann, að þessi endurbót yrði gjörð á pósthöngunum, en gat síður fallizt á þá tillögu sýslumannsins í Ísafjarðarsýslu, að aukapósturinn yrði látinn

109

fara sjóleiðis frá Ísafirði norður að Snæfjöllum á Snæfjallaströnd, og þaðan annaðhvort sjóleiðis eða landveg að Stað í Grunnavík, með því sú pósthæð mundi verða hjér um bil þriðjungi dýrari, og þar að auki miklu hættulegri.

7. Amtsráðið kynnti sjer útskriftir af gjörðabókum sýslunefndanna í Snæfellsnes- og Hnappadalssýslu, Dalasýslu, Strandasýslu og Ísafjarðarsýslu frá fundahöldum þeirra á þessu ári, og af fundarhaldi sýslunefndarinnar í Barðastrandarsýslu frá 1878. Við gjörðabókarútskriftina frá Ísafjarðarsýslu var athugað, að til kostnaðar við skriftir er ætlað 78 kr., og er það miklu meira en í öðrum sýslum er ætlað til slíkra gjalda, enda sýnir sýslusjóðsreikningurinn fyrir 1878, að 70 kr. hafa verið greiddar oddvita úr sýslusjóði fyrir útskriftir af gjörðabókinni til allra hreppa í sýslunni, en amtsráðið verður að álíta, að þetta gjald fyrir gjörðabókarútskriftir sje engan veginn nauðsynlegt, eins og ekki er heldur ráð fyrir því gjört í sveitarstjórnarlögunum, með því það og er skylda oddvita að afgreiða borgunarlaust til hvers einstaks hrepps ályktanir sýslunefndarinnar, að því leyti að þær snerta hann, og sjerstök afgreiðsla er nauðsynleg. — Af hinni sömu gjörðabókarútskrift sást, að sýslunefndin hefir ákveðið laun hvers sýslunefndarmanns með þeirri upphæð, sem þar er til færð, en ekki varð sjeð, hvort launin hafa verið ákveðin samkvæmt 33. gr. sveitarstjórnarlaganna, og fann amtsráðið því ástæðu til að brýna fyrir sýslunefndinni þessa ákvörðun. Þar eð borgun til sýslunefndarmannanna árið 1878 var til færð í reikningnum það ár án nokkurra fylgiskjala eða skýringa um, hvornig hún hefir verið reiknuð, varð amtsráðið að álíta nauðsynlegt og ákvað, að reikningar sýslunefndarmannanna ættu framvegis að fylgja með sýslusjóðsreikningnum.

8. Amtsráðið samþykkti þá ráðstöfun forseta, að hann hafði gjört samning við jarðyrkjumann Ólaf Bjarnarson um að ferðast í sumar um í vesturamtinu á sama hátt og síðastliðið ár, til að leiðbeina mönnum í jarðabótum, fyrir 400 kr. laun, sem vonast var eptir að mundu fást greiddar úr landssjóði. Það var ráðgjört, að jarðyrkjumaðurinn, sem um tíma hafði unnið í Stafholtstungum, yrði í Barðastrandarsýslu hjér um bil 2 mánaða tíma í sumar, samkvæmt ósk sýslunefndarinnar þar, og hjér um bil mánaðartíma í Strandasýslu.

9. Í tilefni af uppástungum, sem komu til amtsráðsins frá póstaafgreiðslumönnum í Hjarðarholti í Dalasýslu og í Stykkishólmi, var rætt um breytingar á póstgöngum. Amtsráðið ákvað að mæla fram með þessum uppástungum í aðalatriðunum, sem eru: að í hvert skipti sem strandsiglingaskipið kemur til Stykkishólms, annaðhvort norðan eða sunnan um landið úr Reykjavík, skyldi póstur fara þaðan daginn eptir út Eyrarsveit, til Ólafsvíkur og Búða, og svo suður að Rauðkollsstöðum eða einn jafnvel lengra; að um sama leyti skyldi annar aukapóstur fara úr Stykkishólmi inn Skógarströnd að Hjarðarholti í Dalasýslu; að þegar strandsiglingaskipið ekki er á ferðinni, eða þannig stendur á ferðum þess, að póstsendingar til vesturlands ekki verða látnar fara með því um sama leyti og landpóstarnir ganga frá Reykjavík, þá fari aukapóstur frá Hjarðarholti í Mýrasýslu, undir eins eptir komu póstsins þangað að sunnan, beina leið vestur yfir Flátir, um Breiðabólstað á Skógarströnd til Stykkishólms; þaðan aptur út Eyrarsveit, til Ólafsvíkur og Búða og svo inn í Stykkishólmi; svo aptur þaðan inn Skógarströnd, tveim dögum áður en póstur á að koma að Hjarðarholti í Dalasýslu að vestan, sömu leið til Mýrasýslu, og var það tekið fram, að hentugast væri, að þessi póstur væri búsettur í grennd við Stykkishólmi.

Amtsráðið áleit rjettast, að póstur sá, sem færi frá Hjarðarholti í Mýrasýslu til Stykkishólms, kæmi við á Rauðkollsstöðum í Eyjahreppi. 109

10. Forseti lagði fram brjef landshöfðingjans, dags. 23. maí þ. á., og þar með fylgjandi frumvarp til reglugjörðar fyrir hreppstjóra, og var skorað á amtsráðið, að skýra frá álitinu sínu um frumvarp þetta. Eftir að amtsráðið hafði yfirfarið og rætt frumvarpið, var stungið upp á ýmsum breytingum á einstökum ákvörðunum í því, en gjört ráð fyrir, að breytingaruppástungurnar yrðu nákvæmar orðaðar í álitsskjali því, er forseti amtsráðsins semdi um málið og sendi landshöfðingjanum.
11. Var tekið til umræðu skriflegt tilboð frá amtsráðsmanni Torfa Bjarnasyni í Ólafsdal, um að koma á fót kennslu í jarðyrkju og búfræði á nefndri eignar- og ábylissjóði sinni, svo framfarlega sem hann öðlaðist til þess þann styrk af almannaþje, að honum verði til undirbúnings stofnuninni veittar 1000 krónur, og þar eftir árlegur meðgjafarstyrkur með piltum þeim, er kennslunnar nytu; er gjört ráð fyrir, að kennslan ætti að vara í tvö ár og meðgjafarstyrkurinn fyrra árið vera 200 kr. fyrir hvern pilt, og 100 kr. síðara árið, en á ári hverju skyldi verða veitt móttaka 3 piltum; þar að auki skyldi honum greiðast 100 kr. á ári, sem styrkur til viðhalds á verkfærum m. m. Amtsráðið, sem hafði fengið meðmæli með þessari fyrirhuguðu kennslustofnun frá sýslunefndunum í Snæfellsness- og Hnappadalssýslu, Dalasýslu og Strandasýslu, viðurkenndi fullkomlega nytsemi og nauðsyn hinnar fyrirhuguðu kennslu, og ályktaði að styðja fyrirtæki þetta svo sem unnt væri. Amtsráðið áleit, að styrkur af almannaþje í þessu skyni ekki mætti minni vera, en farið er fram á, ef kennslan ætti að geta komið á og samsvarað tilgangi fyrirtækisins. Fje það, sem útheimtist til undirbúnings (1000 kr.) vildi ráðið leggja til, að yrði útvegað á þann hátt, að 733 kr. yrðu á þessu ári greiddar úr landssjóði af því fje, sem ætlað er til eflingar landbúnaðinum; en 67 kr. úr búnaðarsjóði vesturamtsins, og loks 200 kr. næstkomandi vor af hinu umrædda fje úr landssjóði. Næsta ár skyldi meðgjöfin með 3 piltum, sem yrðu teknir til kennslu á næstkomanda vori, að upphæð 600 kr., og 100 kr. til viðhalds verkfærum m. m., greiðast með 500 kr. af hinu fyrnefnda fje úr landssjóði og 200 kr. úr búnaðarsjóði vesturamtsins; en þar eftir ættu hin árlegu útgjöld til kennslunnar, 1000 kr., að greiðast með 200 kr. úr búnaðarsjóði vesturamtsins og 800 kr. úr landssjóði. Með tilliti til þeirra 1000 kr., sem stungið er upp á, að veittar yrðu til undirbúnings kennslustofnuninni, vildi amtsráðið setja ýms tryggjandi skilyrði fyrir útborguninni smátt og smátt eftir því, sem undirbúningnum skilaði áfram. Enn fremur var ætlast til, að kennslan ætti að vera undir umsjón amtsráðsins, og að framhaldandi veiting styrks til hennar skyldi vera bundin því skilyrði, að amtsráðið, sem árlega ætti að fá þar um tillögur sýslunefndanna í þeim þrem sýslum. er næst liggja kennslustaðnum, álitu, að kennslustofnunin væri í svo góðu lagi, og þess verð, að hið opinbera hjeldi áfram að veita fje henni til styrks. Þangað til kennslan væri komin á fót skyldu áhöld þau, er keypt yrðu til afnota við hana, vera að veði fyrir hinum veitta styrk.
12. Amtsráðið ályktaði, að mæla fram með því, að Boga Helgasyni frá Vogu yrði, samkvæmt beiðni, er komið hafði til amtsráðsins frá föður hans, veittur 100 kr. styrkur til að halda áfram námi sínu við búfræðingaskólann í Stend í Noregi.
13. Amtsráðið veitti þessum mönnum verðlaun fyrir jarðabætur úr búnaðarsjóði vesturamtsins:

109

- a. Hreppstjóra Guðna Jónssyni á Dunkurbakka í Dalasýslu 100 kr.
 b. Bóndanum Snorra Jónssyni á Teigi í sömu sýslu 25 —
 c. Bóndanum Jóni Einarssyni á Hólum í sömu sýslu 25 —
 d. Bóndanum Jóni Jónssyni á Dældarkoti í Snæfellsnessýslu 25 —
14. Forseti leitaði álits amtsráðsins um brjef landshöfðingjans, dagsett 21. marz þ. á., viðvíkjandi uppástungu sýslumannsins í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu um breytingu á ferðum norðanpóstsins og vestanpóstsins, og um gufuskipaferðir milli Akraness og Reykjavíkur og fleiri hafna við Faxaflóa. Eptir uppástungu forseta ákvað amtsráðið að leita skyldi álits sýslunefndarinnar í Mýrasýslu um málefni þetta.
15. Amtsráðið skoðaði fangahúsið í Stykkishólmi, og skýrði sýslumaðurinn í Snæfellsness- og Hnappadalssýslu frá, að eptir að hið nýja þak hefði verið lagt á húsið, væri það laust við allan leka. Einnig skoðaði amtsráðið bókasafn vesturamtsins sem hefir verið sett upp í skápa í einu af herbergjunum í fangahúsinu.
16. Að síðustu var rædd og samþykkt eptirfylgjandi: *Ætlun um tekjur og gjöld jafn- aðarsjóðs vesturamtsins fyrir árið 1880.*

Tekjur.

1. Eptirstöðvar	2500 kr. " a.
2. Niðurjöfnun	1460 — 48 —
	3960 — 48 —

Gjöld.

1. Til bólusetninga og annara heilbrigðismálefna	150 kr. " a.
2. Kostnaður við kennslu heyrnar- og málleysingja	400 — " —
3. Endurgjald kostnaðar við byggingu fangahúsa:	
a. 5. afborgun af höfuðstól ($\frac{1}{15}$)	1292 kr. " a.
b. Ársvextir af 14212 kr.	568 — 48 —
	1860 — 48 —
4. Kostnaður við amtsráðið	300 — " —
5. Til ferðakostnaðar	200 — " —
6. Ýmisleg útgjöld	50 — " —
7. Eptirstöðvar	1000 — " —
	3960 — 48 —

Reykjavík, 20. septbr. 1879.

Bergur Thorberg.

Reikningar.

- 110 Styrktarsjóður Christians konungs hins níunda í minningu þúsund ára hátíðar Íslands um árið frá 1. septbr. 1878 til 31. ágúst 1879.

Tekjur:

Kr. A.

1. Eptirstöðvar frá f. á. (stjórnartíð. B. 151):	
a, innritunarskírteini litr. C. fol. 3609 að upphæð	8400 kr. " a.
b, í sparisjóði og í peningum	174 — 05 —
	8574 05
2. Vextir til 11. júní 1879	341 67
3. Keypt konunglegt skuldabryf litr. N, N. 25258	200 "
	9115 72

Gjöld.

1. Heiðursgjafir veittar:		Kr.	A.
a. Eyjólf Guðmundssyni á Geitafelli	160 kr.		
b. Jóni Halldórssyni í Kollafirði	160 —	320	»
2. Keypt konunglegt skuldabréf litr. N nr. 25258 að upphæð 200 kr.		188	38
3. Eptirstöðvar:			
a, innritunarskírteini litr. C fol. 3609	8400 kr. » a.		
b, konunglegt skuldabréf litr. N, nr. 25258	200 — » -		
c, í sparisjóði	7 — 34 -	8607	34
		9115	72

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík 30. september 1879.

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

Ágrip af reikningum nokkurra sjóða og stofnana, sem eru undir stjórn ámtmannsins í norður og austurumdæminu.

I.

Möðruvallaklausturskirkja fardagaárið 1876—77.

Tekjur.

		Kr.	A.
1. Tiundir af fasteign og lausafje 685,38 fiskar eða 342,69 álnir eptir verðlagsskránni fyrir árið 1877—78 á 54 aura, hver alin gjörir	185	05	
1. Ljóstollar að tölu 55, hver á 4 pd. tölgar eru	220 pd.		
Þar frá gengur til ljósa eins og að undanfögnu	24 —		
	Afgangurinn	196 —	
er seldur í verzlun fyrir 35 aura hvert pund eður alls	68	60	
3. Legkaup að tölu 2 heil á 6 álnir hvort, og 2 hálf á 3 áln. eru 18 áln. reiknaðar eptir verðlagsskránni 1876—77 á 55½ aur hver alin	9	99	
	Tekjur alls	263	64

Gjöld.

1. Til altarisgöngufólks:			
31¾ potts ungvíns á 80 aura hver pottur eru	25 kr. 40 a.		
7¾ % oflátur á 33 a. pr. %	2 — 56 -	27	96
2. Fyrir band í kertarök ¼ pd. eins og venjulega	»	63	
3. Fyrir skrudá og gólfþvott kirkjunnar m. m.	16	»	
4. Yfirskoðunarlaun reiknings þessa 3 ál. á 54 aura	1	62	
5. Fyrir tjörgun kirkjunnar m. fl.	41	58	
6. Borgaðar eptirstöðvar af þeim 255 krónum, er stjórnin leyfði að gengi til prestsins sira D. Guðmundssonar til að kaupa organ fyrir handa kirkjunni	97	27	
7. Í dag afgreitt til landfógeta í peningum	78	58	
	Gjöld alls	263	64

Hinn 24. október 1879.

OH

112

Flateyjarkirkja fardagaárið 1876—77.

Tekjur.

	Kr.	A.
1. Kirkjan átti í geymslu hjá fjárhaldsmanni frá f. á. reikningi	66	60
2. Fasteignartíund eptir lista 9,18 f. 54 aurar alinin	2	48
3. Lausafjáríund — — 11,10 f. 54 — — —	3	16
4. Ljóstollar — — 12 f. 48 pd. hvert á 34 aura	16	32
5. Legkaup hálf — — 3 ál. á 54 aura alinin	1	62
6. Skuld kirkjunnar við jarðabókarsjóðinn	745	54

Tekjur alls 835 72

Gjöld.

1. Skuld kirkjunnar við jarðabókarsjóðinn	745	54
2. 4 pottar messuvins á 85 aura og oflátur handa altarisgöngufólki	3	73
3. 8 pd. tölgar til ljósa, pundið á 34 aura	2	72
4. Fyrir band í kertarök, skrudþvott og kirkjuhirðing	2	50
5. Of mikið tilfært um legkaup í fyrra árs reikningi 12 ál. á 55½ e.	6	66
6. Kirkjan á í geymslu hjá fjárhaldsmanni hennar	74	57

Gjöld alls 835 72

III.

113

Munkaþverárklosturskirkja fardagaárið 1876—77.

Tekjur.

1. Tíundir 256,56 fiskar, eður 128,28 álnir borgaðar með peningum eptir verðlagsskránni 1877—78 á 54 aura	69	27
2. Ljóstollar að tölu 31½ hver á 4pd. tölgar eru	126	pd.
Þar frá gengur til ljósa	12	—
Afgangur	114	—
er borgaður eptir verðlagsskránni 1876—77 með 0,32½ e. fyrir hvert pund	37	05
3. Legkaup að tölu 5 heil og 2 hálf, 36 álnir, þar af 30 ál. eptir verðlagsskránni 1876—77 á 55½ e.	16	kr. 65 a.
og 6 ál. eptir verðlagsskránni 1877—78	3	— 24 -
19	89	
4. Eptir fyrra árs reikningi var skuld kirkjunnar til Munkaþverárklosturs vesturhluta	268	kr. 84 a.
þar af var borgað sjá 6. gjaldagrein sama reiknings	92	— 79 -
176	05	

Tekjur alls 302 26

Gjöld.

1. Skuld kirkjunnar sjá 4. tekjugrein	176	05
2. Fyrir að þvo og sópa kirkjuna m. fl.	10	66
3. Til altarisgöngufólks:		
14¼ potts vins á 80 a.	11	kr. 40 a.
3½% oflátur á 33 a.	1	— 17 -
12	57	

fluttur 199 28

	flyt	Kr.	A.	
4. ¼ pd. bands í kertarök á 2kr. 66 a. pundið		199	28	113
5. Yfirskoðun reiknings þessa 3 álnir á 54 a.		1	62	
6. Pappír og lakk í þarfir kirkjunnar		"	66	
7. Fyrir tjörgun kirkjunnar m. fl.		38	"	
8. Afgangurinn		62	03	

verður í næsta umboðsreikningi látinn koma upp í skuld kirkjunnar við Munkaverárklosturs vesturhluta.

Gjöld alls 302 26

IV.

Búnaðarsjóður norður og austurumdæmisins á árinu 1877.

114

Tekjur.

1. Sjóður við árslok 1876:			
a. í konunglegum skuldabréfum með 4%:			
Nr. 69 dags. 10. október 1832, að upphæð	835 kr.	52 a.	
— 206 — 30. marz 1836, — —	200 —	"	
— 392 — 22. apríl 1839, — —	394 —	66 -	
b. innritunarskírteini litr. C. fol. 3453 dags. 12. jan. 1874,			
að upphæð	400 —	"	
c. skuldabréf fjárhagsstjórnarinnar dags. 3. júní 1871	200 —	"	
d. í láni hjá einstökum mönnum með 4% vöxtum	1965 —	"	
e. í vörzlum amtsins	209 —	90 -	
		4205	08
2. Vextir af innstæðunni 1. a—d til 11. júní 1877		159	81
	Samtals	4364	89

Gjöld.

1. Sjóður við árslok 1877:			
a. Í konunglegum skuldabréfum	1430 kr.	18 a.	
b. Innritunarskírteinið tekjugrein 1. b.	400 —	"	
c. skuldabréf fjárhagsstjórnarinnar 1. c.	200 —	"	
d. Í láni hjá einstökum mönnum	1965 —	"	
e. Í peningum	369 —	71 -	
		4364	89
	Samtals	4364	89

V.

Jökulsárbrúarsjóðurinn í Norðurmúlasýslu árið 1877.

115

Tekjur.

1. Sjóður við árslok 1876:			
a. Konungl. skuldabr. nr. 393 dags. 22. apríl 1839 að upphæð 400 kr. " a.			
b. Í láni mót veði í fasteign og 4% vöxtum	2500 —	"	
c. Í vörzlum amtsins	20 —	45 -	
		2920	45
2. Endurborgað af lánum einstakra manna 11. júní 1877		150	"
	fluttar	3070	45

115

		Kr.	A.
3. Vextir til 11. júní 1877:	flyt	3070	45
a. af hinu konunglega skuldabryði 4%	16 kr. " -		
b. — skuldabryðum einstakra manna	100 — " -	116	"
	Samtals	3186	45

Gjöld.

1. Fyrir hirðingu brúarinnar m. fl.	16	"
2. Hjer færast til jafnaðar endurborgað lán sjá tekjugrein 2.	150	"
3. Sjóður við árslok 1877:		
a. Í konunglegu skuldabryði með 4%	400 kr. " a.	
b. Í láni mótt veði í fasteign og 4%	2350 — " -	
c. Í peningum	270 — 45 -	3020 45
	Samtals	3186 45

VI.

116 Gjafasjóður Guttorms prófests Þorsteinssonar til fátækra í Vopna-
fjarðarhrepp árið 1877.

Tekjur.

	Kr.	A.
1. Sjóður við árslok 1876:		
Innritunarskirteini Ltr. C. fol. 3455 dags. 12. janúar 1874 að upphæð	1600	"
2. 4% vextir af innstæðunni til 11. júní 1877	64	"
	1664	"

Gjöld.

	Kr.	A.
1. Styrkur veittur Kristínu Jónsdóttur á Rauðhólum í Vopnafirði	64	"
2. Sjóður við árslok 1877:		
Innritunarskirteinið, sem tilfært er tekjumegin	1600	"
	1664	"

VII.

117 Gjafasjóður Pjeturs sýslumanns Þorsteinssonar árið 1877.

Tekjur.

	kr.	a.	Kr.	A.
1. Sjóður við árslok 1876:				
a. Í konunglegum skuldabryðum með 4%:				
Nr. 97. dags. 7. október 1833 að upphæð	352	"		
Nr. 390. dags. 22. apríl 1839 að upphæð	737	66		
b. Innritunarskirteini Ltr. C. fol. 3454 dagsett 12. janúar 1874 að upphæð	800	"		
c. Í láni hjá einstökum mönnum með 4% vöxtum	1050	"		
d. Í vörzlum amtsins	38	73	2978	39
2. Vextir til 11. júní 1877:		kr. a.		
a. af innstæðunni 1. a.—b. 1889 kr. 66 a.	75	58		
b. af skuldabryðum einstakra manna 1. c.	42	"	117	58
	Samtals		3095	97

Gjöld.

Kr. A.

1. Styrkur veittur Benjamín Pálssyni á Höfða og Jóni Eysteinssyni á Strönd í Vallanessókn	117 58	
2. Sjóður við árslok 1877:	kr. a.	
a. Í konunglegum skuldabréfum	1089 66	
b. Innritunarskírteinið Ltr. C. fol. 3454	800 "	
c. Í láni hjá einstökum mönnum	1050 "	
d. Í vörzlum amtsins	38 73	2978 39
		<u>Samtals 3095 97</u>

VIII.

Jóns Sigurðssonar legat fardagaárið 1876—77.

Tekjur.

Kr. A.

1. Sjóður við árslok 1876:	kr. a.	
a. Í fasteign jarðirnar:	kr. a.	
Kristnes 34,4 hundr. virt á	2400 "	
Hvammur 33,8 — — —	2000 "	
Sýlastaðir } 26,8 — — —	1740 "	
Sýlastaðakot }		
Laugaland } 32,6 — — —	1900 "	
Heiðarhús }		
Miðland 7,4 — — —	1000 "	
½ Gloppa 5,75 — — —	400 "	9440 "
b. Í veðskuldabréfum:	kr. a.	
1. með 4% vöxtum	4932 39	
2. með 3½%	400 "	5332 39
c. Lánað 24/7—76 með 4% leigu	700 "	
d. Í vörzlum reikningshaldara	156 60	856 60
		<u>15628 99</u>
2. Vextir til 11. júní 1877:	kr. a.	
a. af 4932 kr. 39 a. með 4% vöxtum	197 30	
b. af 700 kr. með 4% vöxtum	26 "	
c. af 400 kr. með 3½% vöxtum	14 "	237 30
3. Leigur haustið 1876 eptir 15¾ kúgildi:	kr. a.	
a. 200 álnir reiknaðar eptir smjörverði verðlagsskrárinnar 1876—77 á 54½ aur.	109 "	
b. 115 álnir eptir sömu verðlagsskrá á 55½ a.	63 83	172 83
4. Landskuldir í fardögum 1877 reiknaðar eptir verðlags-skránni 1877/78:	kr. a.	
a. 190 álnir í peningum árlega eins	72 66	
b. 530 meðalálnir á 54 aura	286 20	358 86
		<u>Samtals 16397 98</u>

118

	Gjöld.	Kr.	A.
1. Umboðslaun $\frac{1}{6}$ jarðaafgjaldanna að upphæð 531 kr. 69 a.		88	62
2. Öfreiknuð $\frac{1}{2}$ árs renta af 400 kr. í fyrra árs reikningi		8	"
3. Lánað mótt fasteignarveði og 4% vöxtum:	kr. a.		
a. 16. ágústmánaðar 1877	100	"	
b. 11. desembermánaðar 1877	443	7	543 7
4. Sjóður við árslok 1877:	kr. a.		
a. Í fasteign samkvæmt tekjulið a. 1.	9440	"	
b. Í veðskuldabréfum:			
1. með 4% vöxtum	5632	39	
2. með $3\frac{1}{2}\%$ vöxtum	400	"	
e. Í peningum	285	90	15758 29
		Samtals	16397 98

IX.

119

Gjöf Jóns Sigurðssonar til Vallnahrepps fardagaárið 1876—77.

	Tekjur.	Kr.	A.
1. Sjóður í fardögum 1876:	kr. a.		
a. Jörðin Ytri Villingadalur 14,10 hndr. virt á	990	"	
b. — Merkigil 14,10 hndr. virt á	1000	"	
c. — $\frac{1}{2}$ Gloppa 5,75 hndr. virt á	320	"	2310 "
2. Leigur haustið 1876 eptir $4\frac{1}{4}$ kúgildi reiknaðar eptir verðlags-			
skránni 1876/77:			
85 meðalálnir á 55 $\frac{1}{2}$ e.		47	18
3. Landskuldir til fardaga 1877 reiknaðar eptir verðlagsskránni 1877/78:			
194 meðalálnir á 54 aura		104	76
		Samtalt	2461 94

X.

120

Styrktarsjóður fátækra ekkna og munaðarlausra barna í Eyjafjarðar-sýslu og Akureyrar kaupstað árið 1877.

	Tekjur.	Kr.	A.
1. Sjóður við árslok 1876:	kr. a.		
a. Í konunglegum skuldabréfum með 4% vöxtum	1288	45 $\frac{1}{2}$	
b. — — — — — $3\frac{1}{2}\%$ —	564	22 $\frac{1}{2}$	
c. — — — — — 3% —	200	"	
d. — peningum	98	17	2150 85
		Flyt	2150 85

IIK

	Kr.	A.
Fluttar	2150	85

120

2. Vextir af innstæðunni til 11. júní 1877: 77 29
3. Í gjafahirzlu sjóðsins fundust þá hún var opnuð 9 51

Samtals	2237	65
---------	------	----

Gjöld.

1. Styrkur veittur 4 ekkjum 64 "
2. Sjóður við árslok 1877:
- a. Í konunglegum skuldabréfum eptir tekjugrein a—c 2052 kr. 68 a.
- b. Í peningum 120 — 97 —
- 2173 65
- Samtals 2237 65

XI.

Búnaðarskólagjald í norður og austurumdæminu árið 1877.

121

Tekjur.

1. Sjóður við árslok 1876:
- a. lánað mót veði í fasteign og 4% vöxtum 4210 kr. " a.
- b. í peningum 731 — 53 —
- 4941 53
2. Endurborgað af lánnum einstakra manna 160 "
3. Vextir til 11. júní 1877:
- a. af sjóðnum 1. a. í fyrra árs reikningi 3460 kr. 138 — 40 —
- b. - því sem lánað er á árinu 1876 750 kr. 16 — " —
- 154 40
4. Búnaðarskólagjald vorið 1877:
- a. af Húnavatnssýslu 225 kr. 29 a.
- b. - Skagafjarðarsýslu 239 — 62 —
- c. - Eyjafjarðar — 247 — 31 —
- d. - Þingeyjar — 219 — 77 —
- e. - Norðurmúla — 127 — 81 —
- f. - Suðurmúla — 120 — 81 —
- 1180 61
- Samtals 6436 54

Gjöld.

1. Hjer færast til jafnaðar endurborgað lán sjá tekjugrein 2. 160 "
2. Sjóður við árslok 1877:
- a. Í láni mót veði í fasteign og 4% vöxtum 4050 kr. " a.
- b. lánað á árinu 1877:
- Marteini Halldórssyni 100 kr.
- Páli Þórðarsyni 100 —
- Baldvin Stefánssyni ^{30/6} 77 400 —
- Páli Sveinssyni ^{11/7} — 250 —
- Jakob Snorrassyni ^{24/7} — 700 —
- Jóni Árnassyni ^{17/10} — 200 —
- Birni Guðlaugssyni ^{2/11} — 100 —
- 1850 — " —
- e. í peningum 376 — 54 —
- 6276 54
- Samtals 6436 54

XII.

Amtsjafnaðarsjóður norður og austurumdæmisins 1878.

Tekjur.

Kr. A.

1. Eptirstöðvar við árslok 1877:	kr. a.	
a. fyrirfram borgað úr sjóðnum	1203 59	
b. óborgað jafnaðarsjóðsgjald frá nokkrum sýslum við árslok 1877	1680 4	
c. í peningum	855 16	3738 79
2. Á árinu 1878 er jafnað 20 aurum á hvert lausafjárhundrað í amtinu, og er gjald þetta		6199 70
3. Borgað af föður hinnar heyrnar- og mállausu Guðrúnar Sæmundsdóttur, Sæmundi Pjeturssyni upp í kennslukostnað hennar fyrir árin 1876 og 1877		136 80
4. Það, sem í fyrra árs reikningi gjaldamegin telst óborgað af jafnaðar- sjóðsgjaldi við árslok 1877, er inn komið	1680 4	
	Samtals	11755 33

Gjöld.

1. Til dóms og lögreglumála	213 11	
2. Fangahúsin í norður og austuramtinu:		
a. Fyrir ýmislegt keypt til fangahúsanna á Akureyri, Húsavík og Eskifirði	625 kr. 10 a.	
d. Þriðja afborgun ásamt vöxtum af skuld sjóðsins fyrir fangahúsbygging	3229 — 50 -	3854 60
3. Kostnaður viðvíkjandi alþingi	" "	
4. Til yfirsetukvenna, er af amtsráðinu veitt Önnu Árnadóttur til að nema ljósmóðurfræði í Reykjavík	100 "	
5. Fyrir keypt læknisverkferi til 11. og 15. læknisumdæmanna	114 "	
6. Kostnaður viðvíkjandi bólusetningu	245 31	
7. Þóknun til prófests D. Guðmundssonar fyrir að setja verðlagsskrárnar fyrir árið 1878—79	28 "	
8. Meðlag með heyrnar- og mállausum:		
Borgað með Guðrúnu Sæmundsdóttur úr Fljótum fyrir árin 1875, 1876 og 1877	700 "	
9. Til sáttamála	" "	
10. Til gjafsóknarmála:		
Kostnaður í hinu svonefnda 3 marka ómagamáli milli hreppstjóranna í Helgastaðahrepp og prestsins á Grenjaðarstað	551 83	
11. Kostnaður við amtsráðið 1878	131 "	
12. Borgaðar eptirstöðvar af varðkostnaðinum fyrir árin 1875 og 1876 með	503 72	
13. Fyrir skoðun 3 líka á Höfðahúsum í Fáskrúðsfirði	30 "	
14. Tekjugrein nr. 4 ferist til jafnaðar	1680 04	
15. Eptirstöðvar til næsta árs:		
a. fyrirfram borgað úr sjóðnum	1180 kr. 74 a.	
b. í peningum	2422 — 98 -	3603 72
	Samtals	11755 33

Akureyri, 5. febrúarmánaðar 1879.

Christiansson.

Stjórnarbrjef og auglýsingar.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um ekkjuframfærslu- skyldu embættismanns.* — Með þóknanlegu brjefi frá 14. f. m. hafið þjer, herra landshöfðingi, sent hingað bænarskrá frá forstjóra hins konunglega íslenska yfir- dóms Jóni Pjeturssyni, þar sem hann fer þess á leit, að hann samkvæmt 2. gr. 3. opins brjefs 31. maí 1855 um skyldu embættismanna til að sjá ekkjum sínum borgið með fjárstyrk eptir sinn dag verði undanþeginn því, að greiða eptirleiðis gjald fyrir lífsfje það, er getur um í brjefi ráðgjafans frá 14. ágúst f. á. En samkvæmt því hefir konu hans Sigprúði Friðriksdóttur verið keypt 680 kr. árlegt lífsfje eptir hans dag frá lífsábyrgðar- og framfærslustofnuninni 1871, og ætlar hann með þinglesnu skjali því, er útlagt fylgdi bónarbrjefi hans, að gefa henni tryggingu fyrir jafnháum árstekjum um lífstíð hennar af eign hans Brautarholti, Andriðsey og Holti á Kjalarnesi.

Fyrir því vil jeg þjónustusamlega tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birt- ingar fyrir Jóni dómstjóra Pjeturssyni, að samkvæmt reglum þeim, er hingað til hefir verið fylgt, og sem ráðgjafinn finnur ekki ástæðu til að breyta út af, er það skilyrði fyrir undanþágu frá skyldu embættismanna til þess að tryggja konum sínum fjárstyrk eptir sinn dag, að þær tekjur, sem koma í staðinn fyrir lífsfje ekkjunnar, sem verða kann, sjeu útbúnar þeirri tryggingu, sem sje jafngild því veði, sem krafizt er fyrir ómagafje, t. d. innritun- arskirteini fyrir svo mikilli upphæð í konunglegum 4% ríkisskuldabryfum, að vextirnir þar af sjeu jafnmiklir og skylduupphæð lífeyrisins, jafnmikil upphæð í skuldabryfum með veði í fasteign, er orðuð eru og gefin út, eins og þau væru fyrir ómagafje, skuldabryf lánfjelaga og þess konar.

Af þessu leiðir, að ráðgjafinn hefir ekki sjeð sjer fært að fallast á bænarskrá þá, sem hjer er um að ræða.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lán til kirkjubyg- ingar.* — Með þóknanlegu brjefi yðar, herra landshöfðingi, frá 3. p. m. hafið þjer sent hingað bænarskrá frá byggingarnefnd Lundarbrennkukirkju, þar sem hún fer þess á leit, að það 2000 kr. lán, sem Lundarbrennkusöfnuði var veitt með brjefi ráðgjafans frá 6. júlí f. á.¹ til að endurbyggja kirkjuna þar, megi afnemast og ávaxtast með 6% ár hvert af hinum upphaflega höfuðstóli, í stað þess að endurborga hann á 20 árum með 200 kr. á ári, og með því móti yrði allur höfuðstóllinn, þar sem ársvextir eru ákveðnir 4%, end- urborgaður á 28 árum. Hafið þjer meðal annars tekið það fram, að söfnuðurinn hafi nú fastráðið að byggja kirkjuna úr steini í staðinn fyrir að byggja hana úr timbri, eins og áður var áformað.

Fyrir því vil jeg þjónustusamlega tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birt- ingar, að jeg eptir því, sem hjer er frá skýrt, veiti samþykki mitt til þess, að hið veitta lán verði endurborgað á hinn umbeðna hátt.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um að leggja niður Klofakirkju.* — Samkvæmt allraþegnsamlegustu tillögum ráðgjafans fyrir Ísland,

1) Sjá stjórnartíðindi 1877 B. 117.

Hinn 29. október 1879.

125 hefir hans hátign, konunginum, allramildilegast þóknast 29. f. m. að leyfa, að Klofakirkja í Rangárvallasýslu og suðurumdæmi Íslands, verði lögð niður, og að Klofasókn verði sameinuð við Skarðssókn með þeim kostum:

1. Að Klofakirkja með áhöldum verði seld á almennu uppboðsþingi, þannig, að afgangurinn, sem umfram kann að verða að lokinni kirkjuskuldinni, falli í sjóð Skarðskirkju.
2. Að Skarðskirkja verði, þegar hún verður endurbyggð, sem nú er í vændum, stækkuð svo, að hún geti rúmað hinn aukna söfnuð.
3. Að Skarðskirkja fái eptirleiðis allar þær tekjur, sem Klofakirkja hingað til hefir notið, sem og
4. Að prestsmatan af Klofaeigninni, eins og verið hefir, greiðist núverandi sóknarpresti á Stóruvöllum með 6 fjórðungum smjørs, og, að fyrir þessu sju veðsettar jarðirnar $\frac{1}{2}$ Kot og Haukadalur, en að það við næstu prestaskipti á brauðinu komi til ihugunar, hvort ástæða kynni að vera til að lækka prestsmötuna ofan í 4 fjórðunga smjørs.

Jafnframt því þjónustusamlega að tilkynna yður, herra landshöfðingi, hið framan-skráða, í tilefni af þóknanlegu brjefi yðar frá 9. júní síðastliðna, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigindum, læt jeg ekki hjá líða að vekja athygli yðar á því, að ábargðarbrjef þau, sem gefin hafa verið út 20. desember f. á. og 22. febr. þ. á. fyrir skuldbindingum þeim, sem getur um að framan undir 1., 3. og 4. gefa ekki nægilega tryggingu, þar sem sameigendur Klofakirkju hafa ekki ritað undir þau í einu, og það sjest ekki, að þeir hafi veitt þeim, sem ritað hafa nöfn sín undir brjefin, nægilegt umboð. Loksins er það vitaskuld, að skilyrði það, sem er í niðurlagi 1. töluliðs hins fyrnefnda skjals frá 20. desembr. f. á. verður að falla niður.

Ráðgjafinn vill því þjónustusamlega mælast til þess, að þjer, herra landshöfðingi, viljið þóknanlega hlutast til um, að gjörð verði gangskör að því, sem þörf er á í þessu tilliti, áður en farið er að framkvæma þær ráðstafanir, sem leyfðar eru í hinum allra-hæzta úrskurði.

126 — Brjef landshöfðingja til landfógeta um laun sýslumanna og bæjarfógeta. -- Í brjefi dagsettu 7. júní f. á. tilkynnti jeg yður, herra landfógeti, að ráðgjafinn hefði til bráðabirgða samþykkt upphæð þá, sem greiða skyldi í laun og persónulega launabót hlutaðeigandi embættismönnum, samkvæmt lögum frá 14. desembr. 1877 um laun sýslumanna og bæjarfógeta, og mæltist til þess, að þjer önnuðust um, að greiddar yrðu úr jarðabókarsjóði upphæðir þær, sem í því tilliti væru nauðsynlegar.

Eptir að þessi reikningur hefir síðan verið endurskoðaður, eru nefnd laun og persónulegu launabætur loksins fast ákveðnar sem nú skal greina:

	Kr.	A
1. Skaptafellssýsla	2765	21
2. Vestmannaeyjasýsla	1914	42
3. Rangárvallasýsla	3000 kr.	» a.
Launabót Hermaníusar sýslumanns Johnssonar	300 — 78	3300 78
4. Árnessýsla	3500 —	» -
Launabót Þorsteins sýslumanns Jónssonar	910 —	» - 4410 »

		Kr.	A.
5. Borgarfjarðar- og Mýrasýsla	3500 kr. » a.		
Launabót Theódórs sýslumanns Jónassens . . .	1064 — 56 -	4564	56
6. Barðastrandarsýsla		2371	80
7. Ísafjarðarsýsla og kaupstaður		2851	24
8. Strandarsýsla		1680	90
9. Húnavatnssýsla	3500 — » -		
Launabót Lárusar sýslumanns Blöndals . . .	1144 — 08 -	4644	08
10. Eyjafjarðarsýsla og Akureyrarkaupstaður . . .	3500 — » -		
Launabót Stefáns sýslumanns Thorarensens . .	612 — 32 -	4112	32
11. Þingeyjarsýsla		3428	75
12. Norðurmúlasýsla	3000 — » -		
Launabót Prebens sýslumanns Bövings	627 — 23 -	3627	23
13. Suðurmúlasýsla	2500 — » -		
Launabót Jóns sýslumanns Johnsens	753 — 49 -	3253	49

Í þeim embættum, sem voru laus, 6. júní f. á. er, eins og sjálfsagt er, engin breyting orðin á upphæðum þeim, sem tilfærðar eru í bræfi mínu frá 1. júní f. á.

Jafnframt því, að skýra yður, herra landfógeti, frá þessu, vil jeg leggja fyrir yður, að gjöra hinar nauðsynlegu leiðrættingar á því, sem borgað hefir verið hlutaðeigandi embættismönnum í laun og launabót eftir 6. júní f. á. samkvæmt bræfi mínu frá 7. s. m. (stjórnartíð. B. 98).

Þess skal enn fremur getið, með tilliti til endurskoðunar á viðkomandi umboðsreikningum, að tekjurnar af jörð þeirri, sem sýslumanninum í Vestmannaeyjasýslu hefir verið lögð í embættisskyni, sem og tekjur þær, sem sýslumaðurinn í Strandarsýslu hefir notið af fornu fari af kúgildaleigum þeim, sem hvíla á umboðsjörðunum í nefndri sýslu, eru teknar inn í framan skráðan reikning, og munu því áminnztar tekjur eptirleiðis, samkvæmt 1. gr. laga frá 14. desembr. 1877, renna í landssjóð.

— *Bræf landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um lóðarnám undir verzlunarhús.* — Í bræfi frá 11. p. m. hafið þjer, herra amtmaður, borið það undir úrskurð minn, hvort sýslumanninum í Árnessýslu beri, þrátt fyrir mótmæli hlutaðeigandi lóðareiganda, að útmæla verzlunarhússtöði í Þorlákshöfn. Þjer takið fram, að yður hafi þótt ísjárvert að fyrirskipa útmælingu þessa samkvæmt bræfi landshöfðingja frá 30. sept. 1876 (stjórnartíð. B. 106) um útmælingu á sölubúðastöði á Blönduósskaupþúni, með því að lögin frá 24. ágúst 1877 um Þorlákshöfn tiltaka ekki beinum orðum, eins og Blönduósslögin frá 15. okt. 1875 gera, að leyft skuli vera að byggja sölubúðir á verzlunarstaðnum. En hins vegar sjeud þjer á þeirri skoðun, að löggilding verzlunarstaðar heimili mönnum rjett til að fá þar útmældar lóðir undir verzlunarhús, án þess að í hverju einstöku tilfelli þurfi sjerstök lóðarnámslög auk laganna um löggilding.

Jeg er yður samdóma um það, sem þjer þannig takið fram, en með því að spurningin um lóðarnám gegn mótmælum landeiganda sætir úrskurði dómstólanna, virðist rjettast, að hlutaðeigandi fógeti samkvæmt nánari beiðni þess, sem óskar lóðarnámsins, og eptir að hafa gefið lóðareiganda tækifæri til að koma fram með mótmæli sín, úrskurði, hvort lóðarnám það, er ræðir um, eigi fram að fara, og hve mikið endurgjaldið til lóðareigandans skuli vera. Þessum úrskurði getur sá málspartur, er ekki vill una við hann, áfryjað til æðra dóms, og þar verður málið að fá fullnaðarúrslit sín.

126
7. ágúst

127
13. ágúst

128 — *Ágrip af bræfi landshöfðingja til stiðtsýrvaldanna um þóknun fyrir að*
 26. ágúst kenna málleysingjum. — Prestinum að Stafafelli sira Páli Pálssyni var veitt 30 kr. þóknun úr landssjóði fyrir hvern málleysingja, er hann hafði haft til kennslu árin 1878 og 1879; en þeir höfðu verið 5 hvort árið, og voru tjeðum presti því alls veittar 300 kr. Stiðtsýrvaldin skulu við árslok senda landshöfðingja skýrslu um, hvernig kennslan hafi verið af hendi leyst.

129 — *Bræf landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um*
 29. ágúst organsnám. — Með því að Magnús Einarsson, organsleikari á Akureyri hefir farið þess á leit, að hann fái 200 kr. styrk til þess að nema betur organsleik erlendis, vil jeg biðja yður, herra amtmaður, að tjá beiðandanum, að eptirleidis muni varla koma til tals að veita styrk til organsnáms erlendis, þar sem ráð er gjört fyrir því í fjárlögum þeim, er alþingi nú hefir samþykkt, að organsleikaranum í Reykjavík verði lögð árleg laun fyrir að veita öðrum organsleikurum þá tilsoðn, er þeir kynnu að þurfa með.

130 — *Bræf landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um*
 30. ágúst þvergirðingar í Elliðaám. — Í bræfi ráðgjafans fyrir Ísland frá 26. maí 1877 (stjórnartíðindi s. á. B 86) var tekið fram, að eins og hæztarjettardómur frá 16. febr. 1875 hefði ákveðið, að fyrirmæli Jónsbókar væru því ekki til fyrirstöðu, að H. Th. A. Thomsen, kaupmaður og eigandi laxveiðinnar í Elliðaánum, þvergirti þessar ár, þannig yrði hann einnig sökum sambandsins milli viðaukalaganna 11. maí 1876 og 56. kap. landsleigubálks Jónsbókar að hafa þenna rjett, eptir að lög 11. maí 1876 hefðu náð gildi. Það hefir því ekki verið neitt tilefni fyrir umboðsstjórnina til þess að æskja úrskurðar dómstólanna um það, hvort 2. gr. í nefndum lögum yrði heimfærð á Elliðaárnar eða ekki, en þessi spurning er í eðli sínu dómsmál; og heldur ekki er mjer kunnugt, að nokkur einstakur maður, er kynni að hafa álitit rjetti sínum of nærri gengið með tjeðum ráðgjafa úrskurði, hafi lagt þessa spurningu fyrir dómstólana, þó það sje vitaskuld, að áminnzt bræf hafi ekki getað varnað því.

Með því nú að neðri deild alþingis hefir í þingsályktun viðvíkjandi laxveiðinni í Elliðaám skorað á landshöfðingja meðal annars að fá spurninguna um gildi hinnar áminnztu ákvörðunar í 2. gr. laga 11. maí 1876 algjörlega útkljáða með tilliti til Elliðaánna, — vil jeg hjer með þjónustusamlega skora á yður, herra amtmaður, að hlutast til um, að opinbert lögreglumál verði höfðað á hendur H. Th. A. Thomsen kaupmanni fyrir að hafa þvergirt Elliðaárnar, svo að hann, ef hann skyldi verða álitinn að hafa brotið gegn fyrirmælum laganna verði látinn sœta ábyrgð þar fyrir.

Jeg bið mjer á sínum tíma senda þóknunlega skýrslu um það, sem fram fer í þessu máli.

131 — *Bræf landshöfðingja til sýslunefndarinnar í Skagafirði um styrk handa*
 9. sept. kvennaskóla. — Samkvæmt beiðni sýslunefndarinnar vil jeg hjer með af sje því, sem ætlað er til vísindalegra og verklegra fyrirtækja, veita hinum skagfirska kvennaskóla 200 kr. styrk fyrir þetta ár með því skilyrði, að sýslunefndin leggi skólanum að minnsta kosti jafnmikla upphæð úr sýslusjóði.

— *Brjef landshöfðingja til biskups um uppbót á prestaköllum.* — Samkvæmt tillögum yðar, herra biskup, í brjefi frá 2. þ. m., og með því að enginn hefir sótt um Ása og Þóroddsstaðar prestaköll, skal þeim 300 kr., sem með brjefi mínu frá 19. maí þ. á. voru lagðar þessum prestaköllum með því skilyrði, að þau yrðu veitt fyrir 31. ágúst þ. á. úthlutað þannig:

Sauðlauksdalsprestakalli í Barðastrandarprófastsdæmi 100 kr.

Prestsbakka í Strandaprófastsdæmi 100 —

og Fellsprestakalli í Skagafjarðarprófastsdæmi 100 —

Þetta er tjáð yður, herra biskup, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigöndum.

— *Brjef landshöfðingja til póstmeistarans í Reykjavík um póstávisanir.* — Út af brjefi frá yfirstjórn hinna dönsku póst- og telegrafmála vil jeg hjer með leiða athygli yðar, herra póstmeistari að því, að póstávisanir eiga að gefast út til viss tiltekins manns, en alls ekki til umboðsmanns hans («eller ordre»).

— *Brjef landshöfðingja til landlæknis um kennslu yfirsetukvenna.* — Í þóknanlegu brjefi frá 10. þ. m. hafið þjer, herra landlæknir lagt það til, að kennari við læknaskólann, Tómas Hallgrímsson, verði settur til að kenna yfirsetukonum og yfirheyra þær, með því að þjer, sökum aldurs yðar sjáið yður ekki fært að gegna þessu með hinum umfangsmiklu kennslustörfum yðar við læknaskólann, og þar sem nefndum kennara hefir í frumvarpi því til fjárlaga um árin 1880 og 1881, er alþingi hefir samþykkt, verið veitt launabót með því skilyrði, að hann tæki tjeða kennslu að sjer.

Fyrir þessa sök skal yður tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir Tómasi kennara Hallgrímssyni, að hann hjer með er settur til fyrst um sinn að gegna þeim kennslu- og prófstörfum með tilliti til yfirsetukvenna, sem 5. gr. yfirsetukvennalaga 17. des. 1875 gerir ráð fyrir, að landlæknirinn hafi á hendi.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um björgunarsamninga.* — Skjöl þau, er fylgdu þóknanlegu brjefi yðar, herra landshöfðingi, frá 12. oktbr. f. á. lútandi að strandi enska fiskiskipsins Thomasar frá Grímsby, sendi ráðgjafinn fyrir Ísland utanríkisráðgjafanum og æskti þess, að nauðsynleg ráðstöfun yrði gjörð til þess, að fá upphæð þá endurborgaða, sem landssjóður Íslands hafði lagt út fyrirfram vegna strands þessa, að upphæð 174 kr. 80 aurar, og skyldi leita endurborgunar hjá útgjörðarmönnum skipsins eða öðrum hlutaðeigöndum. Í annan stað var skírskotað til ummæla yðar í ofan nefndu brjefi, lútandi að 2 reikningum, sem hlutaðeigandi sýslumaður ekki hafði borgað fyrirfæði á hinum færeysku fiskiskútum Gauntlet og Fox handa nokkrum af skipbrotsmönnum, og var því skotið til utanríkisráðgjafans, hvort hann kynni að finna ástæðu til meðfram að blutast til um, að upphæð þessara reikninga yrði einnig endurborguð, alls 51 kr. Síðan hefi jeg meðtekið frá tjeðum ráðgjafa hjálagt eptirrit eptir brjefi, sem sýnir, að Bretastjórn hefir greitt þann hluta upphæðarinnar 131 kr. 50 a., sem er styrkur veittur þeim, sem voru á hinu brotna skipi, þar sem hún aptur á móti með tilliti til bjarglaunanna að svo miklu leyti, sem þau eru meiri, en fengizt hefir upp úr því, sem bjarg-

135 að var, að upphæð 94 kr. 30a., hefir vísað til skipseigandanna, en þeir hafa ekki svarað
17. sept. neinu upp á erindi það, sem «board of trade» beindi að þeim í þessa stefnu.

Ráðgjafinn hefir út af þessu hlutazt til þess, að 80 kr. 50 a., er samkvæmt skýrslu utanríkisráðgjafans er sá hluti, sem hinum íslenska landssjóði ber af hinu endurgoldnu upphæð, verði greiddar í aðalríkissjóðinn sem tekjur fyrir jarðabókarsjóð Íslands.

Jafnframt því að skýra yður, herra landshöfðingi, frá hinu framantalda til þóknanlegrar leiðbeiningar, virðist ráðgjafanum ástæða til, eftir því sem fram er komið, að leiða athygli yðar að því, að þegar haft er tillit til þeirra örðugleika, sem eru því samfara að fá útgjörðarmenn, farmseigendur eða aðra hlutaðeigendur, til að endurgjalda landssjóði þá upphæð, sem bjarglaunin fyrir vörur af skipum þeim, sem brotna við strendur Íslands, kynnu að verða meiri, en uppboðsverði varanna svarar, mun það vera hollast fyrir landssjóðinn, að samningur um björgun skips og vara, þegar svo stendur á, að ekki verður sjeð með vissu, að verðupphæð vara og skips vinnist til lúkningar á bjarglaununum, sje gjörður á þann hátt, sem til er tekið í lögum um skipaströnd frá 14. janúar 1876 § 7. síðara kafla, og borgun sje ekki ákveðin í daglaunum, heldur takmörkuð, eins og til er tekið í greininni, þannig, að bjarglaunin verði nokkur hluti af verðupphæð hins bjargaða fjár.

136 — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um*
19. sept. *borgun aukatekja.* — Eftir að hafa meðtekið álit yðar, herra amtmaður, um erindi sýslumannsins í Norðurmúlasýslu, þar sem hann fer þess á leit, að sjer verði leyft að borga aukatekjur með ávísunum hljóðandi upp á borgun 3 mánuðum eftir sýningu — vil jeg biðja yður að tjá nefndum sýslumanni þetta: Það leiðir af því, að flestöll embættisverk þau, sem aukatekjur eru ákveðnar fyrir, eiga að borgast fyrirfram, að optast getur það eigi komið til tals, að taka innskript eða ávísun frá kaupmanni, sem gilda borgun upp í þessar tekjur. Spurningin virðist, eins og sýslumaðurinn einnig bendir á, að eins að geta komið fram við skipti á búum, sem ekkert uppboð er haldið í, en annaðhvort eru afhent (extraderuð) erfingjum eða skuldheimtumönnum ellegar skipt eftir virðingu. Það virðist nú, þegar svo er ástatt, ekki geta verið neinum örðugleikum bundið á þeim skiptafundi, þar sem gjört verður út um það, hvort uppboð eigi að fara fram í búinu eða ekki, að ætla á, hvað skiptakostnaður og erfðagjald í búinu muni verða, og aðvara hlutaðeigendur um, að útvega tímanlega sje það, sem með þarf í þessi gjöld, en skyldi í einstökum tilfellum ekki verða mögulegt að láta hlutaðeigandi erfingja eða skuldheimtumenn fá mátulegan frest til að útvega peningana, get jeg ekki sjeð neitt verulegt því til fyrirstöðu, að tekin yrði sem gild borgun innskript hjá áreiðanlegum kaupmanni og 3 mánaða ávísun.

137 — *Agrip af brjefi landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um*
20. sept. *styrk til landbúnaðarnáms.* — Samkvæmt tillögum amtsráðs suðurumdæmisins var af fje því, er með fjárlögunum fyrir 1878 og 1879 var veitt til eflingar landbúnaði og sjávarútvegi, veittur Birni Bjarnarsyni frá Vatnshorni 200 kr. styrkur til að halda áfram námi sínu við landbúnaðarskólann á Stend og með þeim skilyrðum, að hann á eftir starfi að jarðabótum í suðurumdæminu, og að hann sjerstaklega búi sig undir að geta sagt fyrir um framkvæmdir til að stemma stigu fyrir sandfoki,

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um borgun þinggjalds.* — Um leið og þjer, herra amtmaður í brjefi frá 5. júní þ. á., sögðuð mjer álit yðar um erindi sýslumannsins í Norðurmúlasýslu, þar sem hann fer þess á leit, að sjer verði leyft að taka upp í þinggjöld innskriptir hjá áreiðanlegum kaupmönnum, þó þeir vilji ekki undirgangast að gefa út ávísun fyrir innskriptirnar fyrir en að af lokinni haustkaupþíð, senduð þjer mjer nokkrar „athugasemdir“, er sýslumaðurinn í Eyjafjarðarsýslu hafði fundið ástæðu til að gjöra við brjef mitt frá 21. jan. þ. á., (stjórnartíð. B. 5.), og 5. gr. laga um ábúðar- og lausafjárskatt 14. desbr. 1877.

Fyrir því vil jeg biðja yður, herra amtmaður, að tjá nefndum embættismönnum þetta: Enginn vafi getur verið um, að sýslumenn eru skyldir til að svara ábúðar- og lausafjárskatti eins og öðrum gjöldum landssjóðsins í peningum, þó gjöld þessi verði greidd þeim í landaurum; en hins vegar eru þeir, eins og tekið er fram í brjefi mínu frá 12. apríl þ. á. (stjórnartíð B. 52) ekki skyldir að taka landaurana með því verði, sem sett er á þá í verðlagsskrá ár hvert, sje verð það herra en það, sem landaurarnir verða seldir fyrir á gjalddaga í sveit þeirri, er viðkomandi manntalsþing er átt í, og verður allur hallinn, sem leiðir af því, að landaurarnir komist ekki í það gangverð, sem þeir gætu náð, ef salan færi fram á hentugra tíma og hentugra stað að lenda á gjaldþegni þeim, sem kys heldur að greiða sýslumanni landaurana en að koma þeim sjálfur í peninga.

Hvað innskriptir snertir, þá getur ekki það atriði, að hlutaðeigandi gjaldþegn kys heldur að borga á þenna hátt, en að láta peninga eða landaura, heimilað honum borgunarfreist, og með því að gjöld þau, er hjer ræðir um, eiga að greiðast á manntalsþingum, en þing þessi venjulega eru haldin í maí og júnímánuðum, virðist ekki geta komið til tals að taka sem gilda borgun innskrípt, nema því að eins að ávísun geti fengizt fyrir hana í sumarkauptíðarlök.

Að öðru leyti finn jeg ástæðu til aptur að taka fram, að ráðstöfun skuli gjörð sem fyrst eptir manntalsþing til að taka lögtaki öll þau gjöld, sem ekki eru borguð á þingunum.

— *Brjef landshöfðingja til yfirskattanefndarinnar í Húnavatnssýslu um eptirlit með skattanefndum.* — Í brjefi frá 5. maí þ. á. hefir hin heiðraða yfirskattanefnd spurt, hvort hún hafi heimild til, að heimta af skattanefndum þeim, er undir henni eru skipaðar ítarlegar skýrslur um, hvernig upphæðir þær, er tekjuskatt skal greiða af, hafi verið taldar, og hvort yfirskattanefndinni beri samkvæmt slíkum skýrslum, að leiðrjetta upphæðir þær, er skattanefndin hefir tilfært, þótt enginn gjaldþegn hafi kvartað yfir þeim.

Fyrir því vil jeg um leið og jeg vísa til brjefa minna frá 3. febr. þ. á. til sýslumannsins í Dalasýslu (stjórnartíð. B. 22.) og frá 20. marz s. á. til yfirskattanefndarinnar í Snæfellsness- og Hnappadalssýslu (stjórnartíð. B. 50.) tjá yfirskattanefndinni, að báðum þessum spurningum beri að svara með jái.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um styrk til að læra leirkerasmíði.* — Eptir að hafa meðtekið álit 22. sept. 140 atmsráðs vesturumdæmisins í brjefi yðar, herra amtmaður, frá 17. þ. m. viðvíkjandi

140 22. sept. beiðni Benedikts Oddssonar í Gjarðey um styrk til þess að læra leirkerasmíði á Jótlandi eða í Noregi og síðan útvega sjer hin nauðsynlegu áhöld til þess, að byrja hjer á landi reglulegan atvinnuveg sem leirkerasmiður, vil jeg biðja yður að tjá beiðandanum, að það er hvorttveggja, að sem stendur er ekkert óeytt af fje því, sem veitt er til verklegra framfara á tímabilinu 1878—79, enda gæti varla komið til tals, að veita fje úr landssjóði til slíks fyrirtækis, nema því að eins, að hlutaðeigandi amtsráð vildi leggja fram fje til móts við styrkinn úr landssjóði; því geti fyrirtæki þetta haft nokkra þýðingu fyrir almenning, mun hjerað það og landsfjórðungur sá, er hlutaðeigandi er búsettur í, fyrst og fremst hafa gagn af því.

141 23. sept. — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um laun hjeraðslæknis.* — Eptir að jeg með þóknanlegu brjefi yðar, herra amtmaður, frá 3. maí þ. á. hefi meðtekið bónarbrjef frá hjeraðslækninum í 6. læknishjeraði, Þorvaldi Jónssyni, þar sem hann fer þess á leit, að sjer verði frá 1. janúar þ. á. veitt hálf laun, sem settum hjeraðslækni í 5. læknishjeraði, vil jeg, jafnframt því að benda á brjef ráðgjafans frá 5. júlí þ. á. (stjórnartíð. B. 106.) tjá yður það, sem nú skal greina, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda.

Með því að hið 5. læknishjerað hefir að undanförunu verið hluti af hinu nyrðra læknishjeraði vesturumdæmisins, þar sem beiðandinn er skipaður læknir með veitingarbrjefi frá 6. febrúar 1865, og með því að lög um breytingu á læknishjeruðunum frá 15. oktbr. 1875 í 3. grein ákveða, «að eldri læknahjeraða skiptingin skuli haldast, þangað til smámsaman er búið að skipa hjeraðslækna í hin nýju embætti», og með því að sú bráðabirgðaráðstöfun¹, er kom því til leiðar, að þessu læknishjeraði var gegnt af öðrum á tímabilinu frá 1870—1878, ekki hefir gjört neina fullnaðarbreytingu á læknishjeraðaskipuninni, að því er lýtur að þeim hluta Barðastrandarsýslu, sem lagður er til 5. læknishjeraðsins, því að lögin frá 15. oktbr. 1875 3. gr. ákveða, eins og áður er getið, með berum orðum, að hin eldri læknishjeraðaskipan skuli haldast, þangað til búið sje að skipa hjeraðslækna smámsaman í hin nýju læknishjeruð, sem stofnuð eru með þessum lögum — getur beiðandinn ekki átt lagaheimting á aukaborgun, þótt hann hafi verið settur fyrst um sinn frá 1. janúar þ. á. til að gegna hjeraðslæknisstörfum í þeim hluta af hinu upprunalega læknishjeraði hans, sem með lögum frá 15. oktbr. 1875 er lagt til 5. læknishjeraðs, en sem verður í raun og veru fyrst þá stofnað sem nýtt læknishjerað, þegar hjeraðslæknir verður skipaður í það fyrir fullt og allt.

EMBÆTTASKIPUN.

Hinn 20. dag septbrm. tók ráðgjafinn fyrir Ísland samkvæmt beiðni Jóns A. Sveinssonar aptur löggildingu þá, er honum hafði verið veitt 14. ágúst f. á. til að vera settur kennari við hinn lærða skóla í Reykjavík, þannig að hann skyldi telja lausan við embættið frá 15. s. m.; og s. d. var frá sama degi cand. philol. Sigurður Sigurðsson settur í þetta embætti með 2000 kr. árslaunum og með skuldbindingu til, ef þess er krafist, að gegna umsjónarmennskunni við tjeðan skóla án sjerstaks endurgjalds.

1) Sjá brjef dómsmálastjórnarinnar 12. oktbr. 1870 í tíðindum um stjórnarm. III bls. 103.

— *Brjef landshöfðingja til hjeraðslæknisins í 9. læknishjæraði um laun setts* **142**
 hjeraðslæknis. — Í tilefni af fyrirspurn herra hjeraðslæknisins í þóknanlegu ^{23. sept.}
 brjefi frá 18. júlí þ. á. um það, hvort yður hafi ekki borið, sem rjettilegum hjeraðslækni
 í 9. læknishjæraði, er þjer 15. apríl þ. á. fenguð allramildustu veitingu fyrir, öll
 laun þau, sem þessu embætti fylgja, fyrir maímánuð s. á., þar sem þjer þó ekki komuð
 í hjæraðið fyr en í lok nefnds mánaðar, vil jeg hjer með þjónustusamlega tjá yður, að
 hverjum embættismanni bera að vísu laun frá 1. degi þess mánaðar, sem næst byrjar,
 eptir að hann hefir verið skipaður í embættið, en að sú skuldbinding liggur honum
 jafnframt á herðum, að hann frá sama tíma takist á hendur að gegna embættinu. Geti
 hann ekki gjört það, eins og átti sjer stað með yður, herra hjeraðslæknir, sem komuð
 fyrst út hingað með póstgufuskipinu Díönu síðustu dagana af maímánuði þ. á., ber honum
 að greiða allan þann kostnað, sem leiðir af því, að gegna embætti hans, meðan hann
 er fjærverandi. Eins og yður er kunnugt, var hjeraðslæknirinn í 8. læknishjæraði sett-
 ur til þess upp á eigin ábyrgð að gegna 9. læknishjæraðsembættinu, meðan það var ó-
 veitt, í móti því, samkvæmt hinum almennu launalögum frá 15. október 1875 4. grein,
 að njóta hálfra þeirra launa, sem fylgdu þessu embætti, meðan hann væri þar settur, þ.
 e. þangað til að þjer höfðuð sjálfir tekið að yður þjónustu embættisins. Hin hálfu
 laun fyrir maímánuð eru þannig rjettilega útborguð hinum setta hjeraðslækni, og þjer
 eigið ekki heimting á launum fyr en frá þeim degi, sem þjer í raun og veru fóruð að
 gegna hjeraðslæknisembættinu, nema þjer hefðuð öðru vísi um samið við hinn setta lækni.

Þar eð þjer hafið ekki í brjefi yðar tilnefnt, hvaða dag þjer hafið sjálfir farið
 að gegna hinu áminnzta embætti, er hjer engin ástæða til að gjöra neina ákvörðun
 um skiptinguna á hinum umræddu hálfu launum fyrir maímánuð, en ef enginn annar
 samningur hefir verið gjörður milli yðar og hins setta hjeraðslæknis, getur ekkert verið
 því til fyrirstöðu, að skipta laununum tiltölulega milli ykkar, eptir því sem hvor ykkar
 hefir gegnt embættinu, og í því tilliti er ekkert undir því komið, hvort hinn setti lækn-
 ir hefir verið sóttur nokkurn tíma eða aldrei af hjeraðsbúum á hinu áminnzta tímabili,
 þar nefnd borgun, samkvæmt launalögunum, hefir verið honum veitt fyrir það að gegna
 öllum þeim störfum, sem sameinuð eru hjeraðslæknisembætti þessu, án tillits til þess,
 hvort þau hafi komið fyrir optar eða sjaldnar á einhverjum kafla þess tímabils, sem
 hann var settur.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um* **143**
 sveitarstyrk. — Með úrskurði 9. nóvember 1877, er hreppsnefndin í Mosfells- ^{25. sept.}
 hreppi hefir áfrýjað hingað, mæltuð þjer, herra amtmaður, svo fyrir, að tjeðum hreppi
 bæri að endurgjalda Hraungerðishreppi útfararkostnað Þórunnar nokkurrar Þórðardóttur,
 sem dó í Hraungerðishreppi vorið 1874 og meðlag með henni 2 síðustu ár, er hún
 lifði. Úrskurður þessi er byggður á því, að Þórunn þessi hafi dvalið 13 ár í Mosfells-
 sveit, eða frá 1851 til 1864, og að það ekki geti komið til greina, að krafa hafi
 árið 1860 komið fram af hendi Mosfellsahrepps gagnvart fœðingarhreppi Þórunnar, Dyr-
 hólahreppi, um endurgjald á sveitarstyrk með Þórunni árin 1859 og 1860, þar sem það
 sjáist af skjölum málsins, að styrkur þessi hafi hvorki verið greiddur af Dyrhólahreppi
 nje til bráðabirgða lagður hlutaðeigandi af Mosfellsahreppi.

Með því að ýms atriði í þessu máli virtust benda á, að Hraungerðishreppur
 hefði viðhaft í þessu máli hina sömu aðferð og Mosfellssveit, mæltist jeg til þess, að

Hinn 6. nóvember 1879.

143 25. sept. Þjer útveguðuð ítarlegar skýringar í málinu, og hefi jeg síðan meðtekið eptirrit eptir prófi, er haldið hefir verið í Árnessýslu, og þar sem húsbóndi hinnar látnu hefir gefið ítarlegri skýrslu í málinu, og þar að auki eptirrit eptir brjefi hreppstjóranna í Dyrhólahreppi 26. desbr. 1862, þar sem þeir að áskildum frekari skýrslum í málinu játa Þórunni sveitlæga þar, og krefjast, að hún flytjist til Dyrhólahrepps svo fljótt sem verður. Þessi flutningur komst nú ekki á. Húsbóndi Þórunnar hinn sami, sem hún dó hjá, kaus heldur að flytja hana með sjer austur, og þegar hann síðan á árinu 1872 aptur gjörði tilkall til meðlags með henni, fylgdi hann heldur ekki þessari kröfu fram og sjest það af hinu nýja prófi í málinu, að Hraungerðishreppur hefir enn ekkert goldið, hvorki af meðlagi því, sem hreppur þessi samt nú heimtar sjer endurgoldið nje af útfararkostnaðinum. Hraungerðishreppur virðist ekki hafa gjört annað en Mosfellshreppur gjörði á sínum tíma, sem sje skrifa sýslumanni um að heimta meðlagið inn hjá hlutaðeigandi framfærsluveit, en að öðru leyti mun hreppurinn ekki hafa skipt sjer meira af ómaganum, og mun Þórunn ekki hafa verið sett niður með öðrum hreppsómögum, og húsbóndi hennar mun eptir sem áður einn hafa sjeð um hana, og þegar hún dó, ráðstafað útför hennar og kostað hana að öllu leyti. Þegar svo er ástatt, virðist það mjög vafasamt, hvort það verði sagt með sanni, að Þórunn Þórðardóttir hafi það styrk af sveitarfje fremur í Hraungerðishreppi en í Mosfellshreppi. Húsbóndi hennar, sem kaus heldur að halda Þórunni hjá sjer, þegar spurning var um að flytja hana austur á fœðingarhrepp sinn vorið 1862, og þá ekki fylgdi fram kröfu sinni um styrk handa henni frá Mosfellshreppi, virðist á sama hátt að hafa sleppt kröfu sinni til meðlags af Hraungerðishreppi, þar sem hann hjelt öllum umráðum yfir hinni framlönu til dauðadags hennar, og þar eð Hraungerðishreppur hefir ekki lagt neitt út fyrir tjeðan ómaga, verður sem stendur ekki umtalsmál, að úrskurða honum neitt endurgjald á slíkum kostnaði.

Þetta er tjáð yður, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigöndum.

144 25. sept. — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um að víkja presti frá embætti.* — Í þóknanlegu brjefi frá 2. þ. m. hafið þjer, herra landshöfðingi, jafnframt því að skýra frá því, að þjer hafið vikið sira Sigurgeir Jakobssyni frá embætti hans um hríð, sem presti til Möðruvalla og Grundarsókna í Eyjafjarðarsýslu fyrir sakir drykkjuskapar hans og óreglu í embættisgæzlu sinni, sem og boðið að hefja rjettarrannsókn gegn honum fyrir prófastsrjetti — spurzt fyrir um það, hvort 4. grein auglýsingar frá 22. febr. 1875, er ákveður, að ráðgjafinn fyrir Ísland eigi að skera úr því, hvort höfða skuli mál í móti embættismanni, sem landshöfðingi hefði vikið frá embætti um stundarsakir, eigi einnig við, þegar svo er ástatt sem í þessu máli, þar sem hlutaðeigandi embættismaður er ekki skipaður af konungi, heldur af landshöfðingja.

Af þessu tilefni vil jeg þjónustusamlega tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar, að með því orðatilteki þau, sem höfð eru í ofanefndri ákvörðun, eru í alla staði almenn, og ástœður þær, sem hafa gefið tilefni til þeirra, einnig eiga sjer stað með tilliti til embættismanna, sem hin innlenda stjórn hefir skipað, hlýt jeg að kveða já við spurningu þessari.

145 25. sept. — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lán til jarðabóta á prestssetri.* — Þjer hafið, herra landshöfðingi, í þóknanlegu brjefi frá 29. f. m

sent hingað bænarskrá, þar sem presturinn að Breiðabólstað á Skógarströnd í Snæfellsnessýslu, prófastur sira Guðm. Einarsson sækir um, að tjeðu prestakalli verði veitt 600 kr. lán af almannafje fyrir sakir jarðabóta þeirra, sem hann hefir látið framkvæma á prestssetrinu. **145** 25. sept.

Út af þessu skal yður, herra landshöfðingi, tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar, birtingar og nauðsynlegrar ráðstöfunar, að hið umbeðna lán veitist hjer með Breiðabólstaðar prestakalli, svo framarlega sem nægilegt fje er fyrir hendi í viðlagasjóðnum, sem ráðgjafanum er ókunnugt um, þannig að af láninu sjeu greiddir 4 af hundraði í vöxtu á ári, og að lánið sje endurborgað á 12 árum samfleytt með 50 kr. árlegu afnámsgjaldi.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lán til kirkjubýggingar.* — Þjer hafið, herra landshöfðingi, sent hingað bænarskrá frá kirkjugjörðar-nefndinni í Stykkishólmi með álitu stiptsyfirvaldanna, um að fá, til þess að fullgjöra nefnda kirkju, auk hins fyrveitta 2000 kr. láns, sem getur um í brjefi ráðgjafans 25. maí f.á.¹, enn handa sömu kirkju 1000 kr. lán úr viðlagasjóðnum með sömu kjörum, sem hið fyrrnefnda lán. Getið þjer þess, að sóknarbúar hafi ábyrgzt, að greiddir sjeu 4 af hundraði í vöxtu af láni því, sem búið er að veita, og að það verði endurborgað með 80 krónum árlega, og leggið þjer til, að lán það, er nú er beðið um, verði veitt gegn 4% árvöxtum, og þannig, að það verði í sameiningu við hið fyrveitta 2000 kr. lán endurborgað með 80 kr. árlega, en þetta afnámsgjald skuli þó lántakendur skyldir að hækka upp í 100 kr. árlega eptir nánari ákvörðun yðar. **146** 25. sept.

Fyrir því skal til þóknanlegrar leiðbeiningar, birtingar og nauðsynlegrar ráðstöfunar, þjónustusamlega tjáð, að ráðgjafinn, svo framarlega sem peningar eru fyrir hendi, en um það vantar skýrslu, veitir hjer með hið umbeðna lán, sem ber að greiða árlega vöxtu af með 4 af hundraði, og endurborga ásamt hinu fyrra láni, 2000 kr. að upphæð, með 100 króna árlegu afnámi, þó ber þess að gæta, að bæði vaxtalúkning og endurborgun sje annaðhvort tryggt á sama hátt og hið fyrra lán, 2000 kr., eða að fyrir því sje sett önnur löggild trygging.

— *Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um þóknun fyrir að kenna organslátt.* — Samkvæmt tillögum stiptsyfirvaldanna um bónarbrjef það, er Jónas organisti Helgason hafði sent hingað, og þar sem hann fer fram á að fá þóknun af fje því, sem með 15. gr. fjárlaganna er ákveðið til vísindalegra og verklegra fyrirtækja fyrir að hafa veitt tilsögn í söng og organslátti alls 8 ungmennum, og eru 5 þeirra þegar farnir að leika á organ og stýra söngnum í 5 kirkjum landsins — hefi jeg af fje því, er nefnd fjárlagagrein ræðir um, veitt beiðandanum 300 kr. þóknun og ávísað honum upphæð þessari til útborgunar úr jarðabókarsjóði. **147** 26. sept.

Þetta undanfelli jeg ekki hjer með að tjá stiptsyfirvöldunum til þóknanlegrar leiðbeiningar.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um ráðstafanir gegn sandfoki.* — Í þóknanlegu brjefi frá 10. p. m. hafið þjer, herra amtmaður, fyrir hönd amtsráðsins farið þess á leit, að Sveini búfræðingi Sveinssyni, **148** 26. sept.

1) sjá stjórntíð. 1878 B. 96.

148 sem ætlar að dvelja utanlands í vetur á landbúnaðarháskólanum í Kaupmannahöfn, verði
26. sept. boðið að ferðast yfir á Jótland til að kynna sjer þær ráðstafanir, sem þar eru við hafðar, til að stemma stigu fyrir sandfoki, og að honum sje síðan falið á hendur á sumri komanda að framkvæma svo yfirgripsmiklar tilraunir í þessa stefnu í Skaptafellssýslu, sem kostur er á, og bætið þjer því við, — að eptir álitu amtsráðsins mætti til kostnaðarins við þessar tilraunir og undirbúning verja nokkru af því fje, sem í fjárlögnum fyrir árin 1878—1879 hefir verið veitt til eflingar landbúnaði og sjáfarútvegi.

Fyrir því veitist hjer með samþykki mitt til þess, að áminnzt útgjöld, að svo miklu leyti sem þau til falla á yfirstandandi fjárhagstímabili, sjeu tekin af þeim hluta, er ætlaður er suðurumdæminu af fje því, er getur um í 10. gr. c. 5. fjárlaganna, og læt jeg hjer með fylgja samrit af brjefi frá 17. þ. m., þar sem Sveinn Sveinsson skýrir mjer frá, að hann geti ekki á árinu 1880 tekizt á hendur sama starf fyrir hið opinbera, sem hingað til, þar eð hann ætli sjer að dvelja í Danmörku næsta sumar, en að hann aptur óski, að takast á hendur greint starf sumarið 1881 hjer á suðurlandi. Þó að jeg þannig sjái mjer ekki føert að verða við tilmælum amtsráðsins, um að fá Svein búfræðing til framkvæmda í Skaptafellssýslu að sumri komanda, vil jeg skjóta því til yðar, herra amtmaður, hvort ekki sje samt sem áður ástæða til á þann hátt, sem þjer hafið bent á, að gjöra undirbúning til þess, að hið fyrirhugaða starf verði framkvæmt af Sveini Sveinssyni sumarið 1881, og jafnframt mælast til þess, að þjer gjörði við hann samning þann, sem nauðsynlegur er í þessu tilliti.

149 — Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um
9. okt. vald sveitarstjórnar gagnvart lausamönnum. — Eptir að hreppstjórinn í Austur-Eyjafjallahreppi hafði í desembermánuði 1873 tilkynnt sýslumanninum í Rangárvallasýslu, að Sigríður nokkur Þórarinsdóttir væri vistarlaus þar í hreppi, og eptir að skrifazt hafði verið á um, hvar hún ætti sveit, var hún 1875 flutt austur í Hofshrepp í Austur-Skaptafellssýslu samkvæmt beiðni hreppsnefndarinnar samastaðar, er játæði hana þar fœdda, og gjörði jafnframt Austur-Eyjafjallahreppur tilkall til endurgjalds á 61 kr. 79 a., er hreppsnefndin taldi sig hafa lagt með henni fardagaárin 1874—1875 og 1875—76. Hofshreppur skoraðist aptur á móti undan því að greiða þessa upphæð, neitæði því, að styrkur þessi hefði verið lagður Sigríði á löglegan hátt, og hjelt því fram, að með því að Sigríður hefði komið inn í Austur-Eyjafjallahrepp vorið 1865, en ekki fluzt úr honum aptur fyr en eptir fardaga 1875, væri hún nú í rauninni búin að ávinna sjer sveit þar. Þegar málið þar eptir var borið upp fyrir yður, herra amtmaður, lögðuð þjer að fengnum ítarlegri skýringum 31. janúar þ. á. þann úrskurð á það, að Hofshreppur væri framfærslusveit Sigríðar, og ætti að endurgjalda Austur-Eyjafjallahreppi hinn umrædda styrk með 62 kr. 52 a., og hefir hinn fyrnefndi hreppur áfrýjað úrskurði þessum hingað.

Þó Sigríður hafi ekki verið yfirheyrd í málinu, má sjá af skjölum þess, að hún hafi ekki farið þess á leit við hreppsnefndina í Austur-Eyjafjallahreppi að fá sveitarstyrk. Aptur á móti er það nóg samlega sannað, að Sigríður hafi verið vistarlaus árið 1873—74, og ekki átt sjer annað hœli en hjá gömlum húshjónum, er þáðu af sveit, og sem höfðu leyft henni að vera að áskildu samþykki sveitarstjórnarinnar. Þegar hún nú vorið 1874 ekki útvegaði sjer reglulega vist í hreppnum, og enn ekki var búið að úrskurða, hvar hún ætti sveit, kom sveitarstjórnin henni fyrir hjá bónda með meðgjöf, og virðist hreppsnefndin eptir því, sem á stóð, að hafa haft noga heimild til þessa, og framfærslu-

hreppur Sigríðar ekki geta komizt undan að greiða kostnað þann, er leiddi af því, að Sigríður gat ekki sjálf útvegað sjer vist eða haft ofan af fyrir sjer á annan hátt, sbr. 8. gr. tilskipunar um lausamenn og húsmenn 26. maí 1863. **149** 9. okt.

Samkvæmt því, sem þannig er tekið fram, og með því að Hofshreppur hefirekkert fundið að upphæð hins áminnzta kostnaðar, eins og hann er úrskurðaður af yður, skal hinn áfrýjaði úrskurður yðar, herra amtmaður, óraskaður standa, og eruð þjer beðnir að tilkynna það hlutaðeigöndum.

— *Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Norðurmúlasýslu um endurgjald á öltolli.* — Í þóknanlegu brjefi frá 2. f. m. hafið þjer, herra sýslumaður, farið þess á leit, að jeg samþykki, að tollur verði endurgoldinn hlutaðeiganda af 24 pottum af öli, sem lekið hafi úr hálftunnu, er 13. f. m. fluttist til landsins með póstskipinu Diönu. **150** 9. okt.

Fyrir því vil jeg leiða þóknanlegt athygli yðar að 3. gr. laga 11. febr. 1876, og þarf samkvæmt henni ekki samþykkis landshöfðingja með til endurgjalds á ofborguðum tolli, ef það verður sannað, að vínföngin hafi farið forgörðum á leiðinni, og áður en þau voru flutt í land. Skilríki þau, sem nauðsynleg eru í þessu tilliti, verðið þjer að leggja fram með reikningi yðar, og mun það undir endurskoðun og úrskurði á honum komið, hvort hið áminnzta endurgjald megi eiga sjer stað.

— *Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Suðurmúlasýslu um póstsendingar hreppstjóra.* — Með því, að settur hreppstjóri í Vallnahrepp, Jón Ólason á Útnyrðingsstöðum, hefir farið þess á leit, að sjer verði endurgoldinn úr landssjóði, kostnaður hans til þjónustupóstmerkja samkvæmt hjálögðu skírteini, vil jeg mælast til þess, að þjer, herra sýslumaður, fáið honum aptur þetta skjal og tjáið honum, að samkvæmt 14. gr. auglýsingar 3. maí 1872 hafa hreppstjórar hvorki heimild til, að nota þjónustumerki nje rjett til að fá þau endurborguð úr landssjóði, en að þeim hins vegar er leyfilegt, að senda embættisbrjef sín og sendingar til sýslumanns ópóstmerkt, ef þeir skrifa utan á sendingarnar; «fyrirskipuð skýrsla» eða «heimtað álit», og eiginhandar nafn sitt undir. **151** 9. okt.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um kirkjutíund í Reykjavík.* — Með því að heyrzt hefir, að kirkjutíund sú, er með lögum frá 27. febr. f. á. var lögð á öll hús í Reykjavíkur lögsagnarumdæmi, hafi enn ekki verið heimt saman, þótt lögin skipi svo fyrir, að gjaldið skuli greitt fjárhaldsmanni dómkirkjunnar fyrir lok hvers reikningsárs í fyrsta sinni 1878—79, og þannig fyrir síðastliðna fardaga, vil jeg hjer með þjónustusamlega mælast til þess við yður, herra amtmaður, að þjer skýrið mjer frá, hvort innheimting þessi hafi farizt fyrir, og ef svo reynist, rannsakið, hverjum þessi vanrækt sje að kenna, og gjörið ráðstöfun til að tafarlaust verði bætt úr henni. **152** 10. okt.

Reikningar.

153 Ágrip af reikningi Thorkillii barnaskólasjóðs fyrir árið 1878.

	Tekjur.	Kr.	A.
1. Eptirstöðvar við árslok 1877:		kr.	a.
a. Ríkisskuldabryf	29190	"	
b. Skuldabryf einstakra manna	36519	23	
c. Ógoldnir vextir	12	84	
d. Í peningum	681	41	66403 48
2. Leigur af vaxtafje sjóðsins			2516 91
3. Innborgað af lánum			67 86
	Tekjur samtals	68988	25

	Gjöld.	Kr.	A.
1. Kennslustyrkur og uppeldisstyrkur veittur fátækum börnum í Kjalarnes- pingi	2420	"	
2. Til jafnaðar móti 3. tekjulið	67	86	
3. Eptirstöðvar við árslok 1878:		kr.	a.
a. Ríkisskuldabryf	29190	"	
b. Skuldabryf einstakra manna	36451	37	
c. Ógoldnir vextir	138	02	
d. Í peningum	721	"	66500 39
	Gjöld samtals	68988	25

Reykjavík 29. oktbr. 1879.

Bergur Thorberg. P. Pjetursson.

Ágrip af reikningum nokkurra sjóða, sem eru undir stjórn amts- ráðanna í suður- og vesturumdæminu árið 1878.

154

Jafnaðarsjóður suðuramtsins.

	Tekjur.	Kr.	A.
1. Eptirstöðvar við árslok 1877:		kr.	a.
a. Í skyndilánum	2681	80	
b. Útistandandi hjá einum sýslumanni	26	79	
c. Í peningum	1422	16	4130 75
2. Niðurjöfnun á lausafje í amtinu, 18 aurar á hvert hundrað:			
a. Í Skaptafellssýslu	795	33	
b. - Rangárvallasýslu	833	13	
c. - Vestmannaeyjasýslu	30	69	
d. - Árnessýslu	963	18	
e. - Gullbringu- og Kjósarsýslu	284	27	
f. - Borgarfjarðarsýslu	323	91	3230 51
	Tekjur samtals	7361	26

Gjöld.

Kr. A. 154

1. Til sakamála, lögreglumála, gjafsóknarmála m. m.	510 "	
2. — bólusetninga og annara heilbrigðismálefna	331 40	
3. Kostnaður við kennslu heyrnar- og málleysingja	1138 "	
4. Til sáttamálefna	23 95	
5. Endurgjald á lánum :	kr. a.	
a. Eptirstöðvar af láni vegna fjárkláðans	250 "	
b. Upp í lán í tilefni af fangelsisbyggingum	741 78	991 78
6. Kostnaður við amtsráðið	242 53	
7. Ýmisleg útgjöld	176 25	
8. Eptirstöðvar við árslok 1878 :	kr. a.	
a. Í skyndilánum	1529 60	
b. — peningum	2417 75	3947 35
Gjöld samtals		7361 26

II.

Jafnaðarsjóður vesturamtsins.

155

Tekjur.

Kr. A.

1. Eptirstöðvar við árslok 1877 :	kr. a.	
a. Í skyndilánum	253 22	
b. Útistandandi jafnaðarsjóðsgjald	522 6	
c. Í peningum	4888 40	5663 68
2. Niðurjöfnun á lausafje í amtinu, 25 a. á hvert hundrað :		
a. Í Mýrasýslu	538 63	
b. — Snæfellsnes- og Hnappadalssýslu	435 41	
c. — Dalasýslu	542 38	
d. — Barðastrandarsýslu	452 53	
e. — Strandasýslu	348 63	
f. — Ísafjarðarsýslu og Ísafjarðar kaupstað	557 "	2874 58
3. Fyrir 12 exemplör af Levy's kennslubók	24 "	
Tekjur samtals		8562 26

Gjöld.

Kr. A.

1. Til sakamála, lögreglumála og gjafsóknarmála m. m.	268 40	
2. — bólusetninga og annara heilbrigðismálefna	72 78	
3. Kostnaður við kennslu heyrnar- og málleysingja	280 "	
4. Endurgjald kostnaðarins við byggingu fangahúsa :	kr. a.	
a. $\frac{1}{15}$ af láni úr landssjóði, upphaflega að upphæð 19380 kr. (3. afborgun)	1292 "	
b. Ársvextir af 16796 kr.	671 84	1963 84
5. Kostnaður við amtsráðið	262 38	
6. Ýmisleg útgjöld	22 "	
7. Eptirstöðvar við árslok 1878 :	kr. a.	
a. Í skyndilánum	118 "	
b. Útistandandi jafnaðarsjóðsgjald	485 18	
c. Í peningum	5089 68	5692 86
Gjöld samtals		8562 26

156

III.

Búnaðarskólasjóður suðuramtsins.

	Tekjur.		Kr.	A.
1. Eptirstöðvar við árslok 1877:		kr. a.		
a. Í veðskuldabréfum	4350	"		
b. Útistandandi búnaðarskólagjald	268	79		
c. Óborgaðir vextir	5	36		
d. Í peningum	99	76	4723	91
2. Vextir af lánum			179	7
3. Búnaðarskólagjald 1878			888	92
4. Til jafnaðar móti 1. gjaldlið			1150	"
	Tekjur samtals		6941	90

Gjöld.

1. Lánað út mót veði og 4 pc. vöxtum	1150	"
2. Eptirstöðvar við árlok 1878:		
a. Í veðskuldabréfum	5500	kr. " a.
b. Óborgaðir vextir	7	— 36 -
c. Í peningum	284	— 54 -
	Gjöld samtals	6941 90

157

IV.

Búnaðarskólasjóður vesturamtsins.

	Tekjur.		Kr.	A.
1. Eptirstöðvar við árslok 1877:				
a. Í veðskuldabréfum	3250	kr. " a.		
b. Óborgað búnaðarskólagjald	133	— 18 -		
c. Óborgaðir vextir	83	— 79 -	3466	97
2. Vextir af lánum			118	41
3. Búnaðarskólagjald 1878			639	17
4. Til jafnaðar móti 2. gjaldlið			400	"
	Tekjur samtals		4624	55

Gjöld.

1. Skuld sjóðsins til reikningshaldara frá f. á.	78	33
2. Lánað út mót veði og 4 pc. vöxtum	400	"
3. Eptirstöðvar við árslok 1878:		
a. Í skuldabréfum	3650	kr. " a.
b. Óborgað búnaðarskólagjald	114	— 92 -
c. Í peningum	381	— 30 -
	Gjöld samtals	4624 55

V.

Styrktarsjóður þurfandi og maklegra konungslandseta í suður-
amtinu.

158

Tekjur.

		Kr.	A.
1. Eptirstöðvar við árslok 1877:			
a. Ríkisskuldabrfjef	3400 kr. » a.		
b. Skuldabrfjef einstakra manna	300 — » -		
c. Í peningum	199 — 36 -	3899	36
2. Leigur af vaxtafje sjóðsins		147	»
3. Tillag úr jarðabókarsjóði samkvæmt konungsrsk. 7. okt. 1875 ¹		9	»
	Tekjur samtals	4055	36

Gjöld.

1. Styrkur greiddur 9 konungslandsetum og ekkjum	156	»
2. Eptirstöðvar við árslok 1878:		
a. Ríkisskuldabrfjef	3400 kr. » a.	
b. Skuldabrfjef einstakra manna	300 — » -	
c. Í peningum	199 — 36 -	3899 36
	Gjöld samtals	4055 36

VI.

Búnaðarsjóður vesturamtsins.

159

Tekjur.

1. Eptirstöðvar við árslok 1877:			
2. a. Í ríkisskuldabrfjefum	1500 kr. » a.		
b. - skuldabrfjef einstakra manna	8330 — » -		
c. Ógoldnir vextir	28 — » -		
d. Í peningum	242 — 42 -	10100	42
2. Leiga af vaxtafje sjóðsins		391	72
3. Til jafnaðar móti 1. gjaldlið		200	»
4. Skuld til reikningshaldara		141	28
	Tekjur samtals	10833	42

Gjöld.

1. Lánað út mót veði og 4 pc. vöxtum	200	»
2. Verðlaun:		
a. Til Sigurðar Jónssonar á Skipphyl í Mýrasýslu	40 kr.	
b. — Jóns Þorvaldssonar á Saurum í sömu sýslu	60 —	
c. — Sigurðar Salómonssonar á Miklholti í sömu sýslu	40 —	
d. — Jóns Jónssonar á Borgarholti í Snæfellsnes- og Hnappa- dalssýslu	40 —	180 »
3. Styrkur til að kaupa jarðyrkjuverkfæri handa búnaðarfjelaginu í Miklaholts og Eyjahreppum		37 90
4. Laun til jarðyrkjumanna:		
	flyt	417 90

1) Sjá stjórnartíðindi 1875 A. 12. og B. 98.

Hinn 13. nóvember 1879.

Kr. A.
fluttar 417 90

159

a. búfræðings Sveins Sveinssonar (1877)	120 kr.	
b. jarðyrkjumanns Ólafs Bjarnarsonar	175 —	295 "
5. Eptirstöðvar við árslok 1878:		
a. Í ríkisskuldabréfum	1500 kr.	" a.
b. - skuldabréfum einstakra manna	8530 —	" -
c. Ógöldnir vextir	90 — 52 -	10120 52
Gjöld samtals	10833	42

Reykjavík, 29. dag októbermán. 1879.

Bergur Thorberg.

Skýrslur um landshagi.

Dómgæzla 1873—1877.

160

A. Mál þau, er verið hafa fyrir sáttanefndunum og úrslit þeirra.

Lögsagnar- dæmi.	Sáttaumdæmi.	1873		1874		1875		1876		1877		Alls árin 1873—77		
		sætt	visað til dóms og laga	sætt	visað til dóms og laga	sætt	visað til dóms og laga	sætt	visað til dóms og laga	sætt	visað til dóms og laga	sætt	visað til dóms og laga	samtals
Skaptafellsýsla.	1. Lóns	"	"	"	1	"	"	"	"	"	"	"	1	1
	2. Hornafjarðar	1	"	"	1	"	2	"	1	1	"	6	1	7
	3. Suðursveitar	"	3	2	"	"	"	1	2	1	1	4	6	10
	4. Öræfa	"	"	"	"	"	"	"	1	1	"	1	1	2
	5. Kleifa	8	1	1	"	1	1	2	"	"	1	12	3	15
	6. Leiðvalla	"	"	"	1	"	"	"	1	"	"	1	1	2
	7. Dyrhóla	1	1	"	4	1	1	1	"	"	"	3	7	10
	8. Vestmannaeyja	2	"	"	"	"	2	"	"	1	"	3	2	5
Rangárvallasýsla.	9. Austur-Eyjafjalla	"	"	3	"	"	"	1	1	"	"	4	1	5
	10. Vestur-Eyjafjalla	"	1	"	"	"	"	1	"	"	"	1	1	2
	11. Fljótshlíðar	1	"	"	1	"	"	"	1	"	"	2	1	3
	12. Rangárvalla	1	2	"	"	3	1	"	2	"	"	4	5	9
	13. Hvols	"	"	1	"	"	"	1	"	"	"	2	"	2
	14. Austur-Landeyja	"	"	"	1	2	"	1	"	2	1	5	2	7
	15. Vestur-Landeyja	"	"	"	"	1	"	"	"	1	"	1	1	2
	16. Suðurholta	"	1	"	"	1	1	2	2	"	2	3	6	9
Árnessýsla.	17. Upp-Holta	"	"	"	1	"	"	2	"	"	"	2	1	3
	18. Landmanna	1	"	"	1	"	"	"	"	"	"	1	1	2
	19. Stokkseyrar	3	3	2	1	1	"	"	1	"	"	6	5	11
	20. Hraungerðis	"	1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1	1
	21. Villingaholts	1	"	"	"	"	"	2	"	3	"	6	"	6
	22. Ólafsvalla	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	23. Stóranúps	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	24. Hruna	1	"	2	1	"	"	"	"	1	"	4	1	5
	25. Torfastaða	"	"	"	"	"	"	"	"	1	"	1	"	1
	26. Miðdals	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	27. Klausturhóla	"	"	"	"	1	"	1	1	1	1	3	2	5
	28. Þingvalla	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	29. Ölves	"	"	"	"	1	"	1	"	1	"	3	"	3
	30. Selvogs	"	"	"	"	"	"	"	"	1	"	1	"	1
flyt		20	13	12	12	14	6	17	12	16	7	79	50	129

Sáttanefndarmál.

Lögsagnarum- dæmi.	Sáttaumdæmi.	1873		1874		1875		1876		1877		Alls árin 1873—77		
		sett	visað til dóms og laga	sett	visað til dóms og laga	sett	visað til dóms og laga	sett	visað til dóms og laga	sett	visað til dóms og laga	sett	visað til dóms og laga	samtals.
Gullbr.- og Kjósars.	flutt	20	13	12	12	14	6	17	12	16	7	79	50	129
	31. Grindav. og Hafna	"	"	"	1	1	1	2	"	1	"	4	2	6
	32. Rosmhvalaness . .	5	1	2	"	12	9	1	3	4	4	24	17	41
	33. Stranda	3	2	7	1	1	"	11	3	11	3	33	9	42
	34. Alptaness	"	1	16	6	1	"	6	"	"	"	23	7	30
	35. Seltjarnarness . .	3	3	4	3	1	1	1	"	5	2	14	9	23
	36. Mosfells	"	"	1	"	1	1	"	"	2	"	4	1	5
	37. Kjalaraness	"	"	"	"	"	"	"	1	2	2	2	3	5
	38. Kjósar	"	"	"	1	"	"	"	"	"	"	"	1	1
	39. Reykjavíkur	5	26	5	13	5	16	2	11	8	13	25	79	104
Borgarfjarðars. Mýra- og Borgarfjarðars.	40. Saurbøjar	"	"	"	1	"	1	1	1	"	"	1	3	4
	41. Garða	2	"	"	"	"	"	2	1	3	"	7	1	8
	42. Leirár og Mela . .	1	"	"	1	"	"	1	"	"	"	2	1	3
	43. Hvanneyrar og Bøjar	1	"	1	"	"	"	1	"	"	"	3	"	3
	44. Lundar og Fitja . .	1	"	2	1	"	"	"	"	"	"	3	1	4
	45. Reykhólts	"	"	1	"	"	"	1	"	"	"	2	"	2
	46. Hvítárs. og Þverárh.	"	"	"	"	"	"	1	"	"	"	1	"	1
	47. Nordurárdals . . .	"	"	2	"	"	1	"	"	"	"	2	1	3
	48. Stafholtstungna . .	1	"	"	"	"	"	"	"	1	1	1	1	2
	49. Borgar	"	"	"	"	1	"	1	"	1	1	3	1	4
Snæf. og Hnappad. Dalasýsla.	50. Alptaness	"	"	1	1	1	"	1	"	2	"	5	1	6
	51. Hrauns	"	"	1	"	"	1	"	"	1	"	2	1	3
	52. Kolbeinsstaða . . .	1	"	"	"	1	"	"	"	"	1	1	1	2
	53. Miklahólts	"	"	"	"	1	"	"	"	"	1	1	1	2
	54. Staðarsveitar . . .	3	"	"	1	1	"	4	1	2	"	10	2	12
	55. Breiðuvíkur	"	"	"	"	"	"	1	"	1	1	2	1	3
	56. Nesþinga	4	1	"	1	4	"	12	3	1	3	21	8	29
	57. Eyrarsveitar	2	2	2	"	"	"	1	"	1	2	6	4	10
	58. Helgafellssveitar .	2	"	3	2	6	"	1	"	4	"	16	2	18
	59. Skógarstrandar . .	"	"	"	"	"	"	1	"	"	"	1	"	1
Barðastrandarsýsla.	60. Suðurdala	"	"	"	"	1	"	1	"	"	"	2	"	2
	61. Hjarðarholts . . .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	62. Hvamms	"	1	1	"	1	"	"	"	"	"	2	1	3
	63. Ballarár	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	64. Staðarhóls	"	"	"	"	"	"	"	"	1	"	1	"	1
	65. Garpdals	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	66. Staðar og Reykh. .	"	"	"	"	"	"	"	"	1	"	1	1	1
	67. Gufudals	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	68. Flateyjar og Múla .	"	"	"	"	"	"	1	"	"	2	1	2	3
	69. Brjámsl. og Haga . .	"	"	"	"	"	1	"	"	"	"	"	1	1
Barðastrandarsýsla.	70. Sauðlauksdals . . .	"	"	"	"	"	"	1	"	"	"	"	1	1
	71. Selárdals	2	1	"	1	2	"	"	"	1	"	5	2	7
	72. Otrardals	"	"	"	"	"	"	1	"	1	"	2	"	2
	73. Auðkúlu	"	"	1	"	"	"	"	"	"	"	1	"	1
	74. Þingeyrar	"	"	"	"	"	"	1	"	"	"	"	1	1
	75. Mýra	"	"	"	"	1	"	2	"	1	"	4	"	4
	76. Mosvalla	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	flyt	56	51	62	46	55	39	74	38	69	43	316	217	533

Sáttanefndarmál.

Lögsagnarum- dæmi.	Sáttaumdæmi.	1873		1874		1875		1876		1877		Alls árin 1873—77		
		sett	vísad tildóms og laga	sett	vísad tildóms og laga	sett	vísad tildóms og laga	sett	vísad tildóms og laga	sett	vísad tildóms og laga	sett	vísad tildóms og laga	sam- tals
	flutt	56	51	62	46	55	39	74	38	69	43	316	217	533
Ísafjarðarsýsla.	77. Sudureyrar	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	78. Hóls, Eyrar og Ísafj.	5	1	1	1	6	3	8	2	2	1	22	8	30
	79. Ógur	"	"	"	"	"	"	1	"	"	"	1	"	1
	80. Reykjarfjarðar	"	"	1	"	1	"	4	"	2	"	8	"	8
	81. Nauteyrar	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Strandas.	82. Snæfjalla	2	"	"	"	1	1	1	"	"	"	3	1	4
	83. Grunnavíkur	"	"	1	1	"	"	"	"	"	1	1	2	3
	84. Sljettu	"	"	1	"	1	"	"	"	"	"	2	"	2
	85. Arness	"	"	"	"	"	"	1	"	2	"	3	"	3
	86. Staðar og Kaldranan.	1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1	"	1
Húnavatnssýsla.	87. Kollafjarðarness	"	"	"	"	"	"	1	"	"	"	1	"	1
	88. Kolbeinsár	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	89. Staðar	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	90. Staðarbakka	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	91. Melstaðar	"	"	2	"	1	"	1	"	"	"	4	"	4
Eyjafjarðarsýsla.	92. Tjarnar	1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1	"	1
	93. Breiðabólstaðar	3	"	1	"	3	1	"	"	2	"	9	1	10
	94. Undirfells	"	"	"	"	1	"	"	"	"	"	1	"	1
	95. Þingeyra	"	"	2	"	1	"	1	1	1	1	5	2	7
	96. Hjaltabakka	"	"	"	"	1	"	1	2	1	"	3	2	5
Skagafjarðarsýsla.	97. Auðkúlu	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
	98. Bergsstaða	"	"	"	"	1	"	"	"	"	"	1	"	1
	99. Blöndudalshóla	1	1	"	"	"	"	"	1	"	"	1	2	3
	100. Höskuldsstaða	4	"	1	"	6	"	2	"	4	1	17	1	18
	101. Hofs	1	3	2	2	2	"	2	"	1	2	8	7	15
Eyjafjarðarsýsla.	102. Skefilsstaða	1	"	1	"	"	2	2	1	"	"	4	3	7
	103. Saudár	"	"	3	"	"	"	"	"	1	1	4	"	4
	104. Reynistaðar	"	"	"	"	1	1	1	"	"	1	2	2	4
	105. Lýtingsstaða	"	"	1	"	1	"	1	"	1	"	4	1	5
	106. Blönduhlíðar	2	"	"	"	"	4	"	"	"	"	2	4	6
Eyjafjarðarsýsla.	107. Ripur	"	"	2	"	1	"	1	"	2	"	6	"	6
	108. Hóla og Viðvíkur	"	1	"	"	"	1	1	1	"	"	1	3	4
	109. Hofs	3	"	"	"	1	"	1	1	"	"	5	1	6
	110. Sljettuhlíðar	2	"	"	"	"	"	"	"	"	"	2	"	2
	111. Siglufjarðar	"	"	"	"	"	"	1	"	"	"	1	"	1
Eyjafjarðarsýsla.	112. Ólafsfjarðar	2	"	"	"	1	"	"	1	"	"	3	1	4
	113. Tjarnar	"	"	1	"	"	1	"	"	1	1	2	2	4
	114. Vallna	"	"	"	"	"	"	2	"	"	"	2	"	2
	115. Möðruvalla	3	1	2	"	2	1	"	"	"	"	7	2	9
	116. Bøgisár	"	"	1	2	1	1	2	4	"	"	4	7	11
Eyjafjarðarsýsla.	117. Glæsibøjar	6	"	2	4	1	4	1	3	1	1	11	12	23
	118. Akureyrar	1	1	6	1	1	"	5	4	"	1	13	7	20
	119. Hrafnagils	1	1	1	"	"	"	1	"	"	1	3	2	5
	120. Saurbøjar	"	2	2	1	"	"	1	2	"	1	4	7	11
	121. Grimseyjar	1	"	1	"	1	1	"	"	"	"	3	1	4
	flyt	96	62	97	59	91	60	117	61	90	56	491	298	789

Sáttanefndarmál.

160

Lögsagnarum- dæmi.	Sáttaumdæmi.	1873		1874		1875		1876		1877		Alls árin 1873—77		
		sætt	vísad til dóms og laga	sætt	vísad til dóms og laga	sætt	vísad til dóms og laga	sætt	vísad til dóms og laga	sætt	vísad til dóms og laga	sætt	vísad til dóms og laga	samtals
Píngeyjarsýsla.	flutt	96	62	97	59	91	60	117	61	90	56	491	298	789
	122. Grýtubakka . .	1	1	»	1	1	»	»	1	»	1	2	4	6
	123. Flateyjarðals . .	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
	124. Fnjóskadals . .	1	»	»	»	1	»	»	»	»	»	2	»	2
	125. Lundarbrekku . .	»	»	2	»	»	»	»	»	»	»	2	»	2
	126. Þóróðsstaða . .	1	»	1	»	1	2	»	»	»	»	3	2	5
	127. Skútustaða . .	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
	128. Reykjadal . .	4	3	»	»	2	3	»	»	2	»	8	6	14
	129. Húsavíkur . .	1	»	3	»	2	»	»	»	2	»	6	2	8
	130. Kelduness . .	2	»	»	»	1	»	»	»	»	»	3	»	3
	131. Skinnastaða . .	1	3	»	1	»	»	»	»	1	»	2	4	6
	132. Presthóla . .	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Suður-Múlasýsla.	133. Pistilfjarðar . .	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
	134. Langaness . .	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
	135. Skeggjastaða . .	»	»	»	»	1	»	»	»	»	»	1	»	1
	136. Vopnafjarðar . .	4	1	2	»	1	1	1	»	»	»	8	2	10
	137. Tungu og Hlíðar . .	»	»	»	»	1	»	»	»	»	»	1	»	1
	138. Jökuldals . .	»	»	1	»	1	»	1	»	»	»	3	»	3
	139. Fljótisdals . .	»	»	2	»	1	»	1	»	1	»	3	2	5
	140. Fellna . .	»	»	»	»	1	»	1	»	»	»	1	1	2
	141. Hjaltastaða . .	»	»	»	»	1	»	»	»	1	»	2	2	2
	142. Brimness . .	1	»	»	»	1	»	1	»	2	3	5	»	5
	143. Desjarmýrar . .	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
	144. Þingmúla . .	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Norður-Múlasýsla.	145. Vallna . .	»	»	1	»	1	»	»	»	»	»	2	»	2
	146. Eyða . .	»	»	»	1	1	»	»	»	1	»	2	1	3
	147. Eydala . .	»	1	»	2	4	»	»	»	»	»	4	3	7
	148. Hólma . .	»	»	»	»	2	»	»	»	1	»	3	»	3
	149. Fáskrúðsfjarðar . .	»	»	»	»	»	»	»	»	1	1	1	1	2
	150. Skorrastaðar . .	»	»	2	»	3	»	3	»	7	»	15	»	15
	151. Beruness . .	1	»	»	1	3	1	4	»	1	»	9	2	11
	152. Geithellna . .	»	»	2	1	»	»	»	»	1	»	3	1	4
alls		113	71	113	66	120	68	127	64	107	65	580	331	911

B. Yfirlit yfir framkvæmdir sáttanefndanna í hverju lögsagnarumdæmi.

160

	Lögsagnarumdæmi.	1873		1874		1875		1876		1877		Alls árin 1873—77		
		sætt	vísad til dóms og laga	sætt	vísad til dóms og laga	sætt	vísad til dóms og laga	sætt	vísad til dóms og laga	sætt	vísad til dóms og laga	sætt	vísad til dóms og laga	samtals.
1—7	1. Skaptafells . .	10	5	4	6	4	2	5	5	4	2	27	20	47
8	2. Vestmannaeyja . .	2	»	»	»	2	»	»	»	1	»	3	2	5
9—18	3. Rangárvalla . .	3	4	4	4	7	2	8	5	3	4	25	19	44
19—30	4. Árness . .	5	4	4	2	3	»	4	2	8	1	24	9	33
	flyt	20	13	12	12	14	6	17	12	16	7	79	50	129

Hinn 26. nóvember 1879.

Lögsagnarumdæmi.		1873		1874		1875		1876		1877		Alls árin 1873—77		
		sætt	vísad til dóms og laga	sætt	vísad til dóms og laga	sætt	vísad til dóms og laga	sætt	vísad til dóms og laga	sætt	vísad til dóms og laga	sætt	vísad til dóms og laga	samtals
	flutt	20	13	12	12	14	6	17	12	16	7	79	50	129
31—38	5. Gullbr. og Kjósar	11	7	30	12	17	12	21	7	25	11	104	49	153
39	6. Reykjavíkur .	5	26	5	13	5	16	2	11	8	13	25	79	104
40—51	7. Borgarfj. og Mýra	6	»	8	4	2	3	9	2	7	2	32	11	43
52—59	8. Snæf. og Hnappad.	12	3	5	4	12	1	20	4	9	7	58	19	77
60—64	9. Dala	»	1	1	»	2	»	1	»	1	»	5	1	6
65—72	10. Barðastrandar .	2	1	»	1	2	1	2	1	2	3	8	7	15
73—84	11. Ísafjarðar . .	7	1	5	2	9	4	16	3	5	2	42	12	54
85—88	12. Stranda . . .	1	»	»	»	»	»	2	»	2	»	5	»	5
89—101	13. Húnavatns . .	10	4	8	2	16	1	7	4	9	4	50	15	65
102—110	14. Skagafjarðar .	8	1	7	»	4	8	7	3	4	2	30	14	44
111—121	15. Eyjafjarðar .	14	5	16	9	8	8	13	14	2	5	53	41	94
122—134	16. Þingeyjar . .	11	7	6	2	8	5	»	1	3	3	28	18	46
135—143	17. Norðurmúla .	5	1	5	»	7	2	3	2	2	5	22	7	29
144—152	18. Suðurmúla . .	1	1	5	5	14	1	7	»	12	1	39	8	47
	alls	113	71	113	66	120	68	127	64	107	65	580	331	911

Framhald síðar.

Reikningar.

Ágrip af sýslusjóðsreikningum 1877.

I.

Suðurumdæmið.

161

1. Skaptafellssýsla:

Tekjur.

Kr. A.

Kr. A.

Kr. A.

a. Eptirstöðvar:

1. af niðurjöfnunargjaldi 443 42

2. — vegagjaldi 188 48

b. Niðurjöfnunargjald (9 a. af hndr.) 655 20

c. Vegagjald 659 54 1946 64

Gjöld.

a. Sýslugjöld 152 »

b. Vegabótakostnaður 659 54

c. Eptirstöðvar:

1. Af niðurjöfnunargjaldi 946 62

2. — vegagjaldi 188 48 1135 10 1946 64

2. Rangárvallasýsla.

Tekjur.

a. Eptirstöðvar:

1. af niðurjöfnunargjaldi 40 55

2. — vegagjaldi 117 » 157 55

b. Niðurjöfnunargjald (3½ e. af hndr.) 410 14

c. Vegagjald 992 52 1560 21

	Gjöld.	K.	A.	Kr.	A.	Kr.	A.	1879
a. Sýslugjöld				119	»			
b. Vegabótakostnaður				1080	98			
c. Eptirstöðvar:								
1. Af niðurjöfnunargjaldi		331	69					
2. — vegagjaldi		28	54	360	23	1560	21	
3. Vestmannaeyjasýsla:								
	Tekjur.							
a. Eptirstöðvar:								
1. Af niðurjöfnunargjaldi		3	»					
2. — vegagjaldi		8	58	11	58			
b. Niðurjöfnunargjald				587	56			
c. Vegagjald				126	29	725	43	
	Gjöld.							
a. Sýslugjöld				581	»			
b. Vegabótakostnaður				126	29			
c. Eptirstöðvar:								
1. Af niðurjöfnunargjaldi		9	56					
2. — vegagjaldi		8	58	18	14	725	43	
4. Árnessýsla:								
	Tekjur.							
a. Eptirstöðvar:								
1. Af niðurjöfnunargjaldi		335	73					
2. — vegagjaldi		»	»	335	73			
b. Niðurjöfnunargjald				182	»			
c. Vegagjald				1276	27	1794	»	
	Gjöld.							
a. Sýslugjöld				111	50			
b. Vegabótakostnaður				1132	03			
c. Eptirstöðvar:								
1. Af niðurjöfnunargjaldi:								
a. Eptir reikningi sýslumanns 292 kr. 17 a.								
b. Eptir úrskurði amtsráðsins 114 — 06 —		406	23					
2. Af vegagjaldi		144	24	550	47	1794	»	
5. Gullbringu- og Kjósarsýsla:								
	Tekjur.							
a. Eptirstöðvar:								
1. Af niðurjöfnunargjaldi		221	15					
2. — vegagjaldi		709	36	930	51			
b. Niðurjöfnunargjald				321	08			
c. Vegagjald				1288	98	2540	57	
	Gjöld.							
a. Sýslugjöld				323	97			
b. Vegabótakostnaður				1836	53			
c. Eptirstöðvar:								
1. Af niðurjöfnunargjaldi		218	26					
2. — vegagjaldi		161	81	380	07	2540	57	

161 6. Borgarfjarðarsýsla.

Kr. A. Ar. A. Kr. A.

Tekjur.

a. Eptirstöðvar:

1. Af niðurjöfnunargjaldi	245	08		
2. — vegagjaldi	"	"	245	08

b. Niðurjöfnunargjald			339	58
---------------------------------	--	--	-----	----

c. Lán tekið			1600	"
------------------------	--	--	------	---

d. Vegagjald			655	17
------------------------	--	--	-----	----

e. Skuld fyrir vegabætur			72	49
			2912	32

Gjöld.

a. Sýslugjöld			378	32
-------------------------	--	--	-----	----

b. Vegabótakostnaður (pari skuld frá f. á.)			727	66
---	--	--	-----	----

c. Lánað út			1600	"
-----------------------	--	--	------	---

d. Eptirstöðvar:

1. Af niðurjöfnunargjaldi	206	34		
-------------------------------------	-----	----	--	--

2. — vegagjaldi	"	"	206	34
			2912	32

Reykjavík, 31. okt. 1879.

Bergur Thorberg.

II.

Vesturumdæmið.

162

1. Mýrasýsla.

Tekjur.

a. Eptirstöðvar:

1. Af niðurjöfnunargjaldi	55	58		
-------------------------------------	----	----	--	--

2. — vegagjaldi	"	"	55	58
---------------------------	---	---	----	----

b. Niðurjöfnunargjald			167	17
---------------------------------	--	--	-----	----

c. Vegagjald			561	52
------------------------	--	--	-----	----

d. Skuld fyrir vegabætur			125	31
			909	58

Gjöld.

a. Sýslugjöld			173	50
-------------------------	--	--	-----	----

b. Vegabótakostnaður			686	83
--------------------------------	--	--	-----	----

c. Eptirstöðvar:

1. Af niðurjöfnunargjaldi	49	25		
-------------------------------------	----	----	--	--

2. — vegagjaldi	"	"	49	25
			909	58

2. Snæfellsnes- og Hnappadalssýsla.

Tekjur.

a. Eptirstöðvar:

1. Af niðurjöfnunargjaldi	4	54		
-------------------------------------	---	----	--	--

2. — vegagjaldi	229	"	233	54
---------------------------	-----	---	-----	----

b. Niðurjöfnunargjald			187	66
---------------------------------	--	--	-----	----

c. Vegagjald			1046	95
------------------------	--	--	------	----

d. Skuld (fyrir sýslugjöld)			25	46
			1493	61

Gjöld.

Kr. A.

Kr. A.

Kr. A.

162

a. Sýslugjöld			217	66		
b. Vegabótakostnaður			360	52		
c. Eptirstöðvar:						
1. Af niðurjöfnunargjaldi		" "				
2. — vegagjaldi			915	43	915	43
					1493	61

3. Dalasýsla.

Tekjur.

a. Eptirstöðvar:						
1. Af niðurjöfnunargjaldi		" "				
2. — vegagjaldi			140	56	140	56
b. Niðurjöfnunargjald					521	68
c. Vegagjald					571	10
					1233	34

Gjöld.

a. Sýslugjöld				213	"	
b. Vegabótakostnaður				571	10	
c. Eptirstöðvar:						
1. Af niðurjöfnunargjaldi			308	68		
2. — vegagjaldi			140	56	449	24
					1233	34

4. Barðastrandarsýsla.

Tekjur.

a. Eptirstöðvar:						
1. Af niðurjöfnunargjaldi			305	"		
2. — vegagjaldi			243	11	548	11
b. Niðurjöfnunargjald					260	"
c. Vegagjald					558	92
					1367	03

Gjöld.

a. Sýslugjöld				150	50	
b. Vegabótakostnaður				532	73	
c. Eptirstöðvar:						
a. Af niðurjöfnunargjaldi			414	50		
b. — vegagjaldi			269	30	683	80
					1367	03

5. Strandasýsla.

Tekjur.

a. Eptirstöðvar:						
1. Af niðurjöfnunargjaldi			140	73		
2. — vegagjaldi			72	95	213	68
b. Niðurjöfnunargjald					150	17
c. Vegagjald					357	07
					720	92

Gjöld.

a. Sýslugjöld				168	"	
b. Vegabótakostnaður				418	90	
c. Eptirstöðvar:						
1. Af niðurjöfnunargjaldi			122	90		
2. — vegagjaldi			11	12	134	02
					720	92

162

6. Ísafjarðarsýsla.

		Kr.	A.	Kr.	A.	Kr.	A.
	Tekjur.						
a.	Eptirstöðvar:						
1.	Af niðurjöfnunargjaldi	174	"				
2.	— vegagjaldi	795	53	969	53		
b.	Niðurjöfnunargjald			512	45		
c.	Vegagjald			914	23		
d.	Leiðrjetting við fyrri reikning			7	70	2403	91
	Gjöld.						
a.	Sýslugjöld			260	99		
b.	Vegabótakostnaður			946	"		
c.	Eptirstöðvar:						
1.	Af niðurjöfnunargjaldi	425	46				
2.	— vegagjaldi	771	46	1196	92	2403	91

Reykjavík, 31. okt. 1879.

Bergur Thorberg.

163

III.

Norður- og austurumdæmið.

A. Sýslugjald.

	Tekjur.		Kr.	A.
1.	Húnavatnssýsla:			
a.	leifar frá fyrra ári	195 kr.	29 a.	
b.	niðurjöfnun 7 aurar á hundrað	927	— 46 -	
c.	aðrar tekjur	300	— " -	1422 75
2.	Skagafjarðarsýsla:			
a.	leifar frá fyrra ári	150	— 01 -	
b.	niðurjöfnun 5 aurar á hundrað	635	— 62 -	785 63
3.	Eyjaafjarðarsýsla:			
a.	leifar frá fyrra ári	194	— 19 -	
b.	niðurjöfnun 4 aurar á hundrað	505	— 15 -	699 34
4.	Þingeyjarsýsla:			
a.	niðurjöfnun 6 aurar á hundrað	720	— 66 -	
b.	skuld til næsta árs	75	— 99 -	796 65
5.	Norðurmúlasýsla:			
a.	leifar frá fyrra ári	97	— 13 -	
b.	niðurjöfnun 4 aurar á hundrað	376	— 82 -	473 95
6.	Suðurmúlasýsla:			
a.	leifar frá fyrra ári	75	— 53 -	
b.	niðurjöfnun 3 aurar á hundrað	241	— 05 -	316 58

Gjöld.

1.	Húnavatnssýsla:			
a.	kostnaður greiddur af sýslusjóði	594	— 06 -	
b.	eptirstöðvar til næsta árs	828	— 69 -	1422 75

Kr. A.

163

2. Skagafjarðarsýsla :

a, kostnaður greiddur af sýslusjóði	487 — " -	
b, eptirstöðvar til næsta árs	298 — 63 -	785 63

3. Eyjafjarðarsýsla :

a, kostnaður greiddur af sýslusjóði	505 — " -	
b, eptirstöðvar til næsta árs	194 — 34 -	699 34

4. Þingeyjarsýsla :

a, skuld frá fyrra ári	88 — 32 -	
b, kostnaður greiddur af sýslusjóði	708 — 33 -	796 65

5. Norðurmúlasýsla :

a, kostnaður greiddur af sýslusjóði	257 — " -	
b, eptirstöðvar til næsta árs	216 — 95 -	473 95

6. Suðurmúlasýsla :

a, kostnaður greiddur af sýslusjóði	190 — " -	
b, eptirstöðvar til næsta árs	126 — 58 -	316 58

B. Vegagjald.

Tekjur.

1. Húnavatnssýsla :

1. Frá f. á.	53 — 61 -	
2. Sýsluvegagjald	995 — 68 -	1049 29

2. Skagafjarðarsýsla :

1. Sýsluvegagjald	897 — 12 -	
2. Aðrar tekjur	20 — " -	
3. Skuld við árslok	162 — 14 -	1079 26

3. Eyjafjarðarsýsla :

1. Frá f. á.	435 — 61 -	
2. Sýsluvegagjald	801 — 55 -	1237 16

4. Þingeyjarsýsla :

1. Frá f. á.	842 — 07 -	
2. Sýsluvegagjald	1054 — 72 -	1896 79

5. Norðurmúlasýsla :

1. Frá f. á.	1256 — 97 -	
2. Sýsluvegagjald	788 — 12 -	2045 09

6. Suðurmúlasýsla :

1. Frá f. á.	997 — " -	
2. Sýsluvegagjald	904 — 89 -	
3. Skuld við árslok	1422 — 76 -	3324 65

Gjöld.

1. Húnavatnssýsla :

1. Kostnaður til vegabóta	1037 — 64 -	
2. Eptirstöðvar	11 — 65 -	1049 29

2. Skagafjarðarsýsla :

1. Kostnaður til vegabóta	1079 — 26 -	1079 26
---------------------------	-------------	---------

163

3. Eyjafjarðarsýsla:

Kr. A.

1. Kostnaður til vegabóta	1137 — 07 -	
2. Eptirstöðvar	100 — 09 -	1237 16

4. Þingeyjarsýsla:

1. Kostnaður til vegabóta	1080 — 75 -	
2. Eptirstöðvar	816 — 04 -	1896 79

5. Norðurmúlasýsla:

1. Kostnaður til vegabóta	791 — 12 -	
2. Eptirstöðvar	1253 — 97 -	2045 09

6. Suðurmúlasýsla:

1. Skuld frá f. á.	1200 — " -	
2. Kostnaður til vegabóta	1868 — 41 -	
3. Önnur gjöld (vextir)	48 — " -	
4. Eptirstöðvar	208 — 24 -	3324 65

Akureyri, 2. nóvembermánaðar 1879.

Christiansson.

164

28. okt.

— *Brjef landshöfðingja til stiptysfirvaldanna um inntöku á prestaskólann.* — Eptir að hafa meðtekið álit stiptysfirvaldanna um brjef forstöðumanns prestaskólans frá í gær, þar sem hann ber sig upp undan því, að stiptysfirvöldin hafa veitt cand. phil. Pjetri Jónssyni inntöku á prestaskólann, vil jeg tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda, að hinum umrædda stúdent verður ekki neit að um inntöku í tjeðan skóla samkvæmt 3. gr. reglugjörðar 30. júlí 1850.

Út af ummælum forstöðumannsins í nefndu brjefi, finn jeg ástæðu til, að skora á stiptysfirvöldin, að brýna fyrir hlutaðeigöndum, að þó það sje ekki tekið fram í reglugjörð prestaskólans, eins og í 5. gr. reglugjörðar 9. ágúst 1876 fyrir læknaskóla í Reykjavík, að forstöðumaður skólans og hinir kennararnir skuli hafa nákvæmt eptirlit með siðferði lærisveina, hvílir skylda þessi ekki síður á kennurum prestaskólans en læknaskólakennurunum, og að lærisveinar prestaskólans, ef þeir gjöra sig seka í ofnautn áfengra drykkja eða annari óreglu skulu áminntir af forstöðumanni. Verði slík áminning árangurslaus, þrátt fyrir það, að hún hafi verið ítrekuð þrisvar sinnum, skal forstöðumaður gjöra ráðstöfun til þess, að hlutaðeigandi lærisveini verði vísað burt úr skólanum, sbr. brjef landshöfðingja 25. septbr. 1875 (stjórnartíð. s. á. B. 69.)¹.

EMBÆTTASKIPUN.

Hinn 30. dag októbermánaðar voru prestarnir sira L árus Halldórsson á Valþjófsstað og sira Benedikt Kristjánsson á Grenjaðarstað skipaðir prófastar: hinn síðar nefndi í Suðr-Þingeyjar prófastsdæmi; en hinn fyrnefndi í Norður-Múla prófastsdæmi.

HEIÐURSGJAFIR.

30. septbr. voru af vöxtum gjafasjóðs Christians konungs hins níunda í minningn þúsundaráhátíðarinnar veittar þessar heiðursgjafir samkvæmt tillögum hlutaðeigandi sýslunefnda:

Eyjólfi bónda Guðmundssyni á Geitafelli á Vatnsnesi 160 kr. fyrir framúrskarandi framkvæmdir við æðarvarp.

Jóni Halldórssyni 160 kr. fyrir þúfnasljettun (16570 [] faðma) garðrækt, kirkju- og húsabyggingar á 2 jörðum, er hann hefir búið á, Búrfelli í Grímsnesi og Suðurreykjum í Mosfellssveit.

1) Sbr. konungsbrjef 3. júní 1746, sem fyrirskipar, að biskup megi ekki prestvígja neinn, er fundist hefir drukinn, nema því að eins að sannað sje, að hann hafi þétt ráð sitt.

Ný útkomin lög.

Fjáraukalög fyrir árin 1876 og 1877, staðfest 10. dag októbermánaðar, 1879, birt í deildinni A bls. 40—43.

Fjáraukalög fyrir árin 1878 og 1879, staðfest 10. dag októbermánaðar 1879, birt í deildinni A bls. 44—47.

Lög um samþykkt á reikningnum um tekjur og útgjöld Íslands á árunum 1876 og 1877, staðfest 10. dag októbermánaðar 1879, birt í deildinni A bls. 48—51.

Lög um vitagjald á skipum, staðfest 10. dag októbermánaðar 1879, birt í deildinni A bls. 52—53.

Lög, sem hafa inni að halda viðauka við tilskipun um póstmál á Íslandi, 26. febr. 1872, staðfest 10. dag októbermánaðar 1879, birt í deildinni A bls. 54—55.

Konungleg auglýsing um það, að ríkisstjórnin skuli falin á hendur ríkisarfa í fjærvist konungs, gefin út 15. dag októbermánaðar 1879, birt í deildinni A bls. 56—57.

Fjárlög fyrir árin 1880 og 1881, staðfest 24. dag októbermánaðar 1879, birt í deildinni A bls. 58—75.

Lög um breyting á 7. gr. í lögum um laun sýslumanna og bæjarfógeta 14. desbr. 1877, staðfest 24. dag októbermánaðar 1879, birt í deildinni A bls. 76—77.

Lög um viðauka við sóttvarnarlög 17. desbr. 1875, staðfest 24. dag októbermánaðar 1879, birt í deildinni A bls. 78—81.

Lög um kaupþún við Kópaskersvog í Þórður-Þingeyjarsýslu, staðfest 24. dag októbermánaðar 1879, birt í deildinni A bls. 82—83.

Lög um löggilding verzlunarstaðar á Hornafjarðarós í Austur-Skaptafellssýslu, staðfest 24. dag októbermánaðar 1879, birt í deildinni A bls. 84—85.

Lög um breyting á eldri lögum um siglingar og verzlun á Íslandi, staðfest 7. dag nóvembermánaðar 1879, birt í deildinni A bls. 86—89.

Lög um breyting á lögum um gjald á brennivíni og öðrum áfengum drykkjum dags. 11. febr. 1876 og tilsk. 26. febr. 1872, staðfest 7. dag nóvembermánaðar 1879, birt í deildinni A bls. 90—93.

Lög um breyting á lögum dags. 14. des. 1877 um gagnfræðaskóla á Möðruvöllum, staðfest 7. dag nóvembermánaðar 1879, birt í deildinni A bls. 94—97.

Auglýsing um breyting á reglugjörð fyrir hinn lærða skóla í Reykjavík 12. júlím. 1877 gefin út 7. dag nóvembermánaðar 1879, birt í deildinni A bls. 98—99.

Hinn 29. nóvember 1879.

Stjórnarbrjef og auglýsingar.

165

10. okt.

— *Brjef landshöfðingja til bággja amtmanna um björgun á strönduðum fjármunum.* — Um leið og jeg leiði athygli yðar, herra amtmaður, að brjefi ráðgjafans fyrir Ísland frá 17. sept. þ. á. um björgunarsamninga, er prentað er í stjórnartíðindum þ. á. B. 135., vil jeg mælast til þess, að þjer brýnið fyrir sýslumönnum þeim, er undir yður eru skipaðir, innihald þessa brjefs og tjáið þeim, að þeir megi ekki búast við að fá endurgoldið úr landssjóði fje það, er þeir kynnu að leggja út fyrir björgun skipa og vara fram yfir það, er fá megi inn aptur með því að selja hina björguðu fjármuni á uppboði þar á staðnum, og ber hverjum lögreglustjóra að sjá um, að bjarglaun skips og vara aldrei verði meir en andvirði þess, sem bjargað er.

166

8. nóv.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um brunngjörð á þjóðeign.* — Í brjefi frá 14. þ. m. hafið þjer, herra amtmaður, sent mjer bónarbrjef frá búöndum í hinni svo nefndu Ofanbyggjara girðing á Vestmannaeyjum um að fá 126 kr. eða að minnsta kosti 96 kr. styrk úr landssjóði til að gjöra nýjan brunn í nefndri girðingu. Í bónarbrjefinu og álitu sýslumannsins er tekið fram, að þeir sem búi í nefndri girðingu, sjeu auk prestsins á Ofanleiti landsetar landssjóðsins, og að afleiðingin af því, að hinn umræddi styrkur fengist ekki veittur, myndi verða, að land-skuldir tjeðra búanda lækkuðu talsvert. En hvað sem nú þessu líður, verð jeg að álita það svo óvenjulegt að veita slíkan styrk og þann, er hjer er farið fram á, að fjárlög landsins veiti ekki nægilega heimild til slíkra veitinga, og með því að jeg hefi ekki umráð á öðru fje, er veita mætti slíkan styrk af, vil jeg biðja yður að tjá beiðöndunum, að jeg sjái mjer ekki fært að taka beiðni þeirra til greina.

167

10. nóv.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um sönnun á fœðingarstað sveitarómaga.* — Hinn 28. dag ágústmánaðar 1876 úrskurðuðu þjer, herra amtmaður, að Einar nokkur Pjetursson væri sveitlægur í Svalbarðshreppi í Þingeyjarsýslu, og að þessi hreppur ætti að endurgjalda Geithellnahreppi sveitarstyrk þann, er Einar og hyski hans rjettilega hefði verið lagður af Geithellnahreppi. Úrskurður þessi er byggður á, að Einar sje fœddur í Svalbarðshreppi; en með því að hreppsnefndin í þessum hreppi áleit þetta ekki nægilega sannað, áfrýjaði hún úrskurði yðar hingað, og vil jeg nú eptir að hafa meðtekið þær ítarlegri skýrslur, sem leit að hefir verið sumpart í Norður-Múlasýslu, sumpart í Þingeyjarsýslu, tjá yður það, er eptir fer, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigöndum.

Samkvæmt vottorði prestsins á Svalbarði hafa þau árin, er greindur Einar hefir átt að fœðast alls ekkert verið innfært í kirkjubækurnar í nefndu prestakalli. Þar á móti sjeist það af manntalsbók Þingeyjarsýslu, er virðist koma í þessu tilliti heim við sveitarbók Svalbarðshrepps, að faðir Einars hafi vorin 1844 og 1845 búið í Hvappi í Pistilfirði, og virðist það einnig nægilega ljóst, að hann hafi flutt sig þangað frá Hólsseli á Fjöllum. Þegar Einar fyrst var yfirheyrður af hreppstjóranum í Geithellnahreppi um framfærsluhrepp sinn, skýrði hann frá, að hann væri fœddur um miðsumarsleiti (13. viku sumars) 1843 í Hvappi og þenna framburð staðfesti hann síðar fyrir rjetti, um leið og hann skýrði frá, að foreldrar hans hefðu að eins búið 2 ár í Hvappi, og að hann væri

fermdur 15 ára gamall í Prestshólakirkju, og þegar þar eptir var leitað vottorðs úr viðkomandi kirkjubók um þetta, sýndi hún, að Einar væri fermdur árið 1860 «á 16 aldursári»; um fæðingarstað Einars inniheldur Prestshólakirkjubók enga skýrslu, þar á móti er þess getið við ferminguna, að hann sje fæddur 22. febr. 1844. Þessar skýringar lágu fyrir, þegar hinn áfrýjaði amtsúrskurður var kveðinn upp, og er áfrýjun Svalbarðshrepps einkum byggð á, að úrskurðurinn komi í bága við það, sem sannað sje um, að foreldrar Einars fyrst hafi flutzt inn í Svalbarðshrepp 1844, þar sem hins vegar Einar sjálfur hafi skýrt frá, að hann hafi verið fæddur sumarið 1843 og kirkjubókarvottorðið frá Presthólum segir hann fæddan veturinn 1843—44.

Hvað nú fyrst kirkjubókarvottorð þetta snertir, þá hefir prestur sá, sem 1860 var á Prestshólum, nú skýrt frá, að hann þori ekki að fullyrða, að hann hafi haft fyrir sjer vottorð hlutaðeiganda prests eða aðra áreiðanlegu vissu, þegar hann tilfærði í kirkjubókinni fæðingardag Einars, og að sig «minni fastlega, að Einar sje í Hvappi fæddur». En í sambandi hjer við verður að gæta þess, að tjeð fermingavottorð virðist sjálfu sjer ósamkvæmt, þegar það segir Einar fermdan 1860 á 16. aldursári en fæddan 22. febr. 1844, því hefði hann verið fæddur þenna dag, hlyti hann að hafa verið kominn á 17. aldurs ár, þegar hann fermdist voríð 1860.

Fermingavottorðið virðist því í rauninni með skýrslu sinni um, að Einar hafi verið fermdur á 16. aldursári 1860, að sanna, að hann hafi verið fæddur einhverju tíma á árinu 1844 eptir hinn venjulega fermingartíma, og kemur þetta vel heim við framburð Einars um að vera fæddur í 13. viku sumars, og með því nú að Einar undir nýju rjettarhaldi í málinu hefir skýrt frá, að hann í rauninni sje fæddur 1844, og að hann muni áður af vangætni hafa sagt sig einu ári eldri, en hann í raun og veru er, virðast nú allar skýrslur málsins að koma heim við framburð Einars sjálfs um, að hann sje fæddur í Svalbarðshreppi.

Samkvæmt því sem þannig er sagt, og með því ekkert hefir komið fram um, að opt nefndur Einar hafi áunnið sjer sveit fyrir utan fæðingarhrepp sinn, skal úrskurður sá, er þjer, herra amtmaður, hafið lagt á málið, óraskaður standa.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um verðlagsskrá.* — Út af ályktun neðri deildar alþingis þar sem skorað er á landshöfðingja að hlutast til um, að hjer eptir verði aðskilin verðlagsskráin fyrir Skaptafells-sýslu, þannig að eystri sýslan hafi verðlagsskrá út af fyrir sig, og hin vestari aðra fyrir sig (sbr. alþingistíðindi 1879 I bls. 21), vil jeg hjer með þjónustusamlega fela stiptsyfirvöldunum úrlausn þessa máls samkvæmt því, sem fyrirskipað er í konungsúrskurði 16. júlí 1817.

— *Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um gjalddaga heytolls.* — Í brjefi frá 9. f. m. hafa stiptsyfirvöldin sagt mjer álit sitt um fyrirspurn prestsins á Vestmannaeyjum, hvort honum samkvæmt lögum 14. des. 1877 um skattgjöld á Vestmannaeyjum beri heytollur frá 1. janúar þ. á., og sje ekki svo, hvort honum þá beri uppþót úr landssjóði.

Þjer takið fram, að samkvæmt hinum almennu reglum um greiðslu heytolla sje gjalddagi þessa gjalds á haustin, þegar lömb almennt eru rekin í fóður, og geti samkvæmt lögum frá 14. des. 1877 Vestmannaeyingum því varla borið nein skylda til að

169 láta í tje lambsfóður fyr en í næsta gjalddaga tollsins, eptir að tjeð lög náðu fullu gildi
10. nóv. haustið 1879.

Fyrir greiðslu á gjaldi því, sem hjer ræðir um, mun aldrei hafa verið ákveðinn neinn gjalddagi, en það leiðir af því, að það megi greiða það með heyi, að gjalddagurinn verður að vera á haustin, þó það, þegar það er galdið með því að taka lamb í fóður, ekki verði fullborgað fyr en í eldaskildaga vorið eptir. Hins vegar byrjar bóndinn, sem tekur lambið á haustin, þegar þá að greiða gjaldið, og það leiðir af hlutarins eðli, að hann, ef hann á að geta látið af hendi hey eða fóður, þarf að vita þetta fyrir heyannir. Samkvæmt þessu er jeg stiptsyfirvöldunum samdóma um, að presturinn á Vestmannaeyjum geti ekki heimtað heytoll af hlutaðeigandi búöndum fyr en frá haustinu 1879, og með því að lög 14. desember 1877 virðast ekki hafa gjört ráð fyrir öðru, getur presturinn ekki átt tilkall til endurgjalds úr landssjóði fyrir heytolli frá 1. janúar þ. á.

Þetta er tjáð yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda.

170

16. nóv.

Auglýsing.

Til þess að það sjáist sem fljótast og glöggast, hvort fullnægt verði úrskurðum landshöfðingja á athugasemdum þeim, er endurskoðandi gjörir við reikninga fyrir tekjum og gjöldum landssjóðsins, er hjer með lagt fyrir alla reikningshaldara að gjöra með næsta pósti, eptir að þeir hafa meðtekið viðkomandi úrskurð, nauðsynlegar ráðstafanir til, að honum sjé fullnægt, hvort heldur þetta er innifalið í því að greiða það, sem vangaldið hefir verið í landssjóð, eða að taka úr landssjóði það, sem ofborgað hefir verið.

Slíkar upphæðir má að eins greiða með peningum í jarðabókarsjóð og úr honum. Heldur ekki má, eins og margir reikningshaldarar að undanfögnu hafa gjört, taka slíkar upphæðir upp í reikning næsta árs, eða greiða þær sem tekjur samkvæmt öðrum ársreikningi en þeim, er úrskurðurinn er gefinn út fyrir.

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík 16. nóvember 1879.

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

171

17. nóv.

Auglýsing

Samkvæmt ályktun alþingis um sölu á þjóðeignum er hjer með gjört heyrum kunnugt, að ef leiguliði á þjóðeign óskar að fá ábýlisjörð sína keypta, þá beri honum að tilkynna það sýslumanni sínum brjeflega, með ósk um, að hann leiti álits hlutaðeigandi umboðsmanns eða hreppstjóra, ef hann sjálfur er umboðsmaður, að hann þar næst leggi málið svo fljótt, sem kostur er á, fyrir sýslunefndina til þess, að hún gefi ítarlega skýrslu um eignina, og kveði á um hæfilega verðhæð hennar, og að síðustu sendi málið með skýrslum þeim, er þannig eru fengnar til landshöfðingja, svo hann geti lagt það fyrir alþingi með skýrslum þeim öllum, sem hœfa þykir.

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík 17. nóvbr. 1879.

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um lög-
mæti sveitarstyrks.* — Með brjefi yðar, herra amtmaður, frá 9. sept. þ. á. meðtók jeg þær ítarlegri skýringar, er jeg hafði beizt viðvíkjandi áfrýjun Akrahrepps á úrskurði yðar frá 15. febr. f.á., er staðfestir úrskurð sýslumannsins í Skagafjarðarsýslu frá 20. júlí 1876 um, að Einar Andrjesson eigi með fjölskyldu sinni rjett til sveitarframfæriss í Akrahreppi, sem einnig sje skyldur að endurborga Holtshreppi 53 kr. 83 a., er lagðir hafa verið Einari af sveitarfje Holtshrepps. Vil jeg því nú tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar það, er eptir fylgir.

Það er viðurkennt af öllum, að Einar Andrjesson hafi í marzmánudi 1873 meðtekið frá öðrum hreppstjóra Holtshrepps 14 kr. 25 a. styrk, og að hann, þegar hann þáði þenna styrk, hafi átt sveit í Akrahreppi, en úr þessum hreppi fluttist hann inn í Holtshrepp vorið 1864. Akrahreppur heldur nú því fram með áfrýjun sinni, að hinn nefndi styrkur hafi ekki verið nauðsynlegur, þar sem Einar hafi verið skuldlaus í kaupstað, og því getað fengið þar matarlán, og þar sem honum, um hinar sömn mundir, og hann fjekk styrkinn, barst 20 kr. gjöf, er nokkrir hreppsþúar á kirkjufundi að Flugumýri skutu saman handa honum. Loksins hefir af hálfu Akrahrepps verið bent á, að Einari myndi hafa verið hótað útbýggingu af jörð þeirri, er hann þá bjó á, og sem var eign föður annars hreppstjórans í Holtshreppi, ef hann þæði ekki sveitarstyrk.

Hinum síðast nefndu ummælum hefir með prófum þeim, er síðan hafa verið átt í málinu, ekki fundist neinn staður, þvert á móti hefir komið fram, að nefndur landsdrottinn hafi veitt Einari frest með borgun á eptirgjaldi, er hann ekki gat staðið í skilum með, og hefir Einar borið, að landsdrottinn sinn hafi æfinlega verið sjer hinn hjálpegasti, og að það sje fjarstætt því, að hann hafi nokkru sinni hótað sjer útbýggingu.

Hinn umræddi styrkur finnst ritaður í sveitarbók Holtshrepps sem lán «eptir til-
mælum hreppstjóra í Akrahreppi upp á væntanlegt endurgjald þaðan». Með rjettarprófum þeim, er í sumar fóru fram í málinu, er það nægilega sannað, að Einar hafi veturinn 1872—73 átt mjög bágt og örðugt uppdráttar, og mátt líða neyð fyrir matarskort; hefir sjer í lagi einn nábúi Einars skýrt frá því, að hann skömmu áður, en Einar fjekk styrkinn, hafi komið á heimili Einars og þá sjeð, að engin matbjörg hafi verið í böenum nema 7 til 8 merkur af mjólk úr 2 kúm, er voru illa fóðraðar og því mjólkuðu lítið, og hafi þurft að lifa á þessu 7 menn þar á meðal 4 ungbörn; og í bónarbrjefi frá 8. marz 1873 um styrk, er Einar þá skrifaði hreppstjóranum í Akrahreppi, lýsir hann ástandi sínu líkt þessu. Einar hefir nú enn framborið, að þegar hann í neyð sinni greindan vetur, eins og áður hefði átt sèr stað, leitaði hjálpar til landsdrottins síns, hafi sjer verið ráðlagt að leita styrks til framfærsluveitar sinnar. Hafi hann þar eptir snúið sjer að öðrum hreppstjóra Holtshrepps, er hafi gefið honum nppkast til hins nefnda brjefs frá 8. marz 1872 til Akrahrepps, og hafi þar eptir hinn hreppstjórinn, er átti fyrir hendi ferð upp í Skagafjörð tekið brjefið með sjer. Þegar hreppstórinn kom heim, hafi hann ekkert svar haft með frá Akrahreppi, og hafi Einar þá sárþænt hreppstjóranum um styrk, og fengið 3 skeppur af rúgi og 3 skeppur af baunum, en fáam dögum eða litlu síðar hafi komið brjef frá hreppstjóranum í Akrahreppi, þar sem þessi hreppstjóri sendir Einari ávísun á 20 kr., og segist hafa borið brjef Einars, er innihjelt beiðni um styrk úr sveitarsjóði Akrahrepps, einmitt af þessari upphæð, upp á kirkjufundi á Flugumýri og að »hrepps-
bændur» hafi tekið vel undir »að rjetta Einari hjálparhönd». Þar á móti getur brjef hreppstjórans ekki um, hvort styrkur þessi ætti að vera sveitarstyrkur eða vinagjöf; en hreppsnefndin í Akrahreppi hefir haldið því fram, að styrkurinn kæmi ekki sveitinni við, eins

172 og hún einnig hefir neitað, að það sje rjett tilfært í sveitarbók Holtshrepps, að styrkur
18. nóv. sá, er þar getur um, hafi verið veittur eptir tilmælum Akrahrepps, og hefir Holtshreppur ekki sannað þetta. En hvað sem nú því líður, þá sýna undirtektir hreppsboenda Akrahrepps, undir beiðni Einars um styrk þaðan, að þeir hafa álitid Einar hjálparþurfa, og þegar í sambandi við þetta er tekið tillit til þess, sem síðan hefir komið fram um ástæður Einars veturinn 1872—73, virðist ekki geta verið neinn vafi um, að sveitarstyrkur sá, er Holtshreppur veitti Einari hafi verið nauðsynlegur, Akrahreppur virðist því síður hafa ástæðu til að bera sig upp undan meðferð Holtshrepps á þessu máli, sem þessum hreppi hefði í rauninni verið bæði heimilt og skylt að veita Einari bráðabirgðastyrk samkvæmt 9. gr. fátækrareglugjörðarinnar, undireins og hreppstjórnarnir væru komnir að raun um neyð Einars og án þess að biða þess, að Einari bættist styrkur úr Akrahreppi. Hinsvegar hefði Holtshreppur, undireins og Einar fór þess á leit að fá hjálp af sveitarsjóði, átt að framkvæma skoðunargjörð á matbyrgðum Einars, en þegar haft er tillit til annara ástæða þessa máls, virðist þessi vanrækt ekki geta haft þá verkun, að styrkurinn verði álitinn ólöglega greiddur úr sveitarsjóði.

Í sambandi hjer við skal þess getið, að talsverðar líkur hafi komið fram fyrir því, að styrkurinn frá Holtshreppi hafi verið veittur 16. marz 1873 eða daginn áður en hreppstjórnin í Akrahreppi sendi Einari 20 kr. ávisanina, er var send með tækifæriferðum og því hlýtur að hafa verið nokkra daga á leiðinni, og að bæði Einar og Holtshreppstjóri hafi borið, að Holthreppstjórnar hafi ekki fengið vitneskju um styrkinn úr Akrahreppi fyrr en löngu eptir, að Einar hafði fengið styrkinn úr Holtshreppi. En að því er það snertir, hvort Einar hefði getað fengið lán hjá kaupmanni, í stað þess að leita sveitarstyrks, þá er varla líklegt eptir því sem efnahag Einars er lýst veturinn 1872—73, að hann þá hafi haft mikið lánstraust í kaupstað, og getur sjálfsagt ekki komið til tals, að sveitarstjórnir, megi hvetja þurfa til að leita annarstaðar lána, er þeir auðsjáanlega ekki gætu fengið nema með því að leyna fátækt og bágbornum ástæðum sínum.

Það verður því að ætla, að sveitarstyrkur sá frá Holtshreppi, er getur um í þessu máli, hafi verið löglega lagður hlutaðeigandi fátæklingi, og kemur því ekki til tals að rannsaka, hvort styrkur sá, er Einari barst frá Akrahreppi litlu eptir að hann hafði fengið styrk frá hreppstjóranum í Holtshreppi, og annar 20 kr. styrkur frá tengdaföður hreppstjórans í Akrahreppi, er Einar fjekk á 10. ári dvalar sinnar í Holtshreppi eða veturinn 1873—74 verði álitinn sveitarstyrkur, þó hann sje ekki ritaður í viðkomandi sveitarbók.

Samkvæmt öllu því, sem þannig er tekið fram, skal úrskurður sá, er þjer herra amtmaður og sýslumaðurinn í Skagafjarðarsýslu, hafið lagt á málið, óraskaður standa.

173
24. nóv.

Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um jörðina Kaldaðarnes. — Með þóknanlegu brjefi frá 20. þ. m. hafið þjer, herra amtmaður, sent mjer brjef sýslumannsins í Árnessýslu frá 3. júlí þ. á. þar sem hann tekur fram ýms, að hans álit, vafasöm atriði viðvíkjandi spítalajörðinni Kaldaðarnesi, er honum með brjefi mínu frá 18. apríl þ. á. (stjórnartíð. B. 92.) var boðið að takast á hendur umsjón yfir fyrst um sinn. Þjer hafið einnig með sama brjefi sent mjer erindi ábúandans á nefndri jörðu Einars Ingimundssonar, dags. 3. júlí þ. á. Út af þessu vil jeg hjer með tjá yður það, er hjer segir, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigöndum.

Af skýrslum þeim viðvíkjandi leigumála á jörðum landssjóðsins, er jeg hafið

beiðzt með brjefi mínu frá 19. septbr. 1877 (stjórnartíð. s. á. B. 112) varð jeg þess áskynja, að hin fyrrverandi spítalajörð Kaldaðarnes væri ekki háð neinu eptirliti af hálfu hins opinbera, því þó að hinum núverandi ábúanda sje með byggingarbrjefi frá 31. desbr. 1868 áskilið í «umboðs»- og ómakslaun 1 hnd. af hinu árlega eptirgjaldi, er það vita-skuld, að ábúandinn getur ekki fyrir bönd hins opinbera haft eptirlit með sjálfum sjer. Með ofan nefndu brjefi mínu lagði jeg því fyrir sýslumanninn í Árnessýslu að takast á hendur umsjón með nefndri jörðu, fyrst um sinn eptir nánari skipun yðar herra amtmað-ur, og leiðir þar af, að sýslumanninum ber að láta í tje þær skýringar og uppástungur með tilliti til leigumála nefndrar jarðar, sem umboðsmönnunum var með nefndu brjefi mínu frá 19. septbr. 1877 boðið að útvega viðvíkjandi hinum öðrum opinberu jörðum, og í annan stað, að hafa umsjón með, að jörðinni, húsum hennar, kirkjunni o. fl. sje haldið í tilhlýðilegu standi samkvæmt byggingarskilmálum þeim, er nú eru eða síðar kynnu að verða settir. Þar á móti er ekki með ofan nefndu brjefi mínu, eins og það ljóslega sýnir, ætlast til neinna breytinga að svo stöddu á skilmálum þeim, er settir voru með byggingarbrjefi ábúanda þess, sem nú er, frá 31. desbr. 1868, og leiguliðanum ber því eins og að undanfögnu samkvæmt þeim, að greiða hið árlega eptirgjald í hinn fyrrverandi læknasjóð, sem nú er lagður saman við landssjóðinn, og er að öðru leyti skyldur að gegna öllum þeim kvöðum, er byggingarbrjefið leggur honum á herðar.

Að því leyti að fyrirspurn sýslumannsins sjerstaklega gengur út á, hvort hann eigi að veita móttöku kirkjunni á Kaldaðarnesi og hafa á hendi reikningshald hennar, vil jeg geta þess, að þar eð biskup hefir umsjón með kirkjureikningnum, og hann hefir eigi komið með neina uppástungu um að svipta Einar Ingimundsson fjárhaldi kirkjunnar, er honum hefir verið trúað fyrir, finn jeg eigi ástæðu til að svo komnu að gjöra nokkra breytingu í þessu tilliti.

Til leiðbeiningar fyrir sýslumanninn við nefnda umsjón, læt jeg fylgja eptirrit af nefndu byggingarbrjefi frá 31. desbr. 1878.

Auglýsing

um póstmál.

174
25. nóv.

Ráðgjafinn fyrir Ísland hefir samþykkt,

- 1, að brjefhirðingin á Hofi í Álptafirði leggist niður og að í hennar stað stofnist brjefhirðing á hentugum stað í Lóni í Austur-Skaptafellssýslu.
- 2, að aukapóstur sá, er gengur frá Víðimýri (Krossanesi) í Skagafjarðarsýslu leggi leið sína um Glaumbæ, Reynistað, Saudárkrók, Ás og Lón að Hofsós, og að brjefhirðing verði stofnuð í Saudárkrók.

Þessar breytingar öðlast gildi 1. janúar 1880.

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík 25. nóvember 1879.

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

Áætlun

um 3 fyrstu ferðir landpóstanna árið 1880.

175
25. nóv.

Yfirstjórn hinna dönsku póstmála hefir í brjefi frá 6. þ. m. skýrt mjer frá, að

175 ekki hafi verið mögulegt þá að ákveða fyrir fullt og allt ferðaáætlun fyrir pósthúsfúskipin
 25. nóv. næsta ár. Fyrir þessa sök verður ekki nú gerð ákvörðun um allar ferðir landpóstanna
 að ári; en hjer með er fyrirskipað, að þrem fyrstu ferðum landpóstanna árið 1880 skal
 hagað samkvæmt ferðaáætlun þeirri fyrir 1879, er sett var 25. nóvember f. á. Skulu því
 landpóstar leggja á stað frá endastöðvum aðalpóstleiðanna, eins og nú segir:

A. Aðalpósturinn milli Ísafjarðar og Reykjavíkur.

	I.	II.	III.
Frá Ísafirði	13. jan. 1880.	3. marz 1880.	21. apríl 1880.
— Reykjavík	4. febr. —	27. — —	8. maí —

B. 1. Aðalpósturinn milli Reykjavíkur og Akureyrar.

	I.	II.	III.
Frá Akureyri	13. jan. 1880.	3. marz 1880.	21. apríl 1880.
— Reykjavík	3. febr. —	27. — —	8. maí —

B. 2. Aðalpósturinn milli Akureyrar og Seyðisfjarðar.

	I.	II.	III.
Frá Seyðisfirði	16. jan. 1880.	19. marz 1880.	8. maí 1880.
— Akureyri	25. febr. —	12. apríl —	27. — —

C. 1. Aðalpósturinn milli Reykjavíkur og Prestsbakka.

	I.	II.	III.
Frá Reykjavík	4. febr. 1880.	30. marz 1880.	10. maí 1880.
— Prestsbakka	24. — —	13. apríl —	23. — —

C. 2. Aðalpósturinn milli Prestsbakka og Seyðisfjarðar.

	I.	II.	III.
Frá Prestsbakka	20. febr. 1880.	8. apríl 1880.	21. maí 1880.
— Seyðisfirði	19. marz —	8. maí —	17. júní —

Frá millistöðvum aðalpóstleiðanna mega póstar ekki leggja á stað fyrir þann dag,
 er til er tekinn um hverja þeirra um sig í áætluninni frá 5. nóv. f. á. Á brjefhirðing-
 um aðalpóstanna skal frá 1. jan. 1880 gjörðar þær breytingar, að brjefhirðingin á Hofi í
 Álptafirði verði flutt að Stafafelli í Lóni, og að brjefhirðingin á Holtastöðum í Langa-
 dal verði flutt að Botnastöðum rjett hjá Bólstaðarhlíð, þar sem hún áður hefir verið.

Um það hve nær aukapóstar eiga að leggja af stað, standa sömu reglur, og sett-
 ar eru í áætluninni 15. nóv. f. á., þó með þeirri breytingu, að Skagafjarðarpósturinn
 eptirleiðis fer frá Viðimýri (Krossanesi) um Glaumbæ, Reynistað, Sauðárkrók, Ás og
 Lón að Hofsó, og snýr aptur sömu leið eptir sólarhringsdvöl á Hofsó.

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík 25. nóvember 1879.

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

REIKNINGAENDURSKOÐUN.

Hinn 26. dag nóvembermánaðar töl landshöfðingi cand. polít. Indriða Einarssyni á
 hendur að framkvæma hina umboðslegu endurskoðun á þeim reikningum fyrir tekjum og gjöldum lands-
 sjóðsins, er koma til rannsóknar á árunum 1880 og 1881, og gegn því, að hann fái 2000 kr. þóknun þá
 um hvort árið, sem ákveðin er fyrir þetta starf með 9. gr. A. 3. fjárlaganna.

— *Brief landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um hinn lærða skóla.* — Eptir að hafa meðtekið álit stiptsyfirvaldanna í þóknanlegu bræfi frá í dag, viðvíkjandi ályktun alþingis um skólamál, vil jeg með tilliti til nokkurra atriða þessa máls tjá stiptsyfirvöldunum það, er nú segir til þóknanlegrar leiðbeiningar og ráðstöfunar; en um hin atriði tjeðrar þingsályktunar áskil jeg mjer síðar að skipa fyrir.

176
11. sept.

1. Allar aðalvörur, sem keyptar eru til hins lærða skóla, einkum kol, steinolla og gluggagler, skulu eptirleiðis keyptar undirboðskaupum, og sje boðið til kaupanna, svo sem venja er til; fáist ekki á þennan hátt viðunandi boð, skal fela einhverjum kaupmanni að kaupa þessar vörur erlendis, og senda þær til Reykjavíkur með sem vægustum kostum. Með tilliti til kaupbætis þess, er getur um í alþingisályktuninni, á upphæð reikninga þeirra, er borgaðir hafa verið 1875—79, vil jeg skora á stiptsyfirvöldin að hlutast til um, að hlutadeigandi kaupmenn greiði hann, hafi hann verið áskilinn, þá er kaupin fóru fram, eða sje heimild fyrir honum í bindandi kaupvenju.

2. Að áskildu samþykki ráðgjafans, er stiptsyfirvöldunum á hendur falið, að haga frá byrjun skólaárs þess, er nú fer í hönd, umsjóninni með hinum lærða skóla samkvæmt 2. gr. þingsályktunarinnar og tillögum stiptsyfirvaldanna í bræfi frá í dag, og vil jeg í þessu tilliti sjerstaklega taka fram þetta:

a. Það skal reynt að útvega dyravörð með 1000 kr. árslaunum, er sje fær um undir yfirumsjón skólastjóra að hafa á hendi alla umsjón með skólahúsinu og áhöldum skólans, og framkvæmdir alls þess, sem að húsinu og áhöldunum lýtur. Verði ekki mögulegt að fá áreiðanlegan mann til þess að gegna öllum þessum störfum, fellst jeg á tillögur stiptsyfirvaldanna um, að Halldór yfirkennari Friðriksson, taki að sjer umsjón með skólahúsinu og áhöldum þess, innkaup á því, sem skólinn þarfnast m. m., þannig að dyravörðurinn verði skyldaður til að gegna störfum þeim í þessu tilliti, er hann leggur fyrir hann. Til að koma á þessari tilhögun, má verja hinum áminnztu 1000 kr. að nokkru leyti til þóknunar handa Halldóri yfirkennara Friðrikssyni, og að nokkru leyti til launa fyrir dyravörðinn.

b. Hin eiginlega umsjón með skólapiltunum utan kennslustunda er undir yfirumsjón skólastjóra falin Birni kennara Ólsen, og hefir hann á hendi allar skriptir þær í þarfir skólans, er umsjónarmaður skólans áður hefir gegnt. Jafnframt honum tekur Jón kennari Sveinsson¹ þátt í þessari umsjón annaðhvort 2 stundir á hverjum degi, eða 2 daga í hverri viku eptir nánara samkomulagi. Aptur á móti fær Björn Ólsen kauplausan bústað í herbergjum þeim, er umsjónarmaður skólans áður hefir notað, og, eins og hann hefir haft, eldsneyti í 1 ofn og ljósmat á 1 lampa í herbergi því, er kennari sá, er umsjóninni gegnir, notar, og á það jafnframt að vera til afnota fyrir hina kennara skólans, meðan á kennslunni stendur. Enn fremur takmarkast kennslustundir Bjarnar Ólsens til 18 á hverri viku. Þangað til Jón Sveinsson kemur aptur úr ferð sinni, verður kennari sá, er settur mun hafa verið á hans kostnað til að gegna störfum hans, með fram að taka þátt í umsjóninni á hinn áminnsta hátt.

3. Eins og stiptsyfirvöldin hafa sjálf í bræfi því frá 15. maí þ. á., þar sem þau ákveða, að í ár skuli ekki veita fleirum en hjer um bil 16 lærisveinum inntöku í skólann, tekið fram, að í þessu tilliti muni verða sýnd nokkur tilbliðrun, þannig vil jeg skora á yfirstjórn skólans að veita í þetta skipti svo mörgum nýsveinum inntöku, sem rúmið frekast leyfir.

1) 20. dag septembermán. var Sigurður Sigurðsson settur kennari í stað Jóns Sveinssonar, sjá bls. 124 að framan.

Hinn 31. desember 1879.

176

11. sept.

4. Sje það enn álitíð nauðsynlegt, eins og komið hefir til ta's, að skipta einum bekk i sundur, má fyrst um sinn koma hinum nýja bekk fyrir í alþingissalnum, þar sem vesturherbergi umsjónarmannsins bæði er of lítið og ekki má missast, þegar hafa skal sjerstakt herbergi fyrir umsjónarherbergi og til afnota fyrir kennarana. Ef milliveggur í alþingissalnum hefir ekki meiri kostnað í för með sjer, en að sú 200 kr. upphæð nægi, er veitt var í fjárlögunum 1878—1879, til þess að setja í lag hina nýju kennslustofu og útvega áhöld til hennar, skal hjer með samþykkt, að slíkur milliveggur verði settur á þann hátt, að taka megi hann burt aptur án skaða fyrir alþingissalinn.

177

18. sept.

— *Brjef landshöfðingja til landfógeta um reikningshald hins lærða skóla og prestaskólans.* — Þar eð búið er að gjöra nýjar ráðstafanir með tilliti til umsjónarinnar við hinn lærða skóla frá byrjun skólaárs þess, er nú stendur yfir, á reikningsfærslan bæði fyrir þennan skóla og fyrir prestaskólann, sem umsjónarmaðurinn áður hefir haft á hendi, eptirleiðis að felað landfógeta á sama hátt og hingað til hefir átt sjer stað með reikningsfærslu læknaskólans. Af þessu leiðir, að útgjöldunum til nefndra stofnana mun hjer eptir verða ávísað beinlínis hjeðan, sjeu þau ekki ákveðin með tiltekinni upphæð í fjárlögunum; en þá ber yður að útborga þau án sjerstakrar ávísunar samkvæmt fjárlögunum og hinum almennu reglum um slíkar útborganir, og á þetta sjer einkum stað með útgjöld þau, sem tillfærð eru í 13. gr. B I, a og b 6., og í 13. gr. B III a, b og c 6. og 8. fjárlaganna.

Þar eð umsjónin með húsum og áhöldum hins lærða skóla, svo og útveganir á öllu því, er skólinn þarfnast, er fyrst um sinn falin yfir kennara Halldóri Friðrikssyni¹ á hendur, munu útgjöld þau, sem getur um í 13. gr. B III. c 2. 3. og 7. smámsaman, eptir því sem þau koma fyrir, verða ávísuð honum, gegn því að hann eptir nánara samkomulagi við yður, afhendi yður t. d. við hver mánaðarlok hina útborguðu reikninga, og sje rituð á þá ávísun stiptyfirvaldanna, og þeir kvittaðir, þar að auki ber honum að gjöra grein fyrir, hvernig upphæðum þeim hefir verið varið, er honum hafa verið ávísaðar, og hvernig þeim hafi verið skipt niður á hinar ýmsu útgjaldagreinir.

Útgjöldunum við tímakennslu mun verða ávísað við hver mánaðarlok samkvæmt reikningum samþykktum af rektor skólans og útbúnum með vottorði stiptyfirvaldanna.

Með tilliti til útgjalda þeirra við prestaskólann og lærða skólann, er upp á hafa komið, áður en skólaárið byrjaði, munu stiptyfirvöldin gjöra ráðstafanir til, að hinn fyrverandi reikningshaldari semji og afhendi yður reikning yfir upphæðir þær, er honum hafa verið ávísaðar til útborgunar úr jarðabókarsjóði á yfirstandandi fjárhagsári, og hvernig þeim hafi verið varið samkvæmt hinum einstöku gjaldaliðum fjárlaganna.

178

10. okt.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um þýðingu á strand-skjölum.* — Með þóknanlegu brjefi frá 3. f. m. senduð þjer, herra landshöfðingi, hingað staðfesta þýðingu á dönsku á nokkrum skjölum, er þjer endursenduð, og sem lúta að strandi enska skípsins «Prince Alfreds» við Ísland í fyrra sumar; og getið þjer þess, að amtmaðurinn yfir suður- og vesturumdæminn hafi óskað, að sjer verði endurgoldinn kostnaðurinn við þýðingu þessa með 9 kr. 50 a.

1) Í brjefi frá 20. s. m. tilkynnti landshöfðingi enn fremur landfógeta, að Halldóri væri lögð 300 kr. þóknun fyrir þessa umsjón, og að Vigfús Guðnason væri ráðinn dyravörður skólans með 700 kr. árskaupi.

Af þessu tilefni lætur ráðgjafinn ekki dragast að tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar, að samkvæmt hinum gildandi reglum verður engin borgun veitt fyrir nefnda þýðingu. 178 10. okt.

— *Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um umsjónina með lærisveinum hins lærða skóla.* — Jafnframt því að endursenda skjöl þau áhrærandi tilhögun umsjónarinnar við hinn lærða skóla m. fl., er fylgdu þóknanlegu brjefi stiptsyfirvaldanna dags. í gær en meðteknu í dag, vil jeg þjónustusamlega tjá yður það, er hjer segir: 179 11. okt.

1. Spurninguna um fækkun kennslustunda Bjarnar adjúnkts Ólsens hefi jeg borið undir ráðgjafann ásamt þeim ráðstöfunum í heild sinni, er leitt hafa af ályktun alþingis um skólamálið. Þangað til úrskurður ráðgjafans kemur, samþykkjast hjer með tillögur stiptsyfirvaldanna um þetta atriði í brjefi frá 11. f. m.¹
2. Það getur ekkert verið á móti því, að herbergi því, sem notað er af öllum kennurum skólans og utan kennslustundanna af kennurum þeim, sem hafa umsjónina á hendi, sje lagt eldsneyti og ljós fyrir reikning skólans, en þar á móti vantar að mínu áliti heimild til, að veita adjúnkt Birni Ólsen ókeypis eldsneyti í ofn þann, sem er í íveruherbergi hans í vestanverðu skólahúsinu.
3. Frá minni hálfu er ekkert því til fyrirstöðu, að ákveðið verði, að adjúnkt Sigurður Sigurðsson hafi 22 kennslustundir um vikuna samkvæmt uppástungu rektors og stiptsyfirvaldanna.

— *Agrip af brjefi ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um skýrslu, þegar kona embættismanns deyr.* — Eptir að heimtað hafði verið vottorð um andlát konu embættismanns, er svo komið að orði í þessu brjefi: Ráðgjafinn vill að öðru leyti af tilefni því, sem málefni þetta gefur til þess, biðja yður, herra landshöfðingi, að leggja fyrir landfógetann eptirleiðis að senda hingað skýrslu í hvert sinn, er embættismannskona deyr, sem útvegað hefir verið lífsfje eptir dag bónda síns frá lífsábyrgðar- og framfærslustofnuninni 1871, og sem lífsábyrgðargjald er greitt fyrir í jarðabókarsjóð Íslands — svo að komið verði hjá því, að ríkissjóðurinn fyrir hönd jarðabókarsjóðsins greiði tjeðri stofnun fyrirfram árgjald, sem jarðabókarsjóðurinn hefir ekki veitt viðtöku. 180 17. okt.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lögtign sýslumanns.* — Út af þóknanlegu brjefi yðar, herra landshöfðingi, frá 15. f. m. þar sem þjer með tilliti til athugasemdar, er hlutaðeigandi endurskoðandi jarðabókarsjóðsreikningsins 1875 hafði gjört, spyrjizt fyrir um það, hvort Benedikt sýslumaður Sveinsson geti álitizt skyldur að gjalda nafnbótaskatt, eptir að honum hinn 19. ágúst 1870 var vikið úr embætti því, er hann gegndi sem 2. dómari og dómsmálaritari hins konunglega íslenska landsyfrrjettar, lætur ráðgjafinn yður hjer með þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar, að þegar haft er tillit til, hvernig embættismanni þessum á sínum tíma var vikið úr nefndu embætti, 181 21. okt.

1) Þær ganga út á, að Birni verði ætlaðar 15 kennslustundir á hverri viku, ef annar kennari tekur þátt í umsjóninni með honum, en annars naumast meira en 12 stundir.

181 verður ekki betur sjeð, en að hann hafi ekki haldið nafnbót þeirri, er honum var veitt
21. okt. sem yfirdómara.

Út af álitu því, er Benedikt sýslumaður Sveinsson hefir látið í ljósi um málið, þykir ráðgjafanum á hinn bóginn hlýða, að bæta því við, að þar eð hann með því hinn 13. maí 1876 að vera skipaður í embætti það, sem hann nú er í, hefir samkvæmt konungsúrskurði 20. maí 1874 öðlzt hærri embættisnafnbót, en þá er fylgdi yfirdómaraembætti því, sem honum var vikið úr, þá gæti það, hvornig sem á málið væri litið, allsendis ekki komið til tals að greiða skatt af þessari nafnbót.

182 — Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um endurgjald á strand-
22. okt. manna kostnaði. — Eptir að ráðgjafinn hafði að nýju skrifað utanríkisstjórninni í tilefni af þóknanlegu brjefi herra landshöfðingjans frá 12. október f. á.¹ viðvikjandi endurgjaldi á þeim 633 kr., sem Snorri verzlunarstjóri Pálsson á Siglufirði hafði lagt út 1874 í fæðispeninga fyrir nokkra norska skipbrotsmenn af skipinu «Tromsø» frá Hamborg — hefir utanríkisstjórnin skýrt frá því, að hin keisaralega þýzka ríkisstjórn hafi nú samkvæmt endurnýjaðri áskorun utanríkisstjórnarinnar tjáð sig fúsa á að endurgjalda hina eptiræsktu upphæð úr hinum þýzka ríkissjóði, og sent hingað 712 Rm% 12 pf., sem hefir verið skipt fyrir 632 kr., og þær greiddar í ríkissjóðinn, sem tekjur fyrir jarðabókarsjóð Íslands.

Jafnframt því að tjá yður hið framanskráða til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, vill ráðgjafinn hjer með þjónustusamlega mælast til þess, að þjer, herra landshöfðingi, vilduð þóknanlega sjá til, að greiddar verði úr jarðabókarsjóði, sem gjöld fyrir ríkissjóðinn til Snorra verzlunarstjóra Pálssonar fyrnefndar 632 kr. gegn kvittun í tvennu lagi, og sje önnur þeirra send hingað, svo henni verði komið til hinnar keisaralegu þýzka ríkisstjórnar.

183 — Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um aðstoðarlækni í
3. nóv. Dalasýslu. — Þjer hafði, herra landshöfðingi, sent hingað bænarskrá frá sóknarpresti sira Jakobi Guðmundssyni á Sauðafelli í Dalasýslu og vesturumdæmi Íslands, er hlutaðeigandi amtmáður og landlæknirinn hafa veitt meðmæli sín, og þar sem nefndur prestur sækir um, að sjer megi veitast *venia practicandi*, sem aðstoðarlækni, samkvæmt 6. grein tilsk. 5. september 1794, og með því að mikil þörf sje á lækni í Dalasýslu, sem er hluti hins 4. læknishjæraðs, er auk tjeðrar sýslu nær yfir Snæfellsness- og Hnappadalssýslu og Flateyjarsókn af Barðastrandarsýslu. Í annan stað hafði þjer í þóknanlegu brjefi frá 28. ágúst þ. á. lagt það til, að beiðandanum megi verða leyft að veita læknishjálpi í Dalasýslu, en þó þannig, að hann sje háður eptirliti hjæraðslæknisins í framkvæmdum sínum, sem aðstoðarlæknir.

Eptir að skrifazt hefir verið á út af þessu málefni við hið konunglega heilbrigðisráð, skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, að ráðgjafinn veitir beiðandanum *veniam practicandi* í Dalasýslu samkvæmt 6. grein tilskip. 5. sept. 1794, þannig að hann sem aðstoðarlæknir á að vera háður eptirliti hlutaðeigandi hjæraðslæknis.

1) Sbr. brjef ráðgjafans frá 25. júní f. á. (stjórnartíð. s. á. B. 105).

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um endurgjald fyrir bráðnaða peninga.* — Fjárhagsstjórn ríkisins hefir skýrt frá því, að hún hafi meðtekið frá Þorvaldi hjeraðslækni Jónssyni á Ísafirði peninga nokkra, er bráðnað hafi samanfeldsvoðað Vigur og tilheyrdur vinnumanni nokkrum, og að hjeraðslæknirinn hafi farið þess á leit, að vinnumanninum yrði greidd peningaupphæð sú, er samsvaraði verðhæð hinna saman bræddu peninga. Í annan stað hefir fjárhagsstjórnin beiðzt þess, að ráðgjafinn vildi hlutast til um, að upphæð sú, er fengizt hefir fyrir peninga þessa, þegar þeir voru bræddir í stöng í hinni konunglegu peningasmíðju, verði greidd Þorvaldi hjeraðslækni Jónssyni úr jarðabókarsjóði Íslands með 158 kr. 50 a., með því jafnmikil upphæð er talin jarðabókar-sjóðnum til inntektar í viðskiptum hans við ríkissjóðinn.

Um leið og hið framanskráða er tjáð yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birt-ingar fyrir hlutadeigöndum, vil jeg þjónustusamlega mælast til þess, að þjer, herra lands-höfðingi, vilduð þóknanlega hlutast til þess, að fyrnefnd upphæð, 158 kr. 50 a., verði greidd úr jarðabókarsjóði, sem gjald fyrir ríkissjóðinn til hjeraðslæknis Þorvaldar Jóns-sonar á Ísafirði.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lán úr viðlagasjóði.* 185
6. nóv.
— Eptir að mjer með þóknanlegu brjefi frá 12. f. m. hefir borizt álit yðar, herra landshöfðingi, viðvíkjandi því, hvernig verja skuli fje viðlagasjóðsins, undanfelli jeg ekki að gefa yður til þóknanlegrar vitundar það, er hjer segir:

Ráðgjafinn er allsendis fús til þess, að verða við þeirri ósk, sem alþingi og þjer, herra landshöfðingi, hafið látið í ljósi um það, að afgangi þeim, er viðlagasjóði er ætlaður og ávaxtaður verður, einkum verði varið til lána á Íslandi. Yður, herra lands-höfðingi er það og kunnugt, að ráðgjafinn hefir eigi nokkru sinni synjað slíkra lána, þegar fje til þeirra hefir verið fyrir hendi og nægileg trygging boðin, enda hafa lán-veitingar farið sívaxandi, einkum í fyrra, þegar ráðgjafinn eptir tillögu landshöfðingja með brjefi frá 15. ágúst¹ leyfði, að verja mætti 30000 krónum í þessum tilgangi. Af þessu hefir leitt, að af fje viðlagasjóðsins hefir verið varið nálægt 300000 kr. til lána á Íslandi.

En jafnframt þessu verður þó ráðgjafinn að ætla, að það eigi muni heppilegt, að verja gjörvöllu fje viðlagasjóðsins á þennan hátt, heldur muni þvert á móti nauðsyn-legt, að verja nokkrum hluta af fje hans til einhverra þeirra eigna, sem auðkomið yrði í peninga, þar sem að öðrum kosti myndi reka að því, að ef verja þyrfti fje sjóðsins til þess, að framkvæma einhvern sjerstaklegan tilgang eða til fyrirtækja, er almenning varða, þá yrði nauðugur einn kostur, að segja lausum lánunum á þeim tíma, sem eptir því, sem til hagar á Íslandi með peninga og lán, optlega myndi vera lántakanda mjög svo óhagkvæmur. Þótt nú ráðgjafinn hafi ætlað, að sjer eigi bæri að hafa á móti til-lögum alþingis í ár um, að af innritunarskirteini því, sem hjer er, mætti verja rúmum 200000 kr. til brúa og húsagjörða á Íslandi, þá munu þó veitingar þessar höggva svo stórt skarð í þann hluta af fje viðlagasjóðsins, er hjer ræðir um, að það að líkindum mun vera óráðlegt að minnka hann meira.

I brjefi ráðgjafans frá 25. sept. síðastl. var bent á það, að ástæða kynni að vera til, að ákveða nákvæmar með lögum reglur fyrir því, hvernig verja ætti fje við-lagasjóðsins, en þjer, herra landshöfðingi, hafið aptur á móti ætlað, að þessa muni ekki

1) sjá stjórnartíð. 1878 B. 129.

185 6. nóvbr. þurfa, heldur myndi hitt vera nægilegt, að fela landshöfðingjanum, samkvæmt 2. grein auglýsingar frá 22. febr. 1875 um verksvið hans, að ráða úrslitum um lán af fje sjóðsins, eftir þeim reglum, sem ráðgjafinn setur viðvíkjandi trygging fyrir lánunum og þannig, að samþykki ráðgjafans útheimtist að því, er snertir aðalupphæð fjár þess, sem hvert reikningsár má verja til lána úr viðlagasjóði gegn veði í fasteignum á Íslandi.

Þótt það eigi verði sjeð, að hin núverandi tilhögun, að senda bönarbrjefin um lán ráðgjafanum til úrslita, sje nokkrum verulegum vandkvæðum bundin, vill þó ráðgjafinn ekki mæla móti því, að lánunum af viðlagasjóði verði eptirleidis hagað á þann hátt, sem landshöfðinginn hefir stungið upp á, en að öðru leyti er búizt við því, að fylgt verði hinum sömu reglum hjer eptir, sem hingað til, og að einkum sveitarfjelögum, almennum fyrirtækjum og stofnunum verði einnig eptirleidis gefinn kostur á, að fá lán úr viðlagasjóði, með sömu kjörum og verið hafa.

186 6. nóvbr. — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um lán úr viðlagasjóði.* — Samkvæmt tillögum yðar, herra landshöfðingi, í þóknanlegu brjefi frá 14. f. m. veitir ráðgjafinn yður með skírskotun til brjefs síns frá í dag um að ávaxta fje viðlagasjóðsins, vald til á í hönd farandi vetri að veita lán af sjóði þessum, er alls nemi 15—20000 kr., og ber yður að gæta reglna þeirra, sem ákveðnar eru að því, er tryggingu fyrir slíkum lánunum snertir.

Fyrir því er falið yður, herra landshöfðingi, að kveða á um bönarskrár þær, er hingað hafa borizt frá Guðmundi sýslumanni Pálssyni og Jóni sóknarpresti Benediktssyni, þar sem hinn fyrnefndi biður um 3000 kr. og hinn síðarnefndi um 1600 kr. lán og hafið þjer hinn 6. og 7. f. m. sent ráðgjafanum tillögur yðar þar um. Lætur því ráðgjafinn bönarskrá Guðmundar sýslumanns Pálssonar hjer með endursenda.

187 7. nóvbr. — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um hinn lærða skóla.* — Eptir að hafa meðtekið þóknanlegt brjef yðar, herra landshöfðingi, frá 17. september þ. á. og fylgdi því ályktun beggja deilda alþingis um ýms atriði snertandi hinn lærða skóla, hefir ráðgjafinn allraþegnsamlegast lagt það til, að breytt yrði 7. grein í reglugjörð fyrir hinn lærða skóla í Reykjavík frá 11. júlí 1877, og hefir það verið álitið rjettast jafnframt að leitast við að fá ákvörðun skólareglugjörðarinnar um skiptingu skólans í 5 bekki, þar sem einn þeirra var tveggja ára bekkur, breytt í það horf, sem svarar til skiptingarinnar á 5. bekk í 2 eins árs bekki, sem komst á við byrjun þessa skólaárs, og hefir hans hátign konunginum síðan 1. þ. m. þóknast allramildilegast að fallast á uppástungur þær, sem ráðgjafinn hefir gjört hjer að lútandi, eins og sjá má af auglýsing þeirri, sem prentuð er í A. deild stjórnmálavandanna 11. tölulið.

Í sambandi við þetta vil jeg með tilliti til hinna annara athugasemda og til laga, sem herra landshöfðinginn hefir gjört í tjeðu brjefi, tjá yður það, sem nú skal greina, til þóknanlegrar leiðbeiningar og ráðstöfunar.

Eins og ráðgjafinn, þegar á allt er litið, fellst á ráðstöfun þá, sem herra landshöfðinginn hefir gjört með tilliti til umsjónarinnar með skólanum, þannig er yður falið á vald, að samþykkja þær breytingar í ákvörðun þeirri, sem gjörð hefir verið með tilliti til umsjónarinnar yfir skólapiltunum, sem yður kynnu að virðast hentugar, eptir að candid. philol. Sigurður Sigurðsson hefir í haust verið settur kennari í

stað fyrverandi skólakennara Jóns Sveinssonar. Eins fellst ráðgjafinn hjer með á uppástungu herra landshöfðingjans um, að umsjónin yfir skólabókasafninu og reikningshald skólans og prestaskólans, sem áður hefir hvorttveggja hvílt á hinum skipaða umsjónarmanni skólans, felist tiltölulega á hendur rektor og landfógetanum.

Þar sem það áður hefir verið í ráði að fá hinum nýja bekk, sem myndaðist, þegar 5. bekk var skipt í sundur, húsrúm í herbergi umsjónarmannsins að vestanverðu í skólahúsinu, hefir herra landshöfðinginn jafnframt því að geta þess, að þetta herbergi naumlega muni rúma fleiri en 10 skólapilta, sem og að það nauðuglega verði tekið af bústað umsjónarmannsins, er ekki hefir nema 3 herbergi, leitað samþykkis ráðgjafans á leyfi því, sem þjer hafið gefið samkvæmt uppástungu yfirstjórnar skólans, til þess fyrst um sinn að nota alþingissalinn eða nokkurn hluta af honum fyrir lestrarstofu handa hinum nýja bekk. Um leið og ráðgjafinn hjer með veitir hið eptiðeskta samþykki, skal þess að auki getið, að hlutast hefir verið til um það, að «magasin»-ofn sá, sem um er beðið í bræfi landshöfðingjans í hina nýju lestrarstofu, verði sendur út með Phönix í ferð þeirri, sem nú er fyrir höndum.

Með tilliti til þess, er þingsályktunin segir um takmörkun á tölu skólapilta, hafið þjer, herra landshöfðingi, tekið fram, að inntaka pilta geti eptir eðli sínu ekki verið með öllu takmarkalaus, heldur að taka verði tillit bæði til húsrúmsins í skólanum, sem og til fjárveitinganna í fjárlögunum, og loksins, að hver einstakur kennsluflokkur eigi ekki að verða svo fjölmennur, að kennslan verði fyrir það vanrækt, og hafið þjer tekið það fram, að það sje einkum fyrsti bekkur skólans, sem hætt sje við að verði of fjölmennur um sinn, ef inntakan er látin ótakmörkuð, en að þjer að öðru leyti eruð á þeirri skoðun, að aðsókn að skólanum muni takmarkast af sjálfu sjer, og að þess vegna sje engin brýn nauðsyn á að setja ákveðin takmörk fyrir inntöku pilta í skólann.

Með því að hinn lærði skóli í Reykjavík er hin einasta kennslustofnun þeirrar tegundar á Íslandi, og með því að þar er veitt ókeypis kennsla, verður ráðgjafinn að vera á sama máli og þjer, herra landshöfðingi, að ekki eigi að takmarka tölu þeirra, sem árlega er veitt inntaka í skólann, þar sem þannig kæmi fram ósanngirni við þá, er vildu fram yfir þessa tölu komast inn í skólann, og fullnægja skilyrðunum fyrir inntökunni. Ráðgjafinn er einnig samþykkur landshöfðingjanum í, að stærðin á lestrarstofunum og þarfir kennslunnar gjöri það nauðsynlegt að hafa gætur á því, að ekki sje of mörgum hrúgað saman í bekkinn, en ráðgjafinn getur ekki álitid það rjett, að láta tillit til þessara hluta í sameiningu við fjárveitingarnar í fjárlögunum ráða því að öllu leyti, hve mörgum af þeim piltum, sem staðizt hafa inntökupróf, skuli veitast inntaka í skólann, með því ráðgjafanum virðist ísjárvert að setja önnur skilyrði fyrir inntöku í skólann, en þau, sem skólareglugjörðin til tekur. Ef það skyldi reynast afleiðingin af því að veita viðstöðulaust inntöku í skólann, að einhver einstakur bekkur yrði of skipaður lærisveinum, en það gæti að eins endrum og sinnum komið fyrir, og þá að eins í fyrsta bekk, hlýtur ráðgjafinn að fela yður á vald að skipta slíkum bekk um stundarsakir í tvær deildir, þar eð gjöra má ráð fyrir, að alþingi, eptir því sem það hefir komið fram í þessu málefni, verði ljúft að samþykkja gjöld þau, sem slík skipting kynni að hafa í för með sjer.

Með tilliti til þess, að alþingi hefir látið þá ósk sína í ljósi, að inntökupróf við skólann fari fram um júní og júlí mánaðamót, í stað þess að það verði haldið, eins og nú á sjer stað, í byrjun skólaársins, hefir herra landshöfðinginn tekið það fram, að það megi álíta hagkvæmara að halda inntökuprófið í júní sökum þess, hvernig landshögum er hátt-

187 að, og þess vegna lagt það til, að bending alþingis verði tekin til greina. Á þessa til-
 7. nov. lögu álitur ráðgjafinn, að sjer beri því heldur að fallast, sem það myndi ekki vera heppi-
 legt, eptir að ákveðið er, að skólaárið skuli byrja 1. október, að til taka tímann til inn-
 tökuprófsins þannig, að þeir piltar, sem ekki stöðust prófið, yrðu að ferðast heim í októ-
 bermánuði, þó þeir væru langt að komnir. Þó þess vegna sje ákveðið, að inntökuprófið
 verði hjer eptir haldið að öllum jafnaði í júnímánuði, má eins og herra landshöfðinginn hefir
 stungið upp á, gefa yfirstjórn skólans vald til að leyfa sem undantekning, ef fleiri kom-
 ast fyrir í viðkomandi bekk, að taka lærisveina inn í hann í byrjun skólaársins, og verð-
 ur, þegar svo kemur fyrir, að gefa út um það nauðsynlega auglýsingu.

Að því, er að lyktum snertir tillögur alþingis um það, að nefnd verði sett til að
 endurskoða og gjöra uppástungur um breytingar á skólareglugjörðinni frá 1877, hefir herra
 landshöfðinginn orðið á sama máli og stiptsyfirvöldin um að láta það álit sitt í ljósi, að
 sem stendur sje ekki ástæða til að gjöra slíka ráðstöfun, og í því tilliti hafið þjer tekið
 fram, að þeir annmarkar, sem nefnd sú, er sett var í neðri deild alþingis, hefir bent á,
 sjeu svo vaxnir, að þeir yrðu leiðrjettir með einstökum takmörkuðum breytingum á reglu-
 gjörð þeirri, sem nú gildir, ef reynsla, sem enn er ófengin, sannaði, að þeir væru til. Ráð-
 gjafinn verður einnig að sínu leyti að vera á þeirri skoðun, að ekki sje ástæða til nú
 þegar, að gjöra almenna endurskoðun á skólareglugjörðinni, og að annmarkar þeir, sem
 fyrgreind nefnd hefir bent á, sjeu alls ekki svo þýðingarmiklir, að þeirra vegna sje ástæða
 til að hafa svo mikið fyrir, að setja niður 8 eða 9 manna nefnd til að rannsaka þetta
 mál. Þar eð samt sem áður hin umrædda nefnd hefir tekið fram einstök og ákveðin at-
 riði í reglugjörðinni, þar sem breytinga er beiðt á, álitur ráðgjafinn rjettast, að rektor
 skólans sje gefið tækifæri til að láta í ljósi skoðun sína þar að lútandi, sem þó ætti lík-
 lega ekki að vera fyrri, en hið yfirstandandi skólaár er á enda, og er ætlað til, að hann,
 áður en hann lætur í ljósi álit sitt, ræði málið með kennurum skólans, vil jeg því hjer
 með skora á herra landshöfðingjann, að gjöra þær þóknanlegar ráðstafanir, sem í þessu
 tilliti eru nauðsynlegar.

188 — Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um byggingu á alþing-
 7. nov. ishúsi. — Í 4. gr. 1. frumvarps þess til fjárlaga fyrir 1880 og 1881, sem alþingi hefir
 samþykkt, var landsstjórninni veitt heimild til þess á fjárhagstímabilinu að verja af inn-
 ritunarskirteinaupphæð viðlagasjóðsins 100,000 kr. til byggingar á húsi fyrir alþingi og söfn
 landsins, og senduð þjer þareptir, herra landshöfðingi, með þóknanlegu brjefi frá 2. sept. þ.
 á. hingað þingsályktun um mál þetta, samþykkt á báðum deildum alþingis, og getið þjer
 þess um leið að uppdráttur sá til slíks húss, sem Klentz trjesmiður hefir gjört, og ráð-
 gjafinn með brjefi 26. maí þ. á. sent yður, hafi bæði virzt yður og þeim alþingismönnum, er
 færi hafi gefið á að kynna sjer uppdráttinn, ónægjandi, og hafið þjer því lagt það til, að
 yður verði falið á hendur að velja hússtöðið, og ef til þess kemur, að ákveða skilmála
 fyrir afhendingu hússtæðisins, að gjöra út um það eptir hverri fyrirmynd eigi að byggja,
 og loks að sjá fyrir hinu nauðsynlega, að því er útvegun efnisins, framkvæmd sjálfs verks-
 ins og umsjón með því snertir.

Sökum þessa og eptir að fjárlögin um árin 1880 og 1881 hafa komið út hinn 24.
 f. m., er yður þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar, að tillögur yðar, þær er að
 ofan segir, eru samþykktar, þannig að þjer, þegar kemur til framkvæmdar þess valds, sem
 yður er veitt, hafið í ráðum með yður þá menn, sem fyrnefnt brjef yðar bendir á, og eru
 Bergur amtmáður Thorberg, Árni landfógeti Thorsteinsson, dr. phil. Grímur Thomsen,
 Þórarinn prófastur Böðvarsson og Tryggvi kaupmaður Gunnarsson.

— Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um verzlunarsamning milli Danmerkur og Spánar. — Þjer hafið herra landshöfðingi, í þóknanlegu brjefi frá 15. júlí þ. á. óskað þess, að ráðgjafinn vildi láta í ljósi, hvaða þýðingu verzlunar og skipaferðasamningur sá milli Danmerkur og Spánar, sem kunngjörður var 20. jan. þ. á. hafi fyrir Ísland, og er þessi fyrirspurn risin af umræðum, sem urðu næstl. sumar í neðri deild alþingis.

Fyrir því undanfellið ráðgjafinn ekki, eptir að skrifazt hefir verið á við utanríkisstjórnina um þetta málefni, þjónustusamlega að tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar hið eptirfylgjanda.

Þegar samningur þessi kom til tals 1871 millum Danmerkur og Spánar var fyrst lögð til grundvallar uppástunga, sem einnig náði til útlanda (bilande) og nýlenda beggja ríkjanna. Það kom þá brátt í ljós, að ástand nýlendanna fyrir handan hafið og einkum skipulag það, sem kynni að koma á verzlunarsamgöngum millum St. Thomas og Portorico mundi seinka fyrir samningnum, og því varð niðurstaðan sú, að takmarka samninginn þannig, að hann næði að eins til verzlunar og siglinga milli aðallandanna, eins og komið er að orði í 12. gr. samningsins, en jafnframt var áskilið, að gjörður skyldi sjerstakur samningur, að því er útlöndin og nýlendurnar snerti.

Eigi að síður eru þær ákvarðanir sumar hverjar í samningnum, sem segja má um, að þær einnig snerti Ísland. Þannig mega íslenzk skip óefað, samkvæmt 11. grein samningsins njóta hinna sömu rjettinda og hlynninda, og veitt eru skipum þeim, sem gjörð eru út úr dönskum höfnum, eins og einnig íslenzkar vörur, ef þær eru fluttar til Spánar á dönskum skipum, felast í orðatiltækjum þeim, sem höfð eru í 2. grein; þá getur heldur enginn efi leikið á því, að orðin í 1. og 8. grein: «þegnar samnings-gjöranda» einnig ná til Íslendinga, og að einkum hin síðarnefnda grein er til verndar íslenzkum iðnaði, iðnaðaruppdráttum og fyrirmyndum í konungsríkinu Spán.

Þótt nú þannig ekki hafi verið nein ástæða til að gjöra skipun á verzlunarviðskiptum Íslands við Spán í samningi, sem að eins snertir aðallöndin, og þótt það, eins og áður er ávikið, sje áskilið, að viðskipti þessi skuli ákveðin með sjerstöðum samningi, er það ætlun ráðgjafans, að honum beri ekki að ganga þegjandi fram hjá ályktun þeirri, er gjörð var í lok umræðanna á alþingi um ástæður fyrir því, að taka fyrir næsta mál á dagskránni (motiveret dagsorden), og mun hún eptir röksemdaleiðslu þingmanns þess, er bar upp fyrirspurnina, einkanlega, ef ekki eingöngu, hafa haft tillit til saltfisksverzlunarinnar. Hjer ber því að taka fram, að það er næsta erfitt að sjá, hvað sá, er spurninguna bar fram, hefir ætlazt til, að náð yrði í þessu tilliti með samningnum, eða í hverju jafnrjetti það við Danmörku á að vera fólgið, sem skorað er á landsstjórnina að annast um með tilliti til verzlunarviðskipta Íslands við Spán, þar eð verndartollur sá, sem áður fyrri lá á saltfisksflutningum til Spánar, og sem kom fram að nokkru leyti sem auka-gjald (surtaxe) hinu spánska merki í hag, á skipum með útlendum merkjum er fluttu að fisk, og að nokkru leyti var tollur á óbeinlínis flutningum, þeim löndum í óhag, er fluttu að fisk, sem þau ekki sjálf höfðu verkað (differentialetold) — þegar var numinn úr lögum, þá er samningurinn frá 8. sept. 1872 var undirskrifaður og þar sem samkvæmt hinni spönsku tollskrá, er nú er í gildi, einungis ber að greiða almennan aðflutningstoll 17½ pezeta (francs) af 100 kilos af lverskonar hertum og söltuðum fiski, hvort sem hann kemur beinlínis eða óbeinlínis frá þeim stað, er hann hefir verið verkaður á, og án tillits til þess, hvort hann er aðfluttur á spönskum eða útlendum skipum, og myndi það

Hinn 31. desember 1879.

189 7. nóv. án efa vera alveg árangurslaust að reyna til að fá þann toll af numinn eða lækkaðan. Samkvæmt því, sem þannig er tekið fram, finnur ráðgjafinn ekki næga ástæðu til, að hlutast til um það, að samningurinn milli Danmerkur og Spánar verði tekinn inn í A deild stjórnartíðindanna, aptur á móti er því skotið til yðar, herra landshöfðingi, hvort þjer með tilliti til þeirra ákvarðana í honum, sem Ísland snerta, viljið taka hann ásamt efninu úr þessu brjefi inn í B deild nefndra tíðinda.

Samningur¹

189 um verzlun og siglingar milli Danmerkur og Spánar.

Hans hátign konungurinn yfir Danmörk og hans hátign konungurinn yfir Spán, sem báðir eru gagnteknir af þeirri ósk að efla og tryggja verzlunarsamgöngur millum ríkja sinna, hafa ásett sjer að gjöra samning um verzlun og siglingar, og hafa í því skyni kjörið fyrir umboðsmenn sína:

Hans hátign konungurinn yfir Danmörk herra Otto Ditlev barún Rosenörn-Lehn kommandör af dannebrogen og dannebrogsman, stórkross hinnar spönsku orðu Ísabellu hinnar katólsku o. fl. utanríkisráðgjafa konungs og hirðmann (chambellan); og hans hátign Spánarkonungur herra Jóseph Courtoys d'Anduaga, stórkross af orðu Ísabellu hinnar katólsku og riddara af orðu Carls hins þriðja, kommandör af heiðursfylkingunni o. fl. aukasendihera og ráðgjafa með fullu umboði Spánarkonungs hjá hátignunum konunginum yfir Danmörku og konunginum yfir Svíþjóð og Norvegi, og hafa þeir orðið á eitt sáttir um eptirfylgjandi atriði, eptir að þeir höfðu skýrt hvor öðrum frá umboðsbrjefum sínum, sem voru álitin gild og góð.

1. grein.

Siglinga- og verzlunarfrelsi skal vera af beggja hálfu milli konungaríkjanna Danmerkur og Spánar, og ekki skal leggja neins konar toll eða önnur gjöld á jarðarafurðir eða iðnaðarvörur þessara ríkja (les produits du sol ou de l'industrie des pays respectifs), þegar þær eru fluttar að eða út úr öðru ríkinu til annars, hvort heldur er sjóveg eða landveg, hvorki annarskonar toll eða hærri en þann, sem hvílir á þessum vörum, er þær eru fluttar að frá hverju öðru ríki, sem er, eða út til þess.

Sjerhvor ríkisstjórn skuldbindur sig til, að því er snertir verzlun og siglingar, að veita engum þegni nokkurs annars ríkis nokkurt einkaleyfi, ívilnun eða undanþágu án þess jafnframt að láta slíkt ná til siglinga og verzlunar hins ríkisins.

Allir þegnar samningsgjörandanna skulu hver um sig njóta fulls trúarbragðafrelsis, þegar þeir eru innan takmarka hins ríkisins, samkvæmt lögum viðkomandi ríkja.

2. grein.

Af öllum þeim iðnaðarvörum svo og af öllum þeim jarðarafurðum, sem frá hvorju þessu ríki fyrir sig og sjerhverju öðru ríki, samkvæmt lögum má flytja að eða leggja upp í hinu ríkinu, skal greiða hin sömu gjöld; svo skulu og í þessu efni hin sömu einkarjettindi veitast á báðar hliðar, og skiptir það engu, frá hvorju ríkinu skip þau eru, sem vörurnar eru fluttar inn á eða lagðar upp af (déposées ou emmagasinées). Allar þær afurðir, sem frá hvorju ríkinu fyrir sig lögum samkvæmt má útflytja eða apturflytja til hvers þess staðar, sem vera skal, skulu njóta hinna sömu einkarjettinda, hinnar sömu ívilnunar, lækkunar og undanþágu, og skiptir það engu úr hvorju af þessum báðum ríkjum skip þau eru, sem vörurnar eru útflyttar eða apturflyttar á.

3. grein.

Vörur, sem á skipum úr öðru hvoru ríkinu eru fluttar inn á spánskar eða

1) Auglýstur á frönsku og dönsku 20. jan. 1879 í „Lovtidende for Kongeriget Danmark“.

danskar hafnir má leggja þar upp, flytja inn eða útflytja allt eptir hinni almennu lög- gjöf, sem bæði ríkin hafa út af fyrir sig um þetta efni, án þess þó að önnur eða hærri gjöld þurfi af þeim að greiða, svo sem t. a. m. vörubirgðagjald, pakkhúsleigu, umsjónar- gjald (des droits d' entrepôt, de magasinage, de surveillance) eða neitt þess konar, hverju nafni sem nefnist, heldur en þau gjöld, sem greidd eru af vörum, er fluttar eru inn á eigin skipum hlutaðeigandi ríkis.

Þó verður að taka það fram, að af vörum þeim, sem ætlaðar eru til eyðslu í land- inu sjálfu, verður að greiða toll samkvæmt tollreglunum.

4. grein.

Allar þær vörutegundir, sem annaðhvort eru fluttar frá eða fluttar til þeirra staða, sem liggja innan endimarka annarshvors ríkjanna, skulu innan endimarka hins ríkisins vera undanþegnar hverskonar yfirflutningstolli (droit de transit), þannig að hinna gildandi laga þó sje gætt.

Bæði ríkin hafa heitið hvort öðru, að í öllu, sem snertir flutning yfir land ríkis- ins (transit), eigi hvort þeirra að njóta hjá hinu slíkrar meðferðar og þjóð sú, er mest er ívilnað, nýtur.

5. grein.

Dönsk skip, sem koma á spánskar hafnir, og að hinu leytinu spönsk skip, sem koma á danskar hafnir, skulu í viðkomandi ríkjum, þegar þau koma, meðan þau liggja þar og þegar þau fara þaðan aptur, njóta sömu meðferðar og landsins eigin skip í öllu, sem lýtur að skipagjöldum, hafnsögu og hafnargjaldi, vita og sóttvarnargjaldi eða öðrum þesskonar gjöldum, hverju nafni sem nefnast, og stendur það á sama, hvaðan þau skip koma eða hvert þau eiga að fara, og hvort sem þau eru fermd af vörum eða hafa aðra seglfestu. Að því er snertir landfestar skipa og hleðslu í höfnum og á skipalegum, í inn- höfnum og hafnakvímum, og hvað viðvíkur öllum formum og ákvörðunum, sem verzlunar- skip, skipshafnir á þeim og hleðsla geta verið háðar, þá er það samþykkt, að engin einka- rjettindi eða blynnindi veitist skipum, sem sigla undir merki annars þeirra ríkja, sem samning þennan semja, nema svo, að þau einnig sjeu veitt skipum hins ríkisins, með því það er beggja semjanda fullur vilji, að skip beggja skuli einnig í þessu tilliti eiga fullkomið jafnrjetti.

6. grein.

Hvað strandsiglingar snertir, skulu öll skip beggja semjanda í höfnum hins njóta hinna sömu einkarjettinda, sem þeirrar þjóðar skip, er mest er ívilnað. Öll þau skip beggja semjanda, sem koma á hafnir annars hvors, og sem kynnu að vilja afferma þar nokkurn hluta af farmi sínum, geta, svo framarlega sem þau hlýðnast lögum og tilskip- unum viðkomanda ríkis, haldið þeim hluta farmsins eptir, sem kynni að vera ætlaður til að flytja á aðra höfn, annaðhvort í sama ríki eða öðru, og flytja þann hluta burt aptur, án þess að vera neydd til að greiða önnur eða hærri gjöld, en þau skip greiða í líkum kring- umstöðum, sem sigla undir merki ríkisins sjálfs. Svo er það og ákveðið, að hinum sömu skipum skuli heimilt að byrja að ferma sig á einni höfn, halda síðan áfram með það á annari eða öðrum höfnum í sama landi og alferma sig þannig, án þess að þurfa að borga önnur gjöld en innanríkisskip.

7. grein.

Sjerhvert danskt eða spanskt skip, sem af því, að því liggur við strandi er neytt til að leita hafnar einhverstaðar í Danmörku eða á Spáni, skal undanþegið hvers konar hafnar- eða sjóferðagjaldi, sem nú eða eptirleidis ber að gjalda sem tekjur fyrir ríkið;

189 Þó verða ástæður þær, sem hafa knúð skipið til að leita hafnar, að vera góðar og gildar, og einnig er gengið út frá því, að skipið, meðan það er á höfninni, ekki fáið neitt við verzlunarstörf.

Þegar svo kemur fyrir, skal eigi talið sem verzlunarstarf, þótt skipið sje affermt og aptur fermt til þess að viðgjörð skipsins verði framkvæmd; heldur eigi þótt farmur skipsins, ef það eigi er sjófert, sje fluttur í annað skip, nje heldur hin nauðsynlegu útgjöld í þarfir skipshafnarinnar eða sala hinna strönduðu muna, ef hlutaðeigandi tollstjórn gefur heimild til þessa.

Strandi danskt skip við strendur Spánar eða spanskt skip við strendur Danmerkur, skal það þegar gefið til vitundar ræðismanni (consul) hlutaðeigandi þjóðar, svo að skipstjórinn eigi hægra með að koma skipinu aptur á flot, með umsjón og aðstoð hlutaðeigandi yfirvalds.

Ef skip brotnar í spón, eða skipshöfnin yfirgefur það, ber yfirvaldinu að koma sjer saman við ræðismanninn um það, hvað af skuli ráða, til að gæta hagsmuna allra, meðan verið er að bjarga skipsflekunum og farminum, þangað til eigendurnir eða umboðsmenn þeirra koma á staðinn.

Af vörum þeim, sem bjargað er, ber ekki að svara neinum tolli, nema þeim sje eytt þar í landinu. Að því er snertir gjöld og kostnað við björgun og geymslu á skips-skrokknum og farminum, má fara með hið strandaða skip, eins og það væri eitt af landsins eigin skipum, er eins stæði á fyrir.

8. grein.

Allir þegnar annars samnings gjöranda skulu í ríki hins njóta hinna sömu einkarjettinda og hinnar sömu verndar sem innanríkismenn (nationaux) með tilliti til verk-smíðjumerkja, iðnaðaruppráttar og fyrirmynda.

9. grein.

Allir ræðismenn vararæðismenn og verzlunarfulltrúar (consuls généraux, consuls, vice consuls et agents commerciaux) samningsgjöranda skulu, að áskildum sömu rjettindum í viðkomandi ríkjum, njóta hinna sömu einkaleyfa og vera jafn rjettháir, sem þær þjóðir, er mest er ívilnað, en ef nefndir ræðismenn eða fulltrúar vilja gefa sig við verzlunar eða iðnaðarfyrirtækjum, verða þeir háðir hinum sömu lögum og venjum, sem þeir samlandar þeirra, er þar eiga heima, og eru valdalausir menn (particuliers).

10. grein.

Sjómannanna þeirra, er heyra til herskipaliði annars hvors samnings-gjöranda, og hlaupa á burt í löndum hins, skal ef hlutaðeigandi ræðismenn eða fulltrúar fara þess á leit við hlutaðeigandi yfirvöld, og svo framarlega sem þeir eru ekki þegnar ríkis þess, þar sem þeir hafa hlaupið burt, leitað, og þeir handsamaðir og fluttir aptur út á skip þeirra, eptir að brot þeirra hefir verið sannað, eins og vera ber. En ef strokumaðurinn hefir framið nokkurt lagabrot í landi, munu hlutaðeigandi yfirvöld fresta því að framselja hann, þangað til dómur sá, er hlut á að máli, hefir eptir góða og tilhlýðilega málsmeðferð dæmt lagabrotið, og dómurinn verið framkvæmdur.

11. grein.

Hvorirtveggja skulu viðurkenna og taka gilt þjóðerni skipanna eptir hinum sjerstöku lögum og tilskipunum hvors ríkis, samkvæmt skírteinum þeim og skipaskjölum, sem skipstjórum og formönnum (capitaines et patrons) hafa verið afhent af hlutaðeigandi yfirvöldum. Í því skyni munu samnings-gjörendur sem fyrst að verða má, afhenda hvor

öðrum þessi ýmsu skjöl með skuldbindingu um að gjöra hvor öðrum kunnugar þær breyt- **189**
ingar, sem hvor um sig kynni að finna ástæðu til að gjöra á þeim síðar meir.

12. grein.

Með því sjerstök lög gilda og ganga í nýlendum og útlöndum (dépenses) samnings-gjöranda, eru þau ekki innifalin í hinum framanskriðaða samningi.

Samt sem áður skulu þegnar samnings-gjöranda njóta þar (y jouiront) með tilliti til verzlunar og siglinga sinna, með tilliti til skipa og tollgjalda, hvort þeir eru heldur komandi eða farandi, og með tilliti til afgreiðslu skipa og vara hinna sömu rjettinda, einkaleyfa, undanþága, ívilnana og undantekninga, sem eru eða verða veittar þeirri þjóð, sem mest er ívilnað.

13. grein.

Samningur þessi hættir að gilda og ganga ári eptir, að annar hvor samnings-gjörandi hefir sagt hann sjer af höndum (dénoncé) eða óskað að hann væri endurskoðaður.

14. grein.

Samningur þenna skal staðfesta og staðfestingarnar skulu afhentar í Kaupmanna-höfn innan fjöggra mánaða eða fyr, ef verða má¹. Til staðfestingar samningsins hafa hlut-adeigandi umboðssmenn undirskrið hann í tvennu lagi, og innsiglað hann með merkis-innsiglum sínum.

Gjört í Kaupmannahöfn, 8. sept. 1872.

O. D. Rosenörn-Lehn. *J. Courtoys d'Anduaga.*

(L. S.)

(L. S.)

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um afnám hins íslenska* **190**
styrktarsjóðs. — Þjónustusamlega sendi jeg yður, herra landshöfðingi, hjer með **7. nóv.**
nokkur sjerstök exemplör af fjárlögum fyrir árin 1880 og 1881, sem staðfest voru af hans hátign konunginum 24. f. m. (stjórnartíð. A 58 bls.), sem og af athugasemdun-um við frumvarpið til fjárlaganna sumpart handa sjálfum yður til afnota, sumpart til útbýtingar meðal hlutadeigandi embættismanna, og vil jeg mælast til þess, að þjer hlutizt til um greiðslu á launum o. fl., samkvæmt reglum þeim, sem í þessu tilliti standa.

Í sambandi við þetta læt jeg ekki dragast að tjá yður til þóknanlegrar leið-beiningar, að með því að jeg varð að vera samþykkur skoðun þeirri, sem herra lands-höfðinginn hefir látið í ljósi í þóknanlegu brjefi frá 30. ágúst síðastl. um, að til þess að nema úr gildi konungsúrskurð frá 23. júlí 1844, er stofnaði hinn íslenska styrktar-sjóð, yrði að útvega sjerstakan konungsúrskurð, hefir samþykkis konungs verið leitað í máli þessu, og hefir hans hátign síðan 24. f. m. allramildilegast fallizt á, að styrktar-sjóður Íslands, sem stofnaður var með konungsúrskurði 25. júlí 1844, sje af numinn frá 1. janúar næstkomandi, sem og, að eigur sjóðs þessa frá sama tíma sjeu lagðar í viðlagasjóð hins íslenska landssjóðs.

— *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um gjalddaga afhend-* **191**
ingargjalds í dánarbúi. — Þjer hafið, herra landshöfðingi, sent hingað brjef **7. nóv.**
sýslumannsins í Húnavatnssýslu, þar sem hann spyr, hvort 200 kr. afhendingargjald, er

1) Staðfestingin fór ekki fram fyr en 21. des. 1878. og var þá um leið ákveðið, að þó frestur sá, sem tiltekinn hafði verið fyrir staðfestingunni, væri útrunninn, skyldi þetta ekki á neinn hátt vera því til fyrirstöðu, að hinar ýmsu ákvarðanir samningsins fengu framkvæmd.

191 21. desbr. f. á. var talið dánarbúi nokkru til út-
7. nóv. lida samkvæmt 37. gr. aukatekjureglu-
gjörðarinnar frá 10. september 1830, eigi ekki að og óskipt að falla sjer í skaut, með því öll embættisstörf, er að búi þessu lutu, ne a að eins afhending búsins hafi verið leidd til lykta fyrir 6. júní 1878, en frá þeim tíma öðluðust lög um laun sýslumanna og bæjarfógeta frá 14. desember 1877 lagakraft, eða, ef þetta er ekki svo, þá hversu mikill hluti af nefndu gjaldi sjer beri, og hversu mikið landssjóðnum. Jafnframt hafið þjer, herra landshöfðingi, í þóknanlegu brjefi frá 16. f. m. skotið þessari spurningu til úrskurðar ráðgjafans, og hafið þjer getið þess, að amtmaðurinn yfir norður- og austurumdæminu sje á þeirri skoðun, að gjaldið allt og óskipt beri sýslumanninum, með því það eptir hinum tilvitnaða stað í aukatekjureglugjörðinni sje talið laun fyrir starf skiptaráðanda, og öll meginstörf sýslumannsins í umræddu dánarbúi hafi verið um garð gengin fyrir 6. júní 1878. Aftur á móti efizt þjer um, að þetta sje rjett, þar eð afhendingargjaldið, samkvæmt 37. gr. aukatekjureglugjörðarinnar virðist ekki að vera annars eðlis en almennt skiptagjald, og megi því ekki reikna það fremur en skiptagjaldið fyr en að loknu búinu, því þá má fyrst heita, að unnið hafi verið til þess.

Fyrir því vil jeg þjónustusamlega tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar, að ráðgjafinn verður að vera ásama máli og þjer, að sýslumanninum beri ekki neinn hluti af umræddu afhendingargjaldi, og virðist ráðgjafanum, að það samkvæmt fyrgreindum lögum frá 14. des. 1877 eigi að falla landssjóðnum óskipt í skaut. Að öðru leyti sætir mál þetta fullnaðarúrslitum dómstólanna.

192 — Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um kostnað við flutning á strandmönnum. — Með þóknanlegu brjefi frá 18. september þ. á. senduð þjer, herra landshöfðingi, reikning að upphæð 44 kr., sem bera hreppstjóranum í Geithellnahreppi í Sudurmúlasýslu fyrir flutning austur í Djúpavog á 4 mönnum af skipshöfninni á galeas «Concordia», er strandaði á Papós í september f. á., og hefir sá reikningur verið sendur svo seint, að hann varð ekki tekinn til greina, þegar skilagrein var gjörð fyrir viðkomandi strandi. Ráðgjafinn skoraði þar eptir á J. Johnsen kaupmann hjer í bœnum að endurborga af fje því, er hann hefði fengið upp úr strandinu bæði hina nefndu upphæð og aðra upphæð til 11 kr. 52 a., sem ranglega var komin inn í tekjur strandfjárins fyrir vasaúr, sem var eign skipstjórans, og hefir hann fengið andvirði þess útborgað; en kaupmaðurinn færðist undan að endurborga tjeðar upphæðir, og álitur ráðgjafinn sjer ekki fært að útvega hlutaðeigöndum þessar upphæðir endurgoldnar.

Þegar svona stendur á, hefir ráðgjafinn ekki álítið það til neins, að skora aptur á Johnsen kaupmann að bæta fyrgreindum hreppstjóra fje það, sem um er rætt í áminnztu brjefi herra landshöfðingjans frá 15. september þ. á. að upphæð 71 kr. 50 a., og sem hreppstjórinn á fyrir flutning á nokkrum skipbrotsmönnum af skonnortunni «Cito», er strandaði í október 1877, þar sem nefndur Johnsen kaupmaður hefir þegar áður í brjefi til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæmi Íslands skorast nndan að greiða fje þetta.

Jafnframt því að endursenda hina umræddu 2 reikninga, er herra landshöfðingjanum hjer með þjónustusamlega tjáð hið framantalda til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar.

— *Brjef landshöfðingja til biskups um ferðaleyfi handa presti.* — Með tilliti til hinna sjerstöku ástæðna, er þjer, herra biskup takið fram í þóknanlegu brjefi yðar frá 24. f. m., samþykkist hjer með, að presturinn að Glæsibæ, síra Árni Jóhannsson hafi 26. september síðastl. tekizt ferð á hendur til útlanda til þess að leita sjer lækninga. **193** 1. des.

Í sambandi hjer með vil jeg mælast til þess, að þjer, herra biskup brýnið fyrir próföstum, að þegar svo standi á, að prestur þarf að leita sjer lækninga erlendis og ekki geti beðið eptir ferðaleyfi frá landshöfðingja, beri með skýrslu um bráðabirgðaráðstöfun þá, er prófastur hefir gjört, að senda yður áleiðis hingað vottorð læknis um sjúkdóm prestsins, hafi það verið mögulegt að útvega slíkt vottorð.

— *Brjef landshöfðingja til biskups um uppbót á prestaköllum.* — Samkvæmt tillögum yðar, herra biskup, í brjefi frá 6. þ. m. skal 200 kr. þeim, sem með brjefi mínu frá 19. maí þ. á. voru veittar Lundarbreykku prestakalli með því skilyrði, að brauðið yrði veitt fyrir 31. ágúst þ. á. og samsumars byrjað að þjóna því, en þessu skilyrði hefir eigi verið fullnægt, skipt sem hjer segir: **194** 1. des.

Húsavíkur prestakalli í Þingeyjarsýslu 100 kr.

Staðarprestakalli í Grindavík í Gullbringu- og Kjósarsýslu 100 —

Þetta er hjer með tjáð yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigðindum.

— *Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um danska lestrarbók.* — Samkvæmt tillögum stiptsyfirvaldanna í þóknanlegu brjefi frá 29. okt. þ. á. skal hjer með leyft, að 300 kr. styrk þann, sem með brjefi mínu frá 11. okt. f. á. var veittur Kristjáni bókbindara Þorgrimssyni af fje því, sem með 15. gr. fjárlaganna er ákveðið til vísindalegra og verklegra fyrirtækja til að gefa út danska lestrarbók með málmyndalýsing og orðasafni eptir adjunkt Steingrím Thorsteinson, megi útborga af fje því, sem veitt er í 15. gr. fjárlaganna fyrir árin 1880 og 1881, þó að því áskildu að bókin verði fullprentuð fyrir lok næstkomandi maímánaðar. **195** 9. des.

Þetta er hjer með tjáð stiptsyfirvöldunum til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda.

— *Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um Íslands lýsingu.* — Að jeg samkvæmt brjefi stiptsyfirvaldanna frá í gær hafi veitt Halldóri yfir kennara Friðrikssyni styrk af fje því, sem getur um í 15. gr. fjárlaganna fyrir árin 1880 og 1881 til að gefa út stutta Íslands lýsingu, er hann hefir samið, 20 kr. fyrir hverja örk allt að 80 kr., er hjer með tjáð stiptsyfirvöldunum til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda. Handrit það, er fylgdi brjefi yðar, endursendist hjer með. **196** 9. des.

Ofannefndur styrkur mun verða útborgaður, þegar bókin er fullprentuð.

Auglýsing.

Samkvæmt brjefum frá yfirstjórn póst- og telegrafmálanna auglýsist hjer með, að eptirnefndar enskar nýlendur hafi frá 1. júlí þ. á. gengið inn í allsherjarpóstsam- **197** 15. des.

197 bandið: *Antigua, Dominica, Montserrat, Nevis, St. Christoph* eða *St. Kitts og Virginsku*
 15. des. eyjarnar, og að bandafylkin í *Venezuela* muni verða tekin inn í allsherjarsbandið frá 1. janúar 1880.

Burðargjaldið til hinna nefndu brezku nýlendna er hið sama og tilfært er fyrir aðrarenskar nýlendur í Vestindíu á dönsku burðargjaldaskrá þeirri (*«Taxt»*), sem er til eptir sjónar á póstafgreiðslustöðum landsins, bls. 18 nr. 38 b—e, en til *Venezuela* er burðargjaldið sama og til *Brasilíu* (sjá burðargjaldsskrána bls. 20 nr. 41).

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík 15. desember 1879.

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

198 — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um*
 15. des. endurgjald á sveitarstyrk. — Hreppsnefndin í Hólahreppi í Skagafjarðarsýslu hefir borið sig upp undan úrskurði yðar, herra amtmaður, frá 11. maí f. á., er gjörir Hólahreppi að skyldu að endurgjalda Arnarneshreppi í Eyjafjarðarsýslu 43 kr. 6a. sveitarstyrk, er lagður hefir verið Jósef nokkrum Jósefssyni, og vil jeg eptir að hafa meðtekið álit yðar, herra amtmaður, um málið, tjá yður það, sem á eptir fer yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar þeim, er hlut eiga að máli.

Menn eru á eitt sáttir um það, að Jósef Jósefsson, sá er hjer ræðir um, hafi rjett til framfærslu í Hólahreppi; þar er hann fæddur 12. dag aprílmán. 1858 í Garðakoti, en sökum fátæktar foreldra hans hefir hann alizt upp í Arnarneshreppi, er var framfærsluveit beggja og sjálfs Jósefs, þar til hann var fullra 16 ára, en frá þeim tíma varð Hólahreppur sem fæðingarhreppur hans skyldur til samkvæmt 7. gr. reglugjörðar 8. jan. 1834 að sjá honum fyrir framfærslu.

Þar eð nú Arnarneshreppur samt sem áður gjörði eigi þegar í stað þá, er Jósef var orðinn fullra 16 ára hinn 12. apríl 1874, neina tilraun til þess, að grennslast eptir, hvar hann eptir þennan tíma væri sveitlægur, en fyrst hinn 16. desemb. s. á. leitaði liðsinnis sýslumannsins í Eyjafjarðarsýslu til þess, að fá vissu sína í þessu efni, þá getur landshöfðinginn eigi annað en fallizt á þann úrskurð, er amtið hefir lagt á þetta atriði málsins, að Arnarneshreppi ekkert endurgjald beri fyrir fátækrastryk þann, sem Jósefi var veittur á tímabilinu millum 12. apríl og 16. des. 1874. — Að því er snertir styrk þann, sem veittur var frá 16. des. 1874 þangað til hinn 5. júní 1876, að Jósef var fluttur á framfærslubrepp sinn, hefir amtið gjört Hólahreppi að skyldu að endurgjalda Arnarneshreppi styrk þann, sem veittur var Jósefi á tímabilinu frá 16. desemb. 1874 til 1. nóvemb. 1875, en þá barst oddvita hreppsnefndarinnar í Arnarneshreppi vegabryf sýslumannsins frá 19. okt. 1875, sem leyfði að flytja Jósef á fæðingarhrepp sinn; en að hinu leytinu hefir amtið undanþegið Hólahrepp endurgjaldi fyrir meðlag frá 1. nóv. 1875, og þar til fátækraflutningurinn í raun og veru átti sjer stað hinn 5. júní 1876. Að því er þetta síðasttalda atriði úrskurðarins snertir, virðist það vafasamt, hvort Hólahreppi hefði getað veitzt undanþága frá, að endurgjalda Arnarneshreppi kostnað þann, er reis af því, að ekki var undið bráðan bug að því, að flytja hlutaðeiganda þegar hinn 1. nóv. 1875, því samkvæmt kansellibryfi 26. septbr. 1837 mátti slíkur flutningur ekki framkvæmd hljóta, fyr en gengið hafði verið úr skugga um það, hvort þurfamanninum yrði veitt móttaka, og eins og sýslumaðurinn í Eyjafjarðarsýslu eigi hefði

átt að gefa út vegabréf, fyr en hann um þetta efni hafði fengið vissu sína, þannig 198
 virðist það að hafa verið á góðum rökum byggt, að hreppsnefndin í Arnarneshreppi 15. desbr.
 skaut framkvæmd flutningsins á frest, þar til viðurkenning frá hálfu Hólahrepps barst
 henni í hendur. Þetta virðist og að vera viðurkennt í bréfi Hólahrepps frá 6. febr. 1876,
 þar sem hann samkvæmt bréfi hreppsnefndarinnar í Arnarneshreppi frá 12. nóvember 1875
 samþykkir, að Jósef Jósefsson megi flytjast til Hólahrepps, þegar færi gefist til þess. Eptir
 þessu verður ekki betur sjeð, en að Hólahreppur hefði verið skyldur til, að endurgjalda
 Arnarneshreppi það meðlag, sem hefði orðið að veita hinum umrædda þurfamanni frá 1.
 nóv. 1875 til þess tíma, að brjefið frá 6. febr. 1876 var komið til Arnarneshrepps, og færi
 gafst á, að framkvæma flutninginn með hliðsjón til þess, hvernig ástatt var t. a. m. árs-
 tíma, heilsufari þurfamannsins ö. s. frv., sbr. 8. gr. reglugjörðar 8. jan. 1834; en hins
 vegar bera málsskjölin með sjer, að Arnarneshreppur hefði eptir 1. nóvbr. 1875 engu
 kostað til framsöslu hins nefnda þurfamanns. Því þegar það í nóvembermánuði 1875
 kom til tals að flytja Jósef, álitu fósturforeldrar hans, að flutningur hans á þeim tíma
 gæti bakað honum heilsutjón, og kusu því heldur að láta meðlagsins með honum ókrafð,
 en að láta hann fara.

Að því leyti sem úrskurðurinn gjörir Hólahreppi að skyldu að endurgjalda Arn-
 arneshreppi styrk þann, sem veittur var Jósef Jósefssyni á tímabilinu frá 16. des. 1874
 til 1. nóvember 1875, hefir Hólahreppur fylgt fram þeirri ætlun, að einnig í tilliti til
 þessa tímabils hafi frá hálfu hlutaðeigandi hreppsnefndar átt sjer stað slíkt hirðuleysi í
 því, að fá vissu um, hvar hreppur sá væri, sem framfærsluskyldan hvíldi á, að hún með
 því hefði brotið af sjer rjett til endurgjalds, eins og það er ákveðið í amtsúrskurðinum
 um þann tíma, sem ekkert var gjört til að grennslast eptir sveitfesti hlutaðeiganda. Eink-
 um hefir af hálfu Hólahrepps verið tekið fram, að hreppsnefndin í Arnarneshreppi hafi
 ekki yfirheyrt Jósef Jósefsson sjálfan um fœðingarstað hans og þáverandi verustað foreldra
 hans, þar sem þó ætla megi, að hann hafi verið fær um að veita slíkar skýrslur, þegar
 hreppsnefndin í des. 1874 hafi tekið að grennslast eptir þessu. Þótt því nú ekki verði
 neitað, að eðlilegast og æskilegast hefði verið, að hreppsnefndin í Arnarneshreppi hefði
 yfirheyrt hlutaðeigandi þurfamann sjálfan eða fósturforeldra hans um fœðingarstað hans,
 má þó ekki gleyma því, að hreppsnefndin hafði ástœðu til að ætla, að þau ekki væru fær
 um að gefa slíka skýrslu, þar sem hlutaðeigandi sóknarprestur hafði við ferming Jósefs
 1873 árangurslaust reynt að útvega skýrslu um þetta, og hefir vottorð hans þar um verið
 lagt fram, og var ástœða til að halda, að hann hefði leitað skýrslunnar, bæði hjá piltin-
 um sjálfum og fósturforeldrum hans. Með því nú að sýslumaðurinn í Eyjafjardarsýslu
 einnig virðist að hafa verið á því, að slík yfirheyrsla myndi ekki geta skýrt málið, og
 þar eð hreppsnefndin í Arnarneshreppi hefir til að útvega hinar umræddu skýrslur
 snúið sjer til hins næsta yfirboðara síns samkv. 3. gr. reglugj. 8. jan. 1834, verður ekki
 með sönnu sagt, að hreppsnefndin hafi sýnt það hirðuleysi, er samkvæmt 9. grein reglu-
 gjörðarinnar frá 8. jan. 1834 sambr. við kansellírbref 1. maí 1838 og brjef landshöfðingja
 17. nóvbr. 1874 geti svipt Arnarneshrepp endurgjaldi á styrk þeim, er lagður hefir ver-
 ið Jósef á tímabili því, er hjer rœðir um.

Samkvæmt því, sem þannig er tekið fram, á úrskurður sá er þjer, herra amtmað-
 ur, hafið lagt á þetta mál, óraskaður að standa.

— Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um vald 199
 hreppsnefndar til að gjöra aukaniðurjöfnun. — Í þóknanlegu 15. desbr.

199 brjefi frá 12. p. m. hafið þjer, herra amtmaður, sent mjer brjef sýslumannsins í Skapta-
 15. desbr. fellssýslu frá 25. apríl p. á. og er í því skýrt frá, að hann samkvæmt 27. gr. sveitar-
 stjórnarlaganna frá 4. maí 1872 hafi til bráðabirgða felld úr gildi þá ákvörðun hrepps-
 nefndarinnar í Kleifahrepp að jafna niður á hreppsþúa nálægt 1000 kr. sem aukaútsvari í
 peningum á yfirstandandi ári; en hreppsnefndin var þá ekki búin að fá samþykki sýslu-
 nefndar til þessa samkvæmt 26. gr. 1. tölulið sveitarstjórnarlaganna. Brjefi yðar fylgdi
 og skýrsla hreppsnefndaroddvitans frá 23. maí p. á.

Það er ljóst af skjölum málsins, að tilgangur hreppsnefndarinnar með aukaniður-
 jöfnun þessari var sá, að borga skuld eina, er hvíldi á sveitinni, og sem amtið hvað eptir
 annað hafði krafði hana um, en hins vegar hefir sýslumanninum verið það nær skapi, að
 til þess væri útvegað lán hreppnum til handa. Í þessu efni hafið þjer herra amtmaður,
 tekið það fram, að eptir því sem á stóð með skuld þessa, og var hún endurgjald fyrir styrk,
 veittan einum af þurfamönnum hreppsins, verði það að álitast miklu rjettara að útvega
 peninga þessa, eins og hreppsnefndin vill, með aukaniðurrjöfnun, að því leyti sem hrepps-
 menn eru færir um slíkt, heldur en eins og sýslumaðurinn hefir bent á með lántöku
 hreppnum til handa, og eins og jeg í þessu efni algjörlega felst á skilning, yðar herra
 amtmaður, þannig efast jeg ekki um, að sýslunefndin myndi hafa veitt samþykki það,
 sem 1. töluliður í 26. gr. sveitarstjórnarlaganna ræðir um, til þess að leggja á aukaútsvar,
 fyrst hreppsnefndin áleit það haganlegt til þess að geta fullnægt skuldakröfu, er enginn
 hafði haft neitt í móti.

Jeg er því einnig sammála yður, herra amtmaður um það, að óskilegt hefði verið,
 að sýslumaðurinn hefði útvegað samþykki sýslunefndarinnar til hinnar fyrirhuguðu út-
 svarshækkunar, í stað þess að beita embættisvaldi sínu samkvæmt 27. gr. sveitar-
 stjórnarlaganna, og senda yður skýrslu um málið áleiðis til landshöfðingja.

Þar eð mál mál þetta hefir verið mjög langan tíma á leiðinni frá 25. apríl til
 12. p. m. og þar eð engar vísbendingar eru fyrir hendi um það, hvort hreppsnefndin,
 sem í brjefi sínu frá 23. maí tjáist ekki að hafa verið ófróð um 26. gr. sveitarstjórnar-
 laganna, siðar meir hefir gjört gangskör að því að fá eða hefir fengið ráðna bót á því,
 sem vantaði, vil jeg, ef máli þessu eru eigi þannig gjörð greið skil, hjer með þjónustu-
 samlega skora á yður, herra amtmaður, að bjóða sýslumanninum í Skaptafellssýslu að
 leitast við að útvega Kleifahrepp, svo fljótt, sem auðið er, samþykki sýslunefndarinnar til
 þess, að jafna niður hinu fyrirhugaða aukagjaldi á fardagaárinu 1878—79. Með samþykki
 þessu verður þá ákvörðun sýslumannsins í Skaptafellssýslu, er ónýtir þá niðurrjöfnun á
 aukaútsvarinu, er hjer ræðir um, að falla úr gildi.

Auglýsing.

200
 18. desbr.

Samkvæmt lögum frá 10. október p. á. (Stjórnartíð. A, 21), hafa verið prentuð
 eyðublöð undir brjefspjöld, útbúin póstmerkjum og fást þau á öllum pósthúsum landsins
 og kosta 5 aura hvert.

Brjefhirðinga- og póstafrageiðslumenn skulu gjöra skil fyrir brjefspjöldum þeim,
 sem þeir fá til útsölu á sama hátt og fyrir póstmerkjum.

Landshöfðinginn yfir Íslandi Reykjavík 18. desember 1879

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um ókrafið skattgjald.* — Eptir að Stefán sýslumaður Thorarensen hafði 13. júlí 1871 fengið til láns hjá Þorvaldi jarðeiganda Sigfússyni í Úlfisdölum 300 kr., og um nokkur ár greitt reglulega áskilda vexti af láninu með 12 kr. árlega, krafðist Þorvaldur skuldar þeirrar 8. desember f. á.; en nokkru síðar afhenti hreppstjórinn honum reikning frá sýslumanni, dagsettan 31. desember s. á., fyrir árlegum skatti, er sýslumaðurinn nú gjörir tilkall til fyrir árin 1864—78 og telur með vöxtum og vaxtavöxtum 240 kr 36 a., og sem hann segist hafa tekið undir sjálfum sjer af tjeðri skuldarupphæð. Eptir að Þorvaldur hafði borið sig upp undan þessu við yður og einkum skýrt frá því, að skattkrafa sýslumannsins myndi hvorki byggð á tíundarlistum hreppstjórans nje manntalsbókum sýslunnar, ljetuð þjer 19. marz þ. á. það álit í ljósi við hann, að honum bæri að borga sýslumanni árlegan skatt, en að málið að öðru leyti sætti úrlausn dómstólanna, og hefir Þorvaldur nú sent hingað nýja fyrirspurn um:

- 1, hvort sjer beri að greiða sýslumanni skatt;
- 2, hvort sjer beri að greiða vexti og vaxtavexti af slíku gjaldi.

Hvað hina síðarnefndu spurningu snertir, hafið þjer, herra amtmaður, þegar tekið fram, að það sje hvorttveggja, að engin lagaheimild sje fyrir slíkri vaxtakröfu, enda hefði sýslumanni staðið í sjálfvaldi að taka skattgjaldið lögtaki, undir eins og komið væri fram yfir gjalddaga þess, og er jeg yður, herra amtmaður, alveg samdóma um þetta.

Að því er snertir sjálfan skattinn, þá verð jeg einnig að vera yður, herra amtmaður, samdóma um, að hlutadeigandi gjaldþegn geti ekki skorazt undan að greiða þetta gjald, ef tíundarlistar og manntalsbækur fyrir undanfarin ár sýna, að hann hafi þá verið löglega settur í skatt, og hefir dráttur sá, sem orðið hefir á innheimtingunni, varla getað haft aðra verkun en að svipta gjaldið lögtaksrjetti þeim, er því fylgdi. Ef aptur á móti gjaldið ekki hefir verið reiknað og tilfært viðkomandi manntalsbók á rjettum tíma, virðist mjer vafasamt, hvort sýslumaður nú geti gjört tilkall til þess, en jeg finn því síður ástæðu til að fara ítarlega út í þessa spurningu, sem gjaldskylda hlutadeigandi gjaldþegns eða nú dánarbús hans sætir fullnaðar úrlausn dómstólanna.

Þetta er fjáð yður, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutadeigöndum.

— *Brjef landshöfðingja til sýslunefndarinnar í Borgarfjarðarsýslu um barna- skólann á Leirá.* — Samkvæmt ályktun sýslunefndarinnar á fundi 20. þ. m. um «að styrkja af alefli að því, að barnaskólinn á Leirá geti framvegis viðhaldizt eptir til- ætlun gefandans» hefi jeg með því skilyrði, að sýslunefndin sjái um, að nægileg trygging fáiast fyrir, að barnaskóli þessi haldist við, í dag ávísað nefndinni eða fyrir hennar hönd Kristjáni sýslunefndarmanni Símonarsyni þeim 400 kr. til að fullgjöra hús tjeðs skóla, er veittar hafa verið í 7. grein fjáráukalaganna 10. oktbr. þ. á. fyrir árin 1878 og 1879.

Jeg vil nú þjónustusamlega skora á sýslunefndina að hlutast eptir samráði við gefandann til um, að skóli þessi komist sem fyrst á, og senda mjer á sínum tíma skýrslu um, hvernig hinu ávísaða fje hafi verið varið, og eptirrit eptir gjafabrjefi því fyrir barna- skólahúsinu og lóð þeirri, er því fylgir, er jeg gjöri ráð fyrir, að sýslunefndin sjái um, að hlutadeigandi gefi út, og þinglesið verði ásamt eptirriti eptir skuldbindingu Leirár og Mela hrepps, til að halda barnaskólanum við.

Reikningar

Styrktarsjóður handa þeim, er biða tjón af jarðeldi.

Tekjur árið 1879.

Kr. A.

1. Eptirstöðvar frá f. á.:			
a, í konunglegum skuldabriefum og innritunarskírteini	19900 kr. » a.		
b, í sparisjóði Reykjavíkur	200 — 28 —	20100	28
2. Vextir:			
af innritunarskírteini og konunglegum skuldabriefum til			
11. júní 1879	728 — » -		
af konunglegum skuldabriefum til 11. desember 1879	84 — » -		
af sparisjóðsbók til 11. desember 1879	6 — 80 -	818	80
3. Keypt konungleg skuldabrief (sbr. 1. gjaldlið) að upphæð	800 »		
	Tekjur alls	21719	8

Gjöld árið 1879.

Kr. A.

1. Keypt konungleg skuldabrief, alls að upphæð 800 kr.	754 kr. 35a.		
2. Í sjóði 31. desember 1879:			
a, konungleg skuldabr. og innskriptarskírteini 20700 kr. » a.			
b, í sparisjóði Reykjavíkur og í reiðum peningum	264 — 73 -	20964 — 73 -	21719 8
		Gjöld alls	21719 8

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík 31. desembr. 1879.

Hilmar Finsen.

Jón Jónsson.

Ágrip af reikningum nokkurra sjóða, sem eru undir stjórn
biskups 31. desember 1879.

I.

Prestaekknasjóðurinn.

Tekjur.

Kr. A.

1. Sjóður við árslok 1878	14147	56
2. Árstíllög og gjafir:		
a. Prófasta og presta ¹	105 kr. 57 a.	
	Flyt 105 — 57 -	14147 56

1) Sira Jón Austmann	4kr,	Fluttar 68 —
— Daniel Halldórsson	4 —	
— Hjörleifur Guttormsson	2 —	
— Arnljótur Ólafsson	1 —	
— Benedikt Kristjánsson á Múla	12 —	
— Benedikt Kristjánsson á Grenjaðarst.	20 —	
— Gunnar Ólafsson	4 —	
— Jón Reykjalin	4 —	
— Guttormur Vigfússon	2 —	
— Þorleifur Jónsson	3 —	
— Stefán Sigfússon	2 —	
— Vigfús Sigurðsson	6 —	
— Jón Bjarnarson	4 —	
	Flyt 68 —	
Sira Páll Ingimundarson	2 —	
— Sæmundur Jónsson	4 —	
— Stefán Stephensen	4 —	
— Valdimar Briem	2 —	
— Jón Högnason	2 —	
— Jóhann Briem	4 —	
— Jón Jónsson á Mosfelli	4 —	
— Eggert Sigfússon	2 —	
— Brynjólfur Jónsson á Vestmannaey.	4 —	
— Jón Guttormsson	3.57	
— Jón Thorarensen	6 —	
	Samtals 105.57	

		Kr. A. 204
	Fluttar 105 — 57a.	14147 56
b. Biskups	20 — " —	125 57
3. Inn komið fyrir bækur:		
a. «Blómsturkörfu»	13 — " —	
b. Frá biskupi fyrir «Nýtt smásögusafn»	6 — " —	19 "
4. Vextir á árinu 1879:		
a. Innkominir		
α. Af veðskuldabréfum	462 kr. 58a.	
β. — ríkisskuldabréfum	64 — " —	
γ. — innstæðu í sparisjóði	29 — 86 —	
δ. — verzlunarhlutabréfi	2 — 50 —	558 — 94 —
b. Útistandandi:		
α. Af veðskuldabréfum	19 — 79 —	
β. — gjafabréfi síra Jóns sál. Ingvalds- sonar fyrir árið 1879	4 — " —	23 — 79 —
(Innstæða og áður áfallnir vextir þessa gjafabréfs felast í tekjulið 1).		582 73
Samtals		14874 86

	Gjöld.	Kr. A.
1. Úthlutað á synodus		300 "
2. Fyrir auglýsing reiknings f. á. í Ísafold		5 "
3. Móti tekjulið 1. færast til jafnaðar (sbr. f. á. reikn., Gjöld, 3, c, og e)		216 31
4. Sjóður við árslok 1879:		
a. Ríkisskuldabréf	1600 kr. " a.	
b. Veðskuldabréf	11265 — " —	
c, α. Ógoldin innstæða af gjafabréfi síra Jóns sál. Ing- valdssonar	100 kr.	
β. Ógoldnir vextir af þeim 100 kr. frá 11. júní 1863 til 11. júní 1879 (16 ár, 4%)	64 —	
γ. Ógoldnir vextir af öðrum 100 kr. frá 11. júní 1863 til 11. júní 1865 (2 ár, 4%)	8 —	172 — " —
d. Móti tekjulið 4. b. α. færast til jafnaðar	19 — 79 —	
e. Í sparisjóði Reykjavíkur	875 — 58 —	
f. Í verzlunarhlutabréfi	50 — " —	
g. Í peningum	371 — 18 —	14353 55
Samtals		14874 86

II.

Guttormsgjöf.

205

	Tekjur.	Kr. A.
1. Sjóður við árslok 1878		1633 74
2. Vextir á árinu 1879		61 45
Samtals		1695 19

205

	Gjöld.	Kr. A.
1. Verðlaun handa Guðm. prófasti Einarssyni fyrir ritling um sauðfje . . .	50 "	
2. Fyrir auglýsing reiknings f. á. í Ísafold	1 78	
3. Sjóður við árslok 1879:		
a. Ríkisskuldabrfjef	836 kr. 27 a.	
b. Veðskuldabrfjef	700 — " -	
c. Peningar	107 — 14 -	1643 41
	Samtals	1695 19

III.

206

Sjóður af árgjöldum brauða.

	Tekjur.	Kr. A.
1. Sjóður við árslok 1878	2069 24	
2. Vextir á árinu 1879	82 40	
	Samtals	2151 64

	Gjöld.	Kr. A.
1. Úthlutað á synodus	82 40	
2. Fyrir auglýsing reiknings f. á. í Ísafold	1 77	
3. Sjóður við árslok 1879:		
a. Ríkisskuldabrfjef	200 kr. " a.	
b. Veðskuldabrfjef	1860 — " -	
c. Peningar	7 — 47 -	2067 47
	Samtals	2151 64

IV.

207

Sjóður fátækra ekkna í Norðurlandi
einkum í Hegransþingi.

	Tekjur.	Kr. A.
1. Sjóður við árslok 1878	1606 74	
2. Vextir á árinu 1879	63 94	
	Samtals	1670 68

	Gjöld	Kr. A.
1. Úthlutað 2 ekkjum í Skagafirði	60 "	
2. Fyrir auglýsing reiknings f. á. í Ísafold	1 77	
3. Sjóður við árslok 1879:		
a. Ríkisskuldabrfjef	276 kr. " a.	
b. Veðskuldabrfjef	1300 — " -	
c. Peningar	32 — 91 -	1608 91
	Samtals	1670 68

Skrifstofu biskupsins yfir Íslandi, Reykjavík 31. desember 1879.

P. Pjetursson.

Ágrip af reikningum nokkurra almenningssjóða, sem eru undir stjórn amtmannsins í norður- og austurumdæminu. **208**

I.

Möðruvallaklausturskirkja fardagaárið 1877—78.

Tekjur.

Kr. A.

1. Tíundir af jörðum og lausafje 706 ^{37/50} fiskar eður 353 ^{37/100} ál. eptir verðlagsskrá fyrir árið 1878—79 á 54 a. hver alin	190 82
2. Ljóstollar að tölu 53½ hver á 4 pnd. tölgar eru	214 pnd.
Þar frá gengur til ljósa	24 —
Afgangurinn	190 —
er seldur í verzlun fyrir 35 a. hvert pund eður alls	66 50
3. Legkaup að tölu 4 heil á 6 ál. og 2 hálf á 3 ál. eru til samans 30 ál. eptir verðlagsskránni 1877—78 á 54 a. hver alin	16 20
Samtals	273 52

Gjöld.

Kr. A.

1. Til altarisgöngufólks	27 7
2. — ljósaraka	» 63
3. Fyrir skrudá og gólfþvott kirkjunnar m. m.	16 »
4. Yfirskoðun reiknings þessa	1 62
5. Fyrir tjörgun kirkjunnar	41 »
6. Afgreitt til landfógetans í peningum	187 20
Samtals	273 52

II.

Flateyjarkirkja fardagaárið 1877—78.

209

1. Í geymslu hjá fjárhaldsmanni eptir fyrra árs reikningi	74 57
2. Fasteignartíund 15,3 hndr. = 9,18 fiskur (54 aurar í alin)	2 48
3. Lausafjártíund 31 hndr. = 18,60 fiskur	5 3
4. Ljóstollur 11 = 44 pnd. tölgar á 34 aura	14 96
5. Legkaup 2 heil = 12 ál. á 54 aura	6 48
6. Skuld kirkjunnar við jarðabókarsjóðinn	745 54
Samtals	849 06

Gjöld.

Kr. A.

1. Skuld kirkjunnar við jarðabókarsjóðinn	745 54
2. Til altarisgöngufólks	3 73
3. Fyrir tölga til lýsingar	2 72
4. — ljósarök, skrudþvott og kirkjahirðingu	2 50
5. — Í geymslu hjá fjárhaldsmanni	94 57
Samtals	849 06

III.

Múnkaþverárklosturskirkja fardagaárið 1877—78.

210

	Tekjur.	Kr.	A.
1.	Tíundir, 246,36 físks eða 123,18 ál. borgaðar með peningum eptir verðlagsskránni 1878—79 á 54 aura	66	52
2.	Ljóstollar að tölu 31½ á 4 pnd tölgar gjörir	126	pnd.
	þar frá gengur til ljósa	12	—
	afgangurinn	114	—
	er borgaður eptir verðlagsskránni 1877—78 á 34 a. hvert pund	38	76
3.	Legkaup að tölu 6 heil og 1 hálf = 36 ál. eptir verðlagsskránni 1877—78 á 54a.	21	6
4.	Eptir fyrra árs reikningi var skuld kirkjunnar til Munkaþverárklosturs vesturhluta	176	kr. 5a.
	þar af er borgað sjá 8. gjaldagrein sama reiknings	62	— 3-
		114	2
	Samtals	240	36

	Gjöld.	Kr.	A.
1.	Skuld kirkjunnar sjá 4. tekjulið	114	2
2.	Fyrir að þvo og sópa kirkjuna með fl.	10	66
3.	Til altarisgöngufólks	13	3
4.	fyrir yfirskoðun reiknings þessa	1	62
5.	Að visitera kirkjuna	10	80
6.	Fyrir pappír og lakk í þarfir kirkjunnar	66	
7.	Afgangurinn	89	57
	verður í næsta umboðsreikningi látinn koma upp í skuld kirkjunnar við Munkaþverárklosturs vesturhluta.		
	Samtals	240	36

EMBÆTTISSKIPUN.

Hinn 11. dag desembermán. setti landshöfðingi kand. theol. Steingrím Johnsen, til þess fyrst um sinn að gegna kennaraembætti því við prestaskólann, er laust var orðið við lát síra Hannesar Árnasonar.

Stjórnartíðindin, báðar deildir, A og B, má panta á ritstofu landshöfðingja og öllum pósthöðvum á landinu. Borgun fyrir þau er 1 kr. 66 a. um ár það, sem er að liða, þá er þau eru keypt, og verður að greiða hana fyrir fram, um leið og þau eru pöntuð. Um undanfarin ár eru stjórnartíðindin eigi til öðruvísi en hept, og kosta 1 kr. 90 aura árgangurinn, nema sá um árið 1874, hann kostar ekki nema 95 aura.

Stjórnartíðindin eru send þeim, sem óskja þess, með póstum. Sje eitthvað áfátt við sendinguna, ber annaðhvort viðtakanda sjálfum eða hlutaðeiganda póstmanni, samkvæmt 23. gr. auglýsingar 3. maí 1872, með næsta pósti eptir, að sendingin kom, að skýra ritstofu landshöfðingja frá því, sem vantar. Embættismönnum og hreppsnefndaroddivitum er skylt að halda þeim stjórnartíðindum, er þeim eru send kauplaust, saman í góðri reglu, og munu þeir að öðrum kosti verða skyldaðir til að útvega tíðindin eptir á af nýju á eigin kostnað.

